

Nr. 8 – 2011
Side 1111–1222

NORSK LOVTIDEND

Avd. I

Lover og sentrale forskrifter mv.

Nr. 8
Utgitt 26. september 2011

Innhold

	Side
Lover og ikrafttredelser. Delegering av myndighet	
2011	
Aug. 26.	Lov nr. 40 om endr. i gravferdsloven og enkelte andre lover 1111
Aug. 12.	Ikraft. av lov 10. desember 2010 nr. 76 om endringer i lov om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven) (Nr. 834)..... 1167
Aug. 26.	Ikrafttr. av lov 26. august 2011 nr. 40 om endringer i gravferdsloven og enkelte andre lover (Nr. 866) 1215
Forskrifter	
2011	
Juli 22.	Forskrift om utseilingsstopp i loddefisket ved Grønland og Jan Mayen i 2011–2012 (Nr. 791)..... 1138
Juni 16.	Forskrift om studier og eksamen ved Høgskolen Stord/Haugesund (Nr. 811) 1148
Aug. 12.	Forskrift om lufttransporttjenester i EØS (Nr. 833)..... 1163
Aug. 12.	Forskrift om fjernmøter og fjernavhør i straffesaker (Nr. 835)..... 1168
Jan. 5.	Forskrift for graden doctor philosophiae (dr.philos.) ved Universitetet i Oslo (Nr. 841) 1170
Juni 21.	Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Lovisenberg diakonale høgskole (Nr. 843)..... 1175
Juni 22.	Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Oslo (Nr. 844) 1183
Aug. 12.	Forskrift om mobilitetsfremmende stønad (Nr. 847) 1197
Aug. 16.	Forskrift om krav til teknisk standard for flytende akvakulturanlegg (NYTEK-forskriften) (Nr. 849)..... 1198
Juni 23.	Eksamensforskrift for fengselsbetjentutdanningen (Nr. 854) 1205
Aug. 26.	Forskrift om stopp i fisket etter øyepål (Nr. 883) 1218
Aug. 31.	Forskrift om overgangsregler for veterinærer som etter søknad har oppgavefritak for 1.–5. termin (Nr. 892) 1221
Endringsforskrifter	
2007	
Feb. 8.	Endr. i forskrift om bachelordelen av den femårige siviløkonomutdanningen ved Norges Handelshøyskole (Nr. 1847) 1114
Feb. 8.	Endr. i forskrift om masterstudiet i økonomi og administrasjon ved Norges Handelshøyskole (Nr. 1848) 1116
2008	
Juni 12.	Endr. i forskrift om masterstudiet i regnskap og revisjon ved Norges Handelshøyskole (Nr. 1700)..... 1119
2009	
Juni 11.	Endr. i forskrift om eksamen ved NHH (fulltidsstudiene) (Nr. 1912) 1121
2010	
Feb. 9.	Endr. i forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Norges Handelshøyskole (Nr. 1909)..... 1126
Des. 15.	Endr. i forskrift for translatøreksamen ved Norges Handelshøyskole (Nr. 1910)..... 1132
2011	
Juni 22.	Endr. i forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Nordland (Nr. 788)..... 1133
Juni 24.	Endr. i diverse forskrifter for å gjennomføre forbud mot import fra tredjeland uten godkjent restkontrollprogram (Nr. 789)..... 1134
Juli 22.	Endr. i forskrift om narkotika m.v. (Narkotikalistene) (Nr. 790)..... 1137
Juli 25.	Endr. i forskrift om hindring av forurensning fra skip (MARPOL-forskriften) (Nr. 792)..... 1138
Juli 26.	Endr. i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) (Nr. 793)..... 1138
Juli 1.	Endr. i forskrift for eksamener ved Universitetet i Tromsø (Nr. 803) 1140
Juli 27.	Endr. i forskrift om reduksjon av utslipp av bensindamp fra lagring og distribusjon av bensin (Nr. 804) 1143
Juli 27.	Endr. i forskrift til opplæringslova (Nr. 805)..... 1146
Juli 27.	Endr. i forskrift til privatskolelova (Nr. 806)..... 1146
Juli 29.	Endr. i forskrift om maksimalkvoter i fisket etter øyepål i 2011 (Nr. 807)..... 1146
Juli 29.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter makrell i 2011 (Nr. 808)..... 1147

Juli	29.	Endr. i forskrift om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske for 2011 (deltakerforskriften) (Nr. 809)	1147
Juli	29.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2011 (Nr. 810).....	1147
Aug.	8.	Endr. i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) (Nr. 813).....	1156
Aug.	10.	Endr. i forskrift til lov av 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon, forskrift til lov av 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven), forskrift om medlemskap i pensjonsordning for personer som ikke er pliktig medlem i folketrygden og forskrift til forsikringsloven (livsforsikring mv.) (Nr. 815).....	1156
Aug.	10.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (Nr. 816).....	1158
Aug.	11.	Endr. i forskrift om godkjenning av denaturering av teknisk etanol og etanolholdige preparater (Nr. 817)	1160
Aug.	11.	Endr. i forskrift om takstberegning og maksimalpriser for løyvepliktig drosjetransport med motorvogn (Nr. 818)	1160
Aug.	12.	Endr. i forskrift 28. juni 1985 nr. 1679 om ordningen av påtalemyndigheten (Påtaleinstruksen) (Nr. 836).....	1168
Aug.	15.	Endr. i forskrift om arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret (Nr. 838).....	1169
Mai	25.	Endr. i forskrift om regulering av fiske etter blåkveite nord for 62° N i 2011 (Nr. 842).....	1175
Aug.	1.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2011 (Nr. 845).....	1190
Aug.	11.	Endr. i forskrift om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om fôrvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr (kontrollforskriften) (Nr. 846).....	1191
Aug.	16.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2011 (Nr. 848).....	1198
Aug.	17.	Endr. i forskrift om regulering av fiske etter blåkveite nord for 62° N i 2011 (Nr. 850).....	1203
Aug.	19.	Endr. i sikkerhetsstyringsforskriften, jernbaneinfrastrukturforskriften og sikkerhetsforskriften (Nr. 851).....	1204
Aug.	19.	Endr. i forskrift om import fra tredjestater av visse levende dyr, bier, humler og ferskt kjøtt av visse dyr (Nr. 852).....	1204
Juni	23.	Endr. i forskrift til lov om straffegjennomføring (Nr. 853).....	1205
Juli	2.	Endr. i forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter (biocidforskriften) (Nr. 855).....	1208
Aug.	17.	Endr. i forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) (Nr. 856)	1211
Aug.	19.	Endr. i forskrift om omregningsfaktorer for råvarer til matmel og kraftfôrproduksjon ved fastsettelse av tollsatser og prisutjevningsbeløp (Nr. 857).....	1211
Aug.	19.	Endr. i utlendingsforskriften (særkullsbarn til personer med tillatelse etter utlendingsforskriften § 9–6 første og annet ledd) (Nr. 858).....	1212
Aug.	19.	Endr. i forskrift til verdipapirhandelloven (verdipapirforskriften) (Nr. 859).....	1212
Aug.	22.	Endr. i forskrift om tollnedsettelse for landbruksvarer som gjeninnføres etter bearbeiding i utlandet (Nr. 860).....	1212
Aug.	23.	Endr. i forskrift om regulering av fiske etter blåkveite nord for 62° N i 2011 (Nr. 861).....	1213
Aug.	23.	Endr. i forskrift om forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån og tap av rettigheter 2011 (Nr. 862).....	1214
Aug.	23.	Endr. i forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2011–2012 (Nr. 863).....	1214
Aug.	23.	Endr. i forskrift om særavgifter (Nr. 864).....	1215
Aug.	24.	Endr. i forskrift om stopp fisket etter blåkveite nord for 62° N i 2011 (Nr. 865)	1215
Juni	28.	Endr. i animaliehygieneforskriften (Nr. 881).....	1216
Aug.	23.	Endr. i forskrift om maksimalkvoter i fisket etter øyepål i 2011 (Nr. 882).....	1218
Aug.	26.	Endr. i forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konesjonsforskriften) (Nr. 884).....	1219
Aug.	26.	Endr. i forskrift om kvotefaktor i fisket etter sild i Nordsjøen i 2011 (Nr. 885)	1219
Aug.	26.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter sild sør for 62° N i 2011 (Nr. 886)	1219
Aug.	29.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter øyepål i 2011 (Nr. 887)	1219
Aug.	29.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2011 (Nr. 889).....	1221
Aug.	30.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter sild sør for 62° N i 2011 (Nr. 890)	1221
Aug.	30.	Endr. i forskrift om regionale verneombud for visse bransjer (Nr. 891).....	1221
Aug.	31.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter makrell i 2011 (Nr. 893).....	1222

Diverse**2011**

Aug.	8.	Meddelelse om tilføyelse av EØS-henvisning i flere forskrifter (Nr. 812).....	1154
Aug.	9.	Meddelelse om tilføyelse av EØS-henvisning i forskrift 9. juli 2010 nr. 1131 om sporbarhet og merking av storfe og storfekjøtt mv. (Nr. 814).....	1156
Aug.	12.	Akkreditering av Haraldsplass diakonale høyskole (Nr. 837)	1169
Aug.	29.	Opph. av forskrift om Riksrevisjonens adgang til å revidere statlige næringsdrivende stiftelser, herunder stiftelsen Norsk Rikskringkasting (Nr. 888).....	1220

Rettelser

Nr. 5/2011 s. 609 (i forskrift 15. februar 2011 nr. 406 om eksamen og sluttvurdering ved Samisk høyskole)..... 1222

Nr. 7/2011 s. 1103 (i forskrift 12. juli 2011 nr. 777 om endring i forskrift 28. januar 2009 nr. 75 om midler til bygdeutvikling)..... 1222

Oversikt over rettelser 3. omslagsside

Bestillinger, adresseendringer m.v. 4. omslagsside

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Utgitt 26. september 2011

Nr. 8

26. aug. Lov nr. 40 2011

Lov om endringer i gravferdsloven og enkelte andre lover

Prop.81 L (2010–2011), Innst.393 L (2010–2011), Lovvedtak 59 (2010–2011). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 8. og 15. juni 2011. Fremmet av Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet. Kunngjort 29. august 2011 kl. 14.25.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov 23. oktober 1959 nr. 3 om oreigning av fast eiendom.
- 2 Lov 13. juni 1969 nr. 25 om trudemssamfunn og ymist anna.
- 3 Lov 24. februar 1995 nr. 12 om helligdager og helligdagsfred.
- 4 Lov 7. juni 1996 nr. 31 om Den norske kirke (kirkeloven).
- 5 Lov 7. juni 1996 nr. 32 om kirkegårder, kremasjon og gravferd (gravferdsloven).
- 6 Lov 7. juni 1996 nr. 33 om Opplysningsvesenets fond.
- 7 Lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven).
- 8 Lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser (stiftelsesloven).
- 9 Lov 4. juli 2003 nr. 74 om hundehold (hundeloven).

I

I lov 7. juni 1996 nr. 32 om kirkegårder, kremasjon og gravferd gjøres følgende endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Lov om gravplasser, kremasjon og gravferd (gravferdsloven).

Uttrykket «kirkegård» endres til «gravplass» i:

1. Overskriften i kapittel 1
2. § 1 første, annet og tredje ledd
3. Overskriften i § 2 og § 2 første og annet ledd
4. § 3 første og annet ledd
5. Overskriften i § 4 og § 4 første og tredje ledd
6. Overskriften i § 5 og i selve bestemmelsen
7. § 6 første og annet ledd
8. § 7 første ledd
9. Overskriften i § 8 og § 8 første ledd
10. § 14 første og annet ledd
11. § 18 annet og tredje ledd
12. § 21 første ledd
13. § 22
14. § 25 annet ledd

Overskriften i § 1 skal lyde:

§ 1. Grunnleggende bestemmelser

§ 1 nytt første ledd skal lyde:

Gravlegging skal skje med respekt for avdødes religion eller livssyn.

§ 2 første ledd annet punktum oppheves.

§ 4 første ledd skal lyde:

Anlegg, utvidelse, nedleggelse eller annen vesentlig endring av gravplass og bygninger på gravplass kan ikke skje uten etter tilslutning fra kommunen og med tillatelse fra bispedømmerådet. Bispedømmerådet kan sette vilkår for tillatelsen.

§ 4 tredje ledd oppheves.

§ 5 skal lyde:

§ 5. *Innvielse av ny gravplass*

Tros- og livssynssamfunn som er virksomme på stedet, skal gis anledning til å gjennomføre en seremoni når en ny gravplass tas i bruk. En slik høytidelighet må ikke utformes eller gjennomføres slik at den forhåner eller på en krenkende eller sårende måte viser ringeakt for de andre tros- eller livssynssamfunnene som gravlegger sine medlemmer på den samme gravplassen.

§ 6 første ledd skal lyde:

Avdøde personer som ved dødsfallet hadde bopel i kommunen har rett til fri grav på gravplass her. Det samme gjelder dødfødte barn når moren eller faren har bopel i kommunen.

§ 6 annet ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Ved gravlegging i grav som er særskilt tilrettelagt for å imøtekomme religiøse og livssynsmessige minoriteters behov, dekkes kostnadene av kirkelig fellestråd i hjemkommunen når denne ikke selv har anlagt slike graver.

§ 9 annet ledd siste punktum skal lyde:

Ektefelles rett etter denne bestemmelsen gjelder tilsvarende for person som levde i ekteskapsliknende samboerskap med avdøde da dødsfallet fant sted.

§ 9 sjettede ledd oppheves.

§ 10 skal lyde:

§ 10. *Kremasjon*

Kremasjon kan skje med mindre det er kjent at det var i strid med avdødes ønske.

Kremasjon skal skje i godkjent krematorium og senest 10 virkedager etter dødsfallet.

Begjæring om kremasjon fremsettes av den som sørger for avdødes gravferd.

Minst 3 dager før kremasjonen skal finne sted, skal krematoriet varsle politiet på dødsstedet om begjæringen. Fristen omfatter den dag da kremasjonen skal finne sted, men ikke den dag da varsel gis. Lørdag, helligdag og dag som etter lovgivningen er likestilt med helligdag, regnes ikke med i fristen.

Politiet kan kreve kremasjonen utsatt dersom det er grunn til å tro at det vil bli besluttet sakkyndig likundersøkelse i medhold av straffeprosessloven § 228.

Når kremasjonen har funnet sted, skal asken samles i en urne som deretter forsegles og merkes. Urnen skal oppbevares på en betryggende måte fram til gravleggingen. Urnen oppbevares av krematoriet eller gravplassmyndigheten i den kommunen hvor gravleggingen skal finne sted.

For kremasjon kan det kreves avgift.

§ 11 annet og tredje punktum oppheves.

§ 12 første ledd skal lyde:

Dersom avdøde ikke er blitt kremert, skal gravlegging skje senest 10 virkedager etter dødsfallet.

§ 13 skal lyde:

§ 13. *Unntak fra reglene om frist for kremasjon og gravlegging*

Fristene i § 10 annet ledd og § 12 gjelder ikke når avdødes legeme skal nyttes i samsvar med bestemmelsene i lov 9. februar 1973 om transplantasjon, sykehusobduksjon og avgivelse av lik m.m. eller det er besluttet sakkyndig likundersøkelse i medhold av straffeprosessloven § 228.

Kirkelig fellestråd kan forlenge fristene i § 10 annet ledd og § 12 dersom det foreligger tungtveiende grunner for det.

Dersom vilkårene for oppbevaring av kiste tilsier det, skal kirkelig fellestråd forkorte fristene i § 10 annet ledd og § 12.

Kirkelig fellestråds avgjørelse etter denne paragraf kan ikke påklages.

§ 20 annet ledd femte punktum oppheves.

§ 23 nytt tredje ledd skal lyde:

Den som har forvaltningsansvaret for gravlegging i kommunen, innbyr minst en gang i året de tros- og livssynssamfunn som er virksomme på stedet, til et møte for å drøfte hvordan tros- og livssynssamfunnenes behov ved gravferd kan ivaretas. Møtet kan avholdes som et felles møte for flere kommuner.

Ny § 23 a skal lyde:

§ 23 a. Krigsgraver

Graver for utenlandske soldater og krigsfanger (krigsgraver) fra første og andre verdenskrig skal være fredet uten tidsbegrensning, holdes i hevd og forvaltet med den verdighet som deres egenart tilsier.

Departementet kan gi nærmere regler om forvaltning og vedlikehold av krigsgraver, krigsgravplasser og krigsminnesmerker.

II

I lov 7. juni 1996 nr. 31 om Den norske kirke gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd tredje punktum skal lyde:

Hvert sokn hører til ett prosti.

§ 2 første ledd fjerde punktum oppheves.

§ 2 annet ledd første punktum skal lyde:

Endringer i den kirkelige inndeling og navn på kirke, sokn, prosti og bispedømme fastsettes av Kongen.

§ 3 nr. 4 annet ledd annet punktum oppheves.

§ 5 tredje ledd skal lyde:

I prosti hvor ikke alle sokn hører til samme kommune, og i kommuner med særlig mange sokn, kan departementet foreta tilpasninger av bestemmelsene om kirkelig fellelsråd.

§ 6 femte ledd skal lyde:

Biskopen kan bestemme at en annen prest enn soknepresten skal være medlem av menighetsrådet. Biskopen bestemmer også hvordan prestene skal være varamedlemmer for hverandre.

§ 9 femte ledd oppheves. Nåværende sjette til niende ledd blir femte til åttende ledd.

§ 11 annet ledd skal lyde:

Før vedkommende myndighet treffer avgjørelse, skal menighetsmøtet gis anledning til å uttale seg om oppføring eller nedlegging av kirke, og om deling, sammenslåing eller andre endringer i grensene for sokn.

§ 14 annet ledd bokstav b skal lyde:

b) anlegg, drift og forvaltning av gravplasser,

§ 15 første ledd bokstav b skal lyde:

b) utgifter til anlegg og drift av gravplasser,

§ 25 tredje ledd, nytt tredje punktum skal lyde:

Tilsettingsmyndighet kan delegeres til et tilsettingsråd.

§ 29 skal lyde:

§ 29. Krav om medlemskap. Politiattest

Kirkelig tilsatte og ombud skal være medlem av Den norske kirke. Departementet kan dispensere fra kravet når særlige grunner tilsier det.

Lovbestemte organer i Den norske kirke kan kreve fremleggelse av barneomsorgsattest som nevnt i politiregisterloven § 39 første ledd, av person som lønnet eller ulønnet skal tilsettes, utføre oppgaver eller inneha tillitsverv der vedkommende vil ha omsorg for eller oppgaver knyttet til mindreårige.

§ 37 nytt annet ledd skal lyde:

Opplysninger som nevnt i første ledd, kan etter nærmere bestemmelser av departementet inntas i medlemsregister for Den norske kirke, jf. § 3 nr. 10.

§ 38 annet ledd, nytt annet og tredje punktum skal lyde:

Vedtak etter offentlighetsloven som er truffet av menighetsrådet eller kirkelig fellelsråd, kan påklages til bispedømmerådet. Vedtak etter offentlighetsloven som er truffet av bispedømmerådet, kan påklages til Kirkerådet.

§ 38 tredje ledd bokstav b skal lyde:

b) Kirkelig tilsatte som i denne egenskap har medvirket ved tilretteleggelsen av grunnlaget for en avgjørelse, eller ved tidligere avgjørelse i samme sak, skal alltid anses som ugild når saken behandles i et lovbestemt kirkelig organ. Biskopen regnes ikke som kirkelig tilsatt i forhold til denne bestemmelse. Det samme gjelder prost og annen prest som enten i kraft av sin stilling eller etter oppnevning av biskopen er medlem av et organ for soknet.

III

I følgende bestemmelser skal uttrykkene «kirkegård» og «kyrkjegard» endres til «gravplass»:

1. lov 23. oktober 1959 nr 3 om oreigning av fast eiendom § 2 første ledd nr. 1.
2. lov 13. juni 1969 nr. 25 om trdomssamfunn og ymist anna § 18 første og annet ledd.
3. lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt § 2–5 annet ledd (2) b. 2.
4. lov 15. juni 2001 nr 59 om stiftelser § 6 a).

IV

I lov 4. juli 2003 nr. 74 om hundehold gjøres følgende endringer:

§ 6 annet ledd bokstav b skal lyde:

- b) i parker, på gravplasser, på og ved skoler, barnehager og anlegg for lek, idrett, sport eller rekreasjon,

§ 6 fjerde ledd skal lyde:

Kommunen kan gi forskrift om at hunder ikke har adgang til barnehager, skolegårder eller gravplasser.

V

I lov 7. juni 1996 nr. 33 om Opplysningsvesenets fond gjøres følgende endringer:

§ 5 annet ledd oppheves.

§ 5 nåværende tredje ledd blir nytt annet ledd.

VI

I lov 24. februar 1995 nr. 12 om helligdager og helligdagsfred gjøres følgende endring:

§ 2 bokstav e) skal lyde:

- e) første påskedag (første søndag etter første fullmåne som inntreffer på eller etter 21. mars),

VII

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelser til forskjellig tid.

8. feb. Nr. 1847 2007

Forskrift om endring i forskrift om bachelordelen av den femårige siviløkonomutdanningen ved Norges Handelshøyskole

Hjemmel: Fastsatt av Styret ved Norges Handelshøyskole 8. februar 2007 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–3, § 3–5, § 3–6, § 3–7, § 3–9, § 3–11, § 4–2, § 4–5 og § 8–2. Kunngjort 2. september 2011 kl. 14.20.

I

I forskrift 10. juni 2004 nr. 4886 om bachelordelen av den femårige siviløkonomutdanningen ved Norges Handelshøyskole er det foretatt en rekke endringer og lyder i sin helhet etter dette:

§ 1. Virkeområde

Denne forskriften gjelder for studenter som tas opp i den femårige siviløkonomutdanningen ved Norges Handelshøyskole fra og med høstsemesteret 2004.

§ 2. Adgang til studiet

For opptak til den femårige siviløkonomutdanningen gjelder forskrift om opptak til universiteter og høyskoler, fastsatt av Kunnskapsdepartementet. Høyskolens styre fastsetter antall studieplasser i medhold av lov om universiteter og høyskoler § 3–7.

§ 3. Opptaksnemnd

Opptaksnemnd oppnevnt av Programutvalget for bachelorutdanningen avgjør søknader om opptak.

§ 4. Studierett

For å oppnå studierett, må studenten være tatt opp på studiet i samsvar med forskriftens § 2.

Studieretten omfatter:

- i) rett og plikt til å få fastsatt utdanningsplan i samsvar med § 7
- ii) rett til å delta i undervisning i samsvar med studieplanen for studiet og i samsvar med utdanningsplanen
- iii) rett til å bli vurdert i samsvar med studieplanen og i samsvar med forskrift om eksamen ved Norges Handelshøyskole (fulltidsstudiene)
- iv) rett til veiledning
- v) adgang til høyskolens undervisningslokaler, lesesaler og PC-rom, i samsvar med regler for bruk av disse.

Et vilkår for å beholde studieretten er at studenten har bekreftet sin utdanningsplan i studiets første semester. Unntatt fra dette er kun studenter som etter søknad har fått overført studieplassen til neste studieår.

Studieretten opphører normalt dersom alle eksamensforsøk i et emne er brukt uten at studenten har oppnådd bestått karakter, jf. § 14 i forskrift om eksamen ved Norges Handelshøyskole (fulltidsstudiene).

Studieretten varer i inntil fire studieår etter opptakstidspunktet. I særlige tilfeller kan høyskolen innvilge ytterligere forlengelse av studieretten. Permisjon fra studiet kan innvilges dersom det foreligger vektige grunner for søknaden, som f.eks. sykdom, fødsel, gjennomføring av førstegangstjeneste. Permisjon innvilges normalt i inntil ett år.

Studieretten kan komme til å opphøre dersom studentens studieprogresjon innebærer:

- ingen studiepoeng etter 1 år
- mindre enn 40 studiepoeng etter 2 år
- mindre enn 60 studiepoeng etter 3 år.

Dersom en student mister studieretten på grunnlag av paragrafens tredje eller sjettede ledd, kan studenten søke nytt opptak i bachelorstudiet, i henhold til gjeldende forskrift og studieplan. Studenter som mister studieretten på grunnlag av paragrafens fjerde eller femte ledd kan ikke søke opptak på nytt.

§ 5. Krav til bachelorgrad

Bachelordelen av den femårige siviløkonomutdanningen har et omfang på 180 studiepoeng, og er normert til tre års studietid. Graden bachelor i økonomi og administrasjon tildeles på grunnlag av at bachelordelen av den femårige siviløkonomutdanningen er fullført.

Et vilkår for utstedelse av graden er at emner tilsvarende minimum 60 studiepoeng som danner grunnlag for graden er bestått ved Norges Handelshøyskole, jf. forskrift om godskrivning av høyere utdanning, fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Bachelordelen av den femårige siviløkonomutdanningen omfatter:

- Obligatoriske økonomisk-administrative emner
- Valgfrie emner.

Studieplanen for bachelordelen av den femårige siviløkonomutdanningen angir grunnlaget for oppbygging av graden, og fastsetter:

- Studieprogrammets mål, innhold og organisering
- Hvilke emner som undervises og som det kan avlegges eksamen i
- Faglig beskrivelse av emnene som inngår i studieprogrammet
- Eventuelle krav og anbefalinger til rekkefølge mellom enkeltemner i studieprogrammet
- Pensumlitteratur, arbeids- og undervisningsformer
- Eventuelle krav til kursgodkjenning som vilkår for adgang til eksamen
- Vurderingsformer for de ulike emner
- Tilrettelegging og retningslinjer for utvekslingsopphold
- Regler for innpassing av annen utdanning
- Andre bestemmelser av betydning for gjennomføringen og kvalitetssikringen av studiet.

Eventuelle endringer i studieplanen vedtas av Programutvalget for bachelorutdanningen.

§ 6. Vurdering

I hvert emne skal studentenes kunnskaper og ferdigheter prøves. Dette kan skje i form av avsluttende eksamen, vurderinger underveis, eller på annen måte i henhold til studieplanen.

Dersom det i studieplanen er fastsatt spesielle krav til forkunnskaper eller til kursgodkjenning oppnådd på grunnlag av obligatorisk deltagelse i undervisning, skriftlige arbeider eller lignende, vil studenten bare ha rett til å fremstille seg til eksamen dersom disse kravene er oppfylt.

Når et obligatorisk emne opphører som følge av endring i studieplanen, skal det normalt avholdes eksamen i emnet i to påfølgende semestre etter siste ordinære eksamen, selv om det ikke gis undervisning i emnet.

Øvrige bestemmelser relatert til eksamen er hjemlet i forskrift om eksamen ved Norges Handelshøyskole (fulltidsstudiene).

§ 7. Utdanningsplan

Alle studenter som oppnår studierett i bachelordelen av den femårige siviløkonomutdanningen skal ha en utdanningsplan. Utdanningsplanen er en gjensidig forpliktende avtale mellom Norges Handelshøyskole og den enkelte student, og har som hensikt å sikre at studenten skal nå sine læringsmål på normert tid. Planen skal inngås første semester i studiet, og bekreftes hvert semester, innen bestemte frister, som spesifisert i studieplanen.

§ 8. Fritak og innpass

Det kan gis fritak for eksamen eller prøve som inngår i grunnlaget for bachelorgraden dersom tilsvarende krav er oppfylt gjennom tidligere eksamen eller prøve.

Studentene kan få godkjent inntil 30 studiepoeng på grunnlag av kurs bestått ved utenlandsk lærested i forbindelse med utvekslingsopphold organisert av Norges Handelshøyskole. For øvrig innvilges fritak kun på grunnlag av studier som er bestått før opptak i den femårige siviløkonomutdanningen ved NHH. Unntak fra dette er kurs som tas i forbindelse med samarbeidsavtaler mellom Norges Handelshøyskole og andre læresteder i Norge.

Utfyllende regler om behandling og vurdering av søknader om fritak og innpass gis av Programutvalget for bachelorutdanningen. Disse vil fremgå av studieplanen.

§ 9. Vitnemål og karakterutskrift

For bestått bachelorgrad utferdiges et vitnemål som skal inneholde karakterer for hvert emne og den relative vektleggingen av disse. Vitnemålet skal angi hvilket semester kandidaten er uteksaminert. Vilkåret for å få utskrevet vitnemål, er at alle emner er bestått.

Kurs som er innpasset fra andre læresteder angis på karakterutskriften som «fritatt».

Vitnemålet utstedes på norsk. Et eget vitnemålsvedlegg (Diploma Supplement) gir en nærmere beskrivelse på engelsk av kandidatens utdanning og av det norske utdanningssystemet.

Studenter kan på anmodning få utskrevet karakterutskrift etter avlagte eksamener. Karakterutskriften angir karakteren på de ulike emner og den relative vektleggingen av disse. Dersom man har gjentak av eksamensprøver, føres kun den beste karakteren på vitnemålet eller karakterutskriften. En bestått karakter kan ikke fjernes fra karakterutskriften.

For emner som er tatt utover studieplanens krav, utferdiges separat karakterutskrift.

§ 10. Påbegynnelse av masterdelen av det femårige studieløpet

Studentene som tas opp til siviløkonomutdanningen ved Norges Handelshøyskole fra og med høsten 2004, tas opp til et samlet femårig studieløp, organisert som en treårig bachelordel påfulgt av en toårig masterdel. Når studenten skal påbegynne masterdelen av studieløpet, må det gis melding om dette innen bestemte frister, jf. § 2 i forskrift om masterstudiet i økonomi og administrasjon (heltid), studieplan av 2004. Dersom en ikke ønsker å gå videre med masterdelen etter fullført bachelorgrad, må en gi skriftlig melding om dette.

Alternativt kan studenten etter fullført bachelorgrad melde overgang til masterstudiet i regnskap og revisjon. Ved direkte overgang til masterstudiet i regnskap og revisjon kan det stilles krav om at bestemte fagkrav må være oppfylt i løpet av bachelorgraden.

Programutvalget for masterutdanningen kan i særskilte tilfeller og etter nærmere angitte retningslinjer dispensere fra bestemmelsen om at bachelorgraden må være fullført og bestått før masterstudier kan påbegynnes. Studenten kan uansett ikke gjenstå med mer enn 7,5 studiepoeng av bachelorgraden. Retningslinjene for øvrig fremgår av Studiehåndboken.

Overgang til masterdelen skal normalt skje i påfølgende semester etter uttak av bachelorgrad. Alternativt kan studentene ha et opphold i studiet mellom uttak av bachelorgraden og oppstart på masterdelen. Oppholdet kan ha en varighet på inntil to år. Studenter som ønsker å benytte seg av muligheten til opphold plikter å gi melding om dette ved avslutning av bachelordelen av siviløkonomutdanningen, innen nærmere angitte frister. Ved tilbakekomst plikter studenten å gi melding på særskilt webskjema innen angitt frist for melding om overgang for det aktuelle semesteret.

Studenter som ikke benytter sin rett til direkte overgang til masterdelen av den femårige siviløkonomutdanningen, eventuelt melder opphold mellom bachelor- og masterdelen og ikke melder tilbakekomst innen to år etter fullført bachelorgrad, vil i senere semestre måtte søke ordinært opptak og vil bli likestilt med eksterne søkere.

Melding om at masterdelen av den femårige siviløkonomutdanningen skal påbegynnes, eventuelt om at en ikke ønsker å fortsette etter avsluttet bachelordel, eventuelt om opphold mellom bachelor- og masterdel, fungerer også som søknad om uttak av bachelorgrad. Etter uttak av bachelorgraden kan studenten ikke lenger avlegge eksamen i emner som inngår i denne graden.

§ 11. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. august 2004.

II

Endringene trer i kraft straks.

8. feb. Nr. 1848 2007

Forskrift om endring i forskrift om masterstudiet i økonomi og administrasjon ved Norges Handelshøyskole

Hjemmel: Fastsatt av Styret ved Norges Handelshøyskole 8. februar 2007 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-3, § 3-5, § 3-6, § 3-7, § 3-9, § 3-11, § 4-2, § 4-5 og § 8-2. Kunngjort 2. september 2011 kl. 14.20.

I

I forskrift 10. juni 2004 nr. 4887 om masterstudiet i økonomi og administrasjon ved Norges Handelshøyskole er det foretatt en rekke endringer og lyder i sin helhet etter dette:

§ 1. Virkeområde

Denne forskriften gjelder for studenter som påbegynner masterstudiet i økonomi og administrasjon ved Norges Handelshøyskole fra og med høstsemesteret 2004.

§ 2. Adgang til studiet for interne studenter

Interne studenter som har fullført og bestått bachelordelen av siviløkonomstudiet eller bachelorstudiet i økonomi og administrasjon, med oppstart høsten 2003, ved Norges Handelshøyskole har rett til direkte overgang i det påfølgende semesteret til masterstudiet uten forutgående opptak og karakterkrav. Studentene må registrere overgang til masterstudiet på særskilt webskjema innen nærmere angitte frister.

Studenter som påbegynner den femårige siviløkonomutdanningen fra og med høstsemesteret 2004 må melde fra om når de påbegynner masterstudiet på særskilt webskjema innen nærmere angitte frister.

Programutvalget for masterutdanningen kan i særskilte tilfeller og etter nærmere angitte retningslinjer dispensere fra bestemmelsen om at bachelorstudiet må være fullført og bestått før masterstudier kan påbegynnes. Studenten kan uansett ikke gjenstå med mer enn 7,5 studiepoeng av bachelorstudiet. Retningslinjene for øvrig fremgår av Studiehåndboken.

Alternativt kan studentene ha et opphold i studiet mellom uttak av bachelorgraden og oppstart på masterstudiet. Denne muligheten gjelder for studenter tatt opp i bachelorstudiet fra og med høstsemesteret 2003. Oppholdet kan ha en varighet på inntil to år. Studenter som ønsker å benytte seg av muligheten til opphold plikter å gi melding om dette ved avslutning av bachelorstudiet, innen nærmere angitte frister. Ved tilbakekomst plikter studenten å gi melding på særskilt webskjema innen angitt frist for melding om overgang for det aktuelle semesteret.

Studenter som ikke benytter sin rett til direkte overgang til masterstudiet, eventuelt melder opphold mellom bachelor- og masterstudiet og ikke melder tilbakekomst innen to år etter fullført bachelorstudium, vil i senere semestre måtte søke ordinært opptak og vil bli likestilt med eksterne søkere.

§ 3. Adgang til studiet for eksterne søkere

For opptak til masterstudiet i økonomi og administrasjon gjelder forskrift om krav til mastergrad fastsatt av Kunnskapsdepartementet. Høgskolens styre fastsetter antall studieplasser i medhold av lov om universiteter og høyskoler § 3–7.

Utfyllende regler om opptaksvilkår, søknadsfrister, behandling og rangering av søknader om opptak fastsettes av Programutvalget for masterutdanningen (PMU) og vil fremgå av studieplanen.

§ 4. Opptaksnemnd

Opptaksnemnd oppnevnt av Programutvalget for masterutdanningen (PMU) avgjør søknader om opptak.

§ 5. Studierett

For å oppnå studierett, må studenten være tatt opp på studiet i samsvar med forskriftens § 2 eller § 3.

Studieretten omfatter:

- i) rett og plikt til å få fastsatt utdanningsplan i samsvar med § 8
- ii) rett til å delta i undervisning i samsvar med studieplanen for studiet og i samsvar med utdanningsplanen
- iii) rett til å bli vurdert i samsvar med studieplanen og i samsvar med forskrift for eksamen ved Norges Handelshøyskole
- iv) rett og plikt til veiledning
- v) adgang til høyskolens undervisningslokaler, lesesaler og PC-rom, i samsvar med regler for bruk av disse.

Et vilkår for å beholde studieretten er at studenten har bekreftet sin utdanningsplan i studiets første semester.

Studieretten opphører normalt dersom alle eksamensforsøk i et emne er brukt uten at studenten har oppnådd bestått karakter, jf. § 14 i forskrift om eksamen ved Norges Handelshøyskole (fulltidsstudiene).

Studieretten varer i inntil tre studieår etter opptakstidspunktet. I særlige tilfeller kan høyskolen innvilge ytterligere forlengelse av studieretten. Permisjon fra studiet kan innvilges dersom det foreligger vektige grunner for søknaden, som f.eks. sykdom, fødsel, gjennomføring av førstegangstjeneste. Permisjon innvilges normalt i inntil ett år.

Studieretten vil normalt komme til å opphøre dersom studentens studieprogresjon innebærer:

- ingen studiepoeng etter første semester
- mindre enn 15 studiepoeng etter andre semester.

Dersom en student mister studieretten på grunnlag av paragrafens tredje eller sjette ledd, kan studenten søke nytt opptak i masterstudiet, i henhold til gjeldende forskrift og studieplan. Studenter som mister studieretten på grunnlag av paragrafens fjerde eller femte ledd kan ikke søke opptak på nytt.

§ 6. Krav til mastergrad

Masterstudiet i økonomi og administrasjon har et omfang på 120 studiepoeng, og er normert til to års studietid. Graden master i økonomi og administrasjon tildeles på grunnlag av fullført masterstudium. Etter uttak av mastergraden kan studenten ikke lenger avlegge eksamen i emner som inngår i denne graden.

Studenter som tilfredsstillende følgende krav til fagkombinasjon ved opptak til masterstudiet:

- Metodefag: 24 studiepoeng (8 vt.)
- Samfunnsøkonomiske fag: 24 studiepoeng (8 vt.)
- Bedriftsøkonomisk analyse: 30 studiepoeng (10 vt.)
- Administrasjonsfag: 24 studiepoeng (8 vt.)

kan tildeles sidetittelen siviløkonom i tillegg til master i økonomi og administrasjon: master i økonomi og administrasjon – siviløkonom. Programutvalget for masterutdanningen kan dispensere fra fagkravene innen visse rammer.

Vurdering om studenter med ikke-nordisk utdanningsbakgrunn oppfyller disse faglige betingelser foretas i forbindelse med opptaket.

Et vilkår for utstedelse av graden er at emner tilsvarende minimum 60 studiepoeng som danner grunnlag for graden er bestått ved Norges Handelshøyskole, jf. forskrift om godskrivning av høyere utdanning, fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Studiet omfatter:

- Obligatoriske og valgfrie emner tilsvarende 90 studiepoeng.
- Selvstendig arbeid tilsvarende 30 studiepoeng. Det er obligatorisk med veiledning i forbindelse med det selvstendige arbeidet.

Studieplanen for masterstudiet i økonomi og administrasjon angir grunnlaget for oppbygging av graden, og fastsetter:

- Studiets mål, innhold og organisering
- Hvilke kurs som undervises og som det kan avlegges eksamen i
- Faglig beskrivelse av kursene som inngår i studiet
- Eventuelle krav og anbefalinger til rekkefølge mellom enkeltkurs i studiet
- Pensumlitteratur, arbeids- og undervisningsformer
- Eventuelle krav til kursgodkjenning som vilkår for adgang til eksamen
- Vurderingsformer for de ulike kursene
- Tilrettelegging og retningslinjer for utvekslingsopphold
- Regler for innpassing av annen utdanning
- Andre bestemmelser av betydning for gjennomføringen og kvalitetssikringen av studiet.

Eventuelle endringer i studieplanen vedtas av Programutvalget for masterutdanningen.

§ 7. Vurdering

I hvert kurs skal studentenes kunnskaper og ferdigheter prøves. Dette kan skje i form av avsluttende eksamen, vurderinger underveis, eller på annen måte i henhold til studieplanen.

Dersom det i studieplanen er fastsatt spesielle krav til forkunnskaper eller til kursgodkjenning oppnådd på grunnlag av obligatorisk deltagelse i undervisning, skriftlige arbeider eller lignende, vil studenten bare ha rett til å fremstille seg til eksamen dersom disse kravene er oppfylt.

Det tillates at det selvstendige arbeidet utføres en gang. Gjentak av selvstendig arbeid tillates kun dersom det ikke er bestått karakter ved første forsøk. Det selvstendige arbeidet kan ikke ha vært vurdert tidligere som del av studier ved andre læresteder.

Øvrige bestemmelser relatert til eksamen er hjemlet i forskrift om eksamen ved Norges Handelshøyskole.

§ 8. Utdanningsplan

Alle studenter som oppnår studierett i masterstudiet i økonomi og administrasjon skal ha en utdanningsplan. Utdanningsplanen er en gjensidig forpliktende avtale mellom Norges Handelshøyskole og den enkelte student, og har som hensikt å sikre at studenten skal nå sine læringsmål på normert tid. Planen skal inngås første semester i studiet, og bekreftes hvert semester, innen bestemte frister, som spesifisert i studieplanen.

§ 9. Fritak og innpass

Det kan gis fritak for eksamen eller prøve som inngår i grunnlaget for mastergraden dersom studieplanens krav er oppfylt gjennom tilsvarende eksamen eller prøve. Jf. for øvrig § 6.

Studentene kan få godkjent inntil 30 studiepoeng på grunnlag av kurs bestått ved utenlandsk lærested i forbindelse med utvekslingsopphold organisert av Norges Handelshøyskole.

For øvrig innvilges fritak kun på grunnlag av studier som er bestått før opptak på masterstudiet ved Norges Handelshøyskole. For studenter med intern overgang fra bachelorstudiet i økonomi og administrasjon innvilges fritak kun på grunnlag av studier som er bestått før studenten påbegynte den femårige siviløkonomutdanningen. Unntak fra dette er kurs som tas i forbindelse med samarbeidsavtaler mellom Norges Handelshøyskole og andre institusjoner i Norge.

Utfyllende regler om behandling av søknader om fritak og innpass kan gis av Programutvalget for masterutdanningen og vil fremgå av studieplanen.

§ 10. Vitnemål og karakterutskrift

For bestått mastergrad utferdiges et vitnemål som skal inneholde karakterer for hvert kurs og den relative vektleggingen av disse. Vitnemålet skal angi hvilket semester kandidaten er uteksaminert. Vilkåret for å få utskrevet vitnemål er at studieplanen er oppfylt og bestått.

Kurs som er innpasset fra andre læresteder angis på karakterutskriften som «fritatt».

Vitnemålet utstedes på norsk. For studenter som fullfører studiet med hovedprofil i International Business vil normalt vitnemålet bli utstedt på engelsk. Et eget vitnemålsvedlegg (Diploma Supplement) gir en nærmere beskrivelse på engelsk av kandidatens utdanning og av det norske utdanningssystemet.

Studenter kan på anmodning få utskrevet karakterutskrift etter avlagte eksamener. Karakterutskriften angir karakteren på de ulike kurs og den relative vektleggingen av disse. Dersom man har gjentak av eksamensprøver, føres kun den beste karakteren på vitnemålet eller karakterutskriften. En bestått karakter kan ikke fjernes fra karakterutskriften.

For kurs som er tatt utover studieplanens krav, utferdiges separat karakterutskrift.

§ 11. Ikrafttredelse mv.

Denne forskriften trer i kraft 1. august 2004.

II

Endringene trer i kraft straks.

12. juni Nr. 1700 2008

Forskrift om endring i forskrift om masterstudiet i regnskap og revisjon ved Norges Handelshøyskole

Hjemmel: Fastsatt av Styret ved Norges Handelshøyskole 12. juni 2008 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-3, § 3-5, § 3-6, § 3-7, § 3-9, § 3-11, § 4-2, § 4-5 og § 8-2. Kunngjort 2. september 2011 kl. 14.20.

I

I forskrift 10. juni 2004 nr. 4888 om masterstudiet i regnskap og revisjon ved Norges Handelshøyskole er det foretatt en rekke endringer og lyder i sin helhet etter dette:

§ 1. Virkeområde

Denne forskriften gjelder for studenter som påbegynner masterstudiet i regnskap og revisjon ved Norges Handelshøyskole fra og med høstsemesteret 2004.

§ 2. Adgang til studiet for interne studenter

Interne studenter som har fullført og bestått bachelordelen av den femårige siviløkonomutdanningen ved Norges Handelshøyskole har rett til direkte overgang i det påfølgende semesteret til masterstudiet uten forutgående opptak og karakterkrav. Studentene må registrere overgang til masterstudiet på særskilt webskjema innen nærmere angitte frister.

For overgang til masterstudiet i regnskap og revisjon kreves forkunnskaper i rettslære og skatterett. Nærmere bestemmelser vedrørende forkunnskapskrav fremgår av opptaksreglene og er vedtatt av Programutvalget for masterutdanningen (PMU).

PMU kan i særskilte tilfeller og etter nærmere angitte retningslinjer dispensere fra bestemmelsen om at bachelorstudiet må være fullført og bestått før masterstudier kan påbegynnes. Studenten kan uansett ikke gjenstå med mer enn 7,5 studiepoeng av bachelorstudiet. Retningslinjene for øvrig fremgår av Studiehåndboken.

Alternativt kan studentene ha et opphold i studiet mellom uttak av bachelorgraden og oppstart på masterstudiet. Oppholdet kan ha en varighet på inntil to år. Studenter som ønsker å benytte seg av muligheten til opphold plikter å gi melding om dette ved avslutning av bachelorstudiet, innen nærmere angitte frister. Ved tilbakekomst plikter studenten å gi melding på særskilt webskjema innen angitt frist for melding om overgang for det aktuelle semesteret.

Studenter som ikke benytter sin rett til direkte overgang til masterstudiet, eventuelt melder opphold mellom bachelor- og masterstudiet og ikke melder tilbakekomst innen to år etter fullført bachelorstudium, vil i senere semestre måtte søke ordinært opptak og vil bli likestilt med eksterne søkere.

§ 3. Adgang til studiet for eksterne søkere

For opptak til masterstudiet i regnskap og revisjon gjelder forskrift om krav til mastergrad fastsatt av Kunnskapsdepartementet. Høyskolens styre fastsetter antall studieplasser i medhold av lov om universiteter og høyskoler § 3-7.

Utfyllende regler om opptaksvilkår, søknadsfrister, behandling og rangering av søknader om opptak fastsettes av Programutvalget for masterutdanningen (PMU) og vil fremgå av studieplanen.

§ 4. Opptaksnemnd

Opptaksnemnd oppnevnt av Programutvalget for masterutdanningen (PMU) avgjør søknader om opptak.

§ 5. Studierett

For å oppnå studierett, må studenten være tatt opp på studiet i samsvar med forskriftens § 2 eller § 3.

Studieretten omfatter:

- i) rett og plikt til å få fastsatt utdanningsplan i samsvar med § 7
- ii) rett til å delta i undervisning i samsvar med studieplanen for studiet og i samsvar med utdanningsplanen
- iii) rett til å bli vurdert i samsvar med studieplanen og i samsvar med forskrift for eksamen ved Norges Handelshøyskole
- iv) rett til veiledning
- v) adgang til høyskolens undervisningslokaler, lesesaler og PC-rom, i samsvar med regler for bruk av disse.

Et vilkår for å beholde studieretten er at studenten har bekreftet sin utdanningsplan i studiets første semester.

Studieretten vil normalt komme til å opphøre dersom studentens studieprogresjon innebærer ingen studiepoeng etter andre semester.

Studieretten opphører normalt dersom alle eksamensforsøk i et emne er brukt uten at studenten har oppnådd bestått karakter, jf. § 14 i forskrift om eksamen ved Norges Handelshøyskole (fulltidsstudiene).

Studieretten varer i inntil tre studieår etter opptakstidspunktet. I særlige tilfeller kan høyskolen innvilge ytterligere forlengelse av studieretten. Permisjon fra studiet kan innvilges dersom det foreligger vektige grunner for søknaden, som f.eks. sykdom, fødsel, gjennomføring av førstegangstjeneste. Permisjon innvilges normalt i inntil ett år.

Dersom en student mister studieretten kan studenten på nytt søke opptak i masterstudiet, i henhold til gjeldende forskrift og studieplan.

§ 6. Krav til mastergrad

Masterstudiet i regnskap og revisjon har et omfang på 120 studiepoeng, og er normert til to års studietid. Graden master i regnskap og revisjon tildeles på grunnlag av fullført masterstudium.

Et vilkår for utstedelse av graden er at emner tilsvarende minimum 60 studiepoeng som danner grunnlag for graden er bestått ved Norges Handelshøyskole, jf. forskrift om godskriving av høyere utdanning, fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Følgende gjelder for studenter tatt opp på masterstudiet i regnskap og revisjon fra og med høst 2008

Studiet består av bedriftsøkonomiske kurs 30 studiepoeng i første semester, selvstendig arbeid 30 studiepoeng i andre semester og profesjonsdel tilsvarende 60 studiepoeng tredje- og fjerde semester.

I første semester skal det velges fire bedriftsøkonomiske kurs innenfor kurstilbudet på masterstudiet i regnskap og revisjon.

Det selvstendige arbeidet i andre semester består av skriftlige enkeltarbeider innenfor fagområdene til kursene som ble valgt første semester. Nærmere retningslinjer fastsettes av Programutvalget for masterutdanningen (PMU).

Profesjonsdelen omfatter følgende emner:

- Juss
- Skatterett
- Regnskap
- Revisjon
- Verdsettelse.

Bedriftsøkonomiske kurs og det selvstendige arbeidet må være fullført og bestått før studenter kan påbegynne profesjonsdelen. Det vil heller ikke være anledning til å gjøre gjentak av eksamen fra første- og/eller andre semester når profesjonsdelen er påbegynt. Unntatt fra sperren mot gjentak er studenter som tas opp i studiet fra høsten 2009 og som ikke har oppnådd karakteren C eller bedre i kurset.

Følgende gjelder for studenter tatt opp på masterstudiet i regnskap og revisjon fra og med høst 2004 tom påbegynnelse av profesjonsdelen høst 2007

Studiet består av en profesjonsdel tilsvarende 90 studiepoeng og en breddemodul tilsvarende 30 studiepoeng.

Profesjonsdelen omfatter følgende emner:

- Rettslære
- Skatterett
- Regnskap
- Revisjon I
- Revisjon II.

Breddemodulen omfatter følgende emner:

- Valgfrie økonomisk administrative emner.

Selvstendig arbeid gjennomføres i forbindelse med de ulike emnene i studiet.

Følgende gjelder alle studenter i masterstudiet i regnskap og revisjon

Studieplanen for masterstudiet i regnskap og revisjon angir grunnlaget for oppbygging av graden, og fastsetter:

- Studiets mål, innhold og organisering
- Hvilke kurs som undervises og som det kan avlegges eksamen i
- Faglig beskrivelse av kursene som inngår i studiet
- Eventuelle krav og anbefalinger til rekkefølge mellom enkeltkurs i studiet
- Pensumlitteratur, arbeids- og undervisningsformer
- Eventuelle krav til kursgodkjenning som vilkår for adgang til eksamen
- Vurderingsformer for de ulike kursene
- Regler for innpassing av annen utdanning
- Andre bestemmelser av betydning for gjennomføringen og kvalitetssikringen av studiet.

Eventuelle endringer i studieplanen og overgangsordninger vedtas av Programutvalget for masterutdanningen (PMU).

§ 7. Vurdering

I hvert emne skal studentenes kunnskaper og ferdigheter prøves. Dette kan skje i form av avsluttende eksamen, vurderinger underveis, eller på annen måte i henhold til studieplanen.

Dersom det i studieplanen er fastsatt spesielle krav til forkunnskaper eller til kursgodkjenning oppnådd på grunnlag av obligatorisk deltagelse i undervisning, skriftlige arbeider eller lignende, vil studenten bare ha rett til å fremstille seg til eksamen dersom disse kravene er oppfylt.

Det tillates at det selvstendige arbeidet utføres en gang. Gjentak av selvstendig arbeid tillates kun dersom det ikke er bestått karakter ved første forsøk. Selvstendige arbeider som leveres ved NHH kan ikke ha vært vurdert tidligere som del av studier ved andre læresteder.

Øvrige bestemmelser relatert til eksamen er hjemlet i forskrift om eksamen ved Norges Handelshøyskole.

§ 8. Utdanningsplan

Alle studenter som oppnår studierett i masterstudiet i regnskap og revisjon skal ha en utdanningsplan. Utdanningsplanen er en gjensidig forpliktende avtale mellom Norges Handelshøyskole og den enkelte student, og har som hensikt å sikre at studenten skal nå sine læringsmål på normert tid. Planen skal inngås første semester i studiet, og bekreftes hvert semester, innen bestemte frister, som spesifisert i studieplanen.

§ 9. Fritak og innpass

Det kan gis fritak for eksamen eller prøve som inngår i grunnlaget for mastergraden dersom studieplanens krav er oppfylt gjennom tilsvarende eksamen eller prøve.

Enkelte søkergrupper kan gis fritak for de to første semestrene, eller deler av disse. Utfyllende regler om fritak fastsettes av Programutvalget for masterutdanningen (PMU) og vil fremgå av opptaksreglene.

For øvrig innvilges fritak kun på grunnlag av studier som er bestått før opptak på masterstudiet ved Norges Handelshøyskole. For studenter med intern overgang fra bachelorstudiet i økonomi og administrasjon innvilges fritak kun på grunnlag av studier som er bestått før studenten påbegynte den femårige siviløkonomutdanningen.

Utfyllende regler om behandling av søknader om fritak og innpass gis av Programutvalget for masterutdanningen (PMU) og vil fremgå av studieplanen.

§ 10. Vitnemål og karakterutskrift

For bestått mastergrad utferdiges et vitnemål som skal inneholde karakterer for hvert emne og den relative vektleggingen av disse. Vitnemålet skal angi hvilket semester kandidaten er uteksaminert. Vilkåret for å få utskrevet vitnemål er at studieplanen er oppfylt og bestått.

Emner som er innpasset fra andre læresteder angis på karakterutskriften som «fritatt».

Vitnemålet utstedes på norsk. Et eget vitnemålsvedlegg (Diploma Supplement) gir en nærmere beskrivelse på engelsk av kandidatens utdanning og av det norske utdanningssystemet.

Studenter kan på anmodning få utskrevet karakterutskrift etter avlagte eksamener. Karakterutskriften angir karakteren på de ulike emner og den relative vektleggingen av disse. Dersom man har gjentak av eksamensprøver, føres kun den beste karakteren på vitnemålet eller karakterutskriften.

For emner som er tatt utover studieplanens krav, utferdiges separat karakterutskrift.

§ 11. Uttak av grader

Studenter som allerede har gjennomført høyere revisorstudium (HRS) og tatt ut en MBA grad kan ikke tildeles graden master i regnskap og revisjon.

§ 12. Dispensasjon fra forskriften

Programutvalget for masterutdanningen (PMU) gis adgang til å dispensere fra forskriftens § 5.

§ 13. Ikrafttredelse mv.

Denne forskriften trer i kraft 1. august 2004.

II

Endringene trer i kraft straks.

11. juni Nr. 1912 2009**Forskrift om endring i forskrift om eksamen ved NHH (fulltidsstudiene)**

Hjemmel: Fastsatt av Styret ved Norges Handelshøyskole 11. juni 2009 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–3, § 3–9, § 3–10 og § 8–2. Kunngjort 2. september 2011 kl. 14.20.

I

I forskrift 10. juni 2004 nr. 4891 om eksamen ved NHH (fulltidsstudiene) er det foretatt en rekke endringer og lyder i sin helhet etter dette:

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder for alle som går opp til eksamen ved Norges Handelshøyskole, fulltidsstudiene, inkludert ph.d. og translator eksamen så langt forholdene ikke er regulert i egen forskrift.

§ 2. Definisjoner

<i>Student</i>	Person som er tatt opp til et studieprogram ved Norges Handelshøyskole, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3–6 – § 3–7 eller gitt adgang til emner som hospitant i henhold til samarbeidsavtaler med andre norske læresteder eller som gjestestudent under samarbeidsavtaler med utenlandske læresteder.
<i>Privatist</i>	Person som går opp til eksamen etter bestemmelsene i lov om universiteter og høyskoler § 3–10.
<i>Studieplan</i>	Plan for det faglige innholdet i et studium.
<i>Emne/kurs</i>	Den minste enheten som kan inngå i et studieprogram. Alle emner/kurs skal ha et omfang angitt i studiepoeng.
<i>Eksamen</i>	Prøving av studentens kunnskaper og ferdigheter der det gis en karakter som angis på vitnemålet eller inngår i beregningsgrunnlaget for en karakter på vitnemålet.
<i>Deleksamen</i>	Prøving som gis en separat karakter, eller der karakteren kan inngå i beregningen av endelig karakter.
<i>Studiepoeng</i>	Måleenhet for studiebelastning. Et fullt studieår er normert til 60 studiepoeng, i samsvar med det europeiske ECTS-systemet.

§ 3. Vilkår for adgang til eksamen

Rett til å delta ved eksamen forutsetter at studenten har:

1. gyldig studierett på studiet der vedkommende eksamen inngår, eventuelt adgang til eksamen som privatist, jf. § 19.
2. betalt semesteravgift og meldt seg til eksamen innen de fastsatte frister, jf. § 4. Studenter som er fritatt fra betaling av semesteravgift, må registrere seg innen samme frister for å få adgang til eksamen.
3. tilfredsstilt eventuelle krav til kursgodkjenning basert på obligatorisk oppmøte/godkjente arbeider eller lignende, i henhold til studieplanen/kursbeskrivelsen.

Programutvalgene kan gi utfyllende regler om at visse eksamener ikke kan avlegges før andre eksamener eller emner er bestått/godkjent. Informasjon om dette vil finnes i studieplanen for studiet eller kursbeskrivelsen for det aktuelle kurset.

§ 4. Oppmelding

1. Studentene melder seg opp til eksamen via StudentWeb eller i unntakstilfeller ved skriftlig søknad.
2. Frist for oppmelding til eksamen er 1. februar i vårsemesteret og 1. september i høstsemesteret. I særskilte tilfeller kan det dispenseres fra fristen for oppmelding til eksamen. Jf. også § 12.

§ 5. Vurderingsformer

Studentenes kunnskaper og ferdigheter skal prøves på en upartisk og faglig betryggende måte, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3–9, første ledd.

Følgende vurderingsformer kan benyttes:

- 1) Skoleeksamen: Skriftlig eller muntlig prøve som avholdes i lokaler anvist av institusjonen, og under tilsyn av personer utpekt av institusjonen.
- 2) Hjemmeeksamen: Oppgave som skal utarbeides innenfor et fastsatt tidsrom. Regler for hjemmeeksamen finnes i de utfyllende bestemmelsene til forskrift for eksamen ved Norges Handelshøyskole.
- 3) Mappевurdering: Vurdering av arbeider som leveres inn i løpet av den tiden vedkommende emne pågår, og som inngår i en mappe. Nærmere bestemmelser gis i studieplanen.
- 4) Utredning: Omfattende skriftlig arbeid, utarbeidet under veiledning.
- 5) Andre vurderingsformer, for eksempel semesteroppgave, casearbeid, prosjektoppgave eller lignende, etter nærmere bestemmelser i studieplanen.

Skoleeksamen er alltid en individuell prøve. De øvrige vurderingsformene kan gjennomføres på gruppebasert eller individuell basis, i samsvar med studieplanen/kursbeskrivelsen for det aktuelle emnet.

Det skal fremgå av studieplanen for hvert enkelt studium hvilken vurderingsform som skal benyttes i de ulike emner. Vurderingsformen kan bestå av ett eller flere elementer. Dersom flere elementer inngår i vurderingsformen, skal den prosentvise fordelingen i karakterfastsettelsen angis.

§ 6. Eksamenssemester

Opplysninger om hvilke semestre eksamener i enkeltemner avholdes, skal oppgis i studieplanen for hvert studium.

I bachelorstudiet i økonomi og administrasjon avholdes ordinære skriftlige skoleeksamener to ganger per år. Det er en forutsetning for adgang til skoleeksamen i semestre der kurset ikke undervises, at eventuelle krav til kursgodkjenning i form av godkjente/beståtte innleveringsoppgaver, deleksamener eller lignende er oppfylt i det ordinære undervisningssemesteret.

I masterstudiet i økonomi og administrasjon avholdes eksamen kun i undervisningssemesteret, med mindre spesielle hensyn for enkeltkurs gjør at annet bestemmes av Programutvalget for masterutdanningen.

I masterstudiet i regnskap og revisjon (profesjonsmodulen) avholdes eksamen i hvert emne én gang per studieår, i henhold til studieplanen.

Programutvalgene gis adgang til å vedta alternative eksamenstidspunkt utenom ordinært semester ved spesielle behov, samt retningslinjer for adgang til disse.

Ved vesentlige forandringer i studieplanen fastsetter programutvalgene når eksamen i emner skal avholdes for siste gang. Studenter som ikke består siste avholdte ordinære eksamen i et emne, og som har studierett til det aktuelle studieprogrammet/emnet, kan få adgang til ekstraordinær eksamen dersom programutvalget som studiet er underlagt, tillater dette.

§ 7. Eksamensspråk

Eksamensoppgaver utformes på norsk, ev. på andre språk i samsvar med studieplanen. For doktorgradsnivået er eksamensspråket engelsk dersom ikke annet er særskilt fastsatt.

Dersom oppgaven er gitt på norsk, skal den normalt foreligge på begge målformer, med mindre alle eksamenskandidatene på forhånd har valgt samme målform.

Dersom ikke noe annet er særskilt fastsatt, kan besvarelsen skrives på norsk, andre skandinaviske språk eller engelsk. Programutvalgene kan fastsette at eksamensbesvarelsen i enkeltemner skal leveres på et annet språk enn norsk. Informasjon om dette skal fremkomme av studieplanen eller av kursbeskrivelsen for det aktuelle emnet.

§ 8. Gjennomføring av skriftlig skoleeksamen med tilsyn

1. Studenten er selv ansvarlig for å holde seg orientert om tid og sted for eksamen.
2. Studentene skal være på plass i eksamenslokalet senest 15 minutter før eksamen begynner. For sent frammøte kan medføre bortvisning fra eksamen. Studieadministrasjonen avgjør om kandidaten kan avlegge eksamen ved for sent frammøte.
3. Retningslinjer for bruk av hjelpemidler under eksamen fremgår av de utfyllende bestemmelsene til denne forskriften. Hjelpemidler i strid med disse retningslinjene kan ikke benyttes under eksamen.
4. Studentkort eller annen godkjent legitimasjon må medbringes alle eksamensdager.
5. Yttertøy, vesker, lommebøker og penal må plasseres på anvist sted før eksamensoppgavene deles ut.
6. Mobiltelefon, annet kommunikasjonsutstyr, hodetelefoner, discman, MP3-spillere og lignende er ikke tillatt å ha tilgjengelig fra kandidaten har kvittert seg inn til besvarelsen er innlevert og kandidaten har forlatt eksamenslokalet. Slikt utstyr må være avslått og plassert på anvist sted.
7. Etter at kandidaten har kvittert seg inn, kan kandidaten kun forlate eksamenslokalet med tillatelse fra og i følge med eksamensvakt.
8. Det er ikke anledning til å forlate eksamenslokalet for 30 minutter etter at eksamensoppgavene er utlevert.
9. Det er bare tillatt å bruke godkjent eksamenspapir som er utlevert i eksamenslokalet.
10. Det skal være ro og orden i eksamenslokalet slik at ingen blir forstyrret. Overtredelse kan medføre utvisning fra eksamenslokalet.
11. Studentene kan arbeide med oppgaven innenfor den oppsatte eksamenstiden. Utover dette gis det 15 minutter til å klargjøre papirene for innlevering.
12. Det er kandidatens ansvar å påse at innleveringen er komplett.

§ 9. Gjennomføring av hjemmeeksamen og andre skriftlige arbeider som inngår i vurderingsformen eller som danner grunnlag for kursgodkjenning

I utredninger, semesteroppgaver og andre skriftlige arbeider som inngår i vurderingsformen eller som danner grunnlag for kursgodkjenning kan det ikke gjengis eget arbeid brukt i andre sammenhenger eller andres arbeid uten kildeanvisninger i teksten og en klar markering av hvilke deler av teksten som er sitater.

Alle kilder skal oppgis i en egen referanseliste tilknyttet arbeidet.

Det kan gis utfyllende regler for kildebruk og referanser i forbindelse med det selvstendige arbeidet i masterstudiet.

Utredninger, semesteroppgaver og andre skriftlige arbeider som inngår i vurderingsformen eller som danner grunnlag for kursgodkjenning kan ikke ha vært benyttet tidligere som del av andre kurs ved Norges Handelshøyskole eller ved andre institusjoner.

Ved individuelle hjemmeeksamener og andre individuelle arbeider som inngår i vurderingsformen eller som danner grunnlag for kursgodkjenning er samarbeid med andre personer om utarbeidelse av besvarelsen ikke tillatt. Besvarelsen skal utgjøre kandidatens selvstendige arbeid.

Ved gruppebaserte arbeider er samarbeid mellom ulike grupper om utarbeidelse av besvarelsen ikke tillatt. Besvarelsen skal utgjøre gruppens selvstendige arbeid. Alle medlemmer i gruppen står ansvarlig for den innleverte besvarelsen i sin helhet. Alle som setter sitt navn/kandidatnummer på en besvarelse skal ha deltatt i gruppearbeidet og bidratt i tilbørlig grad i utarbeidelsen av besvarelsen.

Programutvalgene fastsetter generelle regler om utforming og gjennomføring av hjemmeeksamen, semesteroppgave og utredning. Disse finnes i de utfyllende bestemmelsene til denne forskriften.

§ 10. Fusk

Brudd på bestemmelsene som fremgår av § 8 i denne forskrift blir betraktet som forsøk på fusk eller fusk.

Besittelse av hjelpemidler under skoleeksamen som er i strid med denne forskrift eller med retningslinjene i dokumentet «Utfyllende bestemmelser til forskrift om eksamen ved Norges Handelshøyskole» blir ansett som forsøk på fusk eller fusk. Dersom studenten har ulovlige hjelpemidler til disposisjon etter at eksamensoppgavene er utlevert, blir det behandlet som fusk.

Kommunikasjon med andre personer under skoleeksamen om utforming av besvarelsen blir betraktet som forsøk på fusk eller fusk. Unntatt fra dette er henvendelse til faglig kontaktperson i tilfelle uklarheter ved oppgavene eller mistanke om feil i oppgavene.

Brudd på reglene om samarbeid og kildebruk som fremgår av § 9 i denne forskrift, samt av de utfyllende bestemmelsene til forskriften, blir betraktet som forsøk på fusk eller fusk.

NHH behandler forsøk på fusk i henhold til lov om universiteter og høyskoler, § 4–7 og § 4–8. Forsøk på fusk eller fusk kan medføre annullering av eksamensresultatet/kursgodkjenningen og utestengning fra høyskolen og andre institusjoner under samme lov i inntil ett år.

§ 11. Særordninger til eksamen

1. En student med nedsatt funksjonsevne og som derfor har problemer med å gjennomføre eksamen på vanlig måte, kan søke om tilpasninger ved eksamen. Tilpasningene skal ha som formål å oppveie de ulemper funksjonshemmingen medfører, samtidig som det i størst mulig utstrekning skal sørges for at studentene prøves likt. Søknad sendes til Studieadministrasjonen, på eget skjema.

2. Eksempler på særordninger kan være:

- Utvidet eksamenstid
- Anledning til lengre pauser, eventuelt med mulighet for å hvile
- Eget eksamenslokale med egen eksamensvakt
- Bruk av pc og andre tekniske hjelpemidler
- Skrivehjelp, døvetolk og annen praktisk hjelp
- Overføring av oppgavene til punktskrift eller forstørret skrift
- Høytlesing av oppgaveteksten og/eller av besvarelsen
- Alternative vurderingsformer.

3. Studenter med dyskalkuli, dysleksi eller andre lese- og skrivevansker kan etter ønske få vedlagt sine besvarelser et anonymisert skjema fra eksamenskontoret eller en anonymisert attest fra logoped eller annen sakkyndig som bekrefter dette.

4. Frist for å søke særordninger er 1. september i høstsemesteret og 1. februar i vårsemesteret. Hvis særlige grunner tilsier det, kan Studieadministrasjonen fravike denne fristen. Behovet for særordning må dokumenteres med legeattest eller attest fra annen sakkyndig person. Studenter med dyskalkuli, dysleksi eller andre lese- og skrivevansker må ha relevant attest av nyere dato fra logoped eller annen spesialist som beskriver hvilke særordninger det er behov for.

§ 12. Trekk fra eksamen. Uteblivelse

1. En student som ønsker å trekke seg fra eksamen, må gjøre det skriftlig eller via StudentWeb senest tre uker før eksamensdato/innlevering av hjemmeeksamen. Trekk før denne fristen vil ikke gjelde som eksamensforsøk.

2. Studenter som grunnet sykdom eller force majeure ikke kan avlegge eksamen, må levere dokumentasjon på forholdet senest første virkedag etter eksamensdagen for at oppmeldingen ikke skal regnes som et forsøk. Dokumentasjonen må spesifisere hvilke(n) eksamen(er) frafalt gjelder.

3. En student som avbryter eksamen etter at eksamen er begynt, skal melde dette skriftlig til eksamensvakten. Trekk under eksamen anses som stryk, men mindre studenten senest neste virkedag fremlegger legeattest som dokumenterer sykdom på eksamensdagen. En student anses også for å ha strøket dersom en forlater eksamenslokalet uten å ha levert besvarelse.

4. En student som ikke møter til eksamen til fastsatt tid uten godkjent forfallsgrunn, og som ikke har trukket seg innen trekkfristen, får registrert «ikke møtt». «Ikke møtt» anses som et tellende eksamensforsøk.

5. En student som har levert besvarelse, kan ikke unndra seg sensur.

§ 13. Utsatt eksamen

Det vil normalt ikke bli arrangert utsatt eksamensprøve. I spesielle tilfeller, eksempelvis sykdom eller force majeure, kan det etter søknad til Studieadministrasjonen avholdes utsatt prøve i større eksamensprøver i studiet. Ved behandling av søknad om utsatt prøve, vurderes det hvor stor betydning fraværet fra planlagt eksamen vil kunne få for den enkeltes studieprogresjon. Ved en eventuell søknad om utsatt prøve må dokumentasjon på forholdet være levert senest første virkedag etter avbrutt eksamen, eller senest første virkedag etter første eksamensdag studenten ikke møter, jf. § 12.

§ 14. Eksamensforsøk. Gjentak av eksamen

1.

- a) En student ved bachelorstudiet i økonomi og administrasjon kan fremstille seg til eksamen ved Norges Handelshøyskole i samme emne inntil to ganger, forutsatt at det avholdes eksamen i emnet. Som en overgangsordning, har studenter som allerede har et tellende eksamensforsøk i et emne fra våren 2009 eller tidligere, tre ordinære eksamensforsøk i dette emnet.

- b) En student ved masterstudiene kan fremstille seg til eksamen ved Norges Handelshøyskole i samme emne inntil tre ganger, forutsatt at det avholdes eksamen i emnet. Unntatt fra denne bestemmelsen er studenter i masterstudiet i regnskap og revisjon som ikke har oppnådd karakterkravet som Finanstilsynet (tidligere Kredittilsynet) legger til grunn for godkjenning som statsautorisert revisor.
2. Etter skriftlig begrunnet søknad til Studieadministrasjonen kan studenter som etter de ordinære eksamensforsøkene etter bestemmelsene i 1 ikke har oppnådd bestått resultat få innvilget ytterligere ett eksamensforsøk. Søknader om ekstra eksamensforsøk behandles i samsvar med følgende retningslinjer:
- For å få innvilget et ekstra forsøk, må det foreligge svært vektige grunner, og disse må fortrinnsvis være dokumentert. I vurderingen av søknaden vil også studentens studieprogresjon og hvor langt en er kommet i studiet tillegges vekt.
 - Det innvilges ikke et ekstra forsøk dersom bestått karakter er oppnådd i faget.
 - Det innvilges normalt ikke et ekstra forsøk om alle tidligere forsøk er ikke-møtt, med mindre det foreligger en grunn iht. a).
 - Ytterligere forsøk vil normalt ikke bli gitt.
 - Gjentatte legeerklæringer til det ekstra eksamensforsøket, kan medføre at det gis tidsbegrenset adgang til dette forsøket.
 - Når alle forsøk er avlagt uten bestått karakter, medfører det tap av studieplass.
3. Ved gjentak av eksamen gjelder det pensumet, kravet til kursgodkjenning og den vurderingsformen som er fastsatt for emnet på tidspunktet for ny vurdering.
4. Dersom en kandidat har bestått samme eksamen mer enn én gang, vil beste karakter gjelde.
5. I valgfrie allmenne språkfag i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon er det ikke tillatt med gjentak av eksamen i innføringsmodulen parallelt med eller etter eksamen i påbyggingsmoduler i samme språkfag.

§ 15. *Karaktersystemet*

1. I samsvar med lov om universiteter og høyskoler § 3–9, sjette ledd, fastsettes karakterene ved
- bokstavkarakterer fra A–F, der A er beste ståkarakter og E dårligste ståkarakter, mens F gis ved stryk.
 - bestått/ikke bestått.
2. Programutvalgene avgjør ved hvilke eksamener det skal benyttes bestått/ikke bestått og ved hvilke eksamener det skal benyttes bokstavkarakterer.
3. Bokstavkarakterene tilsvarer følgende tallverdier: A=5, B=4, C=3, D=2, E=1. Tallverdiene brukes ved utregning når flere eksamensresultater skal inngå i samlet snittkarakter for enkeltemner, og ved eventuell rangering av søkere ved opptak til studier.
4. Dersom vurderingsformen består av flere elementer, må alle elementer bestås før emnet i sin helhet anses som bestått. For emner der flere elementer inngår i vurderingsformen og disse anses som separate enheter, oppgis delkarakterer på karakterutskrift/vitnemål for de ulike elementene, mens emnet i sin helhet oppgis som bestått.

Følgende kvalitative beskrivelser gjelder for karaktersystemet:

<i>Symbol</i>	<i>Betegnelse</i>	<i>Generell, kvalitativ beskrivelse av vurderingskriterier</i>
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

§ 16. *Sensur*

Sensur skal foreligge innen tre uker med mindre utsatt frist er hjemlet i midlertidig forskrift fastsatt av styret, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3–9. Dette gjelder for alle vurderingsformer, med unntak for det selvstendige arbeidet i masterstudiet, hvor sensurfristen er seks uker.

Kunngjøring av eksamensresultat skjer via StudentWeb.

§ 17. *Rett til begrunnelse*

En kandidat har rett til å få en begrunnelse for karakterfastsettingen i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 5–3 og lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 24 og § 25.

Krav om begrunnelse for karakterfastsettingen for skriftlig eksamen må fremsettes senest tre uker etter at sensur er kunngjort. Krav om begrunnelse for karakterfastsettingen for muntlig eksamen må fremsettes umiddelbart etter at karakteren er meddelt kandidaten.

Begrunnelse gis muntlig eller skriftlig etter sensors valg. Begrunnelse skal normalt være gitt innen to uker etter at kandidaten har bedt om dette. I begrunnelsen skal det gjøres rede for de generelle prinsipper som er lagt til grunn for bedømmelsen og for bedømmelsen av kandidatens prestasjon. Hvis det er gitt skriftlige retningslinjer for bedømmelsen, skal disse være tilgjengelige for kandidatene etter at karakter er fastsatt.

§ 18. Klage på eksamensresultat

1. Det er klagerett på karakterfastsettelse som etter sin art lar seg etterprøve. Karakteren ved muntlig eksamen kan ikke påklages.

2. Klage over karakterfastsetting skal være fremsatt innen tre uker etter at sensuren er kunngjort. Hvis man har krevd begrunnelse for karakterfastsettingen løper tre ukers fristen fra kandidaten har fått begrunnelsen. Alle klager må fremsettes skriftlig, og bør være begrunnet. Klagen skal sendes til Studieadministrasjonen.

3. Ved løpende vurdering er det klagerett når endelig karakter er fastsatt med mindre annet er nedfelt i fagplan/studieplan. Det kan ikke fremsettes klage på en vurdering som kun er en tilbakemelding i læringsprosessen fra lærer/veileder, og som ikke resulterer i en karakterfastsettelse.

4. Ved klage skal kandidatens besvarelse forelegges ny eksamenskommisjon som vurderer hele eksamen på nytt. Besvarelsen oversendes normalt ny eksamenskommisjon åtte uker etter at sensuren er kunngjort. Karakterfastsetting kan skje til gunst eller ugunst for klager. Karakterfastsetting ved ny sensurering er endelig og kan ikke påklages.

5. Ved klage på karakterfastsettingen på gruppearbeid, der det gis en felles karakter, må alle studentene samtykke i og undertegne klagen. Programutvalgene kan dispensere fra denne bestemmelsen ved mappevurdering der individuelle besvarelser og gruppebesvarelser inngår samlet i en mappe.

§ 19. Privatister

1. Privatister kan gis adgang til enkeltemner dersom de tilfredsstiller opptakskravene til studiet som emnene inngår i. Adgang til emner gis for ett semester om gangen. Etter det aktuelle semesteret faller retten bort. Undervisnings-/eksamensrett kan etter nærmere vurdering gis på ny av Studieadministrasjonen. Programutvalget kan i særskilte tilfeller dispensere fra fagkravene som stilles ved ordinært opptak til studiet.

2. Privatistenes rettigheter ved høyskolen er begrenset til adgang til å delta i offentlige forelesninger og adgang til å gå opp til eksamen i samsvar med lov om universiteter og høyskoler. Med forelesning menes formidling av kunnskap til den samlede studentgruppen på kurset, og hvor deltakernes egenaktivitet som hovedregel er begrenset til enkeltpørsmål og kommentarer. Privatister har ikke adgang til høyskolens PC-saler eller rett til å få opprettet IT-konto.

3. Privatister kan nektes adgang til eksamen dersom det i studie- eller fagplanen er fastsatt krav om obligatorisk undervisning, praksis, innleveringsoppgaver m.m., når dette i seg selv gir en vesentlig kompetanse som er en del av formålet med utdanningen, og denne kompetansen ikke kan prøves ved ordinær eksamen.

4. Privatister skal betale semesteravgift til Studentsamskipnaden i Bergen, og vil få utstedt semesterkort som viser at avgiften er betalt. Styret kan i tillegg fastsette at privatister skal betale eksamensavgift, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3–10.

5. Privatistene må søke om adgang til emner innen bestemte tidsfrister, og må melde seg opp til eksamen innen den ordinære oppmeldingsfristen. Studieadministrasjonen kan i helt spesielle tilfeller dispensere fra søknadsfristen.

6. Denne forskrift gjelder også for privatister så lenge bestemmelsene ikke strider mot innholdet i denne bestemmelse.

7. Denne bestemmelsen gjelder ikke for privatister på doktorgradsnivået.

§ 20. Utfyllende regler

Det kan gis utfyllende regler innenfor rammen av denne forskrift.

§ 21. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 9. august 2004.

II

Endringene trer i kraft straks.

9. feb. Nr. 1909 2010

Forskrift om endring i forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Norges Handelshøyskole

Hjemmel: Fastsatt av Styret ved Norges Handelshøyskole 9. februar 2010 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–3, § 3–6, § 3–7, § 3–9, § 3–10 og § 3–11. Kunngjort 2. september 2011 kl. 14.20.

I

I forskrift 26. april 2007 nr. 4889 for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Norges Handelshøyskole er det foretatt en rekke endringer og lyder i sin helhet etter dette:

Kapittel 1. Alminnelige regler

§ 1–1. Virkeområde

Denne forskriften gjelder for organisert doktorgradsutdanning som fører frem til graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Norges Handelshøyskole (NHH).

§ 1–2. Målsetting

Doktorgradsutdanningen skal kvalifisere for forskningsvirksomhet på et høyt internasjonalt faglig nivå og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt. Utdanningen skal munne ut i et selvstendig forskningsarbeid i form av en vitenskapelig avhandling på høyt faglig nivå.

Som grunnlag for arbeidet med avhandlingen skal doktorgradskandidaten gjennomføre en videregående opplæring i teori og metode som gir faglig dybde og bredde i eget fag, samtidig som faget settes inn i en større ramme. I tillegg skal kandidaten gjennom utdanningen få trening i formidling av faglig arbeid.

§ 1–3. Ansvar for doktorgradsutdanningen

Programutvalget for doktorgradsutdanning (PDU) har det overordnede ansvar for doktorgradsutdanningen, herunder at den til enhver tid er faglig, pedagogisk og ressursmessig best mulig tilpasset kompetansebehovet utdanningen er ment å dekke. PDU overvåker, koordinerer og godkjenner instituttens undervisning og veiledning. PDU kan initiere endringer i kurstilbud, så vel som undervisnings- og eksamensopplegg. Programutvalget har det overordnede ansvar for kvalitetssikringen av utdanningen.

Instituttene har det faglige ansvaret for gjennomføringen av undervisning og veiledning.

§ 1–4. Doktorgradsutdanningens innhold

Doktorgradsutdanningen er i hovedsak aktivt, selvstendig forskningsarbeid under veiledning.

Doktorgradsutdanningen omfatter:

- Gjennomføring av et selvstendig forskningsarbeid (vitenskapelig avhandling) i samarbeid med veiledere og andre forskere
- Aktiv deltakelse i forskermiljøer, nasjonalt og internasjonalt
- Godkjent opplæringsdel.

Kapittel 2. Opptak

§ 2–1. Søkerens formelle kompetanse

Opptak til doktorgradsprogrammet forutsetter at søker har fullført en utdanning tilsvarende en femårig mastergrad i det norske utdanningssystemet. Utdanningen må være faglig relevant for vedkommendes doktorgradsutdanning.

Ved vurdering av søknad om opptak til doktorgradsprogrammet beregnes søkers karaktergjennomsnitt på bakgrunn av den femårige grad. Karaktergjennomsnittet skal normalt tilsvare minst B (4,0) i det norske karaktersystemet. Kravet til minst B (4,0) gjelder også for det selvstendige arbeidet i masterstudiet.

PDU kan dispensere fra opptakskravene for søkere som ønsker adgang til enkeltkurs i studiet.

§ 2–2. Søknadens innhold

Søknaden skal gi et best mulig grunnlag for vurdering av søkers kompetanse og mulighet til å gjennomføre doktorgradsutdanningen.

Søknad om opptak skal normalt inneholde:

- Dokumentasjon av utdanning og faglig bakgrunn for øvrig
- Tentativ prosjektbeskrivelse som skal gjøre rede for forskningstema og problemstillinger
- Plan for opplæringsdelen av doktorgradsutdanningen
- Eventuelle planer for opphold ved andre, herunder utenlandske, forskningsinstitusjoner eller virksomheter
- Fremdriftsplan for gjennomføring av utdanningen
- Eventuelt ønske om en eller flere veiledere til veiledningskomiteen
- Finansieringsplan
- Opplysninger om eventuelle immateriellrettslige restriksjoner.

Søknad om tillatelse til å benytte et annet språk enn engelsk i avhandling, prøveforelesning og disputas skal sendes sammen med søknad om opptak.

§ 2–3. Prosedyre for opptak

Utfyllende regler om søknadsfrister, opptakskrav, behandling og rangering av søknader om opptak fastsettes av PDU og vil fremgå av utfyllende bestemmelser til denne forskriften.

§ 2–4. Vedtak om opptak

Vedtaket om opptak fattes på grunnlag av en samlet vurdering av søknaden.

Opptaket kan skje med forbehold om finansiering, opptakskapasitet, veiledningskapasitet, tilleggsutdanning og immaterialrettslige avtaler.

I opptaksvedtaket skal normalt hovedveileder oppnevnes og veiledningsperiode bekreftes.

§ 2–5. Avtale

Doktorgradsstudenter som er tatt opp til den organiserte doktorgradsutdanningen må undertegne skriftlig avtale som skal regulere forholdet mellom student, hovedveileder, det instituttet studenten skal knyttes til og eventuell ekstern finansieringsinstitusjon.

Avtalen skal regulere:

- tema for avhandlingen
- avtaleperioden
- finansieringsplan
- opplæringsdel, herunder karakterkrav
- veiledningsforhold
- rapportering til instituttet/milepæler
- arbeidssted
- partenes gjensidige rettigheter og plikter utover ovennevnte punkter.

PDU skal godkjenne avtalen før den undertegnes av partene. Senere endringer i avtalen skal forelegges PDU for godkjenning.

Avtalens parter kan legge frem påstand om mislighold for PDU. PDU skal vurdere påstanden og fatte vedtak i saken.

Kapittel 3. Doktorgradsutdanning**§ 3–1. Studierett**

Doktorgradsutdanningen skal være lagt opp slik at den normalt skal kunne fullføres innenfor en tre års effektiv utdanningsperiode.

Studieretten er begrenset til seks år regnet fra opptak til innlevering av avhandlingen. PDU kan fatte vedtak, etter innspill fra instituttet, om at studieretten kan forlenges i særskilte tilfeller.

§ 3–2. Permisjoner, sykefravær og foreldrepermisjon

Permisjon på bakgrunn av barnefødsel, adopsjon eller langvarig sykdom skal dokumenteres til PDU og gir grunnlag for forlengelse av studieretten.

Permisjon fra studiet på annet grunnlag enn ovennevnte skal normalt ikke innvilges for mer enn ett år. Søknad om permisjon fra studiet på annet grunnlag enn ovennevnte avgjøres av PDU.

§ 3–3. Opplæringsdel

Opplæringsdelen skal inneholde den faglige skolering som er ønskelig av hensyn til arbeidet med doktoravhandlingen og for kvalifisering til yrker hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt. Opplæringsdelen skal inneholde emner tilsvarende minst 45 studiepoeng, og den skal inkludere opplæring i vitenskapsteori og etikk.

Høyskolen er ansvarlig for å gi alle doktorgradstudenter tilbud om opplæring på høyt vitenskapelig nivå. Dersom høyskolen ikke selv arrangerer hele opplæringsdelen, skal den legge forholdene til rette for studentens deltagelse i tilsvarende opplæring ved en annen institusjon som gir godkjent doktorgradsopplæring.

Opplæringen kan gis som regelmessige forelesninger eller seminarer, som kortere, intensive samlinger eller i annen form godkjent av PDU. I de tilfeller hvor det ikke foreligger egnet kurstilbud, kan individuelt selvstudium under veiledning godkjennes som en del av kursprogrammet.

Alle som er tatt opp i doktorgradsutdanningen, skal følge opplæringsprogrammet. Det kreves dokumentasjon for at kandidaten har tilegnet seg de nødvendige faglige kunnskaper. Slik dokumentasjon kan gis gjennom obligatoriske praktiske øvelser, skriftlige eller muntlige prøver, forelesning, seminarpresentasjon, skriftlig arbeid eller i annen form godkjent av PDU. Det stilles visse krav til karakterresultater i opplæringsdelen. Karakterkravene er nedfelt i avtalen som inngås, jf. § 2–5.

Det er normalt anledning til to eksamensforsøk i doktorgradskurs. Søknad om forsøk utover disse behandles i tråd med «forskrift om eksamen ved Norges Handelshøyskole (fulltidsstudiene)» § 14, 2.

PDU kan gi fritak for deltagelse i deler av opplæringsprogrammet dersom tilsvarende krav er oppfylt ved egen eller annen institusjon som gir organisert doktorgradsutdanning.

Opplæringsdelen skal være fullført og godkjent når avhandlingen innleveres.

§ 3–4. Veiledning

PDU oppnevner en veiledningskomité etter forslag fra instituttet. Hovedveileder inngår som leder av veiledningskomiteen. Komiteen skal bestå av minst én person i tillegg til hovedveileder. Medlemmene av komiteen skal ha doktorgrad eller tilsvarende vitenskapelig kompetanse. Minst ett av medlemmene i komiteen skal være ansatt ved NHH. Minst ett av medlemmene i komiteen skal være en person som ikke er ansatt ved høyskolen i full stilling.

Ønske eller behov for endringer av hovedveileder/komité skal, etter innspill fra instituttet, forelegges PDU. PDU fattar vedtak i saken.

Veiledning kan ikke påregnes etter utløp av normert studietid, jf. § 3–1, første ledd. Instituttet kan fatte vedtak om at veiledningsperioden kan forlenges i særskilte tilfeller. Instituttet skal informere PDU når et vedtak om forlengelse av veiledningsperioden fattes.

§ 3–5. Progresjon

I avtale om doktorgradsutdanningen skal det fastsettes milepæler. Instituttet er ansvarlig for å kontrollere at milepælene blir innfridd.

Dersom avtale om milepæler ikke innfris, kan instituttet forelegge saken for PDU. PDU vurderer om det foreligger vesentlig mislighold av avtalen og fatter vedtak i saken.

Både veileder og doktorgradskandidat plikter årlig å rapportere om fremdrift.

§ 3–6. Opphør av studierett

PDU kan, på selvstendig grunnlag eller etter innstilling fra instituttet, fatte vedtak om at studenten mister retten til å fortsette i doktorgradsprogrammet ved NHH.

Vedtak om opphør av studierett kan gjøres på følgende grunnlag:

- Gjentatte og vesentlige brudd fra studentens side av informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikt.
- Vesentlig forsinkelse i fremdriften av forskningsprosjektet av en slik art at det skaper begrunnet tvil om studenten vil kunne fullføre prosjektet innenfor avtalt tid. For å danne grunnlag for tvungen avslutning må den vesentlige forsinkelsen skyldes forhold som studenten selv har herredømme over.
- Vesentlig forsinkelse i gjennomføringen av opplæringsdelen, grunnet forhold som studenten selv har herredømme over.
- Brudd på de forskningsetiske retningslinjer som gjelder for fagområdet.
- Opptrede fra en student som bryter med den tillit som må foreligge mellom høyskolen og student under gjennomføringen, herunder straffbare forhold knyttet til gjennomføringen av doktorgradsutdanningen.

Opplistingen er ikke uttømmende.

Dersom doktorgradsstudenten er tilsatt, kan studieretten kun opphøre dersom vilkårene for oppsigelse i tjenestemannsloven er oppfylt.

Student og institusjon kan avtale at doktorgradsutdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik frivillig avslutning av doktorgradsutdanningen skal det ved egen avtale fastsettes hvordan spørsmål knyttet til eventuelle tilsetningsforhold, finansiering, rettigheter til resultater mv. skal ordnes.

Ved frivillig avslutning som skyldes studentens ønske om å skifte prosjekt eller overgang til annet program, skal studenten søke nytt opptak på grunnlag av det nye prosjektet. Overgang til fri grad (dr.philos.) er å betrakte som frivillig avslutning.

Kapittel 4. Avhandling**§ 4–1. Krav til avhandlingen**

Avhandlingen skal være et selvstendig, vitenskapelig arbeid på et høyt faglig nivå som oppfyller internasjonale publiseringsstandarder innenfor fagområdet når det gjelder problemformuleringer, begrepsmessig presisering, metodisk og teoretisk grunnlag, dokumentasjon og framstillingsform.

Avhandlingen kan være et frittstående arbeid eller en videreføring av tidligere arbeider. Normalt skal bare arbeider som er publisert de siste fem år før innlevering av avhandlingen, kunne inngå som deler av denne.

Del av fellesarbeid kan godtas til bedømmelse, også som ett av flere arbeider under forutsetning av at det representerer en selvstendig innsats som kan identifiseres. I slike tilfeller skal det innhentes erklæringer fra de øvrige forfattere og andre som har fulgt arbeidet, slik at doktorgradskandidatens innsats kan identifiseres og dokumenteres.

Flere mindre arbeider kan godkjennes som deler av doktoravhandlingen når de etter sitt innhold utgjør et hele i den grad doktorgradskandidatens selvstendige innsats kan identifiseres og dokumenteres. I tillegg til de enkelte delene skal det i disse tilfellene utarbeides et sammendrag som gjør rede for helheten i avhandlingen.

Avhandlingen skal være skrevet på engelsk, med mindre det er gitt særskilt tillatelse til å benytte et annet språk, jf. § 2–2.

§ 4–2. Arbeider som ikke godtas

Arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere eksamener, kan ikke antas til bedømmelse med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere, sammenhengende arbeider.

Til bedømmelse som enkeltarbeid kan ikke antas arbeid som har vært godtatt som hovedoppgave, mastergradsavhandling, magister- eller lisensiatavhandling med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere sammenhengende arbeider.

Et arbeid som tidligere er vurdert for doktorgraden ved annen norsk eller utenlandsk institusjon, kan ikke antas til bedømmelse, selv om arbeidet innleveres i omarbeidet form.

§ 4–3. Ny innlevering

I de tilfellene hvor en avhandling ikke blir godkjent, kan et nytt arbeid, eventuelt det opprinnelige arbeid i omarbeidet form, tidligst leveres til ny bedømmelse seks måneder etter at beslutningen om ikke å godkjenne avhandlingen ble truffet. Endelig frist for ny innlevering er to år etter at beslutningen om ikke å godkjenne avhandlingen ble truffet.

Bedømmelse på nytt kan bare finne sted en gang. Så vidt mulig skal avhandling innlevert på nytt vurderes av den opprinnelige bedømmelseskomiteen.

§ 4-4. Offentlig tilgjengelighet

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig senest 14 dager før disputasen holdes.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring og publisering av en doktorgradsavhandling, med unntak av en på forhånd avtalt utsettelse av datoen for offentliggjøring/publisering. Slik utsettelse kan skje når doktorgradsutdanningen delvis eller i sin helhet er finansiert av en ekstern part, for at den eksterne part skal kunne ta stilling til patentering/kommersialisering. Ekstern part kan ikke stille vilkår om at hele eller deler av doktorgradsavhandlingen ikke skal kunne offentligjøres eller publiseres.

§ 4-5. Rett til kommersiell bruk av egne resultater

Kandidatens rett til kommersiell bruk av egne resultater reguleres gjennom alminnelige regler på området, dersom ikke annet er avtalt.

Kapittel 5. Bedømmelse**§ 5-1. Bedømmelse**

Doktorgraden tildeles på grunnlag av godkjent:

- opplæringsdel,
- avhandling,
- prøveforelesning over oppgitt emne og
- forsvar av avhandlingen i en offentlig disputas.

§ 5-2. Innlevering

Søknad om å få avhandlingen bedømt sendes til PDU. Sammen med søknaden skal det foreligge dokumentasjon på at opplæringsdelen er fullført og godkjent samt ett skriftlig eksemplar og en elektronisk versjon av avhandlingen.

Dersom avhandlingen godkjennes til disputas, leveres et kortfattet sammendrag på engelsk og norsk som benyttes ved invitasjonen til disputas, og en norsk tekst til pressemelding.

Avhandlingen leveres i standardisert format bestemt av høyskolen.

§ 5-3. Oppnevning av bedømmelseskomité

Til å bedømme avhandlingen, prøveforelesningen og forsvaret av avhandlingen, oppnevner PDU etter forslag fra det aktuelle instituttet, en sakkyndig bedømmelseskomité på minst tre medlemmer.

Komiteen skal settes sammen slik at:

- begge kjønn, såfremt mulig, er representert,
- minst ett av medlemmene er uten tilknytning til NHH,
- minst ett av medlemmene rekrutteres fra en utenlandsk institusjon og
- alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse.

PDU oppnevner etter forslag fra det aktuelle instituttet en leder blant komiteens medlemmer.

Oppnevnt hovedveileder og andre som har bidratt vesentlig til avhandlingen, kan ikke være medlem av bedømmelseskomiteen, eller lede denne. De øvrige medlemmene av veiledningskomiteen bør så vidt mulig ikke være medlemmer i bedømmelseskomiteen.

Doktorgradskandidaten skal underrettes om komiteens sammensetning.

Kapittel 6. Bedømmelseskomiteens arbeid**§ 6-1. Tilbaketrekning og bearbeiding**

En innlevert avhandling kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om den er verdig til å forsvares for doktorgraden. Doktorgradskandidaten kan likevel rette formelle feil i avhandlingen etter innlevering. Det må i tilfelle innleveres en oversikt over rettingene senest en måned før disputasen.

§ 6-2. Opplysningsplikt

Hovedveileder kan innkalles til møter i bedømmelseskomiteen for å gjøre rede for veiledningen og arbeidet med avhandlingen.

Komiteen kan kreve doktorgradskandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon fremlagt.

§ 6-3. Innstilling

Komiteen avgir innstilling om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for doktorgraden. Både innstilling og eventuelle dissenser skal begrunnes.

Bedømmelseskomiteens innstilling skal foreligge innen tre måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen, med mindre PDU har bestemt noe annet.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle dissenser og individuelle uttalelser sendes PDU ved Studieadministrasjonen, som så snart som mulig oversender innstilling og uttalelser til doktorgradskandidaten og ledelsen for instituttet kandidaten har vært tilknyttet. Kandidaten gis frist på 14 dager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen. Hvis doktorgradskandidaten ikke ønsker å fremme skriftlige merknader, underrettes PDU snarest om dette.

Kapittel 7. Bedømmelseskomiteens innstilling og behandling, disputas og diplom

§ 7-1. Behandling av enstemmig innstilling

En enstemmig komitéinnstilling skal tas til følge, såfremt et flertall av medlemmene i PDU stemmer for dette. Dersom et flertall finner at det – til tross for en enstemmig komitéinnstilling – foreligger begrunnet tvil om en avhandling bør godkjennes eller ikke, skal PDU søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen eller oppnevne to nye sakkyndige, som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Doktorgradskandidatens merknader vedlegges. Etter dette fatter PDU selv vedtak i saken på grunnlag av innstillingen og de innhentede uttalelsene.

Doktorgradskandidaten underrettes om resultatet av behandlingen.

§ 7-2. Behandling av delt innstilling

Dersom det foreligger dissens i komiteen, kan PDU uten å innhente ytterligere bedømmelse fatte vedtak i saken, eller søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen, eller oppnevne to nye sakkyndige, som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Doktorkandidatens merknader vedlegges. Etter dette fatter PDU selv vedtak i saken på grunnlag av innstillingen og de innhentede uttalelser.

Doktorgradskandidaten underrettes om resultatet av behandlingen.

§ 7-3. Prøveforelesning og disputas

Dersom arbeidet finnes verdig til å forsvares for doktorgraden, avsluttes doktorgradsutdanningen med offentlig prøveforelesning over oppgitt emne og offentlig disputas.

Emne for prøveforelesning over oppgitt emne fastsettes av bedømmelseskomiteen og kunngjøres for kandidaten 14 dager før forelesningen. PDU kan etter søknad fra doktorgradskandidaten fastsette annen frist.

Prøveforelesningen skal holdes før disputasen. Finner bedømmelseskomiteen prøveforelesningen tilfredsstillende, skal doktorgradskandidaten forsvare doktorgradsarbeidet i en offentlig disputas.

Disputasen skal normalt avholdes innen seks måneder etter at avhandlingen ble innlevert til bedømmelse. Tid og sted for disputasen skal offentliggjøres i god tid sammen med opplysninger om hvordan avhandlingen er offentliggjort.

Forelesning og disputas skal skje på det språket som avhandlingen er skrevet på, eller et annet språk dersom det er gitt særskilt tillatelse fra PDU, jf. § 2-2.

Disputasen ledes av dekanen eller den dekanen bemyndiger. Disputasen foregår som en drøfting av avhandlingen mellom bedømmelseskomiteens medlemmer og doktorgradskandidaten. Den som leder disputasen, gjør kort rede for innleveringen og bedømmelsen av avhandlingen og for prøveforelesningen. Deretter gjør doktoranden rede for hensikten med og resultatet av den vitenskapelige undersøkelsen. Leder av disputasen fastsetter i samråd med opponentene rekkefølge og oppgavefordeling mellom doktoranden og opponentene. Øvrige tilstedeværende som ønsker å opponere *ex auditorio*, må under disputasen gi melding om dette til disputasens leder innen det tidspunkt som denne fastsetter.

Etter disputasen sender bedømmelseskomiteen så snart som mulig og innen 14 dager en innberetning til PDU hvor den gjør rede for hvordan den har vurdert avhandlingen, prøveforelesningen og forsvaret av avhandlingen. Innberetningen skal konkludere med om prøvene samlet sett er godkjent/ikke godkjent.

§ 7-4. Ny prøve

Dersom prøveforelesning ikke godkjennes, kan ny prøve finne sted tidligst tre måneder etter at beslutningen om ikke å godkjenne prøveforelesningen ble truffet.

Dersom disputasen ikke godkjennes, kan ny disputas avholdes tidligst seks måneder etter at beslutningen om å ikke å godkjenne disputasen ble truffet. Ved underkjent disputas kan PDU gi anledning til å levere avhandling i omarbeidet form, jf. § 4-3.

Så vidt mulig skal nye prøver vurderes av den opprinnelige bedømmelseskomiteen.

§ 7-5. Kreering og diplom/vitnemål

Når PDU har godkjent opplæring, avhandling, prøveforelesning og disputas, kreeres doktoranden til *philosophiae doctor* (ph.d.). PDU rapporterer om kreerte doktorer til høyskolens styre to ganger årlig.

Diplom og vitnemål utferdiges av høyskolen. På vitnemålet skal tittelen på avhandlingen føres opp sammen med temaet for prøveforelesningen og opplysninger om at opplæringsprogrammet doktorgradskandidaten har gjennomført, er godkjent.

Kapittel 8. Klagebehandling

§ 8-1. Klage

Enkeltvedtak fattet av PDU kan påklages. Klage skal oversendes Klagenemnda for NHH, dersom PDU opprettholder vedtaket. Klager behandles i tråd med forvaltningsloven.

Dersom PDU eller Klagenemnda finner grunn til det, kan det oppnevnes et utvalg eller enkeltpersoner til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelse og de kriterier denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

Kapittel 9. Ikrafttredelse

§ 9–1. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

II

Endringene trer i kraft straks.

15. des. Nr. 1910 2010

Forskrift om endring i forskrift for translatøreksamen ved Norges Handelshøyskole

Hjemmel: Fastsatt av Kollegiet ved Norges Handelshøyskole 15. desember 2010 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–9 og § 3–10. Kunngjort 2. september 2011 kl. 14.20.

Bestemmelsene i forskrift om eksamen ved Norges Handelshøyskole (fulltidsstudiene), sist endret av Styret 8. desember 2005 med hjemmel i lov av 1. april 2005 om universiteter og høyskoler § 3–3, § 3–9, § 3–10 og § 8–2, gjelder så langt disse passer.

I

I forskrift 16. juni 1999 nr. 4892 for translatøreksamen ved Norges Handelshøyskole er det foretatt en rekke endringer og lyder i sin helhet etter dette:

§ 1. Definisjoner

Med prøve 1 menes i denne forskriften oversettelse fra norsk til fremmedspråket.

Med prøve 2 menes i denne forskriften oversettelse fra fremmedspråket til norsk.

Med faste språk menes i denne forskriften språkene engelsk, fransk, spansk og tysk.

§ 2. Aktuelle språk

Translatøreksamen avholdes hvert år i de fire faste språkene.

Translatøreksamen i andre språk enn de fire faste språkene avholdes etter en rulleringsplan som kunngjøres på nettsidene for translatøreksamen.

En generell forutsetning for gjennomføring av translatøreksamen er at det er mulig å skaffe kvalifiserte sensorer.

§ 3. Oppmelding

Det er adgang til å melde seg opp til både prøve 1 og prøve 2 under ett, eller til bare én av prøvene.

En kandidat kan ikke gå opp til samme prøve (prøve 1 eller prøve 2) i samme språk mer enn tre ganger. Det kan gis dispensasjon fra dette leddet etter søknad.

§ 4. Gjennomføring

Translatøreksamen er todelt:

- a) Skriftlig hjemmeeksamen
- b) Skriftlig skoleeksamen.

For å få gå opp til skriftlig skoleeksamen må kandidaten først ha bestått skriftlig hjemmeeksamen.

§ 5. Skriftlig hjemmeeksamen

Skriftlig hjemmeeksamen går over to uker og består av to deler:

Del 1: Oversettelse av en allmennspråklig tekst på cirka 300 ord.

Del 2: Refleksjonstekst på 3–5 sider i tilknytning til oversettelsen av den allmennspråklige teksten. Refleksjonsteksten skal skrives på norsk.

Både del 1 og del 2 av hjemmeeksamen må bestås før det gis adgang til å gå opp til skriftlig skoleeksamen. Karakterene som benyttes for hjemmeeksamen er bestått / ikke bestått.

§ 6. Skriftlig skoleeksamen

Skriftlig skoleeksamen består av to uavhengige prøver.

Prøve 1 (oversettelse fra norsk til fremmedspråket)

Oversettelse av:

- En tekst med økonomisk-administrativt fagspråk på cirka 300 ord
- En tekst med juridisk fagspråk på cirka 300 ord
- En tekst med teknisk fagspråk på cirka 300 ord.

I de norske tekstene kan begge målformene forekomme.

Emnestikkord for den tekniske teksten i prøve 1 kunngjøres på nettsidene til translatøreksamen fire uker før eksamen.

Prøve 2 (oversettelse fra fremmedspråket til norsk)

Oversettelse av tekster fra de samme fagområdene og av samme omfang som nevnt under prøve 1.

Emnestikkord for den tekniske teksten i prøve 2 kunngjøres på nettsidene til translatørexamen fire uker før eksamen.

Prøve 1 og prøve 2 holdes over to påfølgende dager, og hver prøve varer sju timer.

Det er tillatt å bruke alle typer oppslagsverk som trykte medier og elektroniske medier, men ikke internett under selve eksamen. Informasjon som er nedlastet på forhånd fra Internett er tillatt brukt. Bruk av trådløs kommunikasjon er ikke tillatt.

De to prøvene (prøve 1 og prøve 2) vurderes separat. Kandidatene må på hver av prøvene bestå oppgaven innenfor de tre fagområdene.

En kandidat som ønsker å trekke seg fra skriftlig skoleeksamen, må gjøre det skriftlig innen 1. mars eksamensåret i året som følger umiddelbart etter gjennomført og bestått hjemmeeksamen. Trekk før denne fristen vil ikke gjelde som eksamensforsøk.

Karakterene som benyttes for skoleeksamen er bestått/ikke bestått.

§ 7. Fullført og bestått translatørexamen

Translatørexamen (prøve 1 eller prøve 2) regnes som fullført når skriftlig hjemme- og skoleeksamen én vei er bestått. Bestått eksamen fører til énveisautorisasjon.

Translatørexamen (prøve 1 og prøve 2) regnes som fullført når skriftlig hjemme- og skoleeksamen begge veier er bestått. Bestått eksamen fører til toveisautorisasjon.

For fullført eksamen utferdiges det et bevillingsbrev fra Norges Handelshøyskole.

§ 8. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2011.

22. juni Nr. 788 2011

Forskrift om endring i forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Nordland

Hjemmel: Fastsatt av styret for Universitetet i Nordland 22. juni 2011 med hjemmel lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-3, § 3-4, § 3-5, § 3-8, § 3-9, § 3-10, § 3-11, § 4-5, § 4-7 og § 4-8. Kunngjort 26. juli 2011 kl. 13.15.

I

I forskrift 8. oktober 2008 nr. 1308 om studier og eksamen ved Universitetet i Nordland gjøres følgende endringer:

§ 24 punkt 1 a) skal lyde:

- a) Ved bedømmelse av kandidatens selvstendige arbeid i lavere grad (bacheloroppgave) og høyere grad (masteroppgave).

§ 24 punkt 1 c) skal lyde:

- c) Ved bedømmelse på bachelornivået minst én gang på alle emneeksamener innen en periode på tre år.

§ 24 punkt 4 utgår.

§ 26 punkt 2 skal lyde:

2. Ekstern sensur kan være en av følgende:

- a) ekstern sensor deltar ved vurdering av eksamensbesvarelsene fra alle kandidatene.
- b) ekstern sensor deltar ved utforming av eksamensoppgaver og sensorveiledning.

Styret må gi godkjenning dersom alternativ a) skal benyttes for eksamener som ikke faller inn under § 24 nr. 1, § 24 nr. 2 og § 24 nr. 3.

§ 26 punkt 3 utgår.

§ 27 utgår, og blir stående tom. Nummereringen av de etterfølgende paragrafene skal ikke endres.

§ 29 punkt 6 skal lyde:

6. Klage over karakterfastsetting skal forelegges klagekommisjonen for ny sensurering. Sensurfrist ved ny sensurering er 15 virkedager fra klagefristens utløp, med mindre særlige grunner gjør det nødvendig å bruke ekstra tid, jf. lovens § 3-9. Resultatet av ny sensurering kan være til gunst eller ugunst for klageren, jf. universitetsloven § 3-9 (5), og vedtaket er endelig, jf. loven § 5-3 (6).

II

Endringene trer i kraft studiestart høsten 2011.

24. juni Nr. 789 2011**Forskrift om endring i diverse forskrifter for å gjennomføre forbud mot import fra tredjeland uten godkjent restkontrollprogram**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 24. juni 2011 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 16 og § 23 tredje ledd.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I innledende del nr. 7 (vedtak 2011/163/EU). Kunngjort 26. juli 2011 kl. 13.15.

I

I forskrift 27. januar 2000 nr. 65 om kontrolltiltak for restmengder av visse stoffer i animalske næringsmidler, produksjonsdyr og fisk for å sikre helsemessig trygge næringsmidler skal det gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningene skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kap I nr. 7.1.1 (direktiv 96/22/EF endret ved direktiv 2003/74/EF), nr. 7.1.2 (direktiv 96/23/EF), kap. VII nr. 19 (vedtak 2002/657/EF endret ved vedtak 2003/181/EF og vedtak 2004/25/EF) og innledende del nr. 7 (vedtak 2011/163/EU).

Ny § 10a skal lyde:

§ 10a. Forbud mot import fra tredjeland uten restkontrollprogram

Det er forbudt å importere animalske næringsmidler fra tredjeland som ikke er oppført som godkjent for det aktuelle næringsmidlet i vedlegget til denne forskriften.

Nytt vedlegg skal lyde:

Vedlegg. Liste over tredjeland med godkjente restkontrollprogram

ISO-kode	Land	Storfe	Småfe	Svin	Hest	Fjørfe	Akva-kultur	Melk	Egg	Kanin	Vilt-leven-de dyr	Opp-dretts-vilt	Hon-ning
AD	Andorra	X	X		X								
AE	Forente arabiske emirater						X	X ¹					
AL	Albania		X				X		X				
AR	Argentina	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X
AU	Australia	X	X		X		X	X			X	X	X
BA	Bosnia og Herzegovina						X						
BD	Bangladesh						X						
BN	Brunei						X						
BR	Brasil	X			X	X	X						X
BW	Botswana	X			X							X	
BY	Hviterussland				X ³		X	X	X				
BZ	Belize						X						X
CA	Canada	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
CH	Sveits	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
CL	Chile	X	X ⁴	X		X	X	X			X		X
CM	Kamerun												X
CN	Kina					X	X		X	X			X
CO	Colombia						X						
CR	Costa Rica						X						
CU	Cuba						X						X
CW	Curaçao							X ²					
EC	Ekvador						X						
ET	Etiopia												X
FK	Falklandsøyene	X	X										
FO	Færøyene						X						
GL	Grønland		X								X	X	
GT	Guatemala						X						X
HK	Hong Kong					X ²	X ²						
HN	Honduras						X						
HR	Kroatia	X	X	X	X ³	X	X	X	X	X	X	X	X
ID	Indonesia						X						

ISO-kode	Land	Storfe	Småfe	Svin	Hest	Fjørfe	Akva-kultur	Melk	Egg	Kanin	Vilt-leven-de dyr	Opp-dretts-vilt	Hon-ning
IL	Israel					X	X	X	X			X	X
IN	India						X		X				
IS	Island	X	X	X	X		X	X				X ²	
IR	Iran						X						
JM	Jamaica						X						X
JP	Japan						X						
KG	Kirgisistan												X
KR	Sør-Korea						X						
LK	Sri Lanka						X						
MA	Marokko						X						
MD	Moldova												X
ME	Montenegro	X	X	X		X	X		X				X
MG	Madagaskar						X						
MK	Den tidligere jugoslaviske republikken Makedonia ⁵	X	X	X		X	X	X	X		X		X
MU	Mauritius					X ²	X						
MX	Mexico				X		X		X				X
MY	Malaysia					X ²	X						
MZ	Mosambik						X						
NA	Namibia	X	X								X	X	
NC	Ny-Caledonia	X					X				X	X	X
NI	Nicaragua						X						X
NZ	New Zealand	X	X		X		X	X			X	X	X
PA	Panama						X						
PE	Peru					X	X						
PF	Fransk Polynesia												X
PH	Filippinene						X						
PN	Pitcairnøyene												X
PY	Paraguay	X											
RS	Serbia ⁶	X	X	X	X ³	X	X	X	X		X		X
RU	Russland	X	X	X		X		X	X			X ⁷	X
SA	Saudia-Arabia						X						
SG	Singapore	X ²	X ²	X ²		X ²	X ²	X ²					
SM	San Marino	X		X									X
SR	Surinam						X						
SV	El Salvador												X
SX	Sint Maarten							X ²					
SZ	Swaziland	X											
TH	Thailand					X	X						X
TN	Tunisia					X	X				X		
TR	Tyrkia					X	X	X					X
TW	Taiwan						X						X
TZ	Tanzania						X						X
UA	Ukraina					X	X	X	X				X
UG	Uganda						X						X
US	USA	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X
UY	Uruguay	X	X		X		X	X			X		X
VE	Venezuela						X						
VN	Vietnam						X						
YT	Mayotte						X						
ZA	Sør-Afrika										X	X	
ZM	Zambia												X
ZW	Zimbabwe						X					X	

- 1 Kun kamelmelk.
- 2 Tredjeland som kun bruker råmaterialer enten fra medlemsland eller fra andre tredjeland som er godkjent for import av slike råmaterialer til EU.
- 3 Utførsel av levende dyr av hestefamilien til slakt (kun dyr til næringsmiddelproduksjon).
- 4 Kun sau.
- 5 Den tidligere jugoslaviske republikken Makedonia; korrekt nomenklatur for dette landet skal avgjøres etter forhandlinger på FN-nivå.
- 6 Inkluderer ikke Kososvo, som for tiden er under internasjonal administrasjon i overensstemmelse med FNs sikkerhetsråds resolusjon 1244 av 10. juni 1999.
- 7 Kun reinsdyr fra Murmansk- og Yamalo-Nenets-regionene.

II

I forskrift 18. oktober 2002 nr. 1180 om fra hvilke tredjestater det kan importeres snegler, froskelår, gelatin, honning, melk og melkebaserte produkter skal det gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningene skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I (vedtak 94/278/EF med senere endringer, vedtak 95/340/EF med senere endringer, vedtak 2008/105/EF og vedtak 2008/222/EF).

§ 3 skal lyde:

§ 3. *Vilkår for import*

Snegler, froskelår og gelatin kan bare importeres fra tredjestater som er oppført for det aktuelle næringsmidlet i vedlegg I, II eller III.

Melk og melkebaserte produkter kan bare importeres fra tredjeland som er oppført i

- a) vedlegg til forskrift 13. august 1999 nr. 1074 om dyrehelsemessige betingelser for omsetning og import av visse animalske produkter til konsum, og
- b) vedlegg til forskrift 27. januar 2000 nr. 65 om kontrolltiltak for restmengder av visse stoffer i animalske næringsmidler, produksjonsdyr og fisk for å sikre helsemessig trygge næringsmidler.

Honning kan bare importeres fra tredjeland som er oppført i vedlegg til forskrift 27. januar 2000 nr. 65 om kontrolltiltak for restmengder av visse stoffer i animalske næringsmidler, produksjonsdyr og fisk for å sikre helsemessig trygge næringsmidler.

Næringsmidler omfattet av denne forskriften skal ved import i tillegg oppfylle relevante krav fastsatt i generell næringsmiddellovgivning og eventuelle krav fastsatt i særskilt næringsmiddellovgivning for det aktuelle produktet.

Næringsmidler omfattet av denne forskriften skal importeres via grensekontrollstasjon.

Vedlegg IV om honning skal oppheves.

III

I forskrift 28. mai 2009 nr. 577 om import og transitt av ferskt kjøtt av villlevende haredyr, visse villlevende landpattedyr og oppdrettskanin fra tredjestater skal det gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningene skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kap. I innledende del nr. 7 (forordning (EF) nr. 119/2009).

§ 2 skal lyde:

§ 2. *Krav om at tredjeland har godkjent reststoffprogram*

Animalske næringsmidler kan bare importeres fra tredjeland som som er oppført i vedlegg til forskrift 27. januar 2000 nr. 65 om kontrolltiltak for restmengder av visse stoffer i animalske næringsmidler, produksjonsdyr og fisk for å sikre helsemessig trygge næringsmidler.

Vedlegg I skal oppheves.

IV

I forskrift 10. september 2009 nr. 1186 om import av tilberedt kjøtt, kjøttprodukter, behandlede mager, blærer og tarmar fra tredjestater skal det gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningene skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kap. I innledende del nr. 7 (vedtak 2007/777/EF sist endret ved forordning (EU) nr. 536/2011 og vedtak 2000/572/EF sist endret ved vedtak 2008/592/EF).

§ 5 skal lyde:

§ 5. *Krav om at tredjeland har godkjent reststoffprogram*

Animalske næringsmidler kan bare importeres fra tredjeland som som er oppført i vedlegg til forskrift 27. januar 2000 nr. 65 om kontrolltiltak for restmengder av visse stoffer i animalske næringsmidler, produksjonsdyr og fisk for å sikre helsemessig trygge næringsmidler.

Vedlegg VII skal oppheves.

V

I forskrift 19. juli 2010 nr. 1135 om import og transitt av fjørfe og visse fjørfeprodukter fra tredjestater skal det gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningene skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 8.1 nr. 3 (direktiv 90/539/EØF), del 4.2 nr. 71 (vedtak 2003/644/EF), del 4.2 nr. 77 (vedtak 2004/235/EF), del 4.2 nr. 37 (vedtak 95/410/EF sist endret ved vedtak 98/227/EF), innledende del nr. 7 (forordning (EF) nr. 798/2008 endret ved forordning (EF) nr. 1291/2008, forordning (EF) nr. 411/2009, forordning (EU) nr. 215/2010, forordning (EU) nr. 241/2010, forordning (EU) nr. 254/2010, forordning (EU) nr. 332/2010, forordning (EU) nr. 925/2010, forordning (EU) nr. 955/2010, forordning (EU) nr. 364/2011, forordning (EU) nr. 427/2011 og forordning (EU) nr. 536/2011).

§ 3 skal lyde:

§ 3. Krav om at tredjeland har godkjent reststoffprogram

Animalske næringsmidler kan bare importeres fra tredjeland som som er oppført i vedlegg til forskrift 27. januar 2000 nr. 65 om kontrolltiltak for restmengder av visse stoffer i animalske næringsmidler, produksjonsdyr og fisk for å sikre helsemessig trygge næringsmidler.

Vedlegg C skal oppheves.

VI

I forskrift 23. juli 2010 nr. 1137 om import fra tredjestater av visse levende dyr, bier, humler og ferskt kjøtt av visse dyr skal det gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningene skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kap. I innledende del nr. 7 (forordning (EU) nr. 206/2010 (endret ved forordning (EU) nr. 810/2010, forordning (EU) nr. 144/2011 og forordning (EU) nr. 342/2011)), ESA-vedtak 28/07/COL, ESA-vedtak 159/10/COL, ESA-vedtak 160/10/COL og ESA-vedtak 30/07/COL.

§ 3 skal lyde:

§ 3. Krav om at tredjeland har godkjent reststoffprogram

Animalske næringsmidler kan bare importeres fra tredjeland som som er oppført i vedlegg til forskrift 27. januar 2000 nr. 65 om kontrolltiltak for restmengder av visse stoffer i animalske næringsmidler, produksjonsdyr og fisk for å sikre helsemessig trygge næringsmidler.

Vedlegg 1 skal oppheves.

VII

Denne forskriften trer i kraft straks.

22. juli Nr. 790 2011

Forskrift om endring i forskrift om narkotika m.v. (Narkotikalistens)

Hjemmel: Fastsatt av Statens legemiddelverk 22. juli 2011 med hjemmel i forskrift 30. juni 1978 nr. 8 om narkotika m.v. (Narkotikalistens) § 3 nr. 2, jf. lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. (legemiddeloven) § 22, § 23, § 24 og § 25. Kunngjort 26. juli 2011 kl. 13.15.

I

I forskrift 30. juni 1978 nr. 8 om narkotika m.v. (Narkotikalistens) gjøres følgende endring:

I narkotikalistens tilføyes følgende nye stoff med merknad som angitt:

	<i>Konvensjon:</i>	<i>Merknader</i>			
	<i>N = Narkotikakonv. av 1961</i>	<i>Ved innførsel/utførsel kreves</i>			
<i>Stoff</i>	<i>P = Konv. om psykotrope stoffer, 1971, Schedule I-IV</i>	<i>Sertifikat</i>	<i>Eksport-</i>	<i>Forbudt etter</i>	<i>Unntak og spesielle bestemmelser mv.</i>
<i>INN-navn</i>			<i>deklarasjon forskr. § 4</i>		
<i>(latin)</i>					
tapentadol		x			

II

Ikrafttredelse

Endringen trer i kraft 1. august 2011.

22. juli Nr. 791 2011**Forskrift om utseilingsstopp i loddefisket ved Grønland og Jan Mayen i 2011–2012**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 22. juli 2011 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 16 og forskrift 8. juli 2011 nr. 768 om regulering av fisket etter lodde ved Grønland, Island og Jan Mayen i 2011–2012 § 4. Kunngjort 26. juli 2011 kl. 13.15.

§ 1. Utseilingsstopp

Det er fastsatt utseilingsstopp etter lodde ved Grønland og Jan Mayen på kvotekomponenten for Grønland og Jan Mayen.

§ 2. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i denne forskriften straffes etter lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser § 61, § 64 og § 65. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 3. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks og gjelder til og med 15. februar 2012.

25. juli Nr. 792 2011**Forskrift om endring i forskrift om hindring av forurensning fra skip (MARPOL-forskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 25. juli 2011 med hjemmel i lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 6, § 32 og § 33, jf. delegeringsvedtak 16. februar 2007 nr. 171 og delegeringsvedtak 29. juni 2007 nr. 849. Kunngjort 29. juli 2011 kl. 13.05.

I

I forskrift 16. juni 1983 nr. 1122 om hindring av forurensning fra skip (MARPOL-forskriften) gjøres følgende endringer:

§ 2–1 første ledd første punktum skal lyde:

(1) Bestemmelsene i Den internasjonale konvensjon om hindring av forurensning fra skip (MARPOL), vedlegg I jf. IMO Res. MEPC.117(52), vedtatt 15. oktober 2004 med endringer til og med IMO Res. MEPC.189(60) gjelder som forskrift.

§ 7–1 skal lyde:

Bestemmelsene som gjelder skip og flyttbare innretninger i Den internasjonale konvensjon om hindring av forurensning fra skip (MARPOL), vedlegg VI med bilag, forente fortolkninger og bilag til forente fortolkninger, jf. res. MEPC.194(61), inkludert NO_x Technical Code 2008 sist oppdatert ved res. MEPC.177(58) med guidelines gjelder som forskrift.

*II**Ikrafttredelse:*

Forskriften trer i kraft 1. august 2011.

26. juli Nr. 793 2011**Forskrift om endring i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 26. juli 2011 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 13, § 14, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. II nr. 23 (direktiv 89/173/EØF med endringer, som erstattet ved direktiv 2009/144/EF). Kunngjort 29. juli 2011 kl. 13.05.

I

I forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 6–4 nr. 1 tredje ledd skal lyde:

Bil eller tilhenger/tilhengerredskap som tilfredsstillt kravene i direktiv 76/114/EØF, som endret ved direktiv 78/507/EØF, eventuelt som endret ved direktiv 87/354/EØF og direktiv 2006/27/EF, og jord- eller skogbrukstraktor som tilfredsstillt kravene i direktiv 89/173/EØF vedlegg V, eventuelt som endret ved direktiv 97/54/EF, ev. som erstattet ved 2009/144/EF, anses å oppfylle bestemmelsene i første og annet ledd.

§ 26–8 pkt 5.2 skal lyde:

- 5.2 Bremseopplegg på traktor for bremsing av tilhenger, som ikke omfattes av nr. 5.1, som oppfyller betingelsene i direktiv 89/173/EØF, ev. som erstattet ved 2009/144/EF, skal godtas. Eventuell e-merking av traktoren i henhold til direktivet godtas som dokumentasjon.

§ 31–8 nr. 1 fjerde ledd skal lyde:

Jord- eller skogbrukstraktor som oppfyller kravene i direktiv 89/173/EØF, eventuelt som endret ved direktiv 97/54/EF eller direktiv 2006/26/EF, ev. som erstattet ved direktiv 2009/144/EF, anses å oppfylle bestemmelsene i nr. 1.

§ 38–1 nr. 2 annet ledd skal lyde:

Tilhengerkopling som tilfredsstillende kravene i direktiv 94/20/EF, eventuelt direktiv 97/24/EF, kapittel 10, når det gjelder to- og trehjulede motorvogner, anses å oppfylle kravene i første ledd. Tilhengerkopling til jordbruks- eller skogbrukstraktor som tilfredsstillende kravene i direktiv 89/173/EØF vedlegg IV, eventuelt som endret ved direktiv 97/54/EF eller direktiv 2002/1/EF, ev. som erstattet ved direktiv 2009/144/EF, anses også å oppfylle bestemmelsene i første ledd.

Eksisterende § 38–6 blir ny § 38–7.

Ny § 38–6 skal lyde:

§ 38–6. Tilhengerkopling på jordbruks- eller skogbrukstraktor (direktiv 2009/144/EF)

1. Kravnivå:

Direktiv 2009/144/EF.

2. Virkeområde

Bestemmelsen i denne paragraf gjelder for jordbruks- eller skogbrukstraktorer.

Bestemmelsene gjelder ikke for forsvarets militærtaktiske jordbruks- eller skogbrukstraktorer.

3. Alternativ standard:

Ingen

4. Godkjenning

Ved typegodkjenning av ny type jordbruks- eller skogbrukstraktor skal det fremlegges dokumentasjon/bevitelse/garanti fra fabrikant eller kompetent, uavhengig laboratorium for at direktiv 2009/144/EF er tilfredsstillende.

5. Ikrafttreden:

Denne paragraf trer i kraft for typegodkjenning 1. juni 2010.

Vedlegg 1, «Liste over krav i forbindelse med typegodkjenning av traktor, tilhenger til traktor og utskiftbar trukket maskin (særdirektiver), jf. direktiv 2003/37/EF som endret ved direktiv 2004/66/EF», pkt. 22.1 til 22.7 skal lyde:

Nummer og emne	Direktivnummer og vedlegg	Senest endret ved direktivnummer	Gyldighetsområde (Se tillegg 1 til kapittel B i vedlegg II til direktiv 2003/37/EF, som endret ved direktiv 2004/66/EF, for T4 og C4)						
			T1	T2	T3	T5	C	R	S
22.1 Dimensjoner og masse av påhengsvogn	2009/144/EF ⁶ I		X	X	X	(X)	I	(X)	(X)
22.2 Ruter	2009/144/EF ⁶ III 92/22/EØF	2001/92/EF	x	x	x	–	I	–	–
22.3 Hastighetsregulator	2009/144/EF ⁶ II		–	–	–	x	–	–	–
22.4 Skjerming av bevegelige deler	2009/144/EF ⁶ II		x	x	x	(x)	I	–	–
22.5 Mekaniske forbindelser	2009/144/EF ⁶ IV		x	x	x	(x)	I	(x)	(x)
22.6 Foreskrevne skilt	2009/144/EF ⁶ V		x	x	x	(x)	I	(x)	(x)
22.7 Bremsesystemets forbindelse med tilhenger	2009/144/EF ⁶ VI		x	x	x	(x)	I	(x)	(x)

⁶ Direktiv 2009/144/EF er en konsolidering av direktiv 89/173/EØF med endringer, og erstatter disse direktivene

Eksisterende fotnoter 6 og 7 blir nye 7 og 8.

II

Forskriften trer i kraft straks.

1. juli Nr. 803 2011**Forskrift om endring i forskrift for eksamener ved Universitetet i Tromsø.**

Hjemmel: Fastsatt av universitetsstyret 1. juli 2011 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–9 og § 3–10. Kunngjort 5. august 2011 kl. 13.15.

I

I forskrift 7. mai 2009 nr. 533 for eksamener ved Universitetet i Tromsø gjøres følgende endringer:

§ 3 skal lyde:

§ 3. Terminologi

<i>Arbeidskrav</i>	Arbeidskrav er alle former for arbeider og prøver som settes som vilkår for å framstille seg til eksamen, men der resultatet ikke inngår i beregningsgrunnlaget for den karakteren som angis på vitnemålet eller karakterutskriften. Vurderingsuttrykket for arbeidskrav skal være «godkjent» eller «ikke godkjent».
<i>Deleksamen</i>	Deleksamen er prøving der karakteren inngår i beregningen av endelig karakter.
<i>Diploma Supplement</i>	Vitnemålstillegg på engelsk og/eller norsk som skal gi informasjon om utdanningssystemet ved norske universiteter og høyskoler, og den enkelte students utdanning.
<i>Eksamen</i>	Prøving av studentens kunnskaper og ferdigheter i de tilfeller det gis en karakter som angis på vitnemålet eller karakterutskriften, eller som inngår i beregningsgrunnlaget for en karakter som angis på vitnemålet eller karakterutskriften.
<i>Ekstraordinær eksamen</i>	Eksamen som fakultetene i særlige tilfeller kan avholde for studenter som ikke kan vente til neste ordinære eksamen, og som ikke fyller kravene til å delta på utsatt eksamen eller på kontinuasjonseksamen, jf. § 23.
<i>Emne</i> <i>Emnebeskrivelse</i>	Den minste enheten som kan inngå i et fag eller et studieprogram. Beskrivelse av læringsmål, faglige komponenter, oppbygging og gjennomføring av emnet. Alle emner ved Universitetet i Tromsø er beskrevet i en emnebeskrivelse.
<i>Emnegruppe</i>	Samling av emner fra ett eller flere fag som i en fag- eller studieplan er definert til å utgjøre en samlet faglig enhet.
<i>Fag</i>	Samling av emner som er beslektet, og som er samlet under en felles fagbetegnelse.
<i>Fagplan</i>	En plan som konkretiserer det faglige innholdet i studier som reguleres av rammeplaner.
<i>Grad</i>	Utdanning av et bestemt omfang og sammensetning som gir rett til å få tildelt et vitnemål fra Universitetet i Tromsø.
<i>Hjemmeeksamen</i>	Eksamen der studentene har en bestemt tid på å besvare en gitt eller selvvalgt problemstilling enkeltvis eller i grupper, og der alle hjelpemidler er tilgjengelige.
<i>Individuell tilrettelegging</i>	Individuell tilrettelegging av eksamen har som formål å oppveie de ulemper funksjonsnedsettelsen medfører for kandidaten i eksamenssituasjonen uten at de faglige kravene som stilles for vedkommende studium blir svekket.
<i>Kontinuasjonseksamen</i>	Eksamen som kan arrangeres for studenter som har framstilt seg og fått «ikke bestått» på siste ordinære eksamen, jf. § 22.
<i>Privatist</i>	Med privatist menes en person som ikke har studierett ved det aktuelle studium eller emnet ved Universitetet i Tromsø, men som er gitt adgang til å framstille seg til eksamen etter bestemmelsen i lov om universiteter og høyskoler § 3–10 nr. 1 annet punktum.
<i>Rammeplan</i>	En nasjonal plan fastsatt av fagdepartementet. Planen beskriver læringsmål, faglig innhold, oppbygging og gjennomføring av yrkesutdanninger.
<i>Selvstendig arbeid</i>	Avsluttende arbeid av et nærmere angitt omfang som inngår i mastergradseksamen, og som skal vise selvstendig forståelse, refleksjon og modning.
<i>Sensorveiledning</i>	En skriftliggjøring av det faglige grunnlaget eksamen skal bedømmes på. Sensorveiledningen skal inneholde en beskrivelse av hvilke momenter som skal være med i besvarelsen, og hvilke momenter som skal vektlegges

	spesielt i vurderingen, på bakgrunn av pensum, læringsutbyttebeskrivelser og læringsaktiviteter.
<i>Skoleeksamen</i>	Skriftlig eksamen med tilsyn.
<i>Student</i>	Med student menes en person som er tatt opp til et studium ved Universitetet i Tromsø i samsvar med lov om universiteter og høyskoler § 3–6 og § 3–7.
<i>Studieplan</i>	En plan som beskriver læringsmål, faglige komponenter, oppbygging og gjennomføring av studiet.
<i>Studiepoeng</i>	Mål på arbeidsmengde. 60 studiepoeng tilsvarer ett studieårs arbeidsinnsats ved fulltidsstudier.
<i>Studieprogram</i>	Et flerårig helhetlig studium som leder fram til en grad eller yrkesutdanning.
<i>Utsatt eksamen</i>	Eksamen som arrangeres for studenter som har vært syke eller som har hatt annen gyldig grunn til fravær ved siste ordinære eksamen, jf. § 21.

§ 8 skal lyde:

§ 8. *Dispensasjon fra fristene for registrering, eksamensmelding og søknad om tilrettelegging ved eksamen*

Utdanningsdirektøren kan, etter søknad fra studenten, gi dispensasjon fra fristene for registrering og oppmelding til eksamen.

Fakultetene kan, etter søknad fra studenten, gi dispensasjon fra frist for søknad om individuell tilrettelegging til eksamen.

Dispensasjon etter første og annet ledd kan gis i følgende tilfeller:

1. ved sykdom på dagen for fristens utløp, dokumentert ved legeattest
2. ved dødsfall i nærmeste familie, dokumentert av offentlig tjenestemann
3. det første semesteret en utenlandsk student er registrert ved universitetet
4. når studenten deltar i et gruppearbeid som direkte inngår som del av den eksamen det gjelder, og eksamen ikke kan gjennomføres for de andre i gruppen uten at denne studenten er med
5. den eksamen/de eksamener det gjelder, vil føre til fullført grad ved Universitetet i Tromsø
6. dispensasjon kan også gis i andre særlige tilfeller.

Søknader som mottas senere enn fire uker etter at fristen har utløpt, behandles ikke.

§ 12 skal lyde:

§ 12. *Tidspunkt og lokaler*

Eksamen avvikles normalt i universitetets lokaler.

For muntlige eksamener og eksamener i kunstneriske, praktiske og estetiske emner, samt innlevering av skriftlige arbeider, fastsettes eksamenssted, eksamensdato og tidspunkt av det enkelte fakultet.

For skoleeksamener i universitetets lokaler fastsettes eksamenssted, eksamensdato og tidspunkt av det enkelte fakultet, i samråd med utdanningsdirektøren.

Eksamensdatoene kunngjøres på universitetets nettsted og er ikke endelige før de er kunngjort.

Fastlagte eksamensdatoer flyttes normalt ikke. Studentene har selv ansvar for at de ikke melder seg til eksamener som avvikles samtidig.

Ved organisert undervisning utenfor campus, kan det etter søknad til faglig ansvarlig fakultet gis anledning til desentralisert eksamensavvikling. Spørsmålet om desentralisert eksamen skal avklares før tilbudet settes i gang.

§ 17 andre ledd skal lyde:

Dersom en kandidat ikke kan møte til eksamen på grunn av akutt sykdom eller andre særskilte grunner, gis vedkommende rett til utsatt eksamen jf. § 21 dersom legeattest/dokumentasjon er sendt eller levert til fakultetet senest to døgn etter den første eksamen som attesten/dokumentasjon gjelder for. En kandidat som blir syk under eksamen, må levere trekkskjema, straks oppsøke lege og levere legeattest senest to døgn etter eksamen. Er det ikke mulig å få en legeattest senest to døgn etter den første eksamen som attesten gjelder for, må eksamenskandidaten gi fakultetet beskjed om dette innen fristens utløp.

§ 17 tredje ledd skal lyde:

Ved hjemmeeksamen og lignende eksamensformer av flere dagers varighet, kan det i særlige tilfeller gis ekstra eksamensdager dersom kandidaten dokumenterer uforutsette problemer av medisinsk karakter, dødsfall i nærmeste familie, eller andre ulykkeslignende tilfeller som har inntruffet i løpet av eksamensperioden. Når fastsatt eksamenstid er mer enn to uker, kan det gis utsatt innleveringsfrist med inntil to dager. Når fastsatt eksamenstid er av kortere varighet, kan det gis utsatt innlevering med én dag. Studenter som likevel ikke klarer å fullføre med ekstra tid, gis rett til utsatt eksamen i henhold til § 21.

§ 20 skal lyde:

§ 20. Fusk

Som fusk eller forsøk på fusk ved eksamen eller prøve regnes blant annet;

- å ha ulovlige hjelpemidler tilgjengelig under eksamen
- å presentere andres arbeid som sitt eget
- å sitere kilder eller på annen måte benytte kilder i skriftlige arbeider uten tilstrekkelige kildehenvisninger
- å levere en eksamensbesvarelse som tidligere er levert som eksamensbesvarelse ved Universitetet i Tromsø eller andre institusjoner for høyere utdanning
- ureglementert samarbeid mellom eksamenskandidater eller grupper
- å handle i strid med eksamensreglementet eller på annen urettmessig måte som kan gi fordeler ved eksamen.

Fusk eller forsøk på fusk ved obligatoriske arbeidskrav der det inngår et element av vurdering fra universitetets side, følger samme bestemmelser som fusk ved eksamen.

Bestemmelsene om fusk ved eksamen gjelder også for eksamener i opplæringsdelen av et ph.d.-program.

Kandidater som grovt uaktsomt eller forsettelig har fusket eller forsøkt å fuske ved eksamen, kan få eksamen annullert, utestenges fra universitetet og fratras retten til å gå opp til eksamen ved alle institusjoner under universitets og høyskoleloven i inntil ett år. Ph.d.-kandidater som er ansatt ved Universitetet i Tromsø kan ikke utestenges eller fratras retten til å gå opp til eksamen.

Annullering av eksamen som følge av fusk eller forsøk på fusk, teller som ett forsøk til eksamen.

§ 21 åttende ledd skal lyde:

Det gis ikke rett til kontinuasjonseksamen dersom en student får ikke bestått på utsatt eksamen.

§ 26 andre ledd skal lyde:

Studenter som får sitt andre forsøk vurdert til «ikke bestått», kan fratras studieretten. Dette skal studenten gjøres særskilt skriftlig oppmerksom på før andre praksisforsøk påbegynnes. Dersom nasjonale rammeplaner gir anledning til ytterligere praksisforsøk, gjelder rammeplanens bestemmelser.

§ 26 fjerde ledd skal lyde:

Dispensasjonsmulighetene gjelder ikke for praksis som inngår i lærerutdanningene, med mindre annet følger av rammeplanen til den enkelte utdanning.

§ 28 tredje ledd oppheves.**§ 29 første ledd skal lyde:**

Studenter som ved spesialist- eller legeattest dokumenterer fysiske og/eller psykiske funksjonsnedsettelse, skal få sine eksamener tilrettelagt så langt det er praktisk mulig. Det kan gis tilrettelegging i form av utvidet eksamenstid, regulerbar stol, bruk av medbrakt spesialstol, bruk av PC, bruk av elektronisk tastatur, eget rom o.l. Dersom det er dokumentert at funksjonsnedsettelsen er av varig art, kan tilretteleggingen ved skriftlige skoleeksamener registreres som varig slik at det ikke er nødvendig med ny søknad for hvert eksamenssemester.

§ 29 andre ledd skal lyde:

For andre typer eksamener enn skriftlige skoleeksamener, eller for eksamener som består av kombinasjoner av flere ulike eksamensformer, må det søkes på nytt for hvert eksamenssemester. Slik ny søknad trenger ikke å være vedlagt ny dokumentasjon dersom det tidligere er dokumentert at funksjonsnedsettelsen er av varig art.

§ 33 første ledd første punktum skal lyde:

Gravide kandidater gis hviletid på 20 minutter ved eksamener som varer i inntil tre timer, 30 minutter ved eksamener som varer fra tre til fem timer og en time på eksamener som varer i fem timer eller mer dersom eksamen avholdes i svangerskapets 8. eller 9. måned.

II

I følgende bestemmelser i forskriften skal uttrykket «særlig tilrettelegging under eksamen» endres til «individuell tilrettelegging til eksamen»:

1. § 3
2. § 8
3. § 28
4. § 29
5. § 30
6. § 32.

III

Endringene trer i kraft 15. august 2011.

27. juli Nr. 804 2011**Forskrift om endring i forskrift om reduksjon av utslipp av bensindamp fra lagring og distribusjon av bensin**

Hjemmel: Fastsatt av Miljøverndepartementet med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 9 og lov 21. mai 1971 nr. 47 om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk § 6, § 15 og § 32. Kunngjort 5. august 2011 kl. 13.15.

I

I forskrift 10. februar 1999 nr. 206 om reduksjon av utslipp av bensindamp fra lagring og distribusjon av bensin gjøres følgende endringer:

Ny tittel skal lyde:

Forskrift om reduksjon av utslipp av bensindamp

Hjemmelsgrunnlaget skal lyde:

Hjemmel: Fastsatt av Miljøverndepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet 10. februar 1999 med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 9 og lov 21. mai 1971 nr. 47 om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk § 6, § 15 og § 32 jf. § 37 første ledd.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XVII (direktiv 94/63/EF og direktiv 2009/126/EF).

Forordets femte avsnitt skal lyde:

Klima- og forurensningsdirektoratet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap forvalter og fører tilsyn med forskriften. Alle søknader sendes til Klima- og forurensningsdirektoratet.

§ 1 første ledd skal lyde:

Formålet med forskriften er å redusere utslipp av bensindamp fra lagring og distribusjon av bensin, og under påfylling av motorkjøretøy på bensinstasjon.

§ 1 andre ledd skal lyde:

For dette formål bestemmer forskriften hvordan anlegg og kjøretøy som brukes til lagring, lasting og transport av bensin fra en terminal til en annen eller fra en terminal til en bensinstasjon skal konstrueres og drives, og stiller krav til gjenvinning av bensindamp fra bensinpumper.

Følgende endringer gjøres i § 2:

Bokstav h) skal lyde:

eksisterende lagringsanlegg, terminaler, transporttanker: i drift før 10. februar 1999 eller individuell bygge- eller driftstillatelse etter krav i nasjonal lovgivning gitt før 10. februar 1999,

Bokstav i) skal lyde:

nye lagringsanlegg, terminaler, transporttanker: det som ikke omfattes av bokstav h),

Bokstav j) skal lyde:

eksisterende bensinstasjon: bygget eller som har individuell bygge- eller driftstillatelse gitt før 1. januar 2012,

Dagens bokstav k) blir bokstav m).

Dagens bokstav l) blir bokstav n).

Dagens bokstav m) blir bokstav o).

Dagens bokstav n) blir ny bokstav p).

Bokstav k) skal lyde:

ny bensinstasjon: bygget eller som har individuell bygge- eller driftstillatelse gitt fra og med 1. januar 2012,

Bokstav l) skal lyde:

gjennomstrømningsmengde: den største samlede årlige mengde bensin som i de tre foregående år er overført fra et lagringsanlegg på en terminal eller en bensinstasjon til transporttanker. I § 7 skal gjennomstrømningsmengde regnes som samlet årlig mengde bensin overført fra transporttank til bensinstasjon.

Ny bokstav q) skal lyde:

fase II-bensindampgjenvinningsystem: utstyr som gjenvinner bensindamp som fortreges fra kjøretøyets bensintank under fylling av bensin på bensinstasjon, og som overfører slik bensindamp til en lagringstank på bensinstasjonen eller tilbake til bensinpumpen for videresalg,

Ny bokstav r) skal lyde:

bensindampgjenvinningseffektivitet: mengden av bensindamp, uttrykt i prosent, som blir gjenvunnet av fase II-bensindampgjenvinningssystemet sammenlignet med mengden som ellers ville blitt sluppet ut i atmosfæren,

Ny bokstav s) skal lyde:

damp/bensin-forhold: forholdet mellom bensindamp som går gjennom fase II-bensindampgjenvinningssystemet og volumet av bensin som blir fylt, ved en atmosfæres trykk.

§ 3 nr. 1 skal lyde:

1. Lagringsanlegg skal konstrueres og drives i samsvar med bestemmelsene i vedlegg I.

Klima- og forurensningsdirektoratet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap kan opprettholde eller pålegge strengere tiltak der det på grunn av spesielle forhold er nødvendig med slike tiltak for å beskytte menneskers helse, miljøet eller forebygge fare for brann eller eksplosjon.

Klima- og forurensningsdirektoratet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap kan etter søknad godkjenne andre tekniske tiltak for reduksjon av bensindamp enn de som er fastsatt i vedlegg I. Det må da godtgjøres at slike tiltak er egnet til å redusere det samlede årlige tap av bensin i forbindelse med lasting og lagring ved hvert enkelt lagringsanlegg på terminaler til maksimalt 0,01 vektprosent av gjennomstrømningsmengden. Søknad om godkjenning sendes Klima- og forurensningsdirektoratet.

§ 4 nr. 1 andre og tredje ledd skal lyde:

Klima- og forurensningsdirektoratet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap kan opprettholde eller pålegge strengere tiltak der det på grunn av spesielle forhold er nødvendig med slike tiltak for å beskytte menneskers helse, miljøet eller forebygge fare for brann eller eksplosjon.

Klima- og forurensningsdirektoratet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap kan etter søknad godkjenne andre tekniske tiltak for reduksjon av bensindamp enn dem som er fastsatt i vedlegg II. Det må da godtgjøres at slike alternative tiltak er egnet til å redusere det samlede årlige tap av bensin i forbindelse med lasting og lossing av transporttanker på terminaler til maksimalt 0,005 vektprosent av gjennomstrømningsmengden. Søknad om godkjenning sendes Klima- og forurensningsdirektoratet.

§ 6, pkt. 1, andre og tredje ledd skal lyde:

Klima- og forurensningsdirektoratet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap kan opprettholde eller pålegge strengere tiltak der det på grunn av spesielle forhold er nødvendig med slike tiltak for å beskytte menneskers helse, miljøet eller forebygge fare for brann eller eksplosjon.

Klima- og forurensningsdirektoratet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap kan etter søknad godkjenne at det iverksettes andre tekniske tiltak for reduksjon av bensindamp enn dem som er fastsatt i første ledd. Det må da godtgjøres at slike tiltak er egnet til å redusere det samlede årlige tap av bensin i forbindelse med lasting av lagringsanlegg på bensinstasjoner til maksimalt 0,01 vektprosent av gjennomstrømningsmengden. Søknad om godkjenning sendes Klima- og forurensningsdirektoratet.

§ 6, pkt. 3, skal lyde:

3. Klima- og forurensningsdirektoratet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap kan ved enkeltvedtak eller forskrift, bestemme at kravene i nr. 1 likevel ikke skal gjelde for bensinstasjoner som har en gjennomstrømningsmengde mindre enn 500 m³ per år, og som er plassert i et område der det er sannsynlig at utslippene ikke bidrar vesentlig til problemer for helse og miljø eller representerer en fare for brann eller eksplosjon.

Nåværende § 7 – § 12 blir § 8 – § 13.

Ny § 7 skal lyde:

§ 7. Bensinpumper

1. Bensinpumper på bensinstasjoner skal være utstyrt med fase II bensindampgjenvinningssystem i samsvar med bestemmelsene i vedlegg V.
2. Bestemmelsene i nr. 1 får anvendelse
 - a) for nye bensinstasjoner med faktisk eller planlagt gjennomstrømningsmengde større enn 500 m³ per år eller som er en del av bygninger brukt som permanent bolig eller arbeidsplass og med faktisk eller planlagt gjennomstrømningsmengde større enn 100 m³ per år,
 - b) for eksisterende bensinstasjoner som gjennomgår vesentlige endring av eller utskifning av tanker, rørledninger eller pumper og som har faktisk eller planlagt gjennomstrømningsmengde større enn 500 m³ per år eller som er en del av bygninger brukt som permanent bolig eller arbeidsplass og med faktisk eller planlagt gjennomstrømningsmengde større enn 100 m³ per år,
 - c) innen 31. desember 2018 for eksisterende bensinstasjoner med en gjennomstrømningsmengde større enn 3000 m³ per år.
3. Bensinstasjoner som omfattes av kravene i nr. 1 skal informere kundene om bensindampgjenvinningssystemet gjennom bruk av skilt, klistremerke eller lignende på eller ved bensinpumpen.

Ny § 8 skal lyde:

§ 8. Unntak

I særlige tilfeller og forutsatt at det ikke strider mot Rådskonklusjon 94/63/EF eller internasjonale avtaler som Norge har inngått, kan Klima- og forurensningsdirektoratet eller den Miljøverndepartementet bemyndiger og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap eller den Justis- og politidepartementet bemyndiger gjøre unntak fra bestemmelsene i forskriften innenfor sine ansvarsområder. Søknad om unntak skal sendes Klima- og forurensningsdirektoratet.

Ny § 9 skal lyde:

§ 9. Tilsyn

Klima- og forurensningsdirektoratet eller den Miljøverndepartementet bemyndiger og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap eller den Justis- og politidepartementet bemyndiger fører innenfor sine ansvarsområder tilsyn med forskriften.

Ny § 10 skal lyde:

§ 10. Klage

Miljøverndepartementet er klageinstans for vedtak truffet av Klima- og forurensningsdirektoratet. Justis- og politidepartementet er klageinstans for vedtak truffet av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

§ 11 skal lyde:

§ 11. Tvangsmulkt

For å sikre at bestemmelsene i forskriften eller vedtak truffet i medhold av forskriften blir gjennomført, kan Klima- og forurensningsdirektoratet eller den Miljøverndepartementet bemyndiger fastsette tvangsmulkt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall § 73.

Vedlegg I, pkt. 1 første ledd skal lyde:

1. Tankenes yttervegger og tak over bakkenivå skal være malt i en farge eller farger med en gjennomsnittlig strålevarmerefleksjon, vektet etter areal, på 70 % eller høyere. Hvis en tank er malt i mer enn én farge, skal tankens tak være malt i den farge som har den høyeste strålevarmerefleksjon av de fargene som er benyttet. Dette arbeidet må være slik planlagt at det inngår i de alminnelige vedlikeholdsrutinene for tankene over en periode på tre år. Klima- og forurensningsdirektoratet kan, i medhold av § 7, gjøre unntak i det enkelte tilfelle, blant annet når det er påkrevd for beskyttelse av visse naturskjønne områder utpekt av nasjonale myndigheter.

Vedlegg II, pkt. 2 første ledd skal lyde:

2. Den gjennomsnittlige bensindampkonsentrasjonen i utslippene fra gjenvinningsanlegg, korrigert for fortykning under behandlingen, må ikke overstige 35 g/normalkubikkmeter ($N m^3$) per time målt over en løpende 12 måneders periode. Gjenvinningsanlegget skal til enhver tid drives slik at utslippet minimaliseres uten urimelige kostnader.

Nytt vedlegg V skal lyde:

Vedlegg V. Bestemmelser om bensinpumper

Minstekrav til gjenvinning av bensindamp og periodisk kontroll

1. Fase II-bensindampgjenvinningssystemet skal minimum ta opp 85 % av bensindampen. Dette skal være attestert av fabrikanten av systemet i henhold til europeiske tekniske standarder eller prosedyrer for typegodkjenning, eller, når slike standarder eller prosedyrer ikke finnes, etter relevante nasjonale standarder.
2. Gjenvunnet bensindamp som overføres til en lagringstank på bensinstasjon skal ha et damp/bensin-forhold som skal være likt eller større enn 0,95 og mindre eller lik 1,05.
3. For å sikre effektiviteten på opptaket av bensindamp gjennom fase II-bensindampgjenvinningssystemet skal systemet testes minimum en gang i året, enten ved å sjekke at damp/bensin-forholdet med simulert bensinstrøm er i overensstemmelse med punkt 2 ovenfor eller gjennom bruk av annen passende metode.
4. Dersom det er etablert et automatisk overvåkingssystem skal effektiviteten på opptaket av bensindamp testes minst hvert tredje år. Overvåkingssystem skal automatisk kunne avdekke feil i både fase II-bensindampgjenvinningssystemet og overvåkingssystemet, angi feil til operatør av bensinstasjon og automatisk stoppe strømmen av bensin fra den aktuelle bensinpumpen hvis feilen ikke blir korrigert innen 7 dager.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2012.

27. juli Nr. 805 2011**Forskrift om endring i forskrift til opplæringslova**

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 27. juli 2011 med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 2–3, § 3–4 og § 4A–4. Kunngjort 5. august 2011 kl. 13.15.

I

I forskrift 23. juni 2006 nr. 724 til opplæringslova blir det gjort følgende endringer:

§ 3–3 tredje ledd skal lyde:

Eleven, lærlingen og lærekandidaten skal møte fram og delta aktivt i opplæringa slik at læraren og instruktøren får grunnlag til å vurdere eleven, lærlingen og lærekandidaten sin kompetanse i faget. Læraren og instruktøren skal leggje til rette for at han eller ho får eit tilstrekkeleg grunnlag for å vurdere kompetansen til eleven, lærlingen og lærekandidaten, slik at den retten eleven, lærlingen og lærekandidaten har etter § 3–1, blir oppfylt. Stort fråvær eller andre særlege grunnar kan føre til at læraren ikkje har tilstrekkeleg grunnlag for å gi halvårsvurdering med karakter eller standpunkt karakter.

II

§ 4–3 tredje ledd skal lyde:

Deltakaren skal møte fram og delta aktivt i opplæringa slik at læraren får grunnlag til å vurdere deltakaren sin kompetanse i faget. Læraren skal leggje til rette for at han eller ho får eit tilstrekkeleg grunnlag for å vurdere kompetansen til deltakaren, slik at den retten deltakaren har etter § 4–1, blir oppfylt. Stort fråvær eller andre særlege grunnar kan føre til at læraren ikkje har tilstrekkeleg grunnlag for å gi halvårsvurdering med karakter eller standpunkt karakter.

III

Endringene i pkt. I og II trer i kraft 4. august 2011.

27. juli Nr. 806 2011**Forskrift om endring i forskrift til privatskolelova**

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 27. juli 2011 med hjemmel i lov 4. juli 2003 nr. 84 om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova) § 2–3. Kunngjort 5. august 2011 kl. 13.15.

I

I forskrift 14. juli 2006 nr. 932 til privatskolelova blir det gjort følgende endring:

§ 3–3 tredje ledd skal lyde:

Eleven skal møte fram og delta aktivt i opplæringa slik at læraren får grunnlag til å vurdere eleven sin kompetanse i faget. Læraren skal leggje til rette for at han eller ho får eit tilstrekkeleg grunnlag for å vurdere kompetansen til eleven, slik at den retten eleven har etter § 3–1, blir oppfylt. Stort fråvær eller andre særlege grunnar kan føre til at læraren ikkje har tilstrekkeleg grunnlag for å gi halvårsvurdering med karakter eller standpunkt karakter.

II

Endringen i pkt. I trer i kraft 4. august 2011.

29. juli Nr. 807 2011**Forskrift om endring i forskrift om maksimalkvoter i fisket etter øyepål i 2011**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 29. juli 2011 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 12, jf. forskrift 16. desember 2010 nr. 1654 om regulering av fisket etter øyepål i 2011 § 2 andre ledd. Kunngjort 5. august 2011 kl. 13.15.

I

I forskrift 1. juli 2011 nr. 714 om maksimalkvoter i fisket etter øyepål i 2011 gjøres følgende endring:

§ 1 første ledd (endret) skal lyde:

Ved beregning av maksimalkvote i fisket etter øyepål for fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse, jf. forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 2–6 og § 2–10 brukes faktoren 1,0.

II

Forskriften trer i kraft straks.

29. juli Nr. 808 2011**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter makrell i 2011**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 29. juli 2011 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevende marine ressurser (havressurslova) § 11, § 12, § 16, § 36 og § 37 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 20 og § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 5. august 2011 kl. 13.15.

I

I forskrift 20. desember 2010 nr. 1777 om regulering av fisket etter makrell i 2011 gjøres følgende endring:

§ 16 Redskapsfleksibilitet (ny) skal lyde:

Fartøy med adgang til å delta i fisket etter makrell med not kan også fiske notkvoten med garn eller snøre.

Fartøy med adgang til å delta i fisket etter makrell med garn og snøre under 13 meters hjemmelslengde og under 15 meter største lengde kan også fiske garn- og snørekvoten med not.

Fartøy med adgang til å delta i fisket etter makrell med garn og snøre som senest 25. februar 2011 var registrert i Fiskeridirektoratets fartøyregister med hjemmelslengde under 13 meter og største lengde på eller over 15 kan også fiske garn- og snørekvoten med not.

Fartøy med adgang til å delta i fisket etter makrell med garn og snøre på eller over 13 meters hjemmelslengde kan også fiske garn- og snørekvoten med not dersom det er inngått bindende avtale om kjøp av fartøy i perioden 20. desember 2010–25. februar 2011. Det er videre et vilkår at kopi av avtalen sendes til Fiskeridirektoratet.

II

Endringen trer i kraft straks.

29. juli Nr. 809 2011**Forskrift om endring i forskrift om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske for 2011 (deltakerforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 29. juli 2011 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 5. august 2011 kl. 13.15.

I

I forskrift 12. november 2010 nr. 1420 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske for 2011 (deltakerforskriften) gjøres følgende endring:

§ 16 første ledd bokstav d (endret) skal lyde:

d. vilkårene i § 4 må være oppfylt.

II

Endringen trer i kraft straks.

29. juli Nr. 810 2011**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2011**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 29. juli 2011 med hjemmel i forskrift 20. desember 2010 nr. 1756 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2011 § 32. Kunngjort 5. august 2011 kl. 13.15.

I

I forskrift 20. desember 2010 nr. 1756 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2011 gjøres følgende endringer:

§ 6 første ledd (endret) skal lyde:

Fartøy med torsketrållatelse og med kvotefaktor 1,00 kan fiske og lande en fartøykvote på inntil 1 183 tonn torsk og en maksimalkvote på 877 tonn hyse hvorav hvert fartøy har en garantert hysekvote på 655 tonn.

§ 13 andre ledd (endret) skal lyde:

Konvensjonelle havfiskefartøy som har kvotefaktor 1,0 kan fiske og lande 326 tonn hyse, hvorav 192 tonn er garantert.

§ 16 første ledd (endret) skal lyde:

Kvoteenhet etter hjemmelslengde og faktisk lengde er som følger:

Hjemmels- lengde	Faktisk lengde	Kvoteenhet
Under 11 m	Under 11 m	26,6183
	Over 11 m	22,1819
11–14,9 m	Under 11 m	18,9568
	Over 11 m	18,0951
15–20,9 m	Under 11 m	18,4531
	Over 11 m	18,0982
21–27,9 m	Under 11 m	18,7434
	Over 11 m	18,6506

§ 16 andre ledd (endret) skal lyde:

Fartøy med adgang til å delta kan fiske følgende kvanta torsk (tonn):

Hjemmels- lengde	Kvotefaktor	Faktisk lengde under 11 m		Faktisk lengde over 11 m	
		Maksimalkvote	Herav garantert	Maksimalkvote	Herav garantert
under 7 m	1,21	32,2	27,1	26,8	24,0
7–7,9	1,43	38,1	32,0	31,7	28,3
8–8,9	1,70	45,3	38,1	37,7	33,7
9–9,9	2,08	55,4	46,6	46,1	41,2
10–10,9	2,25	59,9	50,4	49,9	44,6
11–11,9	3,02		57,2		54,6
12–12,9	3,59		68,1		65,0
13–13,9	4,34		82,3		78,5
14–14,9	4,95		93,8		89,6
15–15,9	5,85	108,0	105,8	105,9	103,3
16–16,9	6,51	120,2	117,8	117,8	115,0
17–17,9	7,19	132,7	130,1	130,1	127,0
18–18,9	7,94	146,5	143,6	143,7	140,2
19–19,9	8,61	158,8	155,8	155,8	152,1
20–20,9	9,21	169,9	166,6	166,6	162,6
21–21,9	8,85		165,9		165,1
22–22,9	9,23		173,0		172,1
23–23,9	9,60		179,9		179,0
24–24,9	9,97		186,9		185,9
25–25,9	10,27		192,5		191,5
26–26,9	10,65		199,6		198,6
27–27,9	10,94		205,1		204,0

II

Denne forskrift trer i kraft straks med unntak av endringene i § 6 første ledd og § 13 andre ledd som gjelder fra og med 28. juni 2011.

16. juni Nr. 811 2011

Forskrift om studier og eksamen ved Høgskolen Stord/Haugesund

Hjemmel: Fastsatt av styret ved Høgskolen Stord/Haugesund (HSH) 16. juni 2011 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–9 nr. 7 og § 3–10 nr. 3. Kunngjort 9. august 2011 kl. 14.15.

Kapittel 1. Forskriftens formål og virkeområde

§ 1–1. Virkeområde

Denne forskriften er fastsatt av styret for Høgskolen Stord/Haugesund og har hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3–9, nr. 7 og § 3–10 nr. 3. Den gjelder for alle studenter ved Høgskolen Stord/Haugesund.

For studier som er regulert av rammeplaner, har rammeplanen forrang fremfor denne forskriften ved motstrid.

§ 1–2. Definisjoner

1. Student

Person som er tatt opp til studium eller et emne ved Høgskolen Stord/Haugesund, og som fyller kravene for opptak til høyere studium, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3–6 og § 3–7. Det er et vilkår at en er semesterregistrert og at semesteravgiften er betalt, jf. lov om studentsamskipnader § 12.

2. *Studierett*

Med studierett menes adgangen til all undervisning innen studieprogrammet eller emnet i henhold til studieplanen eller emnebeskrivelsen, samt rett og normalt plikt til å gjennomføre eksamen i henhold til den vurderingsform som er fastsatt.

3. *Rammeplan og studieplan*

Rammeplan er en nasjonal plan som beskriver mål, omfang, innhold og organisering av studier. Rammeplanen fastsettes av departementet, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3–2, nr. 2.

Studieplan er en plan som beskriver innhold og organisering av studieprogram. Studieplaner beskriver mål, studiets varighet, omfang og nivå, arbeids- og undervisningsformer, forhold mellom teori og praksis, vurderingsformer og pensumlitteratur. Studieplanen skal være godkjent av Høgskolestyret, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3–3, nr. 3.

Når et studium er styrt av en rammeplan, skal studieplanen være i samsvar med rammeplanen.

4. *Studiehandbok*

Samlet, elektronisk oversikt over studieplaner og tilhørende emner for alle studier ved Høgskolen Stord/Haugesund.

5. *Studiepoeng*

Mål på arbeidsvolumet i de enkelte emner i et studieprogram. 60 studiepoeng tilsvarer ett års studium på fulltid.

6. *Emne, emnesamling, fag og praksisstudie*

– *Emne*: Den minste studiepoenggivende lærings-/undervisningsenhet som inngår i et fag, bachelorprogram eller en emnesamling, og som fører til en endelig karakter.

– *Emnesamling*: Emner fra ett eller flere fag/fagområder som gjennom en studieplan er angitt å utgjøre en enhet.

– *Fag*: Beslektede emner som er samlet under felles betegnelse.

– *Praksisstudie*: studiepoenggivende og/eller karaktersatt praksisperiode.

7. *Studiekrav*

Obligatorisk krav som må være godkjent for at studenten skal få gå opp til eksamen, gå ut i praksisstudier eller fortsette med normal studieprogresjon. Studiekrav skal ikke påvirke karakteren i emnet.

8. *Eksamen og deleksamen*

– *Eksamen* er en prøving av studentens kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i et emne, der det gis en endelig karakter.

– En *deleksamen* er en prøving som gis en separat karakter, som inngår i beregningen av endelig karakter i emnet.

9. *Eksamensformer*

– *Skoleeksamen*: En skriftlig, muntlig, praktisk eller kunstnerisk prøve som avholdes i lokaler anvist av og under tilsyn av institusjonen.

– *Hjemmeeksamen*: Et arbeid der studenten har en avgrenset tid til et skriftlig arbeid uten tilsyn av institusjonen.

– *Mappeeksamen*: En samling med etterprøvbare arbeider som er produsert i en avgrenset periode. Mappen gis en samlet karakter.

– *Prosessmappeeksamen*: En samling av ikke etterprøvbare arbeider som er produsert i løpet av et fag/emne/emnesamling. Mappen gis en samlet karakter. Prosessmappeeksamen er definert i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 5–3, nr. 5 og kan på grunn av sin egenart ikke påklages.

– *Gruppeeksamen*: Eksamen der en gruppe studenter skal samarbeide om en eller flere oppgaver. Studentene får en felles karakter.

– Andre eksamensformer kan forekomme, og skal da være angitt i emnebeskrivelsen i studiehandboka.

10. *Eksamensforsøk*

Et eksamensforsøk er brukt når en student har vært oppmeldt til en eksamen og fått karakter, ikke bestått eller ikke møtt til eksamen. Det foreligger ikke et eksamensforsøk når en har godkjent og dokumentert forfallsgrunn. Det foreligger heller ikke eksamensforsøk når studenten ikke har fått godkjent studiekrav, eller når studenten har trukket seg fra eksamen innen fastsatte frister.

11. *Ordinær eksamen*

Eksamen eller deleksamen i emnet som avholdes i det semesteret hvor undervisningen, for hele eller deler av emnet, avsluttes.

12. *Kontinuasjonseksamen*

Eksamen eller deleksamen som arrangeres utenom emnets ordinære undervisningssemester.

13. *Vurderingsuttrykk/karakter ved eksamen*

Forskriften viser her til lov om universiteter og høyskoler, § 3–9, nr. 6: «Vurderingsuttrykket ... skal være bestått/ikke bestått eller en gradert skala med fem trinn fra A til E for bestått og F for ikke bestått». Høgskolen Stord/Haugesund benytter Universitets- og høyskolerådets generelle, kvalitative karakterbeskrivelse.

Kapittel 2. Før eksamen

§ 2–1. *Studierett*

1. Studieretten gis på studieprogrammet studenten er tatt opp til. Enkeltemnestudenter gis studierett på det/de aktuelle emnet/emnene studenten er tatt opp til. Enkeltemnestudenter kan få opptak til maksimum 30 studiepoeng i semesteret.
2. Studieretten forutsetter at studenten betaler semesteravgift og registrerer seg hvert semester innen gitte frister. Avgiftens størrelse vedtas av Samskipnaden og gjelder for alle studenter. Den som ikke betaler slik avgift og/eller semesterregistrerer seg, nektes adgang til eksamen, jf. lov om studentsamskipnader § 12.
3. En student som er tatt opp til heltidsstudium og som har produsert mindre enn 40 studiepoeng de siste to studieår uten innvilget permisjon mister studieretten, og må eventuelt søke nytt opptak til studiet.
4. Studieretten opphører automatisk når studenten har fullført studiet.
5. Personer som tas opp til enkeltemne(r), får studierett så lenge emnet/emnene varer. En har rett til å melde seg opp til første kontinuasjonseksamen uten å måtte søke gjenåpning av studieretten.
6. Styret fastsetter utfyllende retningslinjer for studierett.

§ 2–2. *Studieårets innhold og rett til dokumentasjon*

1. Det skal fremgå av emnebeskrivelsen i studiehandboka hva som skal regnes som eksamen i et emne. Rammene for eksamen skal klart fremgå av emnebeskrivelsen i studiehandboka. Dette vil blant annet si eksamensform, vektning av eksamensdeler, eksamensdelenes omfang og tillatte hjelpemidler.
2. Heltidsstudenter skal hvert studieår kunne avlegge eksamener tilsvarende 60 studiepoeng innenfor det studiet de er opptatt på. En student har rett til dokumentasjon på sine prestasjoner. Underveis i studiet gis dette i form av karakterutskrift.
3. Studieplan skal fremgå av studiehandboka. Studiehandboka skal være tilgjengelig på Internett før oppstart av hvert studieår. Endringer i studieplan eller studiehandboka kan kun gjøres når vektige grunner foreligger og skal varsles på skolens nettsider minst to uker før endringen trer i kraft. Høgskolens styre kan fastsette utfyllende bestemmelser om krav til innhold i studiehandboka.
4. Undervisnings- og oppgavespråket ved Høgskolen Stord/Haugesund er norsk, med mindre annet er fastsatt i emnebeskrivelsen i studiehandboka. Alle eksamensoppgavetekster på norsk skal foreligge i begge målformer.

§ 2–3. *Oppmelding til undervisning og eksamen*

1. Studentene melder seg opp til undervisning og eksamen via høgskolens internettbaserte utdanningsplan. Studenter som ikke er omfattet av utdanningsplanen, må selv melde seg opp til eksamen innen fristen. Oppmelding til kontinuasjonseksamen skjer på fastsatt skjema innen de frister som er vedtatt i akademisk kalender.

Hvis ikke annet er fastsatt av Høgskolestyret er oppmeldingsfristene 1. september (høst) og 1. februar (vår).

I de tilfeller oppstart av studier havner utenfor disse fristene vil fristen for oppmelding til eksamen og betaling av semesteravgift være 14 dager etter oppstartdato av studiet.

2. Den enkelte student er selv ansvarlig for å sikre alle sine eksamensoppmeldinger til eksamen, og også for eventuelt å trekke seg fra eksamen. Studenten må selv holde seg orientert om frister for oppmelding, trekk, og om tid og sted for eksamen.
3. Oppmelding etter fristenes utløp kan innvilges dersom studenten kan dokumentere at det forelå omstendigheter som gjorde det svært vanskelig å overholde ordinær frist.

§ 2–4. *Vilkår for oppmelding til ordinær eksamen*

1. Retten til å gå opp til eksamen er fastsatt i lov om universiteter og høyskoler § 3–10.
2. Dersom det fremgår av emnebeskrivelsen i studiehandboka at emnet har studiekrav, må disse/dette være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen/deleksamen i emnet.
Lister over godkjente studiekrav skal være levert eksamensansvarlig senest en uke før eksamensavvikling for å sikre at ikke studenter som ikke har godkjente studiekrav gis eksamensrett.
3. For å kunne framstille seg til eksamen må studenten ha betalt semesteravgift, i henhold til lov og forskrift om studentsamskipnader § 12, og meldt seg opp til eksamen innen de fastsatte fristene.
4. Studenter som er tatt opp til et fulltidsstudium over 3 år eller mer ved Høgskolen Stord/Haugesund har også anledning til å ta eksamen i emner ved de øvrige studieprogrammene. Dette forutsetter at studenten tilfredsstiller opptaksgrunnlaget, de øvrige kravene for å fremstille seg til eksamen og at det er plass på studiet.
5. En student som er blitt forsinket i sitt studieløp, kan søke Høgskolestyret om å få fremstille seg til eksamen i et emne inntil 2 år etter at emnet er gått ut av studieprogrammet, eller 2 år etter at siste ordinære eksamen er avholdt, eller inntil 2 år etter at studieplanen er fornyet.

§ 2–5. Vilkår for oppmelding til kontinuasjonseksamen

1. Student med ikke bestått på siste ordinær eksamen har rett til kontinuasjonseksamen. Det samme gjelder for student med forfall på siste ordinær eksamen, uavhengig av forfallsgrunn. Studenten er selv ansvarlig for å melde seg opp innen gjeldende frister, jf. § 2–3 punkt 1, andre avsnitt.
2. Student som ikke har bestått eventuelle studiekraav kan ikke fremstille seg til kontinuasjonseksamen.
3. Studenter som ønsker å forbedre en karakter kan kun gjøre dette ved ordinær eksamen. Studenten er selv ansvarlig for å melde seg opp innen gjeldende frister, jf. § 2–3 punkt 1, andre avsnitt.
4. Kontinuasjonseksamen skal arrangeres senest innen utgangen av påfølgende semester etter ordinær eksamen. For ordinære eksamener fra høstsemesteret arrangeres kontinuasjon som hovedregel i mars og for ordinære eksamener fra vårsemesteret arrangeres kontinuasjon som hovedregel i august.
5. En kandidat som ikke gjennomfører/består kontinuasjonseksamen, har ikke krav på ny eksamen før neste ordinære eksamen.

For eksamener ved sjukepleieutdanningen kan det likevel etter søknad innvilges rett til ny kontinuasjonseksamen før neste ordinære eksamen. Dette gjelder både for studenter med ikke bestått eller forfall på siste kontinuasjonseksamen.

§ 2–6. Særordninger ved eksamen

1. Studenter med særskilte behov kan søke om særordninger for gjennomføring av eksamen. En særordning skal ha som formål å oppveie de ulemper det særskilte behovet medfører og ellers sørge for at studentene prøves likt. Særordninger skal ikke medføre reduserte kunnskapskrav.
2. Fristen for å søke særordninger er lik fristen for oppmelding til eksamen. Behov som kan dokumenteres oppstått etter fristens utløp behandles fortløpende. Det skal vedlegges gyldig attestasjon fra lege eller annet sakkyndig organ. Det er høgskolen selv som bestemmer hvilke særordninger som kan innvilges.
3. Det kan innvilges inntil 15 minutter ekstra på prøver/eksamener med varighet til og med 2 timer, ½ time ekstra på prøver/eksamener med varighet til og med 4 timer, og inntil 1 time ekstra på eksamener over 4 timer.
4. For hjemmeeksamen kan det innvilges utvidet tid ved eksamener med varighet på inntil 7 dager. Innleveringsfrist utvides med inntil 25 % av eksamenstiden, men ikke mer enn 1 døgn. Det innvilges ikke utvidet tid ved lengre eksamener.
5. Student med annet morsmål enn norsk, som har kvalifisert seg til opptak ved å tilfredsstillere et av norskkravene til fremmedspråklige søkere, gis ikke utvidet eksamenstid grunnet språkvansker alene.

§ 2–7. Eksamensforsøk

1. En student kan fremstille seg til eksamen ved Høgskolen Stord/Haugesund i samme emne inntil tre ganger, uavhengig om emnekoden endres. En student kan fremstille seg to ganger til samme praksisstudie.
2. Det kan gis et 4. og siste eksamensforsøk etter skriftlig begrunnet søknad. Ved praksis kan det gis et 3. og siste forsøk etter skriftlig begrunnet søknad. Søknader om ekstra eksamensforsøk behandles i samsvar med følgende retningslinjer:
 - a) For å få innvilget et 4. og siste forsøk ved eksamen må det foreligge svært vektige grunner. Disse må fortrinnsvis være dokumentert (legeerklæringer, uttalelser fra spesialist mv.) I vurderingen av søknaden vil også studentens studieprogresjon og hvor langt en er kommet i studiet tillegges vekt.
 - b) Det innvilges ikke et 4. forsøk dersom bestått karakter er oppnådd i emnet.
 - c) Det kan stilles krav om at studenten må følge undervisningsopplegget og gjennomføre eventuelle obligatorisk krav på nytt ved innvilgelse av et 4. forsøk.
 - d) Ved enkelte studieprogram vil et ikke innvilget eller ikke bestått 4. forsøk innebære at studenten mister studieretten.
3. For praksisstudie gjelder tilsvarende som teksten over, for et 3. forsøk.
4. Når en student fremstiller seg til eksamen i et emne som har endret emnekode, må han/hun oppfylle studiekraavene i den nye emnekoden. Fagansvarlig kan godkjenne studiekraavene fra den gamle emnekoden, hvis disse er tilsvarende.

§ 2–8. Plan for eksamen

1. Plan for ordinær eksamen med fastsatte datoer skal være tilgjengelig for studentene senest 1. oktober for høstsemesteret og 1. mars for vårsemesteret. Plan for kontinuasjonseksamen med fastsatte datoer skal vær klar senest 3 uker før kontinuasjonsperioden.

Ved uforutsette hendelser kan tidspunkt endres med 14 dagers varsel.

2. Det er kollisjon av eksamener når to eller flere eksamener til en student er plassert på samme dato.
 - a) Høgskolen Stord/Haugesund skal tilrettelegge slik at det ikke forekommer kollisjoner i samme studieprogram innenfor normert studieprogresjon.
 - b) Høgskolen Stord/Haugesund skal tilrettelegge slik at det i så liten grad som mulig forekommer kollisjoner i samme studieprogram mellom påfølgende studieår, eksempelvis mellom eksamener i emner fra første og andre studieår.

Kapittel 3. Gjennomføring av eksamen

§ 3-1. Eksamensavvikling

1. Som hovedregel skal alle skoleeksamener ved Høgskolen Stord/Haugesund avvikles i høgskolens egne lokaler. Ved kapasitetsproblemer kan det benyttes faste leide eksterne lokaler knyttet til virksomhetsstedene.
2. Etter nærmere avtale kan det innvilges ekstern eksamensavvikling ved andre norske universitet og/eller høyskoler, samt ved utenlandske universitet og/eller University colleges. I spesielle tilfeller kan det for enkeltstudenter etter søknad innvilges ekstern avvikling ved norsk ambassade.
3. Student ved annen institusjon som ønsker å avvikle ekstern eksamen i Høgskolen Stord/Haugesund sine lokaler kan etter søknad innvilges dette. Studenten vil i slike tilfeller bli belastet med et eksamensgebyr.

§ 3-2. Gjennomføring av skoleeksamen

1. Det skal fremgå av emnebeskrivelsen i studiehandboka og eksamenssettet hvilke hjelpemidler som er tillatt å bruke.
2. Det er bare tillatt å bruke godkjent eksamenspapir som er utlevert i eksamenslokalet.
3. Studentene plikter å gjøre seg kjent med utfyllende regler for eksamenskandidat gitt av Høgskolen Stord/Haugesund. Ytterligere presiseringer kan gis av eksamensvaktene.

§ 3-3. Gjennomføring av hjemmeeksamen

1. Utlevering av hjemmeeksamensoppgaver administreres av studieadministrasjonen. Utleveringen kan være skriftlig eller elektronisk.
2. Det skal fremgå av eksamenssettet om eksamen skal være individuell eller i grupper.
3. Eksamen skal leveres elektronisk i oppgitt rom til avtalt tid. Det kan bestemmes at det skal leveres skriftlige eksemplarer i tillegg. Kandidatnummer skal være påført alle innleveringene. I tilfelle av gruppeeksamen, skal kandidatnummer for alle gruppens medlemmer være påført.
Ved veiledet oppgave der anonymitetsprinsippet vanskelig kan opprettholdes, gis det anledning til innlevering på navn.
4. Eventuell søknad om forlenget innleveringsfrist skal stiles til Høgskolestyret. Utsatt innlevering aktualiseres av sykdom eller andre forhold som studenten ikke rår over og som vil føre til forsinket innlevering av besvarelsen. Dokumentasjon av det påberopte forhold må følge søknaden. Søknaden må fremsettes senest samme dag som oppgitt dato for innlevering av hjemmeeksamen.

§ 3-4. Gjennomføring av mappeeksamen

1. Informasjon om innlevering og vurdering av mappeelementer fastsettes før oppstart av undervisningen. Faglærer presiserer vilkår for å fremstille seg til eksamensformen mappevurdering. Kriteriene skal gjøres tilgjengelige for studentene på læringsplattformen.
2. Studentene har selv ansvar for å levere inn oppgaver som inngår i løpende vurdering, til rett tid og sted. Konsekvenser av manglende innlevering skal presiseres av faglærer.
3. Der eksamensmappen består av flere elementer som skal vektas, er det bare samlet karakter som opplyses. Element(er) som ikke kan etterprøves må skilles ut som egen/egne eksamensdel(er) og kan ikke inngå som element(er) i en eksamensmappe.

§ 3-5. Gjennomføring av prosessmappeeksamen

1. Kriteriene for vurdering, utvalg og innlevering skal gjennomgås og forhandles med studentene i begynnelsen og underveis i gjennomføringen av emnet.
2. Studentene har selv ansvar for gjennomføringen av oppgavene som inngår i løpende vurdering til rett tid og sted. Konsekvenser av manglende deltakelse skal presiseres av faglærer.
3. Det blir gitt en samlet karakter på mappen, der produkt- og prosessaspekter blir vektet i henhold til kriteriene. Det er bare den samlede karakteren på mappen som opplyses.

§ 3-6. Trekk fra eller uteblivelse fra eksamen

1. En student som ønsker å trekke seg fra eksamen, må gjøre dette senest 2 uker før fastsatt eksamensdato, oppstart av hjemmeeksamen eller leveringsfrist for mappeeksamen.
2. En student som ikke møter til/leverer eksamen til fastsatt tid uten gyldig forfall, og som ikke har trukket seg fra eksamen får registrert «ikke møtt».
3. En student som avbryter skoleeksamen etter at eksamen er begynt, skal ikke levere inn besvarelse. Studenten skal melde dette skriftlig til vakten på gjeldende skjema.
For at ikke dette skal telle som eksamensforsøk, må legeattest eller annen dokumentasjon være innlevert til studieadministrasjonen senest 48 timer etter eksamensstart. Lørdag, søndag og helligdager teller ikke med i de 48 timene.
4. Dersom sykdom, eller andre forhold som studenten ikke rår over, fører til uteblivelse fra eksamen, må legeattest eller annen dokumentasjon være innlevert til studieadministrasjonen senest 48 timer etter eksamensstart. Lørdag, søndag og helligdager teller ikke med i de 48 timene.
5. Legeattesten skal inneholde opplysninger om hvilket tidsrom den gjelder for. Det skal fremgå av attesten at sykdommen er vurdert i forhold til studentens mulighet til å gjennomføre eksamen. Blir legeattest eller annen

dokumentasjon ikke innlevert innen de omtalte frister, anses forholdet som «ikke møtt» uten godkjent forfallsgrunn.

6. Gyldig forfallsgrunn medfører at eksamensforsøket ikke telles med. Ved ikke bestått eller ikke godkjent forfallsgrunn, vil eksamensforsøket telle.

Kapittel 4. Etter eksamen

§ 4-1. Sensurering

1. Høgskolestyret skal sikre at studentenes kunnskaper og ferdigheter blir prøvd på en upartisk og faglig betryggende måte, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3-9, pkt. 1. Dette sikres gjennom ekstern evaluering, for eksempel ved bruk av ekstern sensor etter fastsatte retningslinjer. Ekstern sensor kan ikke være ansatt ved høgskolen eller ha hatt undervisning for studentene i emnet som skal sensureres.
2. Høgskolestyret oppnevner sensorer i samtlige eksamener. Faglærer kan oppnevnes som sensor.
3. For sensurering av bachelor- og masteroppgaver kan sensurfristen utvides (jf. Uh-lov § 3-9, nr. 4). Den nye fristen skal da offentliggjøres.
4. Det skal være minst to sensorer hvorav minst en ekstern ved bedømmelse av kandidatens bachelor- og masteroppgaver.
5. Styret fastsetter utfyllende retningslinjer for sensorordningen.

§ 4-2. Karaktervedtak

1. Et karaktervedtak er bindende for Høgskolen Stord/Haugesund. Karakter på eksamensdel eller eksamen kan ikke omgjøres eller holdes tilbake. Unntak fra dette gjøres ved klage på eksamensresultat, formelle feil eller ved mistanke om fusk.
2. Når en student har framstilt seg til eksamen i et emne på nytt, jf. § 2-8 punkt 1, gjelder den beste karakteren.

§ 4-3. Klage på eksamensresultat

1. Ved klage skal kandidatens besvarelse forelegges ny eksamenskommisjon som vurderer besvarelsen uavhengig av tidligere vurdering. Besvarelsen skal oversendes kommisjonen senest seks uker etter at ordinær sensur er kunngjort. Karakterfastsetting ved ny sensurering er endelig og kan ikke påklages. Den nye karakteren kan være dårligere, bedre eller identisk med den ordinært satte karakter.
2. Så mye relevant dokumentasjon som praktisk mulig skal legges ved klagen. Dokumenter som skal legges fram omfatter:
Eksamensbesvarelsen, eksamensoppgaven, klagen fra studenten og opprinnelig karakter. Foreligger det sensorveiledning/løsningsforslag skal dette også legges ved.
3. Klage på gruppeeksamen kan bare framsettes dersom gruppens medlemmer er enige og alle har signert klagen. Ved ny sensurering kan karakteren fastsettes både til gunst og ugunst for samtlige av gruppens deltakere.
4. Bedømmelse av muntlig prestasjon og vurdering av praksisopplæring eller lignende som etter sin art ikke lar seg etterprøve, kan ikke påklages. Bestemmelsen gjelder ikke ved klage over formelle feil ved eksamen, jf. lov om universiteter og høyskoler § 5-2.

§ 4-4. Klage på formelle feil

Klage over formelle feil stiles til Klagenemnda ved Høgskolen Stord/Haugesund jf. lov om universiteter og høyskoler § 5-2 punkt 1.

Kapittel 5. Fusk

§ 5-1. Fusk

1. Høgskolen Stord/Haugesund vurderer og behandler fusk eller forsøk på fusk i henhold til lov om universiteter og høyskoler, § 4-7 og § 4-8.
2. Besittelse av hjelpemidler som er i strid med denne forskrift, retningslinjer for behandling av fusk eller emnebeskrivelsen i studiehandboken blir ansett som forsøk på fusk eller fusk. Dersom studenten har ulovlige hjelpemidler til disposisjon etter at eksamensoppgaven er utlevert, blir det behandlet som fusk.
3. Brudd på reglene om samarbeid og kildebruk som fremgår av retningslinjer for behandling av fusk blir betraktet som forsøk på fusk eller fusk.
4. Styret fastsetter utfyllende retningslinjer for behandling av fusk.

Kapittel 6. Ikrafttredelse

§ 6-1. Ikrafttredelse

1. Denne forskriften trer i kraft 1. august 2011.
2. Den erstatter forskrift 21. juni 2007 nr. 874 om eksamen ved Høgskolen Stord/Haugesund.

8. aug. Nr. 812 2011**Meddelelse om tilføyelse av EØS-henvisning i flere forskrifter**

Hjemmel: Meddelelse fra Mattilsynet 8. august 2011, jf. forskrift 25. mars 2002 nr. 305 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av storfe, forskrift 25. mars 2002 nr. 304 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av svin, forskrift 13. januar 1999 nr. 68 om godkjente (reinavla) avlsdyr av storfe, forskrift 13. januar 1999 nr. 66 om godkjente (reinavla) avlssvin og hybridsvin, forskrift 13. januar 1999 nr. 69 om godkjente (reinavla) avlsdyr av sau og geit, forskrift 13. januar 1999 nr. 67 om godkjente (reinavla/registrerte) dyr av hestefamilien, forskrift 6. oktober 2003 nr. 1242 om dyrehelsemessige vilkår for produksjon, lagring, import og eksport av oksesæd, forskrift 31. desember 1998 nr. 1486 om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av embryo av storfe, forskrift 17. juli 2003 nr. 972 om dyrehelsemessige vilkår for produksjon, import, eksport og bruk av rånesæd, forskrift 31. desember 1998 nr. 1477 om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av sæd, eggceller og embryo av visse dyrearter, forskrift 20. februar 2004 nr. 453 om dyrehelsemessige vilkår for godkjenning av institusjoner, institutter og sentra og overføring av dyr, sæd, egg og embryo til og fra godkjente anlegg, forskrift 31. desember 1998 nr. 1488 om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av dyr av hestefamilien, forskrift 14. mars 2005 nr. 232 om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av småfe, forskrift 18. november 1994 nr. 1020 om sertifisering av fjørfevirksomheter og forskrift 28. desember 2001 nr. 1616 om samhandel med levende fjørfe og rugeegg i EØS. Kunngjort 9. august 2011 kl. 14.15.

Vedtak 2009/436/EF, som endrer direktiv 2008/73/EF, ble 1. juli 2011 innlemmet i EØS-avtalen vedlegg I med ikrafttredelse 2. juli 2011. Dette tilføyes hjemmelsfeltet i følgende forskrifter på følgende måte:

I

I forskrift 25. mars 2002 nr. 305 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av storfe gjøres følgende endring:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen direktiv 64/432/EØF tilføyes følgende etter direktiv 2008/73/EF:
som endret ved vedtak 2009/436/EF

II

I forskrift 25. mars 2002 nr. 304 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av svin gjøres følgende endring:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen direktiv 64/432/EØF tilføyes følgende etter direktiv 2008/73/EF:
som endret ved vedtak 2009/436/EF

III

I forskrift 13. januar 1999 nr. 68 om godkjente (reinavla) avlsdyr av storfe gjøres følgende endringer:

Hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen direktiv 77/504/EØF skal lyde:
direktiv 77/504/EØF (som endret ved direktiv 2008/73/EF, vedtak 2009/436/EF og direktiv 2009/157/EF)

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen direktiv 94/28/EF tilføyes følgende etter direktiv 2008/73/EF:
som endret ved vedtak 2009/436/EF

IV

I forskrift 13. januar 1999 nr. 66 om godkjente (reinavla) avlssvin og hybridsvin gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen direktiv 88/661/EØF tilføyes følgende etter direktiv 2008/73/EF:
som endret ved vedtak 2009/436/EF

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen direktiv 94/28/EF tilføyes følgende etter direktiv 2008/73/EF:
som endret ved vedtak 2009/436/EF

V

I forskrift 13. januar 1999 nr. 69 om godkjente (reinavla) avlsdyr av sau og geit gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen direktiv 89/361/EØF tilføyes følgende etter direktiv 2008/73/EF:
som endret ved vedtak 2009/436/EF

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen direktiv 94/28/EF tilføyes følgende etter direktiv 2008/73/EF:
som endret ved vedtak 2009/436/EF

VI

I forskrift 13. januar 1999 nr. 67 om godkjente (reinavla/registrerte) dyr av hestefamilien gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen direktiv 90/427/EØF tilføyes følgende etter direktiv 2008/73/EF:
som endret ved vedtak 2009/436/EF

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen direktiv 94/28/EF tilføyes følgende etter direktiv 2008/73/EF:
som endret ved vedtak 2009/436/EF

VII

I forskrift 6. oktober 2003 nr. 1242 om dyrehelsemessige vilkår for produksjon, lagring, import og eksport av oksesæd gjøres følgende endring:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen tilføyes følgende etter direktiv 2008/73/EF:
som endret ved vedtak 2009/436/EF

VIII

I forskrift 31. desember 1998 nr. 1486 om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av embryo av storfe gjøres følgende endring:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen tilføyes følgende etter direktiv 2008/73/EF:
som endret ved vedtak 2009/436/EF

IX

I forskrift 17. juli 2003 nr. 972 om dyrehelsemessige vilkår for produksjon, import, eksport og bruk av rånesæd gjøres følgende endring:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen del 4.1 nr. 8 direktiv 90/429/EØF tilføyes følgende etter direktiv 2008/73/EF:
som endret ved vedtak 2009/436/EF

X

I forskrift 31. desember 1998 nr. 1477 om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av sæd, eggceller og embryo av visse dyrearter gjøres følgende endring:

Hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen del 4.1 nr. 9 og del 8.1 nr. 15 direktiv 92/65/EØF tilføyes følgende etter direktiv 2008/73/EF:
som endret ved vedtak 2009/436/EF

XI

I forskrift 20. februar 2004 nr. 453 om dyrehelsemessige vilkår for godkjenning av institusjoner, institutter og sentra og overføring av dyr, sæd, egg og embryo til og fra godkjente anlegg gjøres følgende endring:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen tilføyes følgende etter direktiv 2008/73/EF:
som endret ved vedtak 2009/436/EF

XII

I forskrift 31. desember 1998 nr. 1488 om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av dyr av hestefamilien gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen tilføyes følgende etter direktiv 90/426/EØF:
(endra ved direktiv 2008/73/EF som endra ved vedtak 2009/436/EF)

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen skal henvisningen til direktiv 2009/156/EF lyde:
direktiv 2009/156/EF

XIII

I forskrift 14. mars 2005 nr. 232 om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av småfe gjøres følgende endring:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen direktiv 2008/73/EF tilføyes følgende:
som endret ved vedtak 2009/436/EF

XIV

I forskrift 18. november 1994 nr. 1020 om sertifisering av fjørfevirksomheter gjøres følgende endring:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen direktiv 90/539/EØF tilføyes følgende etter direktiv 2008/73/EF:
som endret ved vedtak 2009/436/EF

XV

I forskrift 28. desember 2001 nr. 1616 om samhandel med levende fjørfe og rugeegg i EØS gjøres følgende endring:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen tilføyes følgende etter direktiv 2008/73/EF:
som endret ved vedtak 2009/436/EF

8. aug. Nr. 813 2011

Forskrift om endring i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 8. august 2011 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 13, § 14, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1. Kunngjort 9. august 2011 kl. 14.15.

I

I forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) gjøres følgende endring:

§ 28–1 nr. 1, femte rad, tredje kolonne skal lyde:

7. august 2012 (øvrige grupper)

II

Endringen trer i kraft 8. august 2011.

9. aug. Nr. 814 2011

Meddelelse om tilføyelse av EØS-henvisning i forskrift 9. juli 2010 nr. 1131 om sporbarhet og merking av storfe og storfekjøtt mv.

Hjemmel: Meddelelse fra Mattilsynet 9. august 2011, jf. forskrift 9. juli 2010 nr. 1131 om sporbarhet og merking av storfe og storfekjøtt mv. Kunngjort 12. august 2011 kl. 14.30.

Vedtak 93/317/EØF ble 17. juli 1998 innlemmet i EØS-avtalen vedlegg I del 1.2 nr. 20 med ikrafttredelse 1. januar 1999. Dette vedtaket tilføyes hjemmelsfeltet i forskrift 9. juli 2010 nr. 1131 om sporbarhet og merking av storfe og storfekjøtt mv. på grunn av rettsharmoni.

10. aug. Nr. 815 2011

Forskrift om endring i forskrift til lov av 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon, forskrift til lov av 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven), forskrift om medlemskap i pensjonsordning for personer som ikke er pliktig medlem i folketrygden og forskrift til forsikringsloven (livsforsikring mv.)

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 10. august 2011 med hjemmel i lov 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon (foretakspensjonsloven) § 1–3, lov 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven) § 1–3, lov 21. desember 2005 nr. 124 om obligatorisk tjenestepensjon (OTP-loven) § 1 og lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. (forsikringsvirksomhetsloven) § 1–3. Kunngjort 12. august 2011 kl. 14.30.

I

I forskrift 1. desember 2000 nr. 1212 til lov av 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon gjøres følgende endringer:

Overskriften til kapittel 1 skal lyde:

Kapittel 1. Utfyllende bestemmelser om opptjeningsalder og uttak av alderspensjon med hjemmel i lov om foretakspensjon § 4–1 tredje ledd og § 5–7a første ledd

§ 1–1 skal lyde:

§ 1–1. Særlige opptjeningsaldrer

(1) Lavere opptjeningsalder enn 67 år gjelder for følgende yrker:

Opptjeningsalder 55 år:

Flypiloter

Dykkere

Redningsmenn på helikoptre som tjenestegjør på oljeinstallasjon til
havs

Opptjeningsalder 60 år:

Flybesetningsmedlemmer unntatt piloter

Opptjeningsalder 62 år:

Yrkessjåfører

Opptjeningsalder 65 år:

Sykepleiere

Bergverksarbeidere under dagen
 Kranførere
 Førere av gravemaskiner og bulldoserkjørere
 Yrkesakkvisitører i forsikring
 Reisende (selgere)
 Reingjetere
 Ansatte på faste oljeinstallasjoner til havs
 Sjøførere

(2) For andre yrker kan Finansdepartementet i henhold til lovens § 4–1 tredje ledd fastsette lavere opptjeningsalder i særlige tilfelle når lovens vilkår er oppfylt.

Ny § 1–2 skal lyde:

§ 1–2. Alder ved uttak av alderspensjon

(1) Alderspensjon kan tas ut før fylte 62 år, og på angitte tidspunkt, for følgende yrker:

Uttak ved 55 år:	Flypiloter Dykkere Redningsmenn på helikoptre som tjenestegjør på oljeinstallasjon til havs
Uttak ved 60 år:	Flybesetningsmedlemmer unntatt piloter

§ 2–2 første ledd skal lyde:

(1) Ved sammenslåing av alderspensjon med forskjellig opptjeningsalder, kan opptjeningsalderen etter sammenslåingen ikke settes lavere enn det som gjelder for den fripolise som har høyest opptjeningsalder, likevel slik at opptjeningsalderen kan settes til 67 år for det tilfelle at opptjeningsalderen er høyere enn 67 år. Ved sammenslåing av alderspensjon med forskjellig opphørstidspunkt kan opphørstidspunktet ikke settes tidligere enn det som gjelder for den fripolise som har det seneste opphørstidspunkt.

§ 3–1 skal lyde:

§ 3–1. Særaldersgrenser

(1) Lavere opptjeningsalder enn 67 år som tidligere er godkjent av Sosial- og helsedepartementet i medhold av § 5 punkt 3 i forskrift 28. juni 1968 nr. 3 om private tjenstepensjonsordninger (1968-forskriften), kan inntil videre videreføres ved lovens ikrafttreden.

(2) I de tilfeller det før 1. januar 2001 er gitt adgang til å fastsette samme opptjeningsalder i privat tjenstepensjonsordning for forsikret som kommer inn under en lovfestet tjenstepensjonsordning med lavere opptjeningsalder enn 67 år, kan den fastsatte opptjeningsalderen videreføres i foretakspensjonsordningen.

§ 3–6 første ledd skal lyde:

(1) Bestemmelsene om opptjeningsalder i lov om foretakspensjon § 4–1 kommer ikke til anvendelse for arbeidstakere som ved ikrafttredelsen av 1968-forskriften gikk inn under pensjonsordning som nevnt i forskriftens § 1 første ledd bokstav a med lavere opptjeningsalder enn bestemt i eller i medhold av § 5 punkt 2, jf. § 5 punkt 3, når arbeidstakeren fortsatt er medlem av samme pensjonsordning.

II

I forskrift 22. desember 2000 nr. 1413 til lov av 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven) gjøres følgende endringer:

Overskriften til del 4 skal lyde:

Del 4. Utfyllende bestemmelser om uttak av alderspensjon med hjemmel i lov om innskuddspensjon i arbeidsforhold § 7–1 første ledd

§ 4–1 skal lyde:

§ 4–1. Alder ved uttak av alderspensjon

(1) Alderspensjon kan tas ut før fylte 62 år, og på angitte tidspunkt, for følgende yrker:

Uttak ved 55 år:	Flypiloter Dykkere Redningsmenn på helikoptre som tjenestegjør på oljeinstallasjon til havs
Uttak ved 60 år:	Flybesetningsmedlemmer unntatt piloter

(2) For andre yrker kan Finansdepartementet i henhold til lovens § 7–1 første ledd fastsette lavere alder for uttak av alderspensjon enn 62 år i særlige tilfelle når lovens vilkår er oppfylt.

(3) Ved omdanning av foretakspensjonsordning som har opptjeningsalder i henhold til forskrift 1. desember 2000 nr. 1212 til lov av 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon § 3–1 annet ledd, til innskuddspensjonsordning, kan den fastsatte opptjeningsalder videreføres.

III

I forskrift 16. mars 2006 nr. 311 om medlemskap i pensjonsordning for personer som ikke er pliktig medlem i folketrygden gjøres følgende endring:

§ 3 skal lyde:

§ 3. *Kompensasjon for tap av ytelser i folketrygden*

Foretaket kan ha en kompensasjonsordning som skal dekke tap av ytelser i folketrygden basert på lønn beregnet i samsvar med § 4. Person som viderefører sitt medlemskap i pensjonsordningen etter § 2, kan være medlem av kompensasjonsordningen når vedkommende ikke er frivillig medlem i folketrygden.

Kompensasjonsordningen må oppfylle følgende vilkår:

1. Kompensasjonsordningen kan bare dekke ytelser som vil gi medlemmet samlede pensjonsytelser fra pensjonsordningen, kompensasjonsordningen og folketrygden som står i et rimelig forhold til de øvrige medlemmers samlede ytelser fra folketrygden og pensjonsordningen.
2. Medlemmet kan sikres fullt betalte ytelser som kompenserer for beregnet tap av alderspensjon fra folketrygden som følge av at medlemmet ikke vil kunne oppnå full opptjeningsalder i folketrygden, når avkortingen i opptjeningsalder skyldes utenlandsopphold. Ved beregningen av tap av alderspensjon fra folketrygden skal det regelverk som gjaldt for folketrygdloven kapittel 19 pr. 31. desember 2010 legges til grunn. Som folketrygdens grunnbeløp benyttes likevel det til enhver tid gjeldende grunnbeløp i folketrygden. Premien kan dekkes ved overføring fra premiefondet eller ved tilskudd fra foretaket.
3. Uførepensjon, ektefellepensjon, barnpensjon og premiefritak ved uførhet skal sikres med årlig premie med eller uten spareelement. Premiefritak ved uførhet skal omfatte risikopremie for ektefellepensjon og barnpensjon.
4. Medlemskapet i kompensasjonsordningen skal senest opphøre når medlemmet har nådd opptjeningsalderen i pensjonsordningen. Eventuelle overskytende midler skal godskrives pensjonsordningens premiefond.

IV

I forskrift 30. juni 2006 nr. 869 til forsikringsloven (livsforsikring mv.) gjøres følgende endringer:

§ 1–5 annet ledd skal lyde:

Engangsbeløpet skal benyttes til dekning av engangspremie etter avtale med livsforsikringsselskap eller pensjonskasse som gir rett til årlige uføreytelser inntil nådd opptjeningsalder.

§ 13–3 bokstav f skal lyde:

- f) Skadeforsikringsselskaper som har tillatelse etter forsikringsvirksomhetsloven § 1–2 tredje ledd til å overta livsforsikringer, kan også overta forsikringer knyttet til uførerisiko hvor det er avtalt at det i en periode på inntil fire år skal utbetales årlig innskuddsfritak/premiefritak og i tilfelle årlig uførepensjon i samsvar med uføregraden, med tillegg av utbetaling av et engangsbeløp i samsvar med uføregraden ved utløpet av fireårsperioden.

Engangsbeløpet skal benyttes til dekning av engangspremie etter avtale med livsforsikringsselskap eller pensjonskasse som gir rett til årlige uføreytelser inntil henholdsvis opptjeningsalder etter foretakspensjonsloven § 6–6 annet ledd, og 67 år etter innskuddspensjonsloven § 2–4 annet ledd.

V

Endringene trer i kraft straks.

10. aug. Nr. 816 2011

Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Utlendingsdirektoratet 10. august 2011 med hjemmel i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 13 annet ledd, delegeringsvedtak 9. oktober 2009 nr. 1260 og delegeringsvedtak 16. desember 2009 nr. 1586. Kunngjort 12. august 2011 kl. 14.30.

I

I forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endring:

Vedlegg 15 skal lyde:

Vedlegg 15. Andre Schengenlands utenriksstasjoner med viseringsmyndighet

Andre Schengenlands utenriksstasjoner med myndighet til å innvilge søknader om visum (innvilgelsesmyndighet) og til å utstede slikt visum pr. 10. august 2011, jf. § 3–14 tredje ledd annet punktum og § 3–15 annet ledd annet punktum.

Norge blir representert av:

<i>Danmark i:</i>	Syria	Damaskus
	Zambia	Lusaka
	Australia	Sydney
	Benin	Cotonou
	Bolivia	La Paz
	Burkina Faso	Ouagadougou
	Ghana	Accra
	Taiwan	Taipei
	Singapore	Singapore
	Albania	Tirana
	Canada	Ottawa
	Mali	Bamako
	Nicaragua	Managua
	Malaysia	Kuala Lumpur
	Mexico	Mexico by
	Nepal	Katmandu
	Irland	Dublin
<i>Sverige i:</i>	Etiopia	Adis Abeba
	Colombia	Bogotá
	Argentina	Buenos Aires
	Bangladesh	Dhaka
	Guatemala	Guatemala by
	Cuba	Havana
	Chile	Santiago
	Sør-Korea	Seoul
	USA	Washington
	Kongo DR	Kinshasa
	Sveits	Bern
	Nord-Korea	Pyongyang
<i>Finland i:</i>	Kina	Hongkong
	Namibia	Windhoek
	Peru	Lima
	Tunisia	Tunis
<i>Tyskland i:</i>	Bahrain	Manama
	India	Chennai
	Kirgistan	Bisjkek
	Kuwait	Kuwait
	Kypros	Nicosia
	Libya	Tripoli
	Myanmar	Yangon
	Qatar	Doha
	Tadsjikistan	Dusjanbe
	Turkmenistan	Asjkabad
<i>Italia i:</i>	India	Calcutta
	Usbekistan	Tasjkent
<i>Nederland i:</i>	Den dominikanske republikk	Santo Domingo
	Jemen	Sana'a
	Kasakhstan	Almaty
	New Zealand	Wellington
	Oman	Muscat
	Surinam	Paramaribo
	Trinidad og Tobago	Port of Spain
	Uruguay	Montevideo
<i>Frankrike i:</i>	Armenia	Jerevan

	Brunei	Bandar Seri Begawan
	Fiji	Suva
	Georgia	Tbilisi
	Haiti	Port-au-Prince
	Hviterusland/Belarus	Minsk
	Jamaica	Kingston
	Kambodsja	Phnom Penh
	Mauritius	Port Louis
	Papua Ny-Guinea	Port Moresby
	Seychellene	Victoria
<i>Portugal i:</i>	Øst-Timor	Dili
<i>Belgia i:</i>	Kamerun	Yaounde
<i>Ungarn i:</i>	Tyrkia	Istanbul
<i>Litauen i:</i>	Russland	Kaliningrad

II

Endringen trer i kraft straks.

11. aug. Nr. 817 2011

Forskrift om endring i forskrift om godkjenning av denaturering av teknisk etanol og etanolholdige preparater

Hjemmel: Fastsatt av Toll- og avgiftsdirektoratet 11. august 2011 med hjemmel i forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter § 3–3–5 bokstav b. Kunngjort 12. august 2011 kl. 14.30.

I

I forskrift 22. juni 2005 nr. 674 om godkjenning av denaturering av teknisk etanol og etanolholdige preparater gjøres følgende endring:

§ 3 skal lyde:

§ 3. Denaturering som krever særskilt godkjenning

Følgende denaturering kan ved dokumentert behov godkjennes av tollregionen (CAS-nr. i parentes):

Bensyldietylammmoniumbenzoat (Bitrex) (3734–33–6)	0,016 g/liter ren etanol
Thymol (89–83–8)	4 g/liter ren etanol
Toluen (108–88–3)	5 g/liter ren etanol
Ren Capsaicin (404–86–4)	0,02 g/liter ren etanol

II

Endringen under I trer i kraft 15. august 2011.

11. aug. Nr. 818 2011

Forskrift om endring i forskrift om takstberegning og maksimalpriser for løyvepliktig drosjetransport med motorvogn

Hjemmel: Fastsatt av Konkurransetilsynet 11. august 2011 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 66 om pristiltak § 1, jf. delegeringsvedtak 12. november 1993 nr. 1023, jf. delegeringsvedtak 17. desember 1993 nr. 1314. Kunngjort 12. august 2011 kl. 14.30.

I

I forskrift 30. september 2010 nr. 1307 om takstberegning og maksimalpriser for løyvepliktig drosjetransport med motorvogn gjøres følgende endringer:

§ 7 skal lyde:

§ 7. (Generelle takster)

Det kan beregnes inntil 38,00 kroner i starttakst fra holdeplass og gate. Ved bestilling kan det beregnes starttakst inntil 67,00 kroner.

For tilkjøring, som definert i § 4 annet ledd, ut over 10 kilometer kan det beregnes avstandstakst inntil 14,20 kroner per kilometer. Vederlaget kan ikke overstige tilkjøringsvederlaget fra nærmeste holdeplass til hentestedet.

For kjøring med passasjer kan det beregnes avstandstakst inntil 8,30 kroner per kilometer for de første 10 kilometerne. For kjøring med passasjer ut over 10 kilometer kan det beregnes avstandstakst inntil 14,95 kroner per kilometer.

For kjøring med passasjer kan det, i tillegg til takstene i tredje ledd, beregnes tidstakst inntil 350,00 kroner per time. I tilfeller hvor drosjebilen har ankommet hentestedet og avtalt hentetidspunkt er passert, kan det beregnes tilsvarende tidstakst.

Det kan uansett beregnes et minimumsvederlag på inntil 88,00 kroner per tur.

§ 9 skal lyde:

§ 9. *(Tillegg for forhåndsbestilling)*

Ved bestilling av drosjetransport til et bestemt tidspunkt, kan det beregnes tillegg på inntil 15,50 kroner per tur.

§ 11 skal lyde:

§ 11. *(Tillegg for rullestol)*

For drosjetransport av passasjerer som sitter i rullestol under transporten, kan det kreves tillegg på inntil 44,00 kroner per tur. For ekstra tidsbruk i forbindelse med transporten, kan det kreves tidstakst i henhold til § 7 fjerde ledd.

§ 12 skal lyde:

§ 12. *(Tillegg for sykekjøring mv.)*

For drosjetransport av personer på båre eller smittefarlige personer som nødvendiggjør desinfeksjon av drosjebilen, kan det kreves tillegg på inntil 110,00 kroner. For ekstra tidsbruk i forbindelse med transporten, kan det kreves tidstakst i henhold til § 7 fjerde ledd.

Dersom drosjesjåføren ved transport etter første ledd må overnatte utenfor sitt hjemsted, kan det kreves vederlag for nødvendige utgifter til kost og losji i henhold til Statens reiseregulativ.

II

Ikrafttredelse

Endringene trer i kraft 1. september 2011.

Merknader

Merknader til § 7 skal lyde:

Til § 7

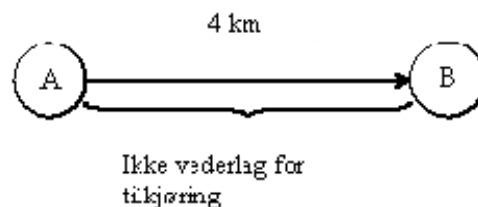
Det er tillatt å beregne en starttakst fra holdeplass/gate og en starttakst ved bestilling, jf. § 7 første ledd.

Det kan ikke beregnes vederlag for tilkjøring dersom tilkjøringen er 10 kilometer eller mindre. Tilkjøring opp til 10 kilometer er inkludert i starttaksten ved bestilling. Det kan beregnes vederlag for tilkjøring ut over 10 kilometer. Vederlaget for tilkjøring kan imidlertid ikke overstige tilkjøringsvederlag fra nærmeste holdeplass til hentestedet.

Med tilkjøring menes kjøring fra stedet drosjen befinner seg ved oppdragets begynnelse, og frem til hentestedet, jf. § 4 annet ledd. Se også merknadene til § 4.

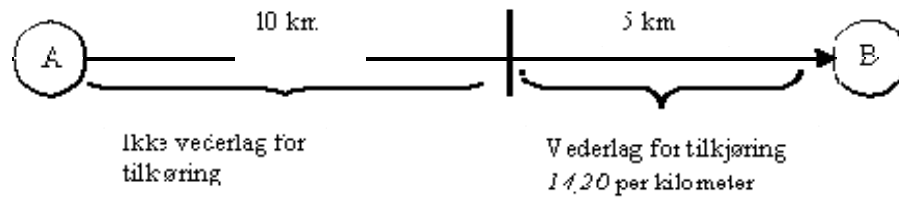
Adgangen til å beregne tilkjøringsvederlag kan illustreres ved hjelp av følgende figurer:

Figur 1

A er holdeplass og stedet drosjen befinner seg ved oppdragets begynnelse, og B er hentestedet. Det er 4 kilometer fra A til B. Ettersom tilkjøringsavstanden ikke er over 10 kilometer kan det ikke beregnes vederlag for tilkjøringen. Med dagtakst blir følgelig vederlaget for tilkjøring 0 kroner. Starttakst på 67,00 kroner kommer i tillegg.

Figur 2

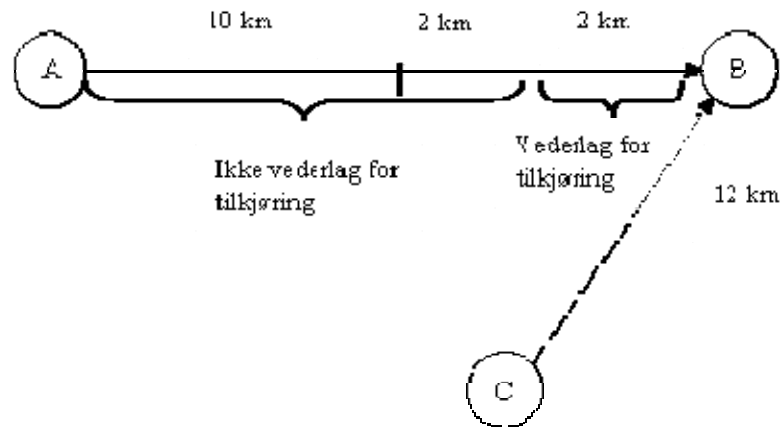

A er stedet drosjen befinner seg ved oppdragets begynnelse, og B er hentestedet. Det er 15 kilometer fra A til B. Avstanden fra nærmeste holdeplass til B er 17 kilometer.

I dette tilfelle kan det kun beregnes tilkjøringsvederlag for de siste 5 kilometerne av tilkjøringen.

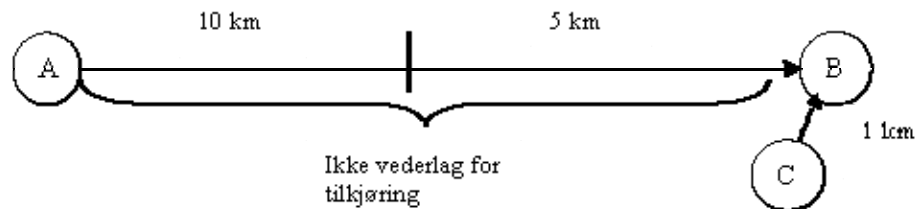
Med dagtakst blir følgelig vederlaget for tilkjøring $14,20 \text{ kroner} * 5 \text{ kilometer} = 71,00 \text{ kroner}$. Starttakst på 67,00 kroner kommer i tillegg.

Figur 3

A er stedet drosjen befinner seg ved oppdragets begynnelse, B er hentestedet og C er nærmeste holdeplass. Det er 14 kilometer fra A til B. Avstanden fra nærmeste holdeplass til B er 12 kilometer. Tilkjøringsavstanden overstiger 10 kilometer og det kan derfor beregnes vederlag for tilkjøring. Vederlaget må imidlertid ikke overstige tilkjøringsvederlaget fra nærmeste holdeplass til hentestedet, og det kan derfor kun beregnes tilkjøringsvederlag for 2 kilometer. Med dagtakst blir følgelig vederlaget for tilkjøring $14,20 \text{ kroner} * 2 \text{ kilometer} = 28,40 \text{ kroner}$. Starttakst på 67,00 kroner kommer i tillegg.

Figur 4

A er stedet drosjen befinner seg ved oppdragets begynnelse, B er hentestedet og C er nærmeste holdeplass. Det er 15 kilometer fra A til B. Avstanden fra nærmeste holdeplass, C, til B er 1 kilometer. Avstanden mellom nærmeste holdeplass, C og hentestedet, B, er i dette eksempelet under 10 kilometer. Med dagtakst blir følgelig vederlaget for tilkjøring 0 kroner. Starttakst på 67,00 kroner kommer i tillegg.

I det kunden hentes eller avtalt hentetidspunkt er passert, beregnes vederlag i form av avstandstakst og tidstakst, etter henholdsvis § 7 tredje og fjerde ledd. Avstandstaksten er gradert. Dette innebærer at det regnes en avstandstakst de første 10 kilometerne, og at det deretter regnes en høyere avstandstakst for resten av oppdraget. Bakgrunnen for denne graderingen er at drosjeforetakene skal få en viss kompensasjon for kjøring uten passasjer tilbake til stasjonsingsstedet etter lengre oppdrag (returkjøring). Den graderte avstandstaksten gjelder uavhengig av om det aktuelle oppdraget innebærer faktisk returkjøring.

For kjøring med passasjer kan det beregnes tidstakst i tillegg til avstandstakst. Ventetid forårsaket av kunden, eksempelvis fordi kunden ønsker å gå et ærend, omfattes av § 7 fjerde ledd. Det kan også regnes tidstakst i tilfeller hvor drosjebilen har ankommet hentestedet og avtalt hentetidspunkt er passert. Dersom en passasjer eksempelvis har bestilt en drosje til klokken 18.00 og drosjen ankommer hentestedet 17.55, kan det først regnes tidstakst fra klokken 18.00. Tidstaksten er ikke gradert.

For å sikre drosjen tilstrekkelig dekning for kort kjøring, kan det settes et minimumsvederlag (minstepris) for oppdrag, jf. forskriften § 7 femte ledd.

12. aug. Nr. 833 2011

Forskrift om lufttransporttjenester i EØS

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet 12. august 2011 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 9–1, § 10–42, § 10–43, § 15–4 og § 16–1, jf. delegeringsvedtak 6. april 2001 nr. 321.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XIII punkt 64a, 65 og 66b. Se EØS-komiteens beslutning 90/2011. Kunngjort 16. august 2011 kl. 14.30.

1. Generelt

§ 1. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 1008/2008

EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 64a (forordning (EF) nr. 1008/2008) om felles regler for drift av lufttransporttjenester i Fellesskapet (heretter kalt lufttransportforordningen) gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XIII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder i riket med unntak av Svalbard.

§ 3. Ansvarlige myndigheter for de enkelte delene av forskriften

(1) Luftfartstilsynet fører tilsyn med reglene i lufttrafikkforordningens kapittel II, og de utfyllende reglene i forskriftens kapittel 3. Herunder ilegger Luftfartstilsynet sanksjoner i medhold av bestemmelsene i lufttrafikkforordningen kapittel II.

(2) Forbrukerombudet fører som luftfartsmyndighet tilsyn med reglene i lufttrafikkforordningen artikkel 23, jf. sanksjonsbestemmelsene i forskriftens § 26.

(3) Samferdselsdepartementet forvalter alle de bestemmelsene i forordningen og forskriften som ikke er ikke er omfattet av (1) og (2).

§ 4. Definisjoner

I denne forskrift menes med

1. *Anbyder:* Luftfartsselskap som legger inn et anbud,
2. *Dry lease:* innleie av luftfartøy hvor innleier/selskap overtar det tekniske og operative ansvaret i leieperioden,
3. *Kjøp etter forhandling:* Anskaffelsesprosedyre som innebærer at oppdragsgiver konsulterer luftfartsselskap etter eget valg og forhandler om kontraktsvilkårene med en eller flere av dem,
4. *Kommersielt ansvar:* Innleier skal bære hele det økonomiske ansvaret, dvs. at utleiers godtgjørelse skal være knyttet til en fast tidsenhet og ikke til fartøyets inntjening,
5. *Operatør:* Ethvert selskap som innehar gyldig lisens eller tilsvarende tillatelse,
6. *Oppdragsgiver:* Samferdselsdepartementet, underliggende organ, eller den kommune eller fylkeskommune Samferdselsdepartementet har bestemt,
7. *Wet-lease:* Innleie av luftfartøy med besetning, der luftfartøyet opereres av utleier på dennes tekniske og operative ansvar i leieperioden,
8. *Åpen anbudskonkurranse:* anskaffelsesprosedyre som tillater alle luftfartsselskaper å gi anbud,
9. *Åpen anbudskonkurranse med etterfølgende forhandling:* Anskaffelsesprosedyre som innebærer at oppdragsgiveren, etter å ha avholdt åpen konkurranse i samsvar med punkt 3, konsulterer en eller flere anbydere etter eget valg og forhandle om kontraktsvilkårene med eller flere av dem.

2. Utfyllende regler om tildeling av driftstillatelse

§ 5. Forholdet til andre regler om driftstillatelse

For selskap som ikke er underlagt reglene om lisens i lufttrafikkforordningens kapittel II gjelder forskrift 25. april 1974 nr. 4166 om ervervsmessig luftfart med fly så langt det følger av virkeområdebestemmelsene i denne forskriften.

3. Utfyllende regler om leie av luftfartøy

§ 6. Godkjennelse av dry-lease

- (1) Avtale om dry-lease sendes Luftfartstilsynet for godkjennelse jf. lufttransportforordning artikkel 13 nr. 1 og 2. Avtalen må være godkjent før leieforholdet trer i kraft.

(2) Leieavtalen, samt forsikringsbevis, skal vedlegges søknaden. Avtalen skal være datert, underskrevet av begge parter og minst inneholde følgende opplysninger:

- a) Eier/utleier og innleier/operatørens navn.
- b) Luftfartøytype, serienummer og registreringsmerke.
- c) MTOW dersom luftfartøyet er innleid fra utlandet.
- d) Leieperioden (fra dato til dato).
- e) Innleiers/operatørens kommersielle ansvar/risiko for driften av luftfartøyet i innleieperioden.
- f) Innleiers/operatørens ansvar vedrørende forsikring.
- g) Gyldig avtale om framleie mellom eier og utleier dersom utleier ikke står som eier av luftfartøyet.

(3) Foruten de forhold som er omfattet av andre ledd må gjelde følgende vilkår som også må fremgå av søknaden:

- a) Operative vilkår:
 1. Operatøransvaret må entydig være tillagt innleier,
 2. Luftfartøyet skal kun opereres av innleiers egne besetninger i ansettelsesforhold,
 3. Nødvendig typeutsjekk/-rating av innleiers besetning,
 4. Nødvendig «Difference list»-trening,
 5. Type av operasjon, IFR/VFR (eventuelt begge),
 6. Eventuell validering av besetningens sertifikater,
 7. Innleiers Driftshåndbok dekkende for planlagt operasjon,
 8. Overførings-/treningsprogram for besetningen,
 9. Tilgjengelige og kvalifiserte instruktører,
 10. Innleiers organisasjon må være tilstrekkelig for å ivareta utvidelsen, og
 11. Base/stasjoningssted må være avklart.
- b) Teknisk vilkår: Innleier skal være godkjent for fartøytypen.

§ 7. Godkjennelse av wet-lease

(1) Avtale om wet-lease sendes Luftfartstilsynet for godkjennelse, jf. lufttrafikkforordningen artikkel 13 nr. 1 og 2. Avtalen må være godkjent før leieforholdet treer i kraft.

(2) For at søknaden skal kunne godkjennes kreves det at:

- (a) utleier har gyldig lisens og AOC,
- (b) at innleier opererer luftfartøy av samme kategori,
- (c) at det operative og det tekniske ansvaret påhviler utleier, og
- (d) at innleier har det kommersielle ansvaret.

(3) Både operativt og teknisk ansvar påhviler utleier, mens innleier har det kommersielle ansvaret.

§ 8. Registrering

Luftfartøy innleid for mer enn 6 måneder skal være registrert i Norge. Luftfartstilsynet kan, når særlige grunner tilsier det, dispensere fra denne bestemmelsen inntil 6 måneder.

§ 9. Utleie

(1) Luftfartstilsynet skal notiseres når norskregistrert fartøy dry-leases til utenlandsk operatør, samt når leieforholdet avsluttes og fartøyet tilbakeleveres eier. Leieavtalen skal vedlegges notifikasjonen.

(2) Utleier skal be Luftfartstilsynet om å anmode utenlandsk myndighet om å overta tilsynsansvar.

4. Utfyllende regler om fastsettelse av forpliktelse til offentlig tjenesteytelse og gjennomføring av anbudskonkurranse

§ 10. Myndighet til å fastsette forpliktelse til offentlig tjenesteytelse

Samferdselsdepartementet har alene myndighet til å fastsette forpliktelse til offentlig tjenesteytelse for ruter i, til eller fra Norge i overensstemmelse med lufttransportforordningen artikkel 16. Andre som ønsker nye eller endrede forpliktelser til offentlig tjenesteyting må rette søknad om dette til departementet.

§ 11. Tildeling av enerett til å fly rute etter anbudskonkurranse

Lufttransportforordningen artikkel 16 nr. 10 krever at tildeling av enerett til å betjene en flyrute skal skje etter anbudskonkurranse i tråd med reglene i samme forordning artikkel 17. Bestemmelsene i kapitlet her utfyller de kravene til valg og gjennomføring av anbudsprosedyren som følger forordningen.

§ 12. Generelle krav til anbydere

(1) Den som legger inn anbud må ha gyldig lisens utstedt av lisensutstedende myndighet i tråd med kravene i lufttransportforordningen kapittel II.

(2) Alle norske anbydere skal fremlegge skatteattest for merverdiavgift og skatt. Skatteattesten må være mottatt av oppdragsgiver senest innen anbudfristens utløp. Skatteattesten skal ikke være eldre enn seks måneder regnet fra det tidspunkt oppdragsgiveren mottar attesten.

(3) Den som legger inn anbud må kunne dokumentere at vedkommende kan oppfylle eventuelle særskilte krav til sikkerhet, materiell og miljø i samsvar med spesifikasjoner gitt i anbudsinnbydelsen.

(4) Anbyder som uten konkurranse mottar tilskudd i forbindelse med drift av andre ruter skal regnskapsmessig skille slik tilskuddsvirksomhet fra anbudsvirksomheten.

§ 13. Valg av anskaffelsesprosedyre

Anskaffelse skal skje ved åpen anbudskonkurranse. Unntak kan gjøres dersom vilkårene i nr. 1–4 er til stede.

1. Åpen anbudskonkurranse med etterfølgende forhandling kan benyttes dersom det etter anbudfristens utløp viser seg kun å være én anbyder, eller dersom bare ett anbud gjenstår etter at andre anbud er avvist etter reglene i § 18, § 20, § 21 eller § 22. Forhandlinger etter første punktum skal være i samsvar med forpliktelsene til offentlig tjenesteytelse. Det er heller ikke tillatt å foreta andre vesentlige endringer i de opprinnelige kontraktsvilkårene under slike forhandlinger.
2. Konkurranse med forhandling uten forutgående kunngjøring kan benyttes dersom det etter anbudfristens utløp viser seg å ikke foreligge anbud. I så fall skal det ikke foretas vesentlige endringer i de opprinnelige forpliktelsene til offentlig tjenesteytelse eller i øvrige kontraktsvilkår.
3. Dersom oppdragsgiveren forbeholder seg retten til å benytte forhandlinger etter nr. 1 eller 2, skal dette fremgå av anbudsinndelingen.
4. Konkurranse med forhandling uten forutgående kunngjøring kan også benyttes dersom det på grunn av særlige forhold som oppdragsgiveren ikke kunne forutse (se lufttransportforordningen artikkel 16 nr. 12), er umulig å overholde fristen fastsatt for åpen anbudskonkurranse.

§ 14. Kunngjøring

- (1) Oppdragsgiver skal kunngjøre anbudskonkurransen i Den Europeiske Unions Tidende.
- (2) Kunngjøringen i Den Europeiske Unions Tidende skal utformes og i sin helhet offentliggjøres på ett av Den Europeiske Unions offisielle språk.

§ 15. Frister

- (1) Fristen for innlevering av anbud skal være tidligst to måneder etter kunngjøringsdatoen.
- (2) Tiden mellom anbudsinntegning og anbudåpning bør være minst ett døgn.
- (3) Forutsatt at forespørsel er fremsatt i god tid, skal oppdragsgiver innen rimelig tid sende anbudsgrunnlag og supplerende dokumentasjon til anbyder.
- (4) I hastetilfeller hvor det er umulig å anvende fristene nevnt i (1) til (3) kan oppdragsgiveren etter en konkret vurdering fastsette kortere frister.

§ 16. Innholdet i kunngjøring av anbudskonkurranse

Kunngjøring av anbudskonkurranse skal normalt inneholde:

- a) oppdragsgivers navn, postadresse, telefonnummer, telefaxnummer og e-postadresse,
- b) navn og adresse til det organ som forespørselen om utlevering av relevante dokumenter kan rettes til samt frist for slik forespørsel,
- c) eventuelle særskilte krav til sikkerhet/materiell/miljø,
- d) ruteområdets eller rutens geografiske beliggenhet,
- e) ønsket minimum transportstandard, herunder eventuelt type materiell, frekvens, antall stopp underveis, takster, service mv.,
- f) opplysning om bruk av standard anbudsskjema,
- g) hvordan anbudet skal oppgis, herunder krav til dokumentasjon av inntekter, kostnader og trafikk tall, samt angivelse av beregningsmetode og analysegrunnlag og eventuell bruk av spesielle skjemaer,
- h) hvordan eventuelt krav om kompensasjon skal oppgis,
- i) frist og angivelse av tid og sted for innlevering av anbud, herunder den adressen anbudet skal sendes til,
- j) språk som skal benyttes,
- k) at oppdragsgiver forbeholder seg retten til å forkaste samtlige anbud,
- l) angivelse av personer som har rett til å være til stede ved åpningen av anbudet og dato, klokkeslett og sted for åpning av anbudet,
- m) opplysning om at for sent innkomne anbud, og anbud som ikke er i samsvar med anbudsgrunnlaget, vil bli avvist,
- n) at oppdragsgiver forbeholder seg retten til å gjennomføre etterfølgende forhandlinger,
- o) angivelse av den periode anbyderen er forpliktet til å opprettholde sitt tilbud (vedståelsesfrist),
- p) kontraktens gyldighetsperiode og tidspunkt for oppstart,
- q) kriterier som vil bli lagt til grunn ved tildeling av kontrakt, om mulig i prioritert rekkefølge, jf. § 25,
- r) opplysning om bruk av standard kontrakt, og
- s) opplysninger om sanksjoner ved manglende oppfyllelse av kontrakten.

§ 17. Anbudets utforming

Anbudet skal være skriftlig og avgis i lukket og merket forsendelse, enten direkte eller per post. Anbudet kan også avgis med elektronisk middel forutsatt at anbudsgrunnlaget åpner for det, og

- a) tilbudet inneholder alle nødvendige opplysninger,
- b) fortrolighet om tilbudet bevares frem til vurderingen skal skje,
- c) tilbudet av bevisshensyn om nødvendig snarest bekreftes skriftlig eller ved avsendelse av en bekreftet gjenpart,

- og
d) tilbudet først åpnes etter utløpet av tilbudsfristen.

§ 18. Avvising av for sent innkomne anbud

(1) Anbud som kommer inn etter anbudsfristens utløp, jf. § 16 bokstav i, skal avvises som for sent innkomne og returneres.

(2) Det gjelder likevel ikke anbud som kommer inn etter fristen, men før anbudsåpningen, dersom det tydelig fremgår av postsendingen at anbudet er postlagt så tidlig at det ved normal postgang burde vært kommet frem før fristen, eller vedkommende anbyder kan godtgjøre dette ved hjelp av kvittering fra det postselskapet anbudet har blitt levert til, før anbudsåpning er foretatt.

(3) Avvisingsvedtak med begrunnelse skal innføres i anbudsprotokollen.

§ 19. Prosedyre ved anbudsåpningen

(1) Rettidig mottatt anbud skal åpnes på det sted og tidspunkt som er oppgitt i anbudsgrunnlaget. Ved anbudsåpningen skal en på forhånd utnevnt representant for oppdragsgiver foreta anbudsåpning og undertegne anbudsprotokollen. Hver anbyder har rett til å være til stede ved en representant.

(2) Under anbudsåpningen skal anbyderens navn leses opp, men ikke behovet for kompensasjon og foreslått transportstandard. Så snart oppdragsgiver har besluttet at det ikke er behov for etterfølgende forhandlinger i overensstemmelse med § 13 nr. 1, skal kompensasjonskravene offentliggjøres. Ved eventuelle etterfølgende forhandlinger vil kompensasjonskravet bli offentliggjort så snart forhandlingene er sluttført.

(3) I anbudsprotokollen skal følgende inntas:

- a) dato og klokkeslett for åpningen,
- b) anbudets merking,
- c) hvilke ruteområder eller ruter anbudsinnbydelsen omfatter,
- d) hvem som er til stede,
- e) krav til kompensasjon i anbudet og anbyderens navn, og
- f) eventuell avvisning av anbydere eller anbud.

§ 20. Avvisning på grunn av forhold ved anbudet

(1) Et anbud skal avvises når:

- a) det ikke er levert i samsvar med § 17,
- b) det inneholder avvik som strider mot det som er uttrykkelig tillatt i anbudsgrunnlaget, eller
- c) det på grunn av forbehold, feil, uklarheter, ufullstendigheter, eller liknende kan medføre tvil om hvordan anbudet skal bedømmes i forhold til de øvrige anbudene.

(2) Et anbud kan etter nærmere vurdering avvises dersom:

- a) anbudet ikke inneholder alle de opplysninger og oppgaver som er forlangt,
- b) anbudet ikke oppgir behovet for kompensasjon slik som forutsatt i anbudsinnbydelsen, jf. § 16 bokstav h),
- c) anbyderen ikke kan starte opp innen den fristen som er fastsatt i anbudsinnbydelsen, jf. § 16 bokstav p), eller
- d) behovet for kompensasjon i et anbud er urimelig lavt i forhold til den tjenesten som skal leveres, jf. § 21.

(3) Av anbudsprotokollen skal det fremgå hvilke anbud som ble avvist og grunnen til dette, jf. § 19 bokstav f).

§ 21. Prosedyre for avvisning når kravet om kompensasjon er unormalt lavt

(1) Før et anbud avvises fordi behovet for kompensasjon virker unormalt lavt, skal oppdragsgiver skriftlig forlange relevante opplysninger om de enkelte delene av tilbudet og etterprøve disse på grunnlag av de forklaringene som blir gitt.

(2) Oppdragsgiver kan ta hensyn til forklaringer om forhold som er berettiget ut i fra objektive grunner, herunder besparelser ved tjenesteproduksjon, tekniske løsninger eller nyskapende måter å organisere virksomheten på.

§ 22. Avvisning på grunn av forhold ved anbyderen

(1) Oppdragsgiveren skal avvise anbud fra anbydere som;

- a) ikke tilfredsstillter kravene i § 12, eller
- b) ikke tilfredsstillter øvrige krav som er stilt til anbyderne i anbudsgrunnlaget.

(2) Oppdragsgiveren kan avvise anbydere:

- a) som er konkurs, under gjeldsforhandling eller under avvikling, eller som har innstilt sin virksomhet eller befinner seg i en tilsvarende prosess med hjemmel i lov eller forskrift,
- b) som er begjært konkurs, hvor det er begjært åpning av gjeldsforhandling eller begjært tvangsoppløsning eller liknende prosess med hjemmel i lov eller forskrift,
- c) som ved rettskraft dom er kjent skyldig i straffbare forhold som angår den yrkesmessige vandel,
- d) som i sitt yrke har gjort seg skyldig i alvorlige forsømmelser mot faglige og etiske krav i vedkommende bransje,
- e) som ikke har oppfylt sine forpliktelser vedrørende innbetaling av skatter og avgifter i samsvar med lovbestemmelser i den stat hvor han er etablert, eller
- f) som har gitt grovt feilaktige opplysninger til oppdragsgiver.

(3) Når oppdragsgiveren krever bevis for at anbyderen ikke er i en situasjon som nevnt i nr. 2 bokstav a), b) c), e) eller f), kan følgende dokumentasjon godtas som tilstrekkelig bevis:

- a) for så vidt gjelder forhold nevnt i a), b) eller c): utdrag fra politiregister eller konkursregister. I mangel av dette, et tilsvarende dokument som viser at kravene er tilfredsstilt, utstedt av en retts- eller forvaltningsmyndighet i anbyderens hjemstat eller nåværende oppholdsstat, eller
- b) når det gjelder bokstav e) eller f): attest utstedt av vedkommende myndighet i den berørte stat.

§ 23. *Supplerende opplysninger*

Oppdragsgiver kan anmode anbydere om å supplere eller utdype de fremlagte attester og dokumenter.

§ 24. *Avlysning av anbudskonkurransen og totalforkastelse*

(1) Oppdragsgiver kan avlyse anbudskonkurransen, eller deler av anbudskonkurransen, med øyeblikkelig virkning dersom det foreligger saklig grunn.

(2) Oppdragsgiver kan forkaste alle anbud dersom resultatet av anbudskonkurransen gir saklig grunn for det.

(3) Oppdragsgiver skal informere alle som har deltatt i anbudskonkurransen om beslutningen som nevnt i (1) og (2), og om det vil bli gjennomført ny anbudskonkurranse.

§ 25. *Kriterier for valg av anbud*

(1) Oppdragsgiver skal basere tildelingen av en kontrakt enten på laveste behov for kompensasjon eller på hvilket anbud som samlet sett er økonomisk er mest fordelaktig.

(2) Dersom oppdragsgiver baserer tildelingen av kontrakten på det anbudet som etter en helhetlig vurdering er økonomisk sett mest fordelaktig, men behovet for kompensasjon alene ikke er avgjørende kriterium, skal alle kriterier som vil bli lagt til grunn for tildelingen ha vært oppgitt i anbudsinnbydelsen. Kriteriene skal om mulig angis i prioritert rekkefølge. Det kan blant annet benyttes slike kriterier som omfanget av kravet på kompensasjon, billettpriser, kapasitet, tjenestekvalitet, billettsystemer og miljøvennlighet.

5. *Sanksjoner*

§ 26. *Brudd på reglene om informasjon til og likebehandling av passasjerer*

Person eller foretak som ikke etterlever forpliktelsene til å gi opplysninger om priser, skatter, avgifter, tillegg, gebyrer og andre vilkår som nevnt i lufttransportforordningen artikkel 23 nr. 1 kan ilegges tvangsmulkt eller overtredelsesgebyr som nevnt i luftfartsloven § 10–42 fjerde ledd og § 10–43. Det samme gjelder personer eller foretak som ikke overholder forbudet mot forskjellsbehandling i samme forordning artikkel 23 nr. 2.

6. *Avsluttende bestemmelser*

§ 27. *Oppheving og endring av andre forskrifter*

(1) Forskrift 15. april 1994 nr. 256 om gjennomføring av anbud i forbindelse med forpliktelse til offentlig tjenesteytelse oppheves.

(2) I forskrift 15. juli 1994 nr. 691 om gjennomføring og håndheving av EØS-avtalen på luftfartens område gjøres følgende endringer:

§ 1 punkt 4, 6 og 8 oppheves uten at nummereringen av de øvrige punktene endres.

§ 2 skal lyde:

Samferdselsdepartementet håndhever reglene i § 1 punkt 1, 3 og 5.

§ 3 oppheves.

§ 28. *Ikrafttredelse og overgangsregler*

Forskriften trer i kraft straks.

Forskriftens bestemmelser gjelder også for kontrakter som er inngått før den trådte i kraft og for tillatelser som er gitt i medhold av de forordningene som erstattes av lufttransportforordningen.

12. aug. Nr. 834 2011

Ikrafttredelse av lov 10. desember 2010 nr. 76 om endringer i lov om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 12. august 2011 med hjemmel i lov 10. desember 2010 nr. 76 om endringer i straffeprosessloven mv., lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven) § 109a annet ledd og § 185 tredje ledd, § 62 og § 102 annet ledd. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 16. august 2011 kl. 14.30.

De deler av lov 10. desember 2010 nr. 76 om endringer i straffeprosessloven mv. som ikke ble satt i kraft ved kongelig resolusjon 10. desember 2010 nr. 1574, settes i kraft. Endringer i domstolloven § 159a og straffeprosessloven § 42, § 107b, § 109a, § 149a, § 185, § 248, § 271 og § 272 trer i kraft 1. september 2011.

12. aug. Nr. 835 2011**Forskrift om fjernmøter og fjernavhør i straffesaker**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 12. august 2011 med hjemmel i lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven) § 109a annet ledd og § 185 tredje ledd. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 16. august 2011 kl. 14.30.

§ 1. Gjennomføring av fjernmøte

Fjernmøter gjennomføres ved at de aktørene som ikke er fysisk til stede i domstolen, deltar i rettsmøtet ved bruk av videokonferanseteknikk fra det stedet der vedkommende er pålagt å befinne seg.

Når rettsmøtet holdes som fjernmøte, skal deltagelse fortrinnsvis skje fra domstol, politistasjon, lensmannskontor eller fra fengsel. Deltagelse kan også foregå fra sykehus, sykehjem, pleiehjem eller aldershjem dersom det er nødvendig av helsemessige årsaker og finnes hensiktsmessig. Når retten finner det ubetenkelig, kan deltagelse skje fra annet sted.

De alminnelige reglene om rettsmøter gjelder tilsvarende.

§ 2. Gjennomføring av fjernavhør

Fjernavhør skjer ved bildeavhør av vitner eller sakkyndige som ikke er fysisk til stede i rettsmøtet. Er utstyr for bildeavhør ikke tilgjengelig, kan det i stedet foretas lydavhør hvis vilkårene for fjernavhør ellers er oppfylt, jf. straffeprosessloven § 109a. Retten bestemmer hvor avhøret skal foretas.

Retten kan på samme vilkår som i straffeprosessloven § 109a beslutte at bruk av tolk i avhør kan skje ved hjelp av fjernmøteteknologi.

Når avhøret gjennomføres som fjernavhør, bør avhøret fortrinnsvis skje fra domstol, politistasjon, lensmannskontor eller fra fengsel. Avhør kan også skje fra sykehus, sykehjem, pleiehjem eller aldershjem dersom det er nødvendig av helsemessige årsaker og finnes hensiktsmessig. Når retten finner det ubetenkelig, kan avhøret skje fra annet sted.

De alminnelige reglene om avhør av vitner gjelder tilsvarende.

§ 3. Innkalling til fjernavhør og fjernmøte samt aktørenes møteplikt mv.

De alminnelige reglene om innkalling av siktede, vitner og sakkyndige samt deres møte- og forklaringsplikt, gjelder også ved fjernmøte og fjernavhør. Innkallingen skal oppgi virkningene av å utebli og så vidt mulig inneholde tid og sted for fremmøte.

Retten kan beslutte at siktede, vitner og sakkyndige skal ta med legitimasjon. Et pålegg om å ta med legitimasjon skal fremgå av innkallingen.

En siktet som møter til oppgitt sted for fjernmøtet, skal anses å ha møtt til rettsmøtet.

Ved fjernmøter kan siktedes forsvarer delta i rettsmøtet i domstolen eller sammen med siktede på oppgitt sted for fjernmøtet, med mindre retten finner det betenkelig at forsvareren ikke møter sammen med siktede på oppgitt sted for fjernmøtet.

§ 4. Ikraftsetting

Forskriften trer i kraft 1. september 2011. Fra samme tid oppheves forskrift 21. desember 2005 nr. 1611 om prøveordning med bruk av fjernmøteteknologi i straffesaker og forskrift 8. november 1991 nr. 727 om fjernavhør av vitner og sakkyndige i straffesaker.

12. aug. Nr. 836 2011**Forskrift om endring i forskrift 28. juni 1985 nr. 1679 om ordningen av påtalemyndigheten (Påtaleinstruksen)**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 12. august 2011 med hjemmel i lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven) § 62 og § 102 annet ledd. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 16. august 2011 kl. 14.30.

I

I forskrift 28. juni 1985 nr. 1679 om ordningen av påtalemyndigheten (Påtaleinstruksen) gjøres følgende endringer:

Ny § 8–1a skal lyde:

§ 8–1a. Vurdering av siktedes behov for forsvarer

Dersom siktede ikke benytter seg av retten til å la seg bistå av forsvarer, skal politi og påtalemyndighet fortløpende vurdere om det foreligger særskilte forhold som nevnt i straffeprosessloven § 100 annet ledd, som tilsier at siktede bør ha slik bistand. I så fall skal melding inngis til retten med anmodning om å vurdere oppnevning av offentlig forsvarer for siktede.

§ 12–1 nytt siste ledd skal lyde:

Begjæringen om rettsmedisinsk bistand skal fremsettes overfor Rettsmedisinsk institutt. Dersom det ved slikt opphold er stor fare for at etterforskningen vil lide, kan likevel den bistand som ikke kan vente, søkes direkte hos den sakkyndige.

II

Forskriften trer i kraft 1. september 2011.

12. aug. Nr. 837 2011

Akkreditering av Haraldsplass diakonale høyskole

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 12. august 2011 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 1–2 annet ledd. Fastsatt av kunnskapsdepartementet. Kunngjort 16. august 2011 kl. 14.30.

Med hjemmel i universitets- og høyskoleloven § 1–2 annet ledd får Haraldsplass diakonale høyskole med virkning fra 12. august 2011 status som høyskole med fullmakter etter loven § 3–3 annet ledd.

15. aug. Nr. 838 2011

Forskrift om endring i forskrift om arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret

Hjemmel: Fastsatt av Arbeidsdepartementet 15. august 2011 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 25–1 og § 25–3 og sjømannslov 30. mai 1975 nr. 18 § 54a. Kunngjort 16. august 2011 kl. 14.30.

I

I forskrift 18. august 2008 nr. 942 om arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret gjøres følgende endringer:

§ 3 nr. 1 til 3 skal lyde:

1. *Arbeidsgiver*

Enhver som benytter seg av arbeidstaker for utførelse av arbeid mot vederlag i Norge eller på NOR- eller NIS-registrerte skip og flyttbare innretninger, er å anse som arbeidsgiver etter forskriften. Det samme gjelder den som benytter seg av arbeidstaker i forbindelse med undersøkelse etter og utnyttelse av undersjøiske petroleumforekomster på den norske kontinentalsokkelen og dertil knyttet virksomhet og arbeid.

Som arbeidsgiver anses i alle tilfeller den som selv eller ved fullmektig utbetaler vederlag som skal innberettes til ligningsmyndighetene. Dette gjelder også for arbeid som utføres på Svalbard, Jan Mayen, norske biland og i utlandet eller på utenlandsregistrerte skip eller flyttbare innretninger.

2. *Arbeidstaker*

Med arbeidstaker menes enhver som arbeider i annens tjeneste for lønn eller annen godtgjørelse.

Ektefelle som arbeider i den andre ektefelles personlige foretak, skal bare regnes som arbeidstaker når arbeidsforholdet gjelder tjeneste på fartøy.

3. *Innretninger*

Med innretninger menes innretning i petroleumsvirksomhet når innretningen er underlagt arbeidsmiljøloven i medhold av forskrift 12. februar 2010 nr. 158 om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg.

§ 5 skal lyde:

§ 5. *Melding om arbeidstaker*

1. *Meldeplikt*

Arbeidsgiver plikter å sende melding om arbeidstaker som nevnt i § 3 nr. 2 til NAV Aa-registeret.

2. *Unntak fra meldeplikten*

Arbeidsgiver har ikke meldeplikt for en arbeidstaker når

- a) lønnsutbetalingene til arbeidstakeren er fritatt for arbeidsgiveravgift etter bestemmelsene i folketrygdloven § 23–2 sjette til åttende ledd,
- b) arbeidstakeren er utenlandsk statsborger i arbeid for en internasjonal organisasjon med sete i Norge,
- c) arbeidstakeren skal rapporteres til skattekontoret i henhold til ligningsloven § 6–10,
- d) det gjelder mannskap på Forsvarets fartøyer, unntatt sivilt mannskap på fartøyer som befraktes av Forsvaret,
- e) det gjelder fisker eller fangstmann som er tatt opp i det manntall som er opprettet i medhold av lov om pensjonstrygd for fiskere § 4,
- f) det gjelder lottaker og reder i stilling om bord på fiske- eller fangstfartøy når det brukes som sådant, selv om vedkommende ikke er tatt opp i manntallet nevnt i bokstav e.

§ 6 skal lyde:

§ 6. Meldepliktens omfang

1. Melding om inntak

Melding om inntak av en arbeidstaker i tjeneste skal sendes dersom arbeidsforholdet skal vare i minst sju dager og det trolig vil innebære gjennomsnittlig minst fire timers arbeid pr. uke. Det skal også sendes melding om inntak i tjeneste når arbeidstaker gjenopptar arbeid etter endt permisjon/permuttering, jf. nr. 2.

For arbeidstakere til sjøs på fartøy eller flyttbar innretning skal det sendes melding om ansettelse, inkludert hvilket skipsregister fartøyet eller innretningen er registrert i (NOR, NIS eller utenlandsk register). Det skal også rapporteres om hvilken type fart fartøyet går i (innenriks-, utenriksfart, turistskip eller oljeboring).

Arbeidsforhold anses å ta til den første dag arbeidstakeren har rett eller plikt til å utføre arbeid.

2. Melding om opphør

Arbeidsgiver skal sende melding om opphør når

- arbeidsforholdet opphører eller ved permisjoner/permutteringer med eller uten lønn utover 14 dager
- gjennomsnittlig arbeidstid pr. uke i et sammenhengende tidsrom på minst to uker er lavere enn 4 timer pr. uke
- arbeidstakeren har vært sammenhengende sykmeldt i 12 måneder
- arbeidstaker overføres til arbeid som ikke omfattes av forskriften her.

Opphørmelding skal ikke sendes ved permisjoner/permutteringer der den permitterte har tillitsverv med lønn fra arbeidsgiveren i permisjonstiden. Det skal heller ikke meldes fra dersom arbeidstakeren er inne til repetisjonsøvelse i forsåret.

Arbeidsforhold anses å opphøre fra det tidspunkt retten eller plikten til å utføre arbeid er falt bort.

3. Melding om endringer

Det skal sendes endringsmelding dersom arbeidstakeren skifter yrke, overføres til en annen virksomhet innenfor samme enhet eller endrer avtalt arbeidstid. Hvis en arbeidstaker som er bosatt i Norge forlater landet for mer enn tolv måneder i forbindelse med tjenesten, skal arbeidsgiveren gi særskilt melding om dette. Det samme gjelder selv om oppholdet i utlandet varer mindre enn tolv måneder, men lønnen fra Norge opphører.

For arbeidstakere til sjøs på fartøy skal det i tillegg sendes endringsmelding dersom arbeidstakeren skifter tjeneste til et fartøy som er registrert i et annet skipsregister (NOR, NIS eller utenlandsk register) eller går i annen type fart (innenriks- eller utenriksfart, turistskip eller oljeboring).

Det skal sendes endringsmelding dersom det skjer endringer i de persondata som framgår av maritim blankett for melding om endring til NAV Aa-registeret, med mindre arbeidstakeren er norsk statsborger og bosatt i Norge. Er arbeidstakeren norsk statsborger og bosatt i Norge, skal endringer meldes til Det sentrale folkeregister.

4. Meldingsfrist, blanketter mv.

Melding skal sendes til NAV Aa-registeret senest fredag i uken etter at arbeidsforholdet tok til eller opphørte eller den aktuelle endringen skjedde. Meldingen skal inneholde enhetens eller virksomhetens organisasjonsnummer og sendes på papirblankett eller elektronisk skjema fastsatt av Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Meldinger kan sendes på maskinlesbart medium i henhold til kravspesifikasjon fastsatt av Arbeids- og velferdsdirektoratet. Meldinger på maskinlesbart medium må leveres minst en gang pr. måned.

II

Forskriften her trer i kraft 1. november 2011.

5. jan. Nr. 841 2011

Forskrift for graden doctor philosophiae (dr.philos.) ved Universitetet i Oslo

Hjemmel: Fastsatt av rektor på fullmakt 5. januar 2011 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-3 og forskrift 16. desember 2005 nr. 1574 om grader og yrkesutdanning, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler § 2 nr. 11. Kunngjort 19. august 2011 kl. 14.55.

Del I. Innledende bestemmelser

§ 1. Forskriftens virkeområde

Forskriften gjelder graden doctor philosophiae (dr.philos.), og gir regler om retten til å fremstille seg for dr.philos.-prøven og avviklingen av denne.

§ 2. Beskrivelse av, innhold og målsetting for graden dr.philos.

Graden doctor philosophiae (dr.philos.) er en ikke-veiledet doktorgrad som kan tildeles personer som har avlagt eksamen av høyere grad, det vil si mastergrad eller tilsvarende. Forskningsarbeidet og doktoravhandlingen er utført på egenhånd uten formell tilknytning til universitetet.

En dr.philos.-grad kvalifiserer for forskningsvirksomhet og annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt, arbeidsmåte og analytisk tenkning i samsvar med god vitenskapelig skikk og forskningsetiske standarder.

Dr.philos.-graden tildeles på grunnlag av:

- vitenskapelig avhandling
- doktorgradsprøve.

Doktorgradsprøven består av to prøveforelesninger og et offentlig forsvar av avhandlingen, også kalt disputas. Den ene prøveforelesningen er over et oppgitt emne, mens den andre prøveforelesningen er over et selvvalgt emne.

§ 3. *Ansvar for graden dr.philos.*

Universitetsstyret har det overordnede ansvar for graden dr.philos. og fastsetter forskrift for graden.

Fakultetet fatter vedtak om en innlevert avhandling har et tema som hører inn under fakultetets fagportefølje, om den er verdig til å forsvares for graden dr.philos. og om doktorgradsprøven kan godkjennes.

Fakultetets myndighet etter denne forskriften kan ikke delegeres til instituttnivå.

Del II. Søknad om å få fremstille seg og krav til avhandlingen

§ 4. *Søknad og retten til å fremstille seg*

Søknad om å fremstille seg til prøven for graden dr.philos. rettes til det fakultet som avhandlingens tema hører inn under. Hvis søkeren er i tvil om hvilket fakultet avhandlingen bør bedømmes ved, kan henvendelsen stiles til universitetsstyret.

Følgende dokumentasjon skal være vedlagt søknaden:

- ett eksemplar av avhandlingen
- dokumentasjon på tidligere utdanning
- dokumentasjon på eventuelle tilsvarende kvalifikasjoner
- oversikt over tidligere vitenskapelige arbeider (disse må kunne fremvises på forespørsel)
- eventuell norsk oppholdstillatelse
- ikke-nordiske statsborgere må i tillegg legge ved dokumentasjon på avhandlingens tilknytning til Norge.

Retten til å fremstille seg til prøven for graden dr.philos. har den som er statsborger i et nordisk land og har minst femårig grunnutdanning, det vil si en mastergrad eller tilsvarende. Fakultetet kan gi søkere som på annen måte har godtgjort tilsvarende kvalifikasjoner i vedkommende fag, adgang til å fremstille seg til doktorgradsprøven. Det påhviler søkeren å fremlegge dokumentasjon på tilsvarende kvalifikasjoner.

Den som ikke er statsborger i et nordisk land, har rett til å fremstille seg for prøven dersom vedkommende fakultet, etter begrunnet søknad og innstilling fra det aktuelle fagmiljø, gir tillatelse til dette. Fakultetet kan gi slik adgang dersom søkeren har oppholdstillatelse i Norge, eller hvis avhandlingen oppfyller minst ett av følgende kriterier:

- behandler emner eller bygger på materiale som har direkte tilknytning til Norge
- har sterk tilknytning til norsk forskning innen fagområdet
- er utført under opphold ved norsk universitet eller forskningsinstitusjon, eller i særlig kontakt med norske forskere.

Fakultetet vurderer søkerens forhåndskvalifikasjoner og fatter vedtak på grunnlag av søkerens dokumentasjon. Fakultetet kan stille krav om at søkere gjennomgår særskilte kurs og/eller består særskilt prøve før det gis adgang til bedømmelse av doktorgradsarbeidet.

§ 5. *Avhandlingen*

§ 5.1 *Krav til avhandlingen*

Avhandlingen skal være et selvstendig, vitenskapelig arbeid som oppfyller internasjonale standarder med hensyn til etiske krav, faglig nivå, metode og dokumentasjon.

Avhandlingen skal bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et faglig nivå som tilsier at den vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

Fraværet av krav til godkjent opplæringsdel tilsvarende ett semester, skal kompenseres ved at avhandlingsarbeidet er mer omfattende enn det som kreves i de organiserte doktorgradsprogrammene.

En sammenstilling av flere mindre arbeider kan godtas som avhandling dersom det er en sammenheng mellom arbeidene og det er redegjort for denne sammenhengen.

En avhandling kan innleveres til bedømmelse av flere i fellesskap dersom de individuelle bidragene kan identifiseres og omfanget av hvert av bidragene tilsvarer en avhandling.

Dersom et skriftlig arbeid er blitt til i samvirke med andre forfattere, skal kandidaten følge de normer for medforfatterskap som er allment akseptert i fagmiljøet og nedfelt i Universitetet i Oslos retningslinjer for medforfatterskap.

I avhandlinger hvor det inngår arbeider med flere forfattere skal det følge en medforfatterskaps erklæring som beskriver kandidatens bidrag i hvert enkeltarbeid.

Som hovedregel er det ikke anledning til å avslutte et organisert doktorgradsprogram for å fremstille seg for dr.philos.-graden. Dersom en avhandling helt eller delvis er blitt til innenfor rammen av et organisert doktorgradsprogram ved UiO eller en annen utdanningsinstitusjon, skal det begrunnes særskilt hvorfor avhandlingen skal forsvares for en dr.philos.-grad og ikke for en organisert doktorgrad.

Fakultetet bestemmer hvilke språk som kan benyttes i en avhandling.

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig.

§ 5.2 *Arbeider som ikke godtas*

Arbeider, eller deler av et arbeid, som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener eller grader, kan ikke antas til bedømmelse. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader kan likevel benyttes som grunnlag for dr.philos.-avhandlingen.

Et arbeid eller deler av et arbeid som tidligere er bedømt og funnet verdig eller ikke verdig til forsvar for en doktorgrad ved annen norsk eller utenlandsk utdanningsinstitusjon, kan som hovedregel ikke antas til bedømmelse selv om arbeidet innleveres i omarbeidet skikkelse.

En avhandling kan leveres til bedømmelse ved kun en institusjon, se § 6 og § 10. Dersom avhandlingen etter innlevering til Universitetet i Oslo også leveres til bedømmelse ved et annet lærested, skal saksbehandlingen ved Universitetet i Oslo stanses.

Del III. Fullføring

§ 6. *Innlevering av avhandlingen*

Når fakultetet har gitt kandidaten adgang til å fremstille seg for dr.philos.-graden, skal kandidaten levere:

- avhandlingen i 5 eksemplarer i innbundet eller heftet stand
- dokumentasjon på at nødvendige tillatelser er innhentet
- medforfattererklæringer hvor dette er påkrevd i henhold til § 5.1
- erklæring om hvorvidt avhandlingen leveres inn til bedømmelse for første eller andre gang
- erklæring om at avhandlingen ikke er levert inn til bedømmelse ved annen institusjon
- erklæring om at hele eller deler av avhandlingen ikke tidligere er bedømt ved annen norsk eller utenlandsk institusjon.

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for doktorgraden. Etter innlevering har doktoranden kun anledning til å foreta rettinger av formell art, se § 8.3.

§ 7. *Oppnevning av bedømmelseskomité*

Når fakultetet har godkjent søknad om å få avhandlingen bedømt, oppnevner fakultetet en sakkyndig bedømmelseskomité på minst tre medlemmer som skal bedømme avhandlingen, prøveforelesningene og disputasen. Habilitetsreglene i forvaltningslovens § 6 gjelder for komiteens medlemmer.

Det bør normalt ikke gå mer enn 6 uker fra søknaden er godkjent til komiteen er oppnevnt.

Bedømmelseskomiteen skal som hovedregel settes sammen slik at:

- begge kjønn er representert
- minst ett av medlemmene er uten tilknytning til Universitetet i Oslo
- minst ett av medlemmene er uten tilknytning til norske institusjoner
- alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse.

Dersom kriteriene fravikes skal dette begrunnes særskilt.

Grunnenheten foreslår bedømmelseskomité. Forslaget skal begrunnes og vise hvordan komiteen samlet dekker avhandlingens fagfelt. Kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité og har anledning til å innlevere skriftlige merknader senest innen én uke etter at grunnenheten har oversendt forslaget til fakultetet. Fakultetet fatter beslutning om hvorvidt merknadene skal tas til følge.

Fakultetet oppnevner komiteens administrator.

Fakultetet kan, når det er påkrevd, oppnevne ett settemedlem til bedømmelseskomiteen. Personer som har bidratt til avhandlingen, kan ikke være medlem av bedømmelseskomiteen eller administrere den.

§ 8. *Bedømmelseskomiteens arbeid*

§ 8.1 *Innhenting av supplerende opplysninger*

Bedømmelseskomiteen kan kreve fremlagt kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

§ 8.2 *Bedømmelseskomiteens innstilling*

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for doktorgraden. Innstillingen og eventuelle dissenser skal begrunnes.

Bedømmelseskomiteens innstilling skal foreligge innen tre måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen.

Bedømmelseskomiteens innstilling oversendes fakultetet. Fakultetet forelegger denne for kandidaten, som gis en frist på 10 arbeidsdager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen. Hvis kandidaten ikke ønsker å fremme merknader skal kandidaten snarest underrette fakultetet skriftlig om dette.

Kandidatens eventuelle merknader skal sendes fakultetet. Fakultetet fatter vedtak i saken i samsvar med § 9.

§ 8.3 *Retting av formelle feil i avhandlingen*

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for doktorgraden.

Kandidaten kan etter innlevering søke om tillatelse til å rette formelle feil i avhandlingen. Søknaden skal vedlegges en fullstendig oversikt over de feil som ønskes rettet. Søknad om retting av formelle feil må leveres inn senest 6 uker før det offentlige forsvaret av avhandlingen.

§ 9. Fakultetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling

Fakultetet fatter, på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling, vedtak om hvorvidt en doktorgradsavhandling er verdig til å forsvares.

Dersom komiteen avgir enstemmig innstilling, og fakultetet finner å legge den enstemmige innstillingen til grunn for sitt vedtak, fatter fakultetet vedtak i samsvar med den enstemmige innstillingen.

Dersom fakultetet finner at det foreligger begrunnet tvil om hvorvidt komiteens enstemmige innstilling skal legges til grunn, skal fakultetet søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Slike tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader.

Fakultetet fatter vedtak i saken på grunnlag av innstillingen, de innhentede uttalelsene og eventuelle kommentarer fra kandidaten.

Dersom komiteen avgir delt innstilling, og fakultetet finner å legge flertallets uttalelser til grunn for sitt vedtak, fatter fakultetet vedtak i samsvar med flertallets innstilling.

Dersom komiteen avgir delt innstilling, og fakultetet vurderer å legge mindretallets uttalelser til grunn for sitt vedtak, kan fakultetet søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Slike tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader.

Fakultetet fatter vedtak i saken på grunnlag av innstillingen, de innhentede uttalelsene og eventuelle kommentarer fra kandidaten.

§ 10. Ny innlevering

En doktorgradsavhandling som fakultetet ikke har funnet verdig til forsvar, kan bedømmes i omarbeidet skikkelse først seks måneder etter at fakultetet har fattet sitt vedtak. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang. Som hovedregel skal et arbeid som leveres inn for andre gangs bedømmelse bli bedømt ved den samme institusjon som først bedømte avhandlingen.

Kandidaten skal ved ny innlevering opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt og ikke funnet verdig til forsvar.

§ 11. Offentliggjøring av avhandlingen**§ 11.1 Fakultetets krav til den trykte avhandlingen**

Når avhandlingen er funnet verdig til forsvar, skal kandidaten levere avhandlingen til fakultetet i standardisert format og i henhold til fakultetets bestemmelser.

Doktorgradsavhandlingen skal trykkes etter fakultetets mal og i henhold til øvrige bestemmelser om publisering av doktorgradsavhandlinger.

Dr.philos.-kandidaten skal samtidig levere et sammendrag av avhandlingen på engelsk og et populærvitenskapelig sammendrag på norsk i elektronisk form.

§ 11.2 Offentliggjøring

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig senest fire uker før dato for offentlig forsvar av avhandlingen. Avhandlingen gjøres tilgjengelig i den form den ble innlevert til bedømmelse.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring, herunder publisering, av en dr.philos.-avhandling. Dr.philos.-kandidater som har en ansettelse ved Universitetet i Oslo når de søker om å få fremstille seg for dr.philos.-graden, skal ved publisering av dr.philos.-avhandlingen følge hovedregelen for adressering ved universitetet, og oppgi Universitetet i Oslo som adresse dersom publikasjonen er et produkt av arbeid utført i stillingen ved UiO. Dette gjelder også arbeider som helt eller hovedsakelig er utført som del av en dr.philos.-avhandling, men som publiseres etter disputasen.

§ 12. Doktorgradsprøve**§ 12.1 Prøveforelesning**

Etter at fakultetet har funnet avhandlingen verdig til å forsvares, jf. § 9, skal kandidaten prøveforelese.

Prøveforelesningene er selvstendige deler av doktorgradsprøven. Hensikten er å prøve kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper utover avhandlingens tema, og evnen til å formidle disse i en forelesningssituasjon.

Kandidaten meddeler tittel på prøveforelesning over selvvalgt emne til fakultetet én måned før planlagt disputasdato.

Tittel for prøveforelesning over oppgitt emne fastsettes av bedømmelseskomiteen og kunngjøres for kandidaten ti arbeidsdager før forelesningen avholdes.

Prøveforelesningene skal avholdes etter at avhandlingen er funnet verdig til å forsvares i disputas, og skal vurderes av bedømmelseskomiteen.

Prøveforelesningene skal avholdes ved Universitetet i Oslo, og skjer på avhandlingsspråket med mindre bedømmelseskomiteen godkjenner et annet språk.

Bedømmelseskomiteen meddeler fakultetet om prøveforelesningen er bestått eller ikke bestått. Innstillingen skal begrunnes dersom prøveforelesningen anbefales ikke bestått.

Prøveforelesningene skal være bestått før disputas kan avholdes.

§ 12.2 *Offentlig forsvar av avhandlingen – disputas*

Offentlig forsvar av avhandlingen, disputas, skal normalt finne sted innen seks måneder etter at fakultetet har funnet avhandlingen verdig til å forsvares.

Tid og sted for disputasen skal kunngjøres minst 10 arbeidsdager før den avholdes.

Disputasen skal avholdes ved Universitetet i Oslo.

Den komiteen som opprinnelig har bedømt avhandlingen, bedømmer også disputasen.

Disputasen skjer på avhandlingspråket med mindre fakultetet, etter forslag fra bedømmelseskomiteen, godkjenner et annet språk.

Det skal normalt være to ordinære opponenter. De to ordinære opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og oppnevnes av fakultetet.

Disputasen, ledes av dekanen eller den denne bemyndiger. Disputasleder gjør kort rede for innleveringen og bedømmelsen av avhandlingen samt for prøveforelesningene og bedømmelsen av disse. Deretter redegjør dr.philos.-kandidaten for hensikten med og resultatene av den vitenskapelige undersøkelsen.

Første ordinære opponent innleder diskusjonen, før dr.philos.-kandidaten gis anledning til å forsvare avhandlingen. Etter at begge opponenter har avsluttet sin opposisjon, gis de øvrige tilstedeværende anledning til å kommentere ex auditorio. Ønske om ex auditorio-opposisjon må meddeles disputasleder i løpet av disputasen og innen et tidspunkt kunngjort ved åpningen av disputasen. En av opponentene avslutter opposisjonen, før disputasleder avslutter disputasen.

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling til fakultetet om forsvaret bør godkjennes. Innstillingen skal begrunnes dersom disputasen anbefales ikke godkjent.

Disputasen skal være godkjent før diplom kan tildeles.

§ 13. *Godkjenning av doktorgradsprøve*

Fakultetet fatter vedtak om godkjenning av doktorgradsprøven, på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstillinger.

Dersom fakultetet ikke godkjenner prøveforelesningen, må det avholdes ny prøveforelesning. Ny prøveforelesning må holdes over nytt emne. Ny prøveforelesning holdes innen seks måneder og skal bedømmes så vidt mulig av den samme komité som den opprinnelige.

Dersom fakultetet ikke godkjenner disputasen, kan dr.philos.-kandidaten forsvare avhandlingen på nytt én gang. Ny disputas kan tidligst avholdes etter seks måneder og skal bedømmes så vidt mulig av den samme komité som den opprinnelige.

§ 14. *Kreering og diplom*

På grunnlag av fakultetets innberetning om at prøveforelesningene og disputasen er godkjent, kreerer rektor kandidaten til doctor philosophiae av Universitetet i Oslo.

Doktorgradsdiplom utferdiges av Universitetet i Oslo.

§ 15. *Vedlegg til diplom*

Fakultetet skal utstede vedlegg til doktorgradsdiplomet i standardisert format.

Vedlegget skal alltid inneholde følgende opplysninger:

- dato og tittel for prøveforelesningene
- tittel på avhandlingen og dato for forsvar av denne
- fakultet og eventuelt institutt/grunnenhet doktorgraden er avlagt ved.

Del IV. Klage og ikrafttredelse

§ 16. *Klage over avslag på søknad om bedømmelse, ikke godkjent avhandling, prøveforelesning eller forsvar*

Avslag på søknad om å få avhandlingen bedømt og vedtak om ikke godkjent avhandling, prøveforelesning eller forsvar kan påklages etter reglene i forvaltningsloven §§ 28 flg. Grunnlagt klage sendes fakultetet.

Fakultetet kan oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen begrunnet. Hvis fakultetet ikke tar klagen til følge, sendes klagen til Den sentrale klagenemnd ved universitetet til avgjørelse. Den sentrale klagenemnd kan prøve alle sider ved det påklagede vedtak.

Dersom fakultetet eller Den sentrale klagenemnd finner grunn til det, kan det oppnevnes enkeltpersoner eller et utvalg til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelsen og de kriteriene denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

§ 17. *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft straks og samtidig oppheves forskrift 8. april 1997¹ om graden doctor philosophiae (dr.philos.) ved Universitetet i Oslo.

¹ Ikke kunngjort i Norsk Lovtidend.

25. mai Nr. 842 2011**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fiske etter blåkkeite nord for 62° N i 2011**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 25. mai 2011 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 21. Kunngjort 19. august 2011 kl. 14.55.

I

I forskrift 14. desember 2010 nr. 1603 om regulering av fiske etter blåkkeite nord for 62° N i 2011 gjøres følgende endringer:

Hjemmelshenvisning (endret) skal lyde:

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 14. desember 2010 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 11, § 12, § 16, § 21, § 36 og § 37.

§ 9 Stengt område (ny) skal lyde:

Det er forbudt å fiske blåkkeite innenfor området avgrenset av rette linje trukket mellom følgende posisjoner:

1. N 67° 00' Ø 008° 17'
2. N 67° 00' Ø 007° 51'
3. N 66° 50' Ø 007° 32'
4. N 66° 50' Ø 008 ° 07'

Videre til posisjon nr. 1.

Fiskeridirektoratet kan gi dispensasjon til fiske i det stengte området.

Nåværende § 9 – § 11 blir § 10 – § 12.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

21. juni Nr. 843 2011**Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Lovisenberg diakonale høgskole**

Hjemmel: Fastsatt av styret for Lovisenberg diakonale høgskole (LDH) 21. juni 2011 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–3, § 3–4, § 3–5, § 3–8, § 3–9, § 3–10, § 3–11, § 4–2, § 4–5, § 4–7, § 4–8, § 4–9, § 4–10, § 4–11, § 5–1, § 5–2 og § 5–3. Kunngjort 19. august 2011 kl. 14.55.

*Kapittel 1. Generelle bestemmelser***§ 1. Virkeområde**

- 1.1 Forskriften gjelder for studier ved Lovisenberg diakonale høgskole.
- 1.2 Forskriften gir regler om opptak til studier, organisering av studier, eksamen og krav for tildeling av grad.
- 1.3 Dersom bestemmelsene i denne forskrift ikke er i samsvar med gjeldende nasjonal rammeplan for en utdanning eller lov om universiteter og høgskoler, er det de nasjonale rammeplanenes bestemmelser og loven som gjelder.

§ 2. Definisjoner*Student*

Som student regnes i denne forskrift en person som er tatt opp til et av høgskolens studier på grunnlag av de krav gjeldende lover og forskrifter for opptak setter for studiet.

Studierett

Rettigheter knyttet til det å være tatt opp ved et studium og inneha studentstatus. Det innebærer rett til å delta i all undervisning og veiledning tilknyttet studiet samt retten til å fremstille seg til eksamen.

Privatist

Person som går opp til eksamen etter lov om universiteter og høgskoler § 3–10 uten å være opptatt ved studiet.

Rammeplan

En plan for et studium der departementet har fastsatt nasjonale rammer for mål, innhold og vurdering i studiet.

Fagplan

Fagplan er institusjonens konkretisering av mål, innhold, organisering og vurdering i studier regulert av rammeplan.

Studieplan

Studieplan er en beskrivelse av mål, innhold, organisering og vurdering av utdanninger som ikke er regulert av nasjonal rammeplan.

Studiepoeng

Studiepoeng er mål på omfanget av et studium der et fullt studieår er normert til 60 studiepoeng.

Kurs

Den minste studiepoenggivende enhet som kan inngå i et hovedemne.

Hovedemne

Kombinasjon av kurs fra ett eller flere fagområder som gjennom fag- eller studieplanene er definert til å utgjøre en samlet enhet.

Utdanningsplan

En individuell plan som utarbeides mellom institusjonen og den enkelte student for gjennomføring av et studium av 60 studiepoengs omfang eller mer. Planen inneholder bestemmelser om høgskolens ansvar og forpliktelser overfor studenten og studentens forpliktelser overfor høgskolen og medstudenter.

Eksamen

Eksamen er betegnelse på en prøve eller vurdering når resultatet skal inngå på vitnemålet eller innregnes i en karakter på vitnemålet.

Utsatt eksamen

Utsatt eksamen er den prøve som arrangeres for studenter som har levert legeerklæring eller har hatt annet dokumentert gyldig fravær ved ordinær eksamen.

Ny eksamen

Ny eksamen er den prøve som arrangeres for studenter som har gjennomført, men ikke bestått ordinær eksamen.

Kapittel 2. Generelle faglige bestemmelser

§ 3. Grader og videreutdanninger

Lovisenberg diakonale høgskole kan tildele følgende grader og videreutdanninger:

- 3.1 Bachelor i sykepleie 180 studiepoeng.
- 3.2 Videreutdanninger som bygger på bachelorgrad, omfang fra 30–90 studiepoeng.
- 3.3 Dersom grader eller videreutdanninger utgår, må det sikres rimelige overgangsordninger. Overgangsordninger skal fremgå av fag- eller studieplan.

§ 4. Fastsetting av fagplan/studieplan

Det skal fastsettes fag- eller studieplan for alle studier som tilbys ved Lovisenberg diakonale høgskole og som gir uttelling i studiepoeng.

- 4.1 Høgskolestyret fastsetter fagplaner og studieplaner og studiehåndbøker.
- 4.2 Studietilbudene akkrediteres av NOKUT i tråd med forskrift om standarder og kriterier for akkreditering av studietilbud.

§ 5. Generelle bestemmelser knyttet til fagplan/studieplan

- 5.1 Det skal framgå av studie- eller fagplanen hvilke vurderinger underveis i studieløpet som skal inngå på vitnemålet eller regnes inn i karakter på vitnemål eller karakterutskrift, samt hvilke vurderingsuttrykk som benyttes.
- 5.2 Studentene skal hvert studieår kunne avlegge eksamener tilsvarende 60 studiepoeng innen det studieprogram de er opptatt på. Avlagte eksamener gir adgang til karakterutskrift.
- 5.3 Endringer i fag- eller studieplan skal ikke tre i kraft før ved starten av nytt studieår. Mindre endringer i pensum kan foretas underveis i studiet.

§ 6. Godskriving av annen utdanning. Fritak

- 6.1 Faglig leder ved den aktuelle avdeling avgjør søknader om godkjenning av utdanning fra andre institusjoner under lov om universiteter og høgskoler som skal godskrives studenten med samme antall studiepoeng ved Lovisenberg diakonale høgskole.
- 6.2 Tilsvarende avgjør faglige leder ved den aktuelle avdeling søknader fra enkeltstudenter om godkjenning av utdanning fra utenlandsk høyere utdanningsinstitusjon eller norsk utdanningsinstitusjon som ikke går inn under lov om universiteter og høgskoler som faglig jevngod med utdanning som tilbys ved Lovisenberg diakonale høgskole.
- 6.3 Høgskoleråd kan etter søknad fritak en student for eksamen, prøve eller obligatorisk undervisning når det kan dokumenteres at vedkommende har bestått tilsvarende eksamen/prøve eller gjennomført obligatorisk undervisning ved samme eller annen institusjon. Det kan også innvilges fritak på grunnlag av annen

relevant eksamen/prøve på tilsvarende nivå. Søknad om fritak fra eksamen eller prøve må være fremsatt senest 8 uker etter at studiet er påbegynt.

- 6.4 Høgskolestyret kan fastsette utfyllende bestemmelser om saksbehandling og krav til dokumentasjon ved søknader om godskriving/godkjenning av norsk og utenlandsk utdanning og søknader om fritak for eksamen eller prøve, herunder bestemmelser om slikt fritak på grunnlag av realkompetanse.

Kapittel 3. Opptaksbestemmelser

§ 7. Opptaksrammene

- 7.1 Høgskolestyret ved LDH fastsetter opptaksrammene for det enkelte studieprogram.
7.2 Høgskolestyret eller det organ styret oppnevner, foretar opptak av studenter. Dette er Høgskolens opptaksorgan.

§ 8. Generelt opptaksgrunnlag

- 8.1 For opptak til alle studier ved Lovisenberg diakonale høgskole som omfattes av denne forskrift kreves generell studiekompetanse eller tilsvarende, fastsatt i de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter.

§ 9. Opptak til Bachelorprogrammet i sykepleie

Bachelorutdanningen i sykepleie ved LDH er med i Samordna Opptak. Søkere må underskrive på at de aksepterer høgskolens kristne verdigrunnlag.

For å bli opptatt ved bachelorprogrammet kreves:

- 9.1 Generell studiekompetanse jf. Forskrift om opptak til universiteter og høgskoler.
9.2 Opptak på grunnlag av realkompetanse.
Følgende kriterier legges til grunn for opptak på grunnlag av realkompetanse:
- Søkeren er 25 år eller eldre i opptaksåret.
 - Søkeren har ikke generell studiekompetanse.
 - Søkeren må dokumentere relevant fulltids yrkespraksis. Relevant yrkespraksis kan erstattes av relevant ulønnet arbeid, utdanning, organisasjonsarbeid eller annet omsorgsansvar. Relevant praksis betyr at søkeren skal ha praksis/utdanning fra arbeid med pasienter, elever eller klienter innen helse-, omsorgs-, sosial- eller undervisningssektoren eller tilsvarende. Omsorg for egne barn kan telle med.
 - Ved vurdering av yrkespraksis legges de samme prinsipper til grunn som brukes i Samordna Opptak.
 - Søkeren må dokumentere tilstrekkelige ferdigheter i norsk og matematikk til å kunne gjennomføre studiet.
 - Søkere med morsmål fra land utenfor Norden må dokumentere kunnskaper i norsk etter bestemmelsen i forskrift om opptak til universiteter og høyskoler § 2–3.
 - Søkeren må på en tilfredsstillende måte gjøre rede for motivasjon for å søke studiet, egen oppfatning av hva man mener studiet vil kreve av en og hvorfor søkeren mener han/hun kan gjennomføre studiet.
 - I henhold til § 7–20 i forskrift om opptak til universiteter og høgskoler rangeres søkerne i forhold til poengberegnete søkere ved hjelp av en skjønsmessig vurdering. For å få tilbud kreves det likeverdige ferdigheter og kunnskaper med søkere som får tilbud om opptak etter rangering på grunnlag av poengberegning. I denne rangeringen legges det vekt på en helhetsvurdering av søkerens samlede kompetanse ut fra:
 - Omfang og relevans av yrkespraksis i forhold til utdanningen
 - Relevans av utdanning, ulønnet arbeid, organisasjonsarbeid mv.
 - Ferdigheter i norsk, matematikk og motivasjon for å søke studiet
 - Søkers oppfatning av hva de mener studiet vil kreve av dem
 - Søkers mening om mulighet for gjennomføring av studiet.

Selv om søkeren er kvalifisert etter bestemmelsene om realkompetanse, gir dette ikke automatisk rett til studieplass.

§ 10. Opptak videreutdanningene

- 10.1 For å bli tatt opp ved videreutdanningene må søkeren ha gjennomført 3-årig utdanning tilsvarende bachelorgrad.
10.2 Det gis anledning til å søke om opptak på realkompetanse. Med realkompetanse forstås kompetanse tilsvarende nivå som 3-årig bachelorutdanning eller tilsvarende grad. Krav til realkompetanse skal fremgå av fag-/studieplan.
10.3 I tillegg kreves
 - norsk autorisasjon innen aktuelle yrker
 - ved søknad til videreutdanning i helsefag kreves minst 1 års relevant praksis
 - ved søknad til videreutdanning i intensiv- eller operasjonssykepleie kreves minst 2 års relevant yrkespraksis

- d) ved kontraktsutdanninger, se studieplan.
- 10.4 Konkurranskriterier
 - a) Ved flere kvalifiserte søkere enn studieplasser legges det vekt på konkurransepoeng.
 - b) Det vektlegges yrkespraksis og tilleggsfag.
 - c) Ved kontraktsutdanninger, se studieplan.
- 10.5 Søkere som ønsker å bli vurdert på særskilt grunnlag, må be om dette i søknaden og legge ved begrunnelse og dokumentasjon.

§ 11. *Generelle bestemmelser*

- 11.1 Søkere med utenlands utdanning må dokumentere at de kan bruke norsk skriftlig og muntlig.
- 11.2 Søkere med utenlands opprinnelse konkurrerer om studieplasser på lik linje med de som har norsk utdanning forutsatt at utdanningen er sammenlignbar og kan poengsettes på samme måte som den norske.
- 11.3 Etter søknadsfristen vil kandidatene rangeres i tre puljer
 - a) kandidater til opptak
 - b) reservekandidater
 - c) søkere ikke aktuelt for opptak.
- 11.4 Klage på opptak må være LDH i hende innen 3 uker etter at søker har mottatt svar på søknad om opptak/skriftlig begrunnelse fra Høgskolen. Klager stiles til opptaksansvarlig ved den respektive avdeling og behandles i Høgskolens klagenemnd.
- 11.5 En søker opptatt ved LDH anses først å ha mottatt studieplass når skriftlig tilbake- melding er høgskolen i hende innen oppgitt frist.

§ 12. *Søknadsfrister*

- 12.1 For studier der opptaket er organisert gjennom Samordna Opptak, gjelder de fastsatte nasjonale søknadsfristene.
- 12.2 For øvrige studier blir søknadsfrister kunngjort samtidig med utlysning av studieprogrammet.

§ 13. *Søknad og dokumentasjon*

Søknad om opptak skjer på fastsatt søknadsskjema. Alle dokumenter som skal gi grunnlag for opptak, må følge søknaden. Dokumentasjonene skal være attestert kopi av originaldokumentet. Høgskolen kan gi tillatelse til ettersending av dokumentasjon.

§ 14. *Reservering av studieplass*

Søkere som er tatt opp som student ved LDH kan etter skriftlig, begrunnet søknad få reservert studieplassen til påfølgende studieår grunnet graviditet, verneplikt/siviltjeneste, eller annen viktig grunn. Den som får innvilget søknad om utsatt studiestart får reservert studieplassen til neste gang studieprogrammet har ordinær studiestart.

Kapittel 4. Studierett, utdanningsplaner, permisjoner, studieåret

§ 15. *Studierett*

- 15.1 Den som har akseptert tilbud om studieplass har studierett i henhold til den normerte studietiden for studiet han/hun er tatt opp til. Studieretten kan normalt beholdes i to år i tillegg, dersom studenten er forsinket i sine studier i forhold til den normerte studietiden. I tidsberegningen på to år inngår ikke utsatt studiestart, midlertidig utestengelse fra høgskolen og permisjoner etter § 17.1 i LDH sin forskrift om opptak, studer og eksamen.
- 15.2 Studenten må betale semesteravgift, samt fylle ut utdanningsplan og /eller registrere seg hvert semester innen gjeldende frister for å beholde studieretten.
- 15.3 Studenten vil normalt miste studieretten i følgende tilfeller:
 - a) Studenten har brukt opp sine forsøk til eksamen eller praksisperiode som beskrevet i fagplan/studieplan og LDH sin forskrift om opptak, studier og eksamen
 - b) Studenten har overskredet den fastsatte grensen utover normert tid
 - c) Studenten har ikke avlagt og bestått eksamen i løpet av de to siste studieår og har ikke permisjon.
- 15.4 Studieretten opphører når
 - a) studenten selv bekrefter at han/hun trekker seg fra studieprogrammet.
 - b) studiene er fullført og vitnemål/karakterutskrift er utstedt.
- 15.5 Den som har mistet studieretten etter § 15.3 i forskrift om opptak, studier og eksamen ved LDH, kan søke nytt opptak til studiet ved Lovisenberg diakonale høgskole etter tre år, såfremt overordnede bestemmelser gir anledning til dette.

§ 16. *Utdanningsplan*

- 16.1 Det skal utarbeides en utdanningsplan mellom høgskolen og student som tas opp til studier av 60 studiepoengs omfang eller mer. Utdanningsplanen skal inneholde bestemmelser om høgskolens ansvar og forpliktelser overfor studenten, og studentens forpliktelser overfor høgskolen og medstudenter.
- 16.2 Utdanningsplanen skal være satt opp slik at studenten skal kunne gjennomføre planlagt studium på normert tid.

16.3 Utdanningsplanen kan endres etter avtale mellom avdeling og student.

§ 17. *Permisjon*

17.1 En student som får barn under studiene, skal gis rett til permisjon fra studiene under svangerskap og til omsorg for barn. Jf. lov om universiteter og høgschooler § 4–5. Permisjon kan også gis ved førstegangstjeneste, sykdom og andre tungtveiende grunner.

17.2 For permisjon av øvrige grunner bør studenten ha gjennomført studier innenfor det aktuelle studieprogram i minst ett semester – 30 stp. heltid og 15 stp. deltid. Det kan normalt gis permisjon inntil ett år.

17.3 Faglig leder ved den aktuelle avdeling avgjør søknader om permisjon.

§ 18. *Studieåret*

18.1 Studieåret er normalt 10 måneder. Et fullt studieår er normert til 60 studiepoeng.

Kapittel 5. Oppmelding og vilkår for eksamen

§ 19. *Vilkår for oppmelding til eksamen*

19.1 Det skal i fagplan/studieplan gis utfyllende opplysninger om arbeidskrav/studiekraft, obligatoriske oppgaver, krav om avlagte eksamener eller prøver, obligatorisk deltakelse eller gjennomført praksis for at studenten skal ha adgang til en eksamen eller få fortsette studiene.

19.2 For å kunne gå opp til eksamen må studenten ha betalt semesteravgift etter lov 14. desember 2007 nr. 116 om studentsamskipnader og forskrift 22. juli 2008 nr. 828 om studentsamskipnader, og utdanningsplanen må være godkjent i henhold til gjeldende frist.

§ 20. *Oppmelding*

20.1 Studenter som følger normal studieprogresjon blir automatisk oppmeldt til ordinære eksamener. Dette skjer når studenten har bekreftet sin utdanningsplan.

20.2 Studenter som tar ny eller utsatt eksamen må selv melde seg opp via høgskolens web-baserte oppmeldingssystem innen fastsatte frister.

20.3 Studenter som har forrykket studieprogresjon eller ønsker å forbedre karakter må selv melde seg opp innen fastsatte frister.

20.4 Studenten er selv ansvarlig for å holde seg orientert om tid og sted for eksamen.

§ 21. *Privatister*

21.1 Privatistenes rettigheter er begrenset til adgang til å delta i offentlige forelesninger og adgang til å gå opp til eksamen.

21.2 Privatister skal i tillegg til semesteravgift til Oslo- og Akershus-høgskolenes studentsamskipnad (OAS) betale et eksamensvederlag fastsatt av styret.

21.3 Privatister må melde seg opp til eksamen innen fastsatte frister. Dokumentasjon av generell og eventuell spesiell studiekompetanse må vedlegges oppmeldingen.

21.4 Høgskolestyret avgjør om vilkårene for oppmelding er oppfylt, og kan etter søknad lempe på krav om forutdanning m.m. når det er sannsynliggjort at søkeren har de nødvendige kunnskaper.

21.5 Reglement for eksamen gjelder også for privatister så lenge bestemmelsene ikke strider mot innholdet i dette punkt.

§ 22. *Antall eksamensforsøk*

En student har ikke rett til å framstille seg til eksamen i samme fag mer enn tre ganger. Høgskolestyret eller et utvalg nedsatt av høgskolestyret kan i særlige tilfelle gi dispensasjon for et fjerde og siste eksamensforsøk.

Kapittel 6. Gjennomføring av eksamen

§ 23. *Ordinær eksamen*

Ordinær eksamen gjennomføres med den vurderingsform og i det semester som er angitt i studie- eller fagplanen.

§ 24. *Ny og utsatt eksamen*

24.1 Ny og utsatt eksamen arrangeres normalt sammen og skal gjennomføres innen rimelig tid etter ordinær eksamen.

24.2 En student som har gyldig fravær fra ordinær eksamen har rett til utsatt eksamen. Som gyldig fravær regnes sykdom eller annen dokumentert tvingende fraværsgrunn. Legeerklæring eller annen dokumentasjon som omfatter eksamensdagen må innleveres på eksamenskontoret snarest og senest innen 48 timer etter eksamensstart. Legeattesten skal inneholde opplysninger om hvilket tidsrom den gjelder for. Det skal fremgå av attesten at sykdom er vurdert i forhold til studentens mulighet til å gjennomføre eksamen. Bli legeattest ikke innlevert innen de overnevnte frister, anses forholdet som «ikke møtt» uten godkjent forfallsgrunn. Ved annen tvingende fraværsgrunn enn sykdom, avgjør faglig leder ved den aktuelle avdeling om fraværet skal kjennes gyldig.

24.3 Studenter som på grunn av utvekslingsopphold i utlandet ikke har kunnet gå opp til ordinær eksamen, har rett til utsatt eksamen.

- 24.4 Studenter som har fått karakteren «ikke bestått» ved ordinær eksamen har rett til å gå opp til ny eksamen.
- 24.5 Dersom det arrangeres ny/utsatt eksamen for studenter som nevnt over, gis også studenter som har hatt fravær uten gyldig grunn mulighet til å gå opp til ny/utsatt eksamen.
- 24.6 Studenter som ønsker å forbedre karakter, skal normalt gjøre det ved neste ordinære eksamen.
- 24.7 En student som mistenkes for fusk eller forsøk på fusk har ikke rett til å fremstille seg til ny eksamen så lenge saken er under behandling. Dersom Høgskolens klagenemnd kommer frem til at det ikke foreligger fusk, og besvarelsen da blir vurdert til «ikke bestått», har studenten rett til ny eksamen.
- 24.8 Studenter som ikke gjennomfører eller består ny eller utsatt eksamen, har ikke rett på å få gå opp på nytt før ved neste ordinære eksamen. Dette gjelder også studenter som har hatt gyldig fravær ved ny og utsatt eksamen.
- 24.9 Ved større endringer i fag- og studieplaner eller pensum, har studenter rett til å fremstille seg til ny eller utsatt eksamen etter gammel ordning. Slik eksamen skal arrangeres innen ett år etter at siste ordinære eksamen ble arrangert.
- 24.10 For fag, kurs eller emner som opphører gjelder følgende: Dersom det etter siste ordinære eksamen og en ny eller utsatt eksamen fortsatt gjenstår studenter som ikke har bestått eller hatt gyldig fravær, kan det etter søknad arrangeres en tredje og siste eksamen. Slik tredje eksamen skal arrangeres innen ett år etter siste ordinære eksamen.
- 24.11 Bestemmelsene om ny og utsatt eksamen gjelder også hjemmeksamen, mappevurderinger og lignende vurderingsformer så lang dette er mulig. Høgskolestyret kan fastsette andre ordninger for gjennomføring av ny og utsatt eksamen i slike tilfeller.

§ 25. Fravær fra eksamen under tilsyn, trekk fra eksamen eller blank besvarelse

- 25.1 En student som ønsker å trekke seg fra eksamen, må gjøre det via høgskolens web- baserte oppmeldingsmodul innen fastsatte frister.
- 25.2 En student som ikke møter til eksamen til fastsatt tid uten godkjent forfallsgrunn, og som ikke har trukket seg fra eksamen jf. nr.1, får registrert «ikke møtt». «Ikke møtt» teller som eksamensforsøk, og studenten har ikke krav på å framstille seg på nytt før ved neste ordinære eksamen. Dersom det arrangeres ny/utsatt prøve kan studenten få gå opp til denne, selv om de ikke hadde gyldig fravær eller hadde trukket seg fra ordinær eksamen.
- 25.3 En student som velger å avbryte eksamen uten å levere besvarelse, skal undertegne skjema for trekk hos hovedinspektør. Oppgaven og alt utlevert materiale skal leveres tilbake. Trekk regnes som et eksamensforsøk. En besvarelse er å anse for trukket når kandidaten har undertegnet på skjema for trekk.
- 25.4 For kandidater som leverer blankt, blir oppgavebesvarelsen behandlet som trekk og kandidaten har da brukt ett eksamensforsøk.
- 25.5 En student som har levert besvarelse kan ikke unndra seg sensur.
- 25.6 En student får registrert karakteren «ikke bestått» når eksamen avbrytes uten at det skyldes sykdom.
- 25.7 Dersom sykdom forhindrer kandidaten i å levere besvarelsen innen fristen, må det leveres legeerklæring som gjelder eksamensdagen innen 48 timer etter leveringsfrist.

§ 26. Fravær fra skriftlig eksamen uten tilsyn, hjemmeksamen, mappevurdering og lignende vurderingsformer

- 26.1 En kandidat som ikke leverer besvarelsen innen fristen, registreres som ikke møtt. Dette registreres som ett eksamensforsøk.
- 26.2 Dersom sykdom forhindrer kandidaten i å levere besvarelsen innen fristen, må det leveres legeerklæring for hele eller deler av eksamensperioden for at det skal være gyldig fravær. Legeerklæring gjeldende deler av eksamensperioden må leveres innen 48 timer etter fristen for innlevering av eksamen. I så fall blir det ikke regnet som ett eksamensforsøk.
- 26.3 Ved sykdom eller annen tvingende fraværsgrunn som oppstår i løpet av 3–5 dagers mappeeksamen, må eksamen tas som ny/utsatt prøve. Det innvilges ikke utsatt innleveringsfrist.

§ 27. Hjelpemidler

Høgskolestyret fastsetter hvilke hjelpemidler som er tillatt ved eksamen i et fag/emne. Hjelpemidler kan omfatte skrevne og trykte hjelpemidler og kalkulator. Det skal fremgå av fag-/studie planer og studiehandbøker hvilke hjelpemidler som er tillatt, herunder hvilke som utleveres fra høgskolen og hvilke studenten selv har ansvar for å medbringe. Hvilke hjelpemidler som er tillatt, skal tydelig framgå på eksamensoppgaven.

§ 28. Tilrettelagt eksamen og alternative vurderingsformer

- 28.1 Kandidater som av medisinske eller andre tungtveiende grunner har behov for å avlegge eksamen under særskilte vilkår, må sende søknad til vedkommende avdeling innen oppmeldingsfristen. Behovet må dokumenteres med legeerklæring eller erklæring fra andre sakkyndige. Erklæringen må inneholde en nærmere begrunnelse for hvorfor det er behov for særordning i eksamenssituasjonen. Dokumentasjonen skal være av nyere dato, normalt ikke eldre enn 2 år. En kandidat som etter fristens utløp søker om å avlegge eksamen under særskilte vilkår, har rett til å få sin sak behandlet dersom vedkommende godtgjør at grunnlaget for søknaden er kommet opp etter at ordinær søknadsfrist er utløpt. Dersom behovet for særordning er permanent, kan det søkes om å få godkjent særordningene for hele studieperioden.

- 28.2 Særordninger kan gis i form av spesiell fysisk tilrettelegging, hjelpemidler og/eller utvidet tid til eksamen. Høgskolestyret eller den/de som styret gir fullmakt kan ut fra begrunnet søknad godkjenne at en kandidat får avvikende eksamensform.
- 28.3 Det kan gis tillatelse til at alternative vurderingsformer kan benyttes for student som på grunn av varige lidelser eller funksjonshemninger eller av andre særskilte grunner ikke kan gå opp til eksamen med ordinær vurderingsform.
- 28.4 Dersom tungtveiende grunner foreligger, kan Høgskolestyret etter skriftlig begrunnet søknad godkjenne at eksamen avvikles utenfor institusjonen dersom dette kan skje under betryggende kontroll. Studenten må selv dekke alle utgifter.

§ 29. Gjennomføring av skriftlig eksamen under tilsyn

- 29.1 Kandidaten har ikke adgang til eksamenslokalet før eksamensinspektørene er på plass.
- 29.2 Ved adgang til eksamenslokale må vesker og yttertøy plasseres på anvist sted. Bare skrivesaker og tillatte hjelpemidler tas med til anvist plass. Det er kandidatens eget ansvar å sørge for å skaffe seg de tillatte hjelpemidlene. Lån av hjelpemidler fra andre kandidater er ikke tillatt.
- 29.3 Kandidaten må være på plass i eksamenslokale senest 15 minutter før eksamen starter. Kandidater som kommer for sent til eksamen må henvende seg til eksamensansvarlige eller hans/hennes stedfortreder for evt. å få tillatelse til å gå opp til eksamen. Kandidater som møter mer enn 30 minutter for sent, får bare adgang dersom ingen andre kandidater har forlatt eksamenslokalet. Kandidaten får ikke tillegg i tiden.
- 29.4 Kandidaten skal vise studentlegitimasjon eller annen gyldig legitimasjon med foto og signere kandidatliste samtidig som kandidatnummer blir tildelt. Kandidater som ikke kan legitimere seg får ikke adgang til eksamen.
- 29.5 Kandidater som har fått utlevert eksamensoppgave kan ikke trekke seg fra eksamen eller forlate eksamenslokale før tidligst etter 30 minutter.
- 29.6 Det er ikke tillatt å benytte mobiltelefon eller andre kommunikasjonsmedier under eksamen, og heller ikke bringe disse med til anvist plass.
- 29.7 Etter at kandidatene har inntatt anvist plass i eksamenslokale, kan de ikke forlate den uten adgang fra inspektør. Lufteturer skjer i følge med inspektør. Disse bør være av kortest mulig varighet av hensyn til andre som ønsker å gå ut.
- 29.8 Kandidatene skal ta hensyn til hverandre i eksamenslokalet slik at det ikke oppstår forstyrrelser. Ved alvorlige ordensbrudd kan en kandidat bli bortvist fra eksamenslokalet.
- 29.9 Under eksamen er enhver henvendelse mellom kandidatene forbudt. Alle spørsmål under eksamen rettes til en av inspektørene.
- 29.10 Inspektøren gir beskjed når det er 10 minutter igjen. Det gis 15 minutter ekstra tid til å ordne papirene.
- 29.11 Høgskolen bruker selvkopierende eksamensark. Besvarelsen må derfor skrives med kulepenn. Kandidatnummer skal påføres alle arkene i besvarelsen. Arkene skal nummereres. Kandidaten har ansvar for å skille kopiene fra originalen. Originalen og første kopi (gul) stiftes og leveres inn, men siste kopi (blå) beholdes av studenten. Dersom det blir levert kladdeark, kan man ikke regne med at disse blir kopiert og oversendt sensorene.
- 29.12 Kandidaten gir tegn til inspektøren når hun/han vil levere sin besvarelse. Kandidaten blir sittende på sin plass til eksamensoppgaven er levert og kontrollert, og forlater deretter eksamenslokale umiddelbart. Innleverte besvarelser kan ikke leveres tilbake uansett hvilken grunn som anføres.
- 29.13 Blir en kandidat syk under eksamen, skal hovedinspektøren varsles. Sykemelding som gjelder eksamensdagen, må leveres innen 48 timer for å gi gyldig fravær.

§ 30. Innlevering av besvarelser ved hjemmeeksamen, mappevurderinger eller lignende vurderingsformer

- 30.1 Besvarelsen skal være innlevert eksamensansvarlige i den form og innen de frister som er bestemt for gjeldende eksamen. Aktuelle bestemmelse skal normalt fremgå av fagplan/studieplan/studiehåndbok. For sen innlevering medfører at oppgaven ikke blir sensurert og kandidaten blir registrert som «ikke møtt». Dette registreres som ett eksamensforsøk.
- 30.2 Besvarelsen skal leveres i det antall eksemplarer som er fastsatt i retningslinjer for eksamen. Besvarelsen skal påføres kandidatnummer. Kandidaten må selv sørge for å ha en kopi (elektronisk eller papirkopi).
- 30.3 Ved krav om innlevering i papirutgave skal kandidaten vise gyldig legitimasjon, semesterkort og selv signere ved innlevering av besvarelsen. Det er ikke anledning til å levere inn eventuelt glemte materiale etter at det er signert for innlevering.
- 30.4 Kandidater som har studieadresse mer enn 10 mil fra høgskolen og hvor det er krav om innlevering i papirutgave, kan postlegge besvarelsen. Besvarelsen må være poststemplet innen innleveringsfristen. Studenten har plikt til å fremvise denne dokumentasjonen til studieadministrasjonen.
- 30.5 Ved krav om elektronisk innlevering skal kandidaten levere denne i henhold til bestemmelser beskrevet i fag-/studieplan/studiehåndbok
- 30.6 Kandidater har ikke krav på å få returnert eventuelle vedlegg til sine eksamensbesvarelser.
- 30.7 Eksamensbesvarelser som ikke følger retningslinjer for oppgaveskriving, kan bli vurdert til «ikke bestått» (F). Dette registreres som ett eksamensforsøk.

- 30.8 Kandidater kan ikke påregne utsatt innleveringsfrist på grunn av problemer med datamaskin eller utskrift. Lovisenberg diakonale høyskole er ikke ansvarlig dersom det oppstår problemer i forbindelse med høyskolens datautstyr.

Følgende gjelder spesielt ved innlevering av studiekrav til mappen

- 30.9 Studenter som ikke har fulgt beskrivelsene av studiekravene, eller som ikke leverer fullt ferdigstilte studiekrav innen oppgitte frister beskrevet i høyskolens fagplan og studiehandbøker, får ikke gå opp til eksamen i sykepleie. Ved sykdom eller annen tvingende grunn som umuliggjør innlevering av studiekrav innen fristen, må sykemelding eller annen dokumentasjon fremvises, senest innen 48 timer etter frist for innlevering.

§ 31. Eksamen på annet språk enn norsk

Høgskolestyret – eller etter delegering rektor- kan fastsette at enkelte eksamener kan avholdes på annet språk enn norsk. Bestemmelser om dette skal fremgå av fag- eller studieplanen. Faglig leder ved avdelingen kan avgjøre om enkeltkandidater etter søknad kan besvare eksamen på annet språk enn norsk dersom fag- og studieplanen gir anledning til dette.

§ 32. Vurdering av veiledet praksis

For de utdanninger der gjennomføringen av praksis er gjenstand for faglig vurdering gjelder følgende:

- 32.1 For hver praksisperiode skal det foretas en avsluttende vurdering i forhold til målene for praksisperioden. Vurderingen skal bygge på vurdering underveis og eventuelle praktiske prøver. Vurderingsresultatet og beskrivelse av hva som er vurdert skal være underskrevet av student, representant for utdanningen og veileder/representant for praksisstedet. Studenten skal ha kopi av den skriftlige vurderingen.
- 32.2 Studenten har rett til veiledning og tilbakemelding, slik at han/hun er orientert om hvordan han/hun fungerer i forhold til målene for praksisperioden. Dersom det på et tidspunkt i en veiledet praksisperiode kan være tvil om studenten vil kunne oppfylle målene og få bestått vurderingsresultat, skal studenten gis en skriftlig begrunnelse for at varsel om fare for ikke bestått gis, og hva studenten må gjøre for å nå målene i løpet av praksisperioden. Denne melding om «fare for ikke beståtte praktiske studier» skal gis halvveis eller senest 3 uker før praksisperiodens avslutning.
- 32.3 Graverende feil i løpet av de siste tre ukene kan gi «ikke bestått» praksis. Dersom det er reist tvil om en student vil bestå, må studenten vise tilfredsstillende praksis den siste del av perioden for å bestå.
- 32.4 Får en student vurdert en praksisperiode til «ikke bestått», må praksisperioden tas om igjen før studenten kan gå videre i studiet. Får studenten vurdert samme praksisperiode til «ikke bestått» to ganger, må studiet normalt avbrytes.
- 32.5 Dersom særskilte grunner foreligger kan studenten søke høgskolestyret, eller organ nedsatt av styret, om å få tilrettelagt en tredje praksisperiode

Kapittel 7. Sensur, klage, fusk, utestengning, vitnemål

§ 33. Sensur

- 33.1 Høgskolestyret skal sørge for at studentenes kunnskaper og ferdigheter blir prøvet og vurdert på en upartisk og faglig betryggende måte.
- 33.2 Høgskolestyret fastsetter vurderingsformer for det enkelte studium/fag.
- 33.3 Det skal være eksternt vurdering av vurdering og vurderingsordningene.
- 33.4 Det skal fremgå av studieplanen/fagplanen hvilke vurderinger som inngår i den endelige karakter og hvilke vurderinger som har status som intern prøve.
- 33.5 Ved eksamen eller prøve som inngår på vitnemålet eller innregnes i karakter for vedkommende studium, oppnevner høgskolestyret – eller etter delegering rektor – sensorer etter forslag fra studieledere.
- 33.6 Det oppnevnes minst en sensor til alle eksamener som inngår på vitnemålet. Det oppnevnes minst to sensorer, hvorav minst én ekstern, ved bedømmelse av studentens selvstendige arbeid i høyere grad.
- 33.7 Dersom de to sensorene ikke blir enige, skal det oppnevnes en ny sensor som avgjør saken.
- 33.8 Høgskolestyret – eller etter delegering rektor- fastsetter omfang av eksternt sensur på eksamener innenfor rammer gitt i lov om universiteter og høyskoler § 3–9.
- 33.9 Sensur skal i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 3–9 fjerde ledd normalt foreligge innen tre uker hvis ikke særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid.
- 33.10 Ved ny sensurering etter klage, benyttes to nye sensorer hvorav minst en er ekstern.
- 33.11 Dersom en student har fremstilt seg til samme eksamen mer enn en gang, blir beste karakter stående.

§ 34. Begrunnelse for og klage over karakterfastsetting

- 34.1 Studenten har rett til å få en begrunnelse for karakterfastsettingen av sine prestasjoner i henhold til de enhver tid gjeldende bestemmelser i lov om universiteter og høyskoler, § 5–3 første til sjette ledd.
- 34.2 Er krav om begrunnelse for karakterfastsetting eller klage over formelle feil ved oppgavegivning, eksamensavvikling eller gjennomføring framsatt, gjelder klagefristen som angitt i lov om universiteter og høyskoler § 5–2, første og tredje ledd og § 5–3 fjerde ledd.

- 34.3 Bedømmelse av muntlig prestasjon og vurdering av praksisopplæring eller lignende som etter sin art ikke lar seg etterprøve vurderes i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 5–3 femte ledd.
- § 35. Klage over formelle feil ved eksamen**
- 35.1 Den som har vært oppe til eksamen eller prøve, kan klage over formelle feil i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 5–2 første til fjerde ledd.
- § 36. Fusk og forsøk på fusk. Utestengning fra høyskolen**
- 36.1 Konsekvenser av fusk eller forsøk på fusk reguleres av de til enhver tid gjeldende bestemmelser i lov om universiteter og høyskoler.
- 36.2 Besittelse eller bruk av ulovlige hjelpemidler etter at eksamen er igangsatt betraktes som forsøk på fusk ved eksamen under tilsyn. Fusk eller forsøk på fusk ved hjemmeeksamen kan være kopiering eller avskrivning av litteratur uten henvisninger. Det gjelder også dersom besvarelsen er preget av manglende selvstendighet i arbeidet, for eksempel fordi besvarelsen er svært lik en annen/andre besvarelser eller fordi den åpenbart er utført av andre enn studenten.
- 36.3 Dersom det under eksamen eller sensurering oppstår mistanke om fusk eller forsøk på fusk, skal studenten straks gjøres oppmerksom på at han/hun vil bli rapportert. Dette gjelder også for student som eventuelt yter hjelp. Ved skriftlig eksamen under tilsyn kan studenten velge om han/hun vil fortsette eller avbryte prøven.
- 36.4 Høgskolestyret selv eller styrets klagenemnd fastsetter reaksjonsform ved fusk eller forsøk på fusk i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 4–7 og § 4–8 tredje, fjerde og femte ledd.
Annullering av eksamen og prøve teller som ett forsøk til eksamen eller prøve.
- 36.5 Utestengning fra høyskolen og andre institusjoner reguleres av de til enhver tid gjeldende bestemmelser i lov om universiteter og høyskoler, jf. § 4–8, § 4–9, § 4–10 og § 4–11.
- § 37. Vitnemål**
- 37.1 Vitnemål skal utstedes etter avsluttet grad eller videreutdanning.
- 37.2 Diploma Supplement utferdiges til studenter som får utstedt vitnemål.
- 37.3 Mindre enheter eller ikke fullførte grader eller yrkesutdanninger dokumenteres ved karakterutskrift.
- 37.4 På vitnemål og karakterutskrift skal det angis hvilket semester eksamen er avlagt. Hvis en student etter fullført videreutdanning eller grad på nytt avlegger eksamen i emne eller fag som inngår i vedkommende fageksamen og grad, utstedes ny karakterutskrift. Dersom den nye karakteren inngår som del av en samlekarakter, kan det etter søknad utstedes nytt vitnemål.
- 37.5 Dersom en student har fått fritak for eksamen etter § 6.3 i «forskrift for studier, opptak og eksamen ved LDH», skal det framgå av vitnemålet.
- § 38. Utfyllende bestemmelser**
- 38.1 Høgskolestyret kan gi utfyllende regler innenfor rammen av denne forskrift.

Kapittel 8. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft fra 1. august 2011 og avløser forskrift 2. desember 2008 nr. 1655 om opptak, studier og eksamen ved Lovisenberg diakonale høyskole.

22. juni Nr. 844 2011

Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Oslo

Hjemmel: Fastsatt av styret ved Universitetet i Oslo 22. juni 2010 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–3 og § 3–9. Kunngjort 19. august 2011 kl. 14.55.

Del I. Innledende bestemmelser

§ 1. Forskriftens virkeområde

Forskriften gjelder for doktorgradsutdanning som fører frem til graden philosophiae doctor (ph.d.). Forskriften gir regler om opptak til, gjennomføring av og avslutning av ph.d.-utdanningen.

§ 2. Omfang, innhold og målsetting for ph.d.-utdanningen

Ph.d.-utdanningen organiseres i programmer som er normert til 3 års fulltidsstudier. I programmene er det inkludert en opplæringsdel av minimum 30 studiepoengs omfang.

Ph.d.-utdanningen ved Universitetet i Oslo skal utdanne selvstendige forskere på høyt internasjonalt nivå, i samsvar med anerkjente vitenskapelige og etiske prinsipper. Utdanningen skal kvalifisere for forskningsvirksomhet og annet arbeid der det stilles høye krav til vitenskapelig innsikt og analytisk tenkning. Ph.d.-graden tildeles på grunnlag av:

- gjennomført opplæringsdel
- vitenskapelig avhandling
- doktorgradsprøve.

Doktorgradsprøven består av en prøveforelesning og et offentlig forsvar av avhandlingen, også kalt disputas.

§ 3. Ansvar for ph.d.-utdanningen

Universitetsstyret har det overordnede ansvaret for ph.d.-utdanningen ved Universitetet i Oslo. Universitetsstyret selv oppretter og nedlegger program for ph.d.-utdanningen ved det enkelte fakultet.

Rektor fastsetter regler om utforming av utfyllende regler og programplan. Fakultetet selv fastsetter og endrer utfyllende regler og programplan for det enkelte ph.d.-program. Med fakultetet selv menes organer på fakultetsnivå.

Fakultetet selv orientere universitetsstyret om vesentlige endringer i programplanen.

Fakultetet selv fatter vedtak om opptak til ph.d.-program, om innlevert avhandling er verdig til å forsvares for ph.d.-graden og om doktorgradsprøven kan godkjennes.

Ph.d.-kandidater ved tverrfakultære utdanningstilbud skal knyttes til et ph.d.-program ved ett av universitetets fakulteter.

§ 4. Kvalitetssikring

Kvalitetssystem for utdanningsvirksomheten ved Universitetet i Oslo omfatter også ph.d.-utdanningen. Fakultetene skal kvalitetssikre ph.d.-utdanningen i tråd med dette systemet.

Del II. Opptak

§ 5. Opptak

§ 5.1. Vilkår for opptak

For opptak til ph.d.-programmene ved Universitetet i Oslo kreves det at søkeren har minst femårig grunnutdanning, det vil si en mastergrad eller tilsvarende, eller en tilsvarende utdanning som det enkelte fakultet har godkjent som grunnlag for opptak. Fakultetene kan i sine utfyllende regler stille ytterligere krav til opptak.

Søknad om å bli tatt opp på ph.d.-program skal sendes fakultetet på fastsatt skjema. Prosedyren for opptak ved det enkelte fakultet er fastsatt i fakultetets ph.d.-program.

Følgende dokumentasjon skal være vedlagt søknaden:

- dokumentasjon for den utdanning som skal ligge til grunn for opptaket
- prosjektbeskrivelse med fremdriftsplan
- finansiering
- angivelse av eventuelle behov for faglige og materielle ressurser av større omfang
- forslag til minst en veileder, dersom ikke fakultetet har bestemt noe annet.

Fakultetet selv kan fastsette ytterligere krav til dokumentasjon i sine utfyllende regler.

§ 5.2. Opptaksvedtak

Vedtaket om opptak fattes av fakultetet selv. Vedtaket baseres på en samlet vurdering av søknaden. Fakultetet kan i programplanen og i utfyllende regler fastsette kriterier for opptak, og eventuelt rangere kvalifiserte søkere når antall søkere overstiger opptakskapasiteten.

Opptak skal nektes om:

- avtaler med ekstern tredjepart er til hinder for offentliggjøring og offentlig forsvar av avhandlingen
- søkeren ikke vil kunne oppfylle kravet om at minimum ett år av ph.d.-programmet skal gjennomføres etter at vedkommende er tatt opp på ph.d.-programmet, jf. § 5.3.

Fakultetet selv kan sette ytterligere vilkår for opptak i programmets utfyllende regler.

Opptaksvedtaket skal fastsette opptaksperioden og oppnevne minst en veileder.

§ 5.3. Opptaksperiode

Ph.d.-utdanningen er normert til 3 års fulltidsstudier. Det er ikke anledning til å planlegge gjennomføring av ph.d.-utdanningen med en progresjon som gir lengre studieløp enn 6 år.

Fakultetene kan i sine utfyllende regler ha strengere krav til progresjon under studieløpet.

Maksimaltid på et ph.d.-program er 8 år fra startdato. Lovfestede permisjoner og pliktarbeid medregnes ikke.

Det skal normalt søkes om opptak på et ph.d.-program innen 3 måneder etter oppstart av det forskningsprosjekt som skal lede frem til ph.d.-graden. Dersom det gjenstår mindre enn 1 års fulltidsarbeid med doktorgradsprosjektet, skal søkeren avvises, jf. § 5.2.

Ved lovhjemlede avbrudd forlenges opptaksperioden tilsvarende.

Opptaksperioden kan etter søknad forlenges på annet grunnlag. I søknaden må det vedlegges en redegjørelse for hva som er gjort/publisert og hva som gjenstår av doktorgradsarbeidet. Søknaden kan innvilges der fakultetet etter en samlet vurdering finner at prosjektet vil kunne gjennomføres i forlengelsesperioden. Bekreftelse fra veileder og grunnenhet på veiledning i forlengelsesperioden må foreligge.

Ved innvilgelse av forlengelsen kan fakultetet selv sette ytterligere betingelser.

Etter opptaksperiodens utløp opphører partenes rettigheter og plikter i henhold til doktorgradsavtalen, slik at ph.d.-kandidaten mister rett til veiledning, kursdeltagelse og tilgang til universitetets infrastruktur. Kandidaten kan likevel søke fakultetet om å få levere inn avhandlingen til bedømmelse for ph.d.-graden.

§ 5.4. Avslutning før avtalt tid

Frivillig avslutning:

Kandidaten og institusjonen kan avtale at ph.d.-utdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik avslutning av ph.d.-utdanningen skal det fastsettes skriftlig hvordan spørsmål knyttet til eventuelle tilsetningsforhold, finansiering, rettigheter til resultater m.v. skal ordnes.

Ved frivillig avslutning som skyldes kandidatens ønske om å skifte prosjekt eller overgang til annet program, skal kandidaten søke nytt opptak på grunnlag av det nye prosjektet. Overgang til en ikke-organisert grad (dr.philos.) er å betrakte som frivillig avslutning. Begrunnet søknad sendes fakultetet, som fatter vedtak i saken.

Tvungen avslutning:

Fakultetet selv kan vedta tvungen avslutning av ph.d.-utdanningen før avtalt tid. Slik avslutning kan besluttes hvis ett eller flere av følgende forhold foreligger:

- vesentlig forsinkelse i gjennomføringen av opplæringsdelen, grunnet forhold som kandidaten selv har herredømme over
- gjentatte eller vesentlige brudd fra kandidatens side på informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikt, herunder unnlatt innsendelse av fremdriftsrapport, jf. § 9
- forsinkelse i fremdriften av forskningsprosjektet som er av en slik art at det skaper begrunnet tvil om hvorvidt kandidaten vil kunne fullføre prosjektet innenfor avtalt tid. For å danne grunnlag for tvungen avslutning må forsinkelsen skyldes forhold som kandidaten selv har herredømme over
- brudd på de forskningsetiske retningslinjer som gjelder for fagområdet
- opptreden fra en kandidat som bryter med den tillit som må foreligge mellom universitet og kandidat under gjennomføringen, herunder straffbare forhold knyttet til gjennomføringen av ph.d.-utdanningen.

Ph.d.-kandidater som er tilsatt ved Universitetet i Oslo kan sies opp fra sin stilling når det har saklig grunn i virksomhetens eller tjenestemannens forhold, jf. lov om statens tjenestemenn m.m. § 9 og § 10, eller avskjediges i medhold av § 15.

§ 6. Ph.d.-avtalen

Opptak på ett av universitetets ph.d.-programmer formaliseres ved at skriftlig avtale underskrives av ph.d.-kandidat, veileder, grunnenhet og fakultet. Avtalen regulerer partenes rettigheter og plikter i opptaksperioden. Veileder som oppnevnes etter opptakstidspunktet skal underskrive avtalen umiddelbart etter oppnevning. Minst én veileder skal være oppnevnt ved opptakstidspunktet, jf. § 7.2.

Ph.d.-kandidater som tilsettes ved Universitetet i Oslo undertegner egen arbeidsavtale med Universitetet.

For ph.d.-kandidater med finansiering fra, tilsetting hos eller som mottar andre bidrag fra en ekstern part, skal det, i tråd med fastsatte retningslinjer, inngås egen avtale mellom kandidaten, universitetet og den eksterne part. Universitetets Avtale for gjennomføring av doktorgradsutdanning i samarbeid med ekstern part skal benyttes ved nasjonale parter.

I tilfeller hvor ph.d.-kandidaten skal ha tilknytning til utenlandske institusjoner, må universitetets retningslinjer for slikt samarbeid følges, og egne avtaler inngås på fastsatte skjema. Avtalen skal normalt foreligge sammen med opptaksavtalen.

I tilfeller hvor ph.d.-kandidaten skal ha tilknytning til flere fakulteter, skal det inngås en egen avtale for samarbeidet. Det er utarbeidet egne retningslinjer og avtaleskjema for tverrfakultært samarbeid. Avtalen skal normalt foreligge sammen med opptaksavtalen.

Del III. Gjennomføring

§ 7. Veiledning

§ 7.1. Veiledningens innhold

Arbeidet med doktorgradsavhandlingen skal foregå under individuell veiledning. Fakultet, grunnenhet og veilederne skal sammen sikre at ph.d.-kandidaten deltar i et aktivt forskningsmiljø.

Kandidat og veiledere skal ha jevnlig kontakt. Kontakthypypigheten skal fremgå av den årlige fremdriftsrapporteringen, jf. § 9.

Veilederne plikter å holde seg orientert om fremdriften i kandidatens arbeid og vurdere den i forhold til prosjektbeskrivelsens fremdriftsplan, jf. § 5.1.

Veilederne plikter å følge opp faglige forhold som kan medføre forsinket gjennomføring av forskerutdanningen, slik at denne kan fullføres innenfor normert tidsramme.

Veilederne skal gi råd om formulering og avgrensning av tema og problemstillinger, drøfte og vurdere hypoteser og metoder, drøfte resultater og tolkningen av disse, drøfte opplegg og gjennomføring av fremstillingen, herunder disposisjon, språklig form, dokumentasjon mv., og gi hjelp til orientering i faglitteratur og datagrunnlag i forhold til bibliotek, arkiv, etc. Videre skal veilederne gi kandidaten veiledning i forskningsetiske spørsmål knyttet til avhandlingen.

§ 7.2. *Oppnevning av veiledere*

Kandidaten skal som hovedregel ha to veiledere. Veilederne oppnevnes av fakultetet selv og minst en veileder skal være oppnevnt på opptakstidspunktet. Alle veiledere skal ha doktorgrad eller tilsvarende kompetanse innenfor fagfeltet.

§ 7.3. *Hovedveileder*

Hovedveilederen har det faglige hovedansvaret for kandidaten. Hovedveilederen skal normalt være tilsatt ved det fakultetet ph.d.-kandidaten er opptatt ved, eller ved annen enhet ved universitetet som fakultetet har godkjent.

Fakultetet selv kan oppnevne ekstern hovedveileder. I slike tilfeller skal det oppnevnes en medveileder tilsatt ved Universitetet i Oslo.

§ 7.4. *Medveiledere*

Medveiledere er fagpersoner som gir veiledning og som deler det faglige ansvaret for kandidaten.

§ 8. *Opplæringsdel*

§ 8.1. *Regelverk, formål, innhold og omfang*

Enkelte bestemmelser om eksamener i lov om universiteter og høyskoler samt relevante bestemmelser i forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Oslo regulerer elementer med eksamen som inngår i ph.d.-programmets opplæringsdel.

Opplæringsdelen skal, sammen med avhandlingsarbeidet, gi utdanning på høyt faglig nivå, med gjennomføring av et vitenskapelig arbeid, trening i faglig formidling og innføring i forskningsetikk, vitenskapsteori og vitenskapsmetode.

Opplæringsdelen skal tilsvare minst 30 studiepoeng, hvorav minst 20 studiepoeng skal avlegges etter opptak. Elementer som skal inngå i opplæringsdelen kan ikke være eldre enn 2 år ved opptaksdato.

Opplæringsdelen skal normalt avlegges ved Universitetet i Oslo. Fakultetet selv kan godkjenne at kurs og andre faglige aktiviteter gjennomført utenfor Universitetet i Oslo inngår i opplæringsdelen.

Fakultetet selv fastsetter hvilke elementer som kan inngå i opplæringsdelen, krav til dokumentasjon og rangeringsregler for opptak til kurs eller emner på ph.d.-nivå som tilbys ved fakultetet.

§ 8.2. *Kandidatens rettigheter ved permisjon*

Ph.d.-kandidater som har foreldrepermisjon fra ph.d.-programmet kan likevel følge undervisning og avlegge eksamener i emner og kurs som skal inngå som en del av kandidatens opplæringsdel under permisjonstiden, i tråd med lov om folketrygd (folketrygdloven), kapittel 14, § 14–10, fjerde ledd og NAVs rundskriv til § 14–10, fjerde ledd av 18. desember 2006, sist endret 30. juni 2009.

§ 9. *Rapportering*

I opptaksperioden skal ph.d.-kandidaten og oppnevnte veiledere årlig og på fastsatt skjema levere separate skriftlige rapporter om fremdriften i forskerutdanningen. Rapportene skal sendes til og godkjennes av fakultetet.

Skjema og retningslinjer for gjennomføring av rapporteringen utarbeides av det enkelte fakultet selv.

Manglende eller mangelfull fremdriftsrapportering fra kandidaten kan medføre tvungen avslutning av forskerutdanningen før opptaksperiodens utløp, jf. § 5.4.

Veiledere som unnlater å følge opp rapporteringsplikten kan bli fratatt veilederansvaret.

Fakultetet kan ved behov kreve særskilt rapportering når dette anses nødvendig.

§ 10. *Avhandlingen*

§ 10.1. *Krav til avhandlingen*

Avhandlingen skal være et selvstendig, vitenskapelig arbeid som oppfyller internasjonale standarder med hensyn til etiske krav, faglig nivå og metode.

Avhandlingen skal bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et faglig nivå som tilsier at den vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

En sammenstilling av flere mindre arbeider kan godtas som avhandling dersom det er en sammenheng mellom arbeidene og det er redegjort for denne sammenheng.

En avhandling kan innleveres til bedømmelse av flere i fellesskap dersom de individuelle bidragene kan identifiseres.

Dersom et skriftlig arbeid er blitt til i samvirke med andre forfattere, skal ph.d.-kandidaten følge de normer for medforfatterskap som er allment akseptert i fagmiljøet og Universitetet i Oslos retningslinjer for medforfatterskap.

I avhandlinger hvor det inngår arbeider med flere forfattere skal det følge en medforfatterskaps erklæring som beskriver kandidatens og den enkelte medforfatters bidrag i hvert enkeltarbeid.

Ved bruk av publiserte arbeider kan disse ikke godtas som del av et doktorgradsarbeid hvis de ved kandidatens opptakstidspunkt er eldre enn 5 år fra publiseringsdato. Rektor kan dispensere fra dette kravet dersom helt ekstraordinære forhold tilsier det.

Fakultetet bestemmer hvilke språk som kan benyttes i en avhandling.

§ 10.2. *Arbeider som ikke godtas*

Arbeider eller deler av et arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener eller grader, kan ikke antas til bedømmelse. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader kan likevel benyttes som grunnlag for arbeid med doktorgradsprosjektet.

Dersom avhandlingen etter innlevering til Universitetet i Oslo også leveres til bedømmelse ved et annet lærested, skal saksbehandlingen ved Universitetet i Oslo stanses.

§ 11. *Meldeplikt om arbeidsresultater som har potensial for næringsmessig utnyttelse*

Ph.d.-kandidater som er tilsatt ved Universitetet i Oslo har meldeplikt om arbeidsresultater med næringsmessig potensial som gjøres i arbeidsforholdet etter lov 17. april 1970 nr. 21 om arbeidstakeroppfinnelser, åndsverkloven av 12. mai 1961 nr. 2 og kretsmønsterloven av 15. juni 1990 nr. 27, samt andre arbeidsresultater som er omfattet av UiOs rettighetspolitikk. I forbindelse med inngåelse av ansettelsesavtale skal det også inngås en egen avtale mellom Universitetet i Oslo og arbeidstaker om overtakelse av rettigheter til arbeidsresultater, som gir en nærmere regulering av arbeidstakers og arbeidsgivers plikter i tilknytning til utnyttelsen, inntektsfordeling, mv.

For ph.d.-kandidater med ekstern arbeidsgiver skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i avtale mellom Universitetet i Oslo, ph.d.-kandidaten og den eksterne arbeidsgiver.

For ph.d.-kandidater uten arbeidsgiver, skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i opptaksavtalen mellom Universitetet i Oslo og ph.d.-kandidaten.

Del IV. Fullføring

§ 12. *Innlevering*

§ 12.1. *Innlevering av avhandlingen*

Søknad om å få avhandlingen bedømt rettes til fakultetet. Søknaden kan først leveres når opplæringsdelen er godkjent.

Som vedlegg til søknaden skal følge:

- avhandlingen i det antall eksemplarer fakultetet har bestemt
- bekreftelse på godkjent opplæringsdel
- dokumentasjon på innhenting av nødvendige tillatelser
- medforfattererklæringer hvor dette er påkrevd i henhold til § 10.1
- erklæring om hvorvidt doktorgradsarbeidet leveres inn til bedømmelse for første eller andre gang
- erklæring om at doktorgradsarbeidet ikke er levert inn til bedømmelse ved annen institusjon.

§ 12.2. *Fakultetets behandling av søknaden*

Fakultetet selv behandler søknad om å få avhandlingen bedømt. Søknad som ikke fyller kravene i § 12.1 skal avvises.

§ 13. *Oppnevning av bedømmelseskomité*

Når fakultetet selv har godkjent søknad om å få avhandlingen bedømt, oppnevner fakultetet selv en sakkyndig bedømmelseskomité på minst tre medlemmer som skal bedømme avhandlingen, prøveforelesningen og disputasen. Habilitetsreglene i forvaltningslovens § 6 gjelder for komiteens medlemmer.

Det bør normalt ikke gå mer enn 4 uker fra søknaden er godkjent til komiteen er oppnevnt.

Bedømmelseskomiteen skal som hovedregel settes sammen slik at:

- begge kjønn er representert
- minst ett av medlemmene er uten tilknytning til Universitetet i Oslo
- minst ett av medlemmene er uten tilknytning til norske institusjoner
- alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse.

Dersom kriteriene fravikes skal dette begrunnes særskilt.

Grunnenheten foreslår bedømmelseskomité. Forslaget skal begrunnes og vise hvordan komiteen samlet dekker avhandlingens fagfelt. Kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité, og har anledning til å innlevere skriftlige merknader senest innen én uke etter at grunnenheten har oversendt forslaget til fakultetet. Fakultetet selv fatter beslutning om hvorvidt merknadene skal tas til følge.

Fakultetet selv oppnevner komiteens administrator.

Fakultetet selv kan, når det er påkrevd, oppnevne ett settemedlem til bedømmelseskomiteen. Oppnevnte veiledere og andre som har bidratt til avhandlingen, kan ikke være medlem av bedømmelseskomiteen eller administrere den.

§ 14. *Bedømmelseskomiteens arbeid*

§ 14.1. *Innhenting av supplerende opplysninger*

Bedømmelseskomiteen kan kreve fremlagt ph.d.-kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Veiledere kan innkalles til møter i bedømmelseskomiteen for å gjøre rede for veiledningen og arbeidet med avhandlingen.

§ 14.2. *Mindre omarbeiding av innlevert avhandling*

Bedømmelseskomiteen kan på grunnlag av den innleverte avhandlingen og eventuelt tilleggsmateriale, jf. § 14.1, anbefale at fakultetet gir tillatelse til mindre omarbeiding før endelig innstilling foreligger. Komiteen skal gi en konkret oversikt over hva kandidaten må omarbeide. Fakultetet selv beslutter om kandidaten skal gis anledning til å omarbeide.

Tillater fakultetet mindre omarbeiding av avhandlingen, skal det gis en frist for slik omarbeiding som ikke skal være lengre enn 6 måneder. Det skal også fastsettes en ny frist for oversendelse av komiteens endelige innstilling.

Fakultetets vedtak etter denne paragrafen kan ikke påklages av ph.d.-kandidaten.

Dersom komiteen finner at dyptgripende endringer vedrørende teori, hypotese, materiale eller metode er nødvendige for at arbeidet skal kunne anbefales til disputas, skal komiteen ikke anbefale mindre omarbeiding, men underkjenne avhandlingen.

§ 14.3. *Bedømmelseskomiteens innstilling*

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for doktorgraden. Innstillingen og eventuelle dissenser skal begrunnes.

Dersom fakultetet ikke har fastsatt annen frist i § 14.2, skal bedømmelseskomiteens innstilling foreligge innen tre måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen.

Bedømmelseskomiteens innstilling oversendes fakultetet. Fakultetet forelegger denne for ph.d.-kandidaten, som gis en frist på 10 arbeidsdager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen. Hvis ph.d.-kandidaten ikke ønsker å fremme merknader skal ph.d.-kandidaten snarest underrette fakultetet skriftlig om dette.

Ph.d.-kandidatens eventuelle merknader skal sendes fakultetet. Fakultetet selv fatter vedtak i saken i samsvar med § 15.

§ 14.4. *Retting av formelle feil i avhandlingen*

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for doktorgraden.

Ph.d.-kandidaten kan etter innlevering søke om tillatelse til å rette formelle feil i avhandlingen. Søknaden skal vedlegges en fullstendig oversikt over de feil som ønskes rettet. Søknad om retting av formelle feil må leveres inn senest 6 uker før det offentlige forsvaret av avhandlingen.

§ 15. *Fakultetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling*

Fakultetet selv fatter, på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling, vedtak om hvorvidt en doktorgradsavhandling er verdig til å forsvares.

Dersom komiteen avgir enstemmig innstilling, og fakultetet selv finner å legge den enstemmige innstillingen til grunn for sitt vedtak, fatter fakultetet selv vedtak i samsvar med den enstemmige innstillingen.

Dersom fakultetet selv finner at det foreligger begrunnet tvil om hvorvidt komiteens enstemmige innstilling skal legges til grunn, skal fakultetet selv søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Slike tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges ph.d.-kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader.

Fakultetet selv fatter vedtak i saken på grunnlag av innstillingen og de innhentede uttalelsene.

Dersom komiteen avgir delt innstilling, og fakultetet selv finner å legge flertallets uttalelser til grunn for sitt vedtak, fatter fakultetet selv vedtak i samsvar med flertallets innstilling.

Dersom komiteen avgir delt innstilling, og fakultetet selv vurderer å legge mindretallets uttalelser til grunn for sitt vedtak, kan fakultetet selv søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Slike tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges ph.d.-kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader.

Fakultetet selv fatter vedtak i saken på grunnlag av innstillingen og de innhentede uttalelsene.

§ 16. *Ny innlevering*

En doktorgradsavhandling som fakultetet selv ikke har funnet verdig til forsvar, kan bedømmes i omarbeidet skikkelse først seks måneder etter at fakultetet har fattet sitt vedtak. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang.

Ph.d.-kandidaten skal ved ny innlevering opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt ved Universitetet i Oslo eller annen institusjon og ikke funnet verdig til å forsvares.

§ 17. *Offentliggjøring av avhandlingen*

§ 17.1. *Fakultetets krav til den trykte avhandlingen*

Når avhandlingen er funnet verdig til å forsvares, skal ph.d.-kandidaten levere avhandlingen til fakultetet i standardisert format og i henhold til fakultetets bestemmelser.

Doktorgradsavhandlingen skal trykkes etter fakultetets mal og i henhold til øvrige bestemmelser om publisering av doktorgradsavhandling.

Ph.d.-kandidaten skal samtidig levere et sammendrag av avhandlingen på engelsk og et populærvitenskapelig sammendrag på norsk i elektronisk form.

§ 17.2. *Offentliggjøring*

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig senest to uker før dato for offentlig forsvar av avhandlingen. Avhandlingen gjøres tilgjengelig i den form den ble innlevert til bedømmelse, eventuelt etter omarbeiding på grunnlag av komiteens foreløpige kommentarer, jf. § 14.2.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring, herunder publisering, av en doktorgradsavhandling, med unntak av en på forhånd avtalt utsettelse av datoen for offentliggjøring. Slik utsettelse kan finne sted når forskerutdanningen delvis eller i sin helhet er finansiert av eksternt part, for at den eksterne part skal kunne ta stilling til eventuell patentering. Eksternt part kan ikke stille krav om at hele eller deler av doktorgradsavhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres eller publiseres, jf. § 5.2.

Ved publisering av ph.d.-avhandlingen skal ph.d.-kandidater ansatt ved Universitetet i Oslo følge hovedregelen for adressering ved universitetet, og oppgi Universitetet i Oslo som adresse. Eksternt ansatte ph.d.-kandidater skal oppgi Universitetet i Oslo samt hovedarbeidsgivers adresse på publikasjoner. Dette gjelder også arbeider som helt eller hovedsakelig er utført under ph.d.-utdanningen, men som publiseres senere.

§ 18. *Doktorgradsprøve*

§ 18.1. *Prøveforelesning*

Etter at fakultetet har funnet avhandlingen verdig til å forsvares, jf. § 15, skal ph.d.-kandidaten prøveforelese. Prøveforelesningen er en selvstendig del av doktorgradsprøven. Hensikten er å prøve kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper utover avhandlingens tema, og evnen til å formidle disse i en forelesningssituasjon.

Tittel for prøveforelesning fastsettes av bedømmelseskomiteen og kunngjøres for ph.d.-kandidaten 10 arbeidsdager før forelesningen.

Prøveforelesningen avholdes som hovedregel ved Universitetet i Oslo, og skjer på avhandlingspråket med mindre bedømmelseskomiteen godkjenner et annet språk.

Prøveforelesningen skal holdes etter at avhandlingen er innlevert, men før disputasen, og skal vurderes av bedømmelseskomiteen.

Bedømmelseskomiteen meddeler fakultetet om prøveforelesningen er bestått eller ikke bestått. Innstillingen skal begrunnes dersom prøveforelesningen anbefales ikke bestått.

Prøveforelesningen skal være bestått før disputas kan avholdes.

§ 18.2. *Offentlig forsvar av avhandlingen – disputas*

Offentlig forsvar av avhandlingen skal normalt finne sted innen to måneder etter at fakultetet har funnet avhandlingen verdig til å forsvares.

Tid og sted for det offentlige forsvaret skal kunngjøres minst 10 arbeidsdager før det avholdes.

Disputasen skal avholdes ved Universitetet i Oslo. Unntak kan gjøres ved cotutelle-avtaler med utenlandske institusjoner, i tråd med universitetets vedtatte retningslinjer for slikt samarbeid.

Den komiteen som opprinnelig har bedømt avhandlingen, bedømmer også det offentlige forsvaret.

Det offentlige forsvaret skjer på avhandlingspråket med mindre fakultetet selv, etter forslag fra bedømmelseskomiteen, godkjenner et annet språk.

Det skal normalt være to ordinære opponenter. De to ordinære opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og oppnevnes av fakultetet selv.

Det offentlige forsvaret ledes av dekanen eller den denne bemyndiger. Den som leder forsvaret, gjør kort rede for innleveringen og bedømmelsen av avhandlingen samt for prøveforelesningen og bedømmelsen av denne. Deretter redegjør ph.d.-kandidaten for hensikten med, og resultatene av, den vitenskapelige undersøkelsen. Fakultetet kan bestemme at første ordinære opponent skal redegjøre for dette i stedet for kandidaten.

Første ordinære opponent innleder diskusjonen, før ph.d.-kandidaten gis anledning til å forsvare avhandlingen. Etter at begge opponenter har avsluttet sin opposisjon, gis de øvrige tilstedeværende anledning til å kommentere ex auditorio. En av opponentene avslutter opposisjonen, før disputasleder avslutter disputasen.

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling til fakultetet om forsvaret bør godkjennes. Innstillingen skal begrunnes dersom disputasen anbefales ikke godkjent.

Disputasen skal være godkjent før diplom kan tildeles.

§ 19. *Godkjenning av doktorgradsprøve*

Fakultetet selv fatter vedtak om godkjenning av doktorgradsprøven, på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstillinger.

Dersom fakultetet selv ikke godkjenner prøveforelesningen, må det avholdes ny prøveforelesning. Ny prøveforelesning må holdes over nytt emne. Ny prøveforelesning holdes innen seks måneder og bedømmes så vidt mulig av den samme komité som den opprinnelige, dersom ikke fakultetet har bestemt noe annet.

Dersom fakultetet selv ikke godkjenner disputasen, kan ph.d.-kandidaten forsvare avhandlingen på nytt én gang. Ny disputas kan tidligst avholdes etter seks måneder og bedømmes så vidt mulig av den samme komité som den opprinnelige, dersom ikke fakultetet har bestemt noe annet.

§ 20. *Kreering og diplom*

På grunnlag av fakultetets innberetning om at opplæringsdelen, avhandlingen og doktorgradsprøven er godkjent, kreerer rektor kandidaten til philosophiae doctor av Universitetet i Oslo.

Doktorgradsdiplom utferdiges av Universitetet i Oslo.

§ 21. *Vedlegg til diplom*

Fakultetet selv skal utstede vedlegg til doktorgradsdiplomet i standardisert format.

Vedlegget skal alltid inneholde opplysninger om innholdet i opplæringsdelen, dato og tittel for prøveforelesningen, tittel på avhandlingen og dato for forsvar av denne. Fakultetet selv kan fastsette at vedlegget skal inneholde ytterligere opplysninger.

Del V. Klage, ikrafttredelse og overgangsbestemmelser**§ 22. *Klage*****§ 22.1. *Klage over avslag på søknad om opptak, vedtak om opphør av studierett, klage over avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen***

Avslag på søknad om opptak, vedtak om opphør av studierett og klage på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen kan påklages etter reglene i forvaltningslovens §§ 28 flg. Grunnlagt klage sendes til fakultetet. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen til Den sentrale klagenemnd ved Universitetet i Oslo til endelig avgjørelse.

§ 22.2. *Klage over eksamen på opplæringsdelen*

Eksamener som er avlagt under opplæringsdelen kan påklages etter lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler, § 5–3 om klage over karakterfastsetting og § 5–2 om klage over formelle feil ved eksamen. Grunnlagt klage sendes til fakultetet. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen til Den sentrale klagenemnd ved Universitetet i Oslo til endelig avgjørelse.

Rutiner for behandling av mistanke om fusk/forsøk på fusk ved Universitetet i Oslo gjelder også for eksamener avlagt under ph.d.-programmene.

§ 22.3. *Klage over avslag på søknad om bedømmelse, ikke godkjent avhandling, prøveforelesning eller forsvar*

Avslag på søknad om å få avhandlingen bedømt og vedtak om ikke godkjent avhandling, prøveforelesning eller forsvar kan påklages etter reglene i forvaltningslovens §§ 28 flg. Grunnlagt klage sendes fakultetet. Fakultetet selv kan oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen begrunnet. Hvis fakultetet selv ikke tar klagen til følge, sendes klagen til Den sentrale klagenemnd ved universitetet til avgjørelse. Den sentrale klagenemnd kan prøve alle sider ved det påklagede vedtak.

Dersom fakultetet selv eller Den sentrale klagenemnd finner grunn til det, kan det oppnevnes enkeltpersoner eller et utvalg til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelsen og de kriteriene denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

§ 23. *Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser***§ 23.1. *Ikrafttredelse***

Forskriften trer i kraft straks og samtidig oppheves forskrift 21. juni 2007 nr. 873.

§ 23.2. *Overgangsbestemmelser*

Den som når denne loven trer i kraft har opptak på ph.d.-program etter forskrift 21. juni 2007 nr. 873, beholder de rettigheter som står i denne dersom dette er til gunst for vedkommende.

1. aug. Nr. 845 2011**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2011**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 1. august 2011 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 12 og forskrift 20. desember 2010 nr. 1778 om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2011 § 10 tredje ledd. Kunngjort 19. august 2011 kl. 14.55.

I

I forskrift 20. desember 2010 nr. 1778 om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2011 gjøres følgende endringer:

§ 4 første ledd (endret) skal lyde:

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap kan maksimalt fiske og lande inntil 1 000 tonn. Maksimalkvoten oppheves fra og med 1. august 2011.

§ 7 femte ledd (nytt) skal lyde:

Maksimalkvotene angitt i første, andre og tredje ledd oppheves fra og med 1. august 2011.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

11. aug. Nr. 846 2011**Forskrift om endring i forskrift om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om fôrvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr (kontrollforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 11. august 2011 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd, jf. § 16 og § 17.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. II nr. 47 og vedlegg II kap. XII nr. 54zzzzo (forordning (EU) nr. 799/2011). Kunngjort 19. august 2011 kl. 14.55.

I

I forskrift 22. desember 2008 nr. 1621 om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om fôrvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr (kontrollforskriften) gjøres følgende endring:

§ 3 skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kapittel II nr. 47 og vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzo (forordning (EF) nr. 669/2009 som endret ved forordning (EU) nr. 212/2010, forordning (EU) nr. 878/2010, forordning (EU) nr. 1099/2010, forordning (EU) nr. 187/2011, forordning (EU) nr. 433/2011 og forordning (EU) nr. 799/2011) om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 882/2004 med hensyn til strengere offentlig kontroll ved import av visse fôrvarer og næringsmidler av ikke-animalsk opprinnelse, og om endring av vedtak 2006/504/EF gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I og II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringen trer i kraft 13. august 2011.

*Forordninger**I*

I den konsoliderte versjonen av forordning (EF) nr. 669/2009 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg I kapittel II nr. 47 og vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzo (forordning (EF) nr. 669/2009 som endret ved forordning (EU) nr. 212/2010, forordning (EU) nr. 878/2010, forordning (EU) nr. 1099/2010, forordning (EU) nr. 187/2011, forordning (EU) nr. 433/2011 og forordning (EU) nr. 799/2011) med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg I og II til EØS-avtalen.

Forordning (EF) nr. 669/2009 er konsolidert til og med endringer gjennomført ved forordning (EU) nr. 799/2011.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► **M6** Kommisjonsforordning (EU) nr. 799/2011 av 9. august 2011

Vedlegg I skal lyde:

- **M1**
- **M2**
- **M3**
- **M4**
- **M5**
- **M6**

Vedlegg I

(A) Fôrvarer og næringsmidler av ikke-animalsk opprinnelse som skal underkastes en strengere kontroll på det utpekte innførselssted

<i>Fôrvarer og næringsmidler (tiltenkt bruk)</i>	<i>KN-kode¹</i>	<i>Norske varenummer</i>	<i>Opprinnelsesstat</i>	<i>Risiko</i>	<i>Hyppighet av fysiske kontroller og identitetskontroller (%)</i>
Jordnøtter, med skall	1202 10 90	12.02.1010; 12.02.1090	<i>Argentina</i>	Aflatoksiner	10
Jordnøtter, uten skall	1202 20 00	12.02.2010; 12.02.2090			
Peanøttsmør	2008 11 10	20.08.1110			
Jordnøtter, tilberedt/konservert på annen måte	2008 11 91; 2008 11 96; 2008 11 98	20.08.1180; 20.08.1191			
<i>(Fôrvarer og næringsmidler)</i>					
Hasselnøtter, med skall	0802 2100	08.02.2100	<i>Aserbajdsjan</i>	Aflatoksiner	10
Hasselnøtter, uten skall	0802 2200	08.02.2200			
<i>(Fôrvarer og næringsmidler)</i>					
Jordnøtter, med skall	1202 10 90	12.02.1010; 12.02.1090	<i>Brasil</i>	Aflatoksiner	10
Jordnøtter, uten skall	1202 20 00	12.02.2010; 12.02.2090			
Peanøttsmør	2008 11 10	20.08.1110			
Jordnøtter, tilberedt/konservert på annen måte	2008 11 91; 2008 11 96; 2008 11 98	20.08.1180; 20.08.1191			
<i>(Fôrvarer og næringsmidler)</i>					
Tørkede nudler	ex 1902	ex 19.02	<i>Kina</i>	Aluminium	10
<i>(Næringsmidler)</i>					
Fersk pomelos	ex 0805 40 00	ex 08.05.4090	<i>Kina</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ¹¹	20
<i>(Næringsmidler)</i>					
Teblader (svart og grønn)	0902	09.02	<i>Kina</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ¹⁰	10
<i>(Næringsmidler)</i>					
Langbønner (<i>Vigna unguiculata</i> spp. <i>sesquipedalis</i>)	ex 0708 20 00; ex 0710 22 00	ex 07.08.2001; ex 07.08.2009; ex 07.10.2201; ex 07.10.2209	<i>Den dominikanske republikk</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ³	50
Bitter melon (<i>Momordica charantia</i>)	ex 0709 90 90; ex 0710 80 95	ex 07.09.9099; ex 07.10.8099			

<i>Fôrvarer og næringsmidler (tiltenkt bruk)</i>	<i>KN-kode¹</i>	<i>Norske varenummer</i>	<i>Opprinnelsesstat</i>	<i>Risiko</i>	<i>Hyppighet av fysiske kontroller og identitetskontroller (%)</i>
Flaskegresskar (Lagenaria siceraria)	ex 0709 90 90; ex 0710 80 95	ex 07.09.9099; ex 07.10.8099			
Pepperfrukter (Capsicum spp.)	0709 60 10; 0709 60 99; 0710 80 51; 0710 80 59	07.09.6010; 07.09.6020; ex 07.09.6090; 07.10.8095; ex 07.10.8099			
Auberginer	0709 30 00; ex 0710 80 95	07.09.3000; ex 07.10.8099			
<i>(Næringsmidler – friske, kjølte eller fryste grønnsaker)</i>					
Appelsiner (friske eller tørkede)	0805 10 20; 0805 10 80	08.05.1090	<i>Egypt</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ⁷	10
Fersken	0809 30 90	08.09.3010; 08.09.3020			
Granatepler	ex 0810 90 95	ex 08.10.9090			
Jordbær	0810 10 00	08.10.1011; 08.10.1023; 08.10.1024; 08.10.1025; 08.10.1030; 08.10.1040			
Grønne bønner	ex 0708 20 00	ex 07.08.2001; ex 07.08.2009			
<i>(Næringsmidler – friske frukt og grønnsaker)</i>					
Pepperfrukter (Capsicum spp.)	0709 60 10; ex 0709 60 99; 0710 80 51; ex 0710 80 59	07.09.6010; 07.09.6020; ex 07.09.6090; 07.10.8095; ex 07.10.8099	<i>Egypt</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ¹²	10
<i>(Næringsmidler – friske, kjølte eller fryste grønnsaker)</i>					
Jordnøtter, med skall	1202 10 90	12.02.1010; 12.02.1090	<i>Ghana</i>	Aflatoksiner	50
Jordnøtter, uten skall	1202 20 00	12.02.2010; 12.02.2090			
Peanøttsmør (Fôrvarer og næringsmidler)	2008 11 10	20.08.1110			
Karriblader (Bergera/Murraya koenigii)	ex 1211 90 85	ex 12.11.9000	<i>India</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS	10

<i>Fôrvarer og næringsmidler (tiltenkt bruk)</i>	<i>KN-kode¹</i>	<i>Norske varenummer</i>	<i>Opprinnelsesstat</i>	<i>Risiko</i>	<i>Hyppighet av fysiske kontroller og identitetskontroller (%)</i>
				og LC-MS eller ved singelrest-metoder ⁵	
<i>(Næringsmidler – friske urter)</i>					
Chilipepper (Capsicum annum), hel	ex 0904 20 10	ex 09.04.2000	India	Aflatoksiner	50
Chilipepper (Capsicum annum), knust eller malt	ex 0904 20 90	ex 09.04.2000			
Chilipepper produkter (karri)	0910 91 05	09.10.9101			
Muskat (Myristica fragrans)	0908 10 00	09.08.1000			
Muskatblomme (Myristica fragrans)	0908 20 00	09.08.2000			
Ingefær (Zingiber officinale)	0910 10 00	09.10.1000			
Gurkemeie (kurkuma)	0910 30 00	09.10.3000			
<i>(Næringsmidler – tørkede krydder)</i>					
Jordnøtter, med skall	1202 10 90	12.02.1010; 12.02.1090	India	Aflatoksiner	20
Jordnøtter, uten skall	1202 20 00	12.02.2010; 12.02.2090			
Peanøttsmør	2008 11 10	20.08.1110			
Jordnøtter, tilberedt/konservert på annen måte	2008 11 91; 2008 11 96; 2008 11 98	20.08.1180; 20.08.1191			
<i>(Fôrvarer og næringsmidler)</i>					
Tilsetningsstoffer i fôr og premikser (Fôrvarer)	ex 2309	ex 23.09	India	Kadmium og bly	10
Fersk okra	ex 0709 90 90	ex 07.09.9099	India	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrest-metoder ²	10
<i>(Næringsmidler)</i>					
Vannmelon (egusi, Citrullus lanatus) frø og produkter framstilt av dette	ex 1207 99 97; ex 1106 30 90; ex 2008 99 99	ex 12.07.9990; ex 11.06.3090; ex 20.08.9909	Nigeria	Aflatoksiner	50
<i>(Næringsmidler)</i>					
Chilipepper (Capsicum annum), hel	ex 0904 20 10	ex 09.04.2000	Peru	Aflatoksiner og Okratoksin A	10
Chilipepper (Capsicum annum), knust eller malt	ex 0904 20 90	ex 09.04.2000			
<i>(Næringsmidler – tørkede krydder)</i>					
Jordnøtter, med skall	1202 10 90	12.02.1010; 12.02.1090	Sør-Afrika	Aflatoksiner	10

<i>Fôrvarer og næringsmidler (tiltenkt bruk)</i>	<i>KN-kode¹</i>	<i>Norske varenummer</i>	<i>Opprinnelsesstat</i>	<i>Risiko</i>	<i>Hyppighet av fysiske kontroller og identitetskontroller (%)</i>
Jordnøtter, uten skall	1202 20 00	12.02.2010; 12.02.2090			
Peanøttsmør	2008 11 10	20.08.1110			
Jordnøtter, tilberedt/konservert på annen måte	2008 11 91; 2008 11 96; 2008 11 98	20.08.1180; 20.08.1191			
<i>(Fôrvarer og næringsmidler)</i>					
Fersk chilipepper (Capsicum spp.)	ex 0709 60 10; ex 0709 60 99; ex 0710 80 51; ex 0710 8059	07.09.6010; 07.09.6020; 07.09.6090; 07.10.8095; ex 07.10.8099	<i>Thailand</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ⁹	10
<i>(Næringsmidler)</i>					
Korianderblader	ex 0709 90 90	ex 07.09.9099	<i>Thailand</i>	Salmonella ⁶	10
Basilikum (holy, sweet)	ex 1211 90 85	ex 12.11.9000			
Mynte	ex 1211 90 85	ex 12.11.9000			
<i>(Næringsmidler – ferske krydder)</i>					
Korianderblader	ex 0709 90 90	ex 07.09.9099	<i>Thailand</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ⁴	20
Basilikum (holy, sweet)	ex 1211 90 85	ex 12.11.9000			
<i>(Næringsmidler – ferske krydder)</i>					
Langbønner (Vigna unguiculata spp. sesquipedalis)	ex 0708 20 00; ex 0710 22 00	ex 07.08.2001; ex 07.08.2009; ex 07.10.2201; ex 07.10.2209	<i>Thailand</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ⁴	50
Auberginer	0709 30 00; ex 0710 80 95	07.09.3000; ex 07.10.8099			
Kålgrønnsaker	0704; ex 0710 80 95	07.04; 07.10.8020; 07.10.8094; ex 07.10.8099			
<i>(Næringsmidler – friske, kjølte eller fryste grønnsaker)</i>					
Paprika (Capsicum annum)	0709 60 10; 0710 80 51	07.09.6010; 07.09.6020; 07.10.8095	<i>Tyrkia</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller	10

<i>Fôrvarer og næringsmidler (tiltenkt bruk)</i>	<i>KN-kode¹</i>	<i>Norske varenummer</i>	<i>Opprinnelsesstat</i>	<i>Risiko</i>	<i>Hyppighet av fysiske kontroller og identitetskontroller (%)</i>
Tomater <i>(Næringsmidler – friske, kjølte eller fryste grønnsaker)</i>	0702 00 00; 0710 80 70	07.02; ex 07.10.8099		ved singelrest-metoder ⁸	
Tørkede druer (vinranke frukt) <i>(Næringsmidler)</i>	0806 20	08.06.2000	Usbekistan	Okratoksin A	50
Chilipepper (Capsicum annum), knust eller malt	ex 0904 20 90	ex 09.04.2000	Alle tredjestater	Sudan-fargestoff	10
Chilipepper produkter (karri)	0910 91 05	09.10.9101			
Gurkemeie (kurkuma) <i>(Næringsmidler – tørkede krydder)</i>	0910 30 00	09.10.3000			
Rød palmeolje <i>(Næringsmidler)</i>	ex 1511 10 90	ex 15.11.1090			

- 1 Når bare visse produkter under en kode skal undersøkes, og det ikke finnes noen særskilt underinndeling av koden i varenavnklaturen, er koden angitt med «ex» (for eksempel, ex 1006 30: gjelder bare basmatiris beregnet for direkte menneskelig konsum).
- 2 Særlig rester av: acefat, metamidofos, triazofos, endosulfan, monokrotofos.
- 3 Særlig rester av: amitraz, acefat, aldikarb, benomyl, karbendazim, klorfenapyr, klorpyrifos, CS₂ (ditiokarbamater), diafentiuron, diazinon, diklorvos, dikofol, dimetoat, endosulfan, fenamidon, imidakloprid, malation, metamidofos, metiokarb, metomyl, monokrotofos, ometoat, oksamyl, profenofos, propikonazol, thiabendazol, tiakloprid.
- 4 Særlig rester av: acefat, karbaryl, karbendazim, karbofuran, klorpyrifos, klorpyrifos-metyl, dimetoat, etion, malation, metalaksyl, metamidofos, metomyl, monokrotofos, ometoat, profenofos, protiofos, kvinalfos, triadimefon, triazofos, dikrotofos, EPN, triforin.
- 5 Særlig rester av: triazofos, oksydemeton-metyl, klorpyrifos, acetamiprid, tiametoksam, klotianidin, metamidofos, acefat, propargit, monokrotofos.
- 6 Referansemetode EN/ISO 6579 eller annen sertifisert metode som er vurdert mot denne i henhold til artikkel 5 i forordning (EF) nr. 2073/2005.
- 7 Særlig rester av: karbendazim, cyflutrin, cyprodinil, diazinon, dimetoat, etion, fenitrotion, fenpropatrin, fludioksonil, hexaflumuron, lambda-cyhalotrin, metiokarb, metomyl, ometoat, oksamyl, fentoat, tiofanatmetyl.
- 8 Særlig rester av: metomyl, oksamyl, karbendazim, klofentezin, diafentiuron, dimetoat, formetanat, malation, procymidon, tetradifon, tiofanatmetyl.
- 9 Særlig rester av: karbofuran, metomyl, ometoat, dimetoat, triazofos, malation, profenofos, protiofos, etion, karbendazim, triforin, procymidon, formetanat.
- 10 Særlig rester av: buprofezin, imidakloprid, fenvalerat og esfenvalerat (summen av RS & SR isomerer), profenofos, trifluralin, triazofos, triadimefon og triadimenol (summen av triadimefon og triadimenol), cypermetrin (cypermetrin inkludert andre isomerblandinger (summen av isomerer)).
- 11 Særlig rester av: triazofos, triadimefon og triadimenol (summen av triadimefon og triadimenol), paration-metyl, fentoat.
- 12 Særlig rester av: karbofuran (sum), klorpyrifos, cypermetrin (sum), cyprokonazol, dikofol (sum), difenokonazol, dinotefuran, etion, flusilazol, folpet, prokloraz, profenofos, propikonazol, tiofanatmetyl, triforin.

(B) Definisjoner

I dette vedlegget viser «Sudan-fargestoff» til følgende kjemiske stoffer:

- (i) Sudan I (CAS Nummer 842–07–9);
- (ii) Sudan II (CAS Nummer 3118–97–6);
- (iii) Sudan III (CAS Nummer 85–86–9);
- (iv) Skarlagernød; eller Sudan IV (CAS Nummer 85–83–6).

- ◀ M2
- ◀ M3
- ◀ M4
- ◀ M5
- ◀ M6

Avsnittet «Forordninger i pdf» skal lyde:

Nedenfor gjengis forordning (EF) nr. 882/2004, forordning (EF) nr. 776/2006, forordning (EF) nr. 180/2008, forordning (EF) nr. 301/2008, forordning (EF) nr. 737/2008, forordning (EF) nr. 1029/2008, forordning (EF) nr.

669/2009, forordning (EU) nr. 212/2010, forordning (EU) nr. 878/2010, forordning (EU) nr. 1099/2010, forordning (EU) nr. 187/2011, forordning (EU) nr. 433/2011 og forordning (EU) nr. 799/2011.

Etter forordning (EU) nr. 433/2011 settes følgende inn:

Forordning (EU) nr. 799/2011

For å lese forordningen se her: (Oversettelse foreligger ikke ennå.)

II

Endringer i kontrollforskriften konsolidert forordning (EF) nr. 669/2009 vedlegg I angående produktene hasselnøtter fra Aserbajdsjan, pomelo fra Kina, teblader fra Kina, pepperfrukter fra Egypt og tilsetningsstoffer i før og premikser fra India, samt fotnotene 10, 11 og 12, trer i kraft 1. oktober 2011.

Øvrige endringer trer i kraft 13. august 2011.

12. aug. Nr. 847 2011

Forskrift om mobilitetsfremmende stønad

Hjemmel: Fastsatt av Arbeidsdepartementet 12. august 2011 med hjemmel i lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkedstjenester (arbeidsmarkedsloven) § 13. Kunngjort 19. august 2011 kl. 14.55.

I

§ 1. Formål

Hovedformålet med stønadene etter denne forskriften er å stimulere til geografisk mobilitet og fleksibilitet på arbeidsmarkedet.

§ 2. Hvem som kan få stønadene

Personer som uforskyldt er helt eller delvis arbeidsløse, og som ikke kan få arbeid på hjemstedet, men er villig til å ta arbeid på et annet sted i Norge, Norden eller i EØS-området, kan få stønad etter denne forskriften. Stønad kan gis til personer som er registrert som arbeidssøkere hos Arbeids- og velferdsetaten.

Ved vurderingen av om søkeren er uforskyldt ledig, skal arbeids- og velferdsetaten ikke legge vekt på forhold som ligger lenger tilbake enn åtte uker.

Søkere som får utgiftene dekket av arbeidsgiveren eller på annen måte etter lov, avtale eller praksis, får ikke stønad.

Arbeids- og velferdsdirektoratet kan gi nærmere retningslinjer om prioriteringen av personer som søker stønad.

§ 3. Reisestønad

Arbeids- og velferdsetaten kan gi en arbeidssøker stønad til dekning av de nødvendige og dokumenterte utgiftene til reise med rutegående transportmiddel som overstiger 440 kroner per reise

- a) i forbindelse med jobbintervju på annet sted enn bostedet, og
- b) i forbindelse med tiltredelse på nytt arbeidssted, dersom arbeidssøker ikke har fått jobb på hjemstedet.

Det kan gis stønad til dekning av nødvendige utgifter til reise med rutegående transportmiddel for registrert arbeidssøker som kalles inn til Arbeids- og velferdsetaten i forbindelse med oppfølging for å komme i arbeid.

Arbeids- og velferdsetaten kan godkjenne bruk av egen bil, eller andre transportmidler, om det ikke finnes rutegående transportmiddel. Godtgjørelse ved bruk av egen bil gis med 2,10 kroner per km. Nødvendige utgifter som påløper i forbindelse med reisen, herunder utgifter til bomvei, parkering og piggdekkavgift kan også dekkes.

§ 4. Flyttestønad

Arbeids- og velferdsetaten kan gi stønad til dekning av de nødvendige og dokumenterte utgiftene til flytting som overstiger 2730 kroner, i forbindelse med tiltredelse på nytt arbeidssted.

Søkeren må ha innhentet minst to skriftlige pristilbud fra flyttebyrå. Dersom søkeren velger å flytte selv, kan utgiftene til kjøring med egen bil en vei dekkes.

Godtgjørelse ved bruk av egen bil er 2,10 kroner per km. Nødvendige utgifter som påløper i forbindelse med reisen, herunder utgifter til bomvei, parkering og piggdekkavgift kan også dekkes.

§ 5. Fremsetting av søknaden

Søknad om reise- og flyttestønad skal fremmes for Arbeids- og velferdsetaten på det sted søkeren oppholder seg før reisen.

Søkere som kan påberope seg manglende orientering fra Arbeids- og velferdsetatens side om adgangen til å få slik stønad, kan likevel fremme søknad for Arbeids- og velferdsetaten på det nye arbeidsstedet etter at reisen er foretatt. Det samme gjelder for

- a) reisestønad i forbindelse med tiltredelse på nytt arbeidssted dersom Arbeids- og velferdsetaten har formidlet søkeren fra et annet land til arbeid her i landet, og
- b) flyttehjelp dersom flyttingen skjer etter at det nye arbeid ble tiltrådt.

II Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2012. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 5. desember 1990 nr. 950 om mobilitetsfremmende stønad gjennom Arbeids- og velferdsetaten.

16. aug. Nr. 848 2011

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2011

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 16. august 2011 med hjemmel i forskrift 17. desember 2010 nr. 1657 om regulering av fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2011 § 7. Kunngjort 19. august 2011 kl. 14.55.

I

I forskrift 17. desember 2010 nr. 1657 om regulering av fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2011 gjøres følgende endring:

§ 4 femte ledd (nytt) skal lyde:

Maksimalkvoten for perioden 1. mai–31. august oppheves med virkning 16. august.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

16. aug. Nr. 849 2011

Forskrift om krav til teknisk standard for flytende akvakulturanlegg (NYTEK-forskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 16. august 2011 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven) § 12 og § 24. Kunngjort 19. august 2011 kl. 14.55.

Kapittel 1. Formål, virkeområde og definisjoner

§ 1. Formål

Forskriften skal bidra til å forebygge rømming av fisk fra flytende akvakulturanlegg gjennom å sikre forsvarlig teknisk standard på anleggene.

§ 2. Forskriftens geografiske og personelle virkeområde

Forskriften gjelder for norsk landterritorium og territorialfarvann, på kontinentalsokkelen og i Norges økonomiske sone.

Forskriften gjelder for enhver som driver akvakultur av fisk i flytende akvakulturanlegg uavhengig av formålet med akvakulturproduksjonen.

Forskriften gjelder for vare- og tjenesteleverandører, herunder akkrediterte organ, til akvakulturnæringen avgrenset til flytende akvakulturanlegg.

§ 3. Forskriftens saklige virkeområde

Forskriften gjelder for flytende akvakulturanlegg, for alle hovedkomponenter, konstruksjonsdeler til fortøyning og ekstrautstyr til slike anlegg.

Forskriften gjelder for flåte kun når det er en slik forbindelse eller nærhet mellom flåten og det øvrige anlegget at teknisk svikt eller havari ved flåten kan føre til rømming. Fortøyning til flåte er alltid omfattet av forskriften.

§ 4. Henvisninger fra forskriften til krav fastsatt i NS 9415:2009

Når det i denne forskriften henvises til NS 9415:2009 menes Norsk Standard 9415:2009 – Flytende oppdrettsanlegg – eller europeisk eller internasjonal standard med tilsvarende sikkerhetsnivå som NS 9415:2009.

§ 5. Definisjoner

I denne forskrift menes med:

- a) *brugerhåndbok*: dokument som beskriver korrekt identifikasjon av deler, transport, lagring, håndtering, montering, grensesnitt, drift av og begrensninger til hovedkomponenter i akvakulturanlegget
- b) *ekstrautstyr*: teknisk utstyr, fastmontert eller flyttbart, som brukes til å utføre operasjoner på et akvakulturanlegg, hvor svikt eller mangler ved utstyret kan føre til rømming
- c) *flytende akvakulturanlegg*: flytende eller nedsenkbart anlegg for akvakultur av fisk
- d) *flytekrage*: ramme som gir oppdrift og feste for en eller flere notposer
- e) *flåte*: flytende arbeids- eller oppbevaringsstasjon
- f) *fortøyning*: komplett system av liner og bunnfester for å holde flytekrage eller flåte i ønsket posisjon
- g) *hovedkomponent*: flytekrage, flåte, not og fortøyning
- h) *konfigurasjon*: et flytende akvakulturanleggs sammensetning av hovedkomponenter og ekstrautstyr

- i) *konstruksjonsdel til fortøyning*: kjetting, sjakkell, kause, tau, bøye, koblingsselement, bunnfeste med mer som kan inngå i fortøyning
- j) *leverandør*: enhver som selger, leier ut eller på annen måte leverer komponenter, ekstrautstyr og tjenester til akvakulturnæringen
- k) *miljølast*: last på et flytende akvakulturanlegg fra vind, strøm, bølger, havdønninger, springflo og is
- l) *verifisering*: undersøkelse med formål å bekrefte og dokumenteresamsvar mot NS 9415:2009.

Kapittel 2. Krav om akkreditering av sertifiserings- og inspeksjonsorgan

§ 6. *Krav til akkrediterte produktsertifiseringsorgan*

Produktsertifiseringsorganer skal være akkreditert etter NS-EN 45011 – Generelle krav til organer som har systemer for produktsertifisering – eller den til enhver tid gjeldende internasjonale standard med samme formål.

§ 7. *Krav til akkrediterte inspeksjonsorgan*

Inspeksjonsorganer som skal utføre lokalitetsundersøkelser, fortoyninganalyse, utstede hovedkomponentbevis eller utstede anleggssertifikat skal være akkreditert etter NS-EN ISO/IEC 17020 – Generelle krav til drift av ulike typer organer som utfører inspeksjoner.

Akkrediterte organer må tilfredsstillere krav til uavhengighetstype A etter NS-EN ISO/IEC 17020.

Akkrediterte organer skal ha relevant kompetanse i henhold til krav fastsatt i NS 9415:2009 og de oppgaver organet skal utføre.

§ 8. *Krav til akkreditering*

Akkreditering som nevnt i § 6 og § 7 skal foretas av Norsk Akkreditering eller annet akkrediteringsorgan som har undertegnet de relevante multilaterale avtaler for gjensidig internasjonal anerkjennelse, og som er etablert i et EU-/EØS-land.

Kapittel 3. Lokalitetsundersøkelse

§ 9. *Krav til lokalitetsundersøkelse*

Før et flytende akvakulturanlegg kan utplasseres på en lokalitet skal det gjennomføres en lokalitetsundersøkelse som oppfyller krav fastsatt i NS 9415:2009.

Ved arealutvidelser må eksisterende lokalitetsundersøkelse oppdateres slik at det utvidede arealet omfattes av undersøkelsen.

For lokaliteter som er klarert for akvakultur før 1. januar 2012 skal det innhentes en lokalitetsundersøkelse som tilfredsstiller kravene i NS 9415:2009 innen 1. januar 2013. Eksisterende lokalitetsklassifisering i henhold til NS 9415:2003 må oppdateres slik at den tilfredsstiller krav til lokalitetsundersøkelse etter NS 9415:2009.

§ 10. *Krav til organ som utfører lokalitetsundersøkelse*

Lokalitetsundersøkelser og oppdateringer skal foretas av inspeksjonsorgan som er akkreditert for å foreta lokalitetsundersøkelser, jf. § 7.

Grunnlagsdokumentasjon til lokalitetsundersøkelse innhentet av andre kan brukes, dersom det akkrediterte inspeksjonsorganet har gjennomgått dokumentasjonen og verifisert at den oppfyller krav fastsatt i NS 9415:2009.

§ 11. *Lokalitetsrapport*

Lokalitetsundersøkelse skal dokumenteres skriftlig i en lokalitetsrapport i samsvar med krav fastsatt i NS 9415:2009. Lokalitetsrapporten skal være tilgjengelig på akvakulturanlegget undersøkelsen gjelder for eller anleggets tilhørende landbase.

Kapittel 4. Krav til komponenter mv.

§ 12. *Betingelse for bruk*

Hovedkomponenter, konstruksjonsdeler til fortøyning og ekstrautstyr som faller inn under NS 9415:2009, skal oppfylle krav fastsatt i standarden dersom de er anskaffet fra leverandør etter 1. januar 2012. For not, flytekrage, flåte og konstruksjonsdeler til fortøyning gjelder i tillegg krav om produktsertifisering, jf. § 13.

§ 13. *Krav om produktsertifisering*

Not, flytekrage, flåte skal være produktsertifisert av akkreditert sertifiseringsorgan, jf. § 6, og i samsvar med krav fastsatt i NS 9415:2009.

Konstruksjonsdeler som inngår i fortøyning og kan ha betydning for rømmingsfaren, skal være produktsertifisert av akkreditert sertifiseringsorgan jf. § 6 og i samsvar med krav fastsatt i NS 9415:2009. Dette gjelder kun for konstruksjonsdeler som leveres ny fra leverandør og tas i bruk etter 1. januar 2013.

Det er et vilkår for produktsertifisering at det foreligger brukerhåndbok som samsvarer med krav fastsatt i NS 9415:2009.

Hovedkomponenter som vanskelig lar seg sertifisere etter NS 9415:2009 skal ha produktsertifikat med samme sikkerhetsnivå som NS 9415:2009 eller bedre.

§ 14. Krav om produktsertifiseringsbevis

Akkreditert produktsertifiseringsorgan skal i eget produktsertifiseringsbevis dokumentere at produktsertifiserte komponenter samsvarer med krav fastsatt i NS 9415:2009. Produktsertifiseringsbevis skal utstedes til leverandøren.

Dokumentet skal inneholde følgende opplysninger:

- a) sertifiseringsorganets navn, logo, adresse, akkrediteringsnummer og underskrift,
- b) produkttype og eventuelt produktnavn,
- c) et unikt nummer for produktsertifiseringsdokumentet,
- d) dato for produktsertifiseringen,
- e) omfanget av produktsertifiseringen,
- f) hvilken standard produktet er sertifisert etter,
- g) pålitelighetsklasse og kriterier for gyldighet av produktsertifiseringen,
- h) navn og adresse til leverandøren av det sertifiserte produktet og
- i) akkrediteringsmerke til Norsk Akkreditering eller annet anerkjent akkrediteringsorgan.

§ 15. Unntak fra krav om produktsertifisering – Hovedkomponentbevis

Flytekrage som var levert fra leverandør før 1. oktober 2004, og som ikke er produktsertifisert, skal ha hovedkomponentbevis for å kunne brukes til akvakultur etter 1. januar 2013.

Flåte, produsert og levert før 1. oktober 2004, og som ikke har produktsertifikat, skal ha hovedkomponentbevis for å kunne brukes til akvakultur etter 1. januar 2013.

Hovedkomponentbeviset skal skriftlig dokumentere at vilkårene i § 16 er oppfylt. I tillegg skal hovedkomponentbeviset:

- a) gi en beskrivelse av hovedkomponenten beviset gjelder,
- b) vise inspeksjonsorganets navn, logo, adresse, akkrediteringsnummer og underskrift,
- c) ha et unikt nummer for hovedkomponentbeviset og
- d) vise dato for utstedelse og utløpsdato.

Hovedkomponentbevis er gyldig i tre år fra utstedelsesdato.

Hovedkomponentbeviset skal være tilgjengelig på det anlegget komponentene brukes på, eller på anleggets tilhørende landbase.

§ 16. Vilkår for hovedkomponentbevis

Hovedkomponentbevis skal utstedes av inspeksjonsorgan akkreditert for å utstede hovedkomponentbevis, jf. § 7.

Hovedkomponentbeviset kan bare utstedes dersom:

- a) det foreligger en brukerhåndbok for hovedkomponenten som oppfyller kravene fastsatt i NS 9415:2009,
- b) det verifiseres at hovedkomponenten er i forsvarlig teknisk stand,
- c) det er fastsatt hvilke miljølaster hovedkomponenten tåler og
- d) det gjennom analyser dokumenteres at hovedkomponenten tilfredsstillers funksjonskravene i NS 9415:2009 ved relevante miljøforhold.

Kapittel 5. Krav til fortøyningsanalyse og utlegg av fortøyning**§ 17. Krav til fortøyningsanalyse**

Før fortøyning legges ut, skal det foretas en fortøyningsanalyse i samsvar med krav fastsatt i NS 9415:2009 av et inspeksjonsorgan akkreditert for å foreta fortøyningsanalyser, jf. § 7.

Fortøyningsanalyse kan ikke foretas før det foreligger en lokalitetsundersøkelse, jf. § 9.

Fortøyningsanalysen skal:

- a) inneholde en vurdering som viser at fortøyningen samsvarer med krav fastsatt i NS 9415:2009,
- b) bygge på resultatene fra lokalitetsundersøkelsen og
- c) ta hensyn til det flytende akvakulturanlegget som skal plasseres på lokaliteten.

For fortøyning som er lagt ut før 1. januar 2004 skal fortøyningsanalyse foreligge innen 1. januar 2013.

§ 18. Dokumentasjon av fortøyningsanalyse

Fortøyningsanalysen skal dokumenteres skriftlig. Dokumentasjonen skal inneholde følgende opplysninger:

- a) hvilken lokalitet analysen gjelder,
- b) vurderinger i henhold til § 17, tredje ledd punkt a–c,
- c) resultatet av analysen og de krav som oppstilles til fortøyningen,
- d) en beskrivelse av hele fortøyningssystemet i henhold til NS 9415:2009,
- e) en skisse eller et kart av hele fortøyningen hvor alle hovedkomponenter i anlegget er tegnet inn,
- f) gi en beskrivelse av hvilke type utstyr og konfigurasjon analysen gjelder for og
- g) pålitelighetsklasse.

Dokumentasjonen skal være tilgjengelig på akvakulturanlegget analysen gjelder for, eller på anleggets tilhørende landbase.

§ 19. Krav til utlegg av fortøyning og fortøyningsinspeksjon

Fortøyning til flytende akvakulturanlegg skal legges ut, og til enhver tid være i samsvar med, krav oppstilt i fortøyningsanalysen. Avvik fra fortøyningsanalysen må dokumenteres og påføres fortøyningsrapporten. Ved vesentlige avvik må det gjøres en ny fortøyningsanalyse.

Det må gjøres en ny fortøyningsanalyse ved endringer av anlegget som har betydning for lastene som overføres fra anlegg til fortøyning.

Fortøyning som legges ut etter 1. januar 2013 skal senest to måneder etter utlegg inspiseres ved hjelp av undervannskamera, fjernstyrt miniubåt eller tilsvarende teknologi.

Tidspunkt for og resultater av inspeksjon skal dokumenteres skriftlig i en egen rapport for fortøyningsinspeksjon. Dokumentasjonen skal være tilgjengelig på akvakulturanlegget inspeksjonen gjelder for eller anleggets tilhørende landbase.

Kapittel 6. Krav til leverandør av hovedkomponenter mv.**§ 20. Krav til produktsertifikat**

Leverandør av sertifiserte produkter etter kapittel 4 skal sammen med produktet levere et produktsertifikat.

Følgende opplysninger skal fremgå av produktsertifikatet:

- a) produsentens navn, logo, adresse og underskrift,
- b) produktsertifiseringsbevisets unike nummer,
- c) hvilket organ som har utstedt produktsertifiseringsbeviset til leverandør,
- d) dato for utstedelse av produktsertifikatet og kriterier for gyldighet,
- e) unikt produktnummer eller serienummer til produktet,
- f) hvilke miljølaster produktet skal tåle,
- g) pålitelighetsklasse etter NS 9415:2009 og
- h) hvilke standard produktet er sertifisert i henhold til.

Produktsertifikatet skal være tilgjengelig akvakulturanlegget produktet er i bruk på eller anleggets tilhørende landbase.

§ 21. Krav til brukerhåndbok

Leverandør av sertifiserte produkter etter kapittel 4, skal sammen med produktet levere brukerhåndbok som tilfredsstillende krav fastsatt i NS 9415:2009.

Leverandør av ekstrautstyr skal sammen med produktet levere brukerhåndbok som minimum inneholder beskrivelse av montering, drift og vedlikehold.

Brukerhåndboken skal være tilgjengelig på det akvakulturanlegget produktet eller ekstrautstyret brukes på, eller på anleggets tilhørende landbase.

§ 22. Krav til sporbarhet

Leverandør av flytende akvakulturanlegg, samt hovedkomponenter, konstruksjonsdeler og ekstrautstyr skal ha system for å sikre sporbarhet og avvikshåndtering, slik at plikten etter § 23 kan ivaretas.

§ 23. Plikt til å iverksette tiltak ved avvik, varslingsplikt mv.

Dersom leverandør av produkter eller tjenester til akvakulturnæringen har, eller burde ha, kjennskap til avvik ved egne produkter eller tjenester som kan føre til rømming av fisk, plikter leverandøren uten ugrunnet opphold å iverksette egnede tiltak for å lukke avvikene. Leverandøren skal straks melde fra om avviket til Fiskeridirektoratet og til mottakere av produktet eller tjenesten.

Kapittel 7. Anleggssertifikat**§ 24. Krav om anleggssertifikat**

Alle flytende akvakulturanlegg skal innen 1. januar 2013 ha anleggssertifikat utstedt av inspeksjonsorgan akkreditert for å utstede anleggssertifikat, jf. § 7. Anleggssertifikatet utstedes for ett flytende akvakulturanlegg på én lokalitet.

Flytende akvakulturanlegg som ikke har anleggssertifikat kan ikke brukes til akvakultur etter dette tidspunkt.

For flytende akvakulturanlegg som legges ut på lokalitet etter forskriftens ikrafttredelse, skal anleggssertifikat være utstedt før anlegget tas i bruk.

§ 25. Vilkår for å få anleggssertifikat

Før anleggssertifikat kan utstedes:

- a) må nødvendige produktsertifikat jf. § 20 og hovedkomponentbevis jf. § 15 foreligge,
- b) for flåte må det vurderes om det er en slik nærhet eller forbindelse mellom flåte og det øvrige anlegg som nevnt i § 3, 2. ledd,
- c) lokalitetsrapport, fortøyningsanalyse og rapport etter fortøyningsinspeksjon må foreligge før anleggssertifikat kan utstedes.

Anleggssertifikatet kan ikke utstedes før det er foretatt en fysisk inspeksjon av det flytende akvakulturanlegget som sertifikatet gjelder for. Ved gjennomgangen skal det verifiseres at:

- a) hovedkomponentene og ekstrautstyret er i forsvarlig teknisk stand,

- b) hovedkomponentene passer sammen, og er montert i henhold til brukerhåndbøkene,
- c) ekstrautstyr er montert forsvarlig og i samsvar med brukerhåndbøker,
- d) de aktuelle hovedkomponentene tåler miljølastene på lokaliteten.

Dette skal vurderes ut fra lokalitetsundersøkelsen og produktsertifikat eller hovedkomponentbevis.

§ 26. Krav til anleggssertifikatet

Anleggssertifikatet skal dokumentere at vilkårene i § 25 er oppfylt. Følgende skal også framgå av anleggssertifikatet:

- a) inspeksjonsorganets navn, logo, adresse, akkrediteringsnummer og underskrift,
- b) akkrediteringsmerke til Norsk Akkreditering eller tilsvarende anerkjent akkrediteringsorgan,
- c) dato for utstedelse av sertifikatet og utløpsdato,
- d) unikt lokalitetsnummer for lokaliteten som akvakulturanlegget er utplassert på.

§ 27. Dokumentasjon av anleggskonfigurasjon

Anleggssertifikatet skal også beskrive det flytende akvakulturanleggets nåværende eller mulige fremtidige konfigurasjon. Opplysninger i anleggssertifikatet om anleggets mulige fremtidige konfigurasjon er et vilkår for at det kan gjøres endringer på akvakulturanlegget uten at nytt anleggssertifikat må utstedes. Anleggets konfigurasjon skal beskrives i henhold til kravene i bokstav a–e.

- a) For not; opplysninger om dimensjonsklasse, innfestingspunkt til flytekrage, fysisk utforming, soliditet, utspilingsystem og styrke.
- b) For flytekrage; opplysninger om fysisk utforming, materiale, antall flytekrager og plassering av flytekragene i anlegget.
- c) For flåte; opplysninger om plassering på lokalitet, avstand til nærmeste flytekrage og om flåten har separat fortøyningssystem eller er fortøyd sammen med det øvrige anlegget.
- d) For fortøyning; opplysninger om hele fortøyningssystemet dokumentert ved en skisse eller kart hvor alle hovedkomponenter i anlegget er tegnet inn.
- e) For ekstrautstyr; opplysninger om bruk og plassering.

Innehaver av akvakulturtillatelse plikter å føre journal over samtlige hovedkomponenter som byttes inn og ut på lokaliteten.

Anleggssertifikat og journal over hovedkomponenter skal være tilgjengelig på akvakulturanlegget anleggssertifikatet gjelder for eller på anleggets tilhørende landbase.

§ 28. Anleggssertifikatets gyldighet

Anleggssertifikatet er gyldig i fem år fra utstedelsesdato.

Ved endringer av akvakulturanlegget utover den beskrevne konfigurasjonen, kan den endrede delen av anlegget ikke tas i bruk før nytt anleggssertifikat er innhentet etter § 24 og § 25.

§ 29. Rapportering

Inspeksjonsorgan, som utsteder anleggssertifikat i henhold til dette kapittelet, skal senest to uker etter utstedelsen elektronisk sende inn kopi av anleggssertifikatet og grunnlagsdata for utstedelse av sertifikatet til Fiskeridirektoratet på den måte direktoratet bestemmer.

Kapittel 8. Bruk og vedlikehold

§ 30. Montering og tilpasning

Innehaver av akvakulturtillatelse skal påse at hovedkomponenter, konstruksjonsdeler og ekstrautstyr som inngår i det flytende akvakulturanlegget til enhver tid er montert riktig sammen og tilpasset hverandre i samsvar med krav oppstilt i NS 9415:2009, brukerhåndbøker og anleggssertifikat.

§ 31. Bruk, vedlikehold og varslingsplikt

Innehaver av akvakulturtillatelse skal påse at det flytende akvakulturanlegget til enhver tid er i forsvarlig teknisk stand.

Hovedkomponenter, konstruksjonsdeler til fortøyning, ekstrautstyr og andre produktsertifiserte komponenter skal brukes og vedlikeholdes i samsvar med krav oppstilt i brukerhåndbok og NS 9415:2009.

Dersom innehaver av akvakulturtillatelse har, eller burde ha, kjennskap til avvik ved produkter eller tjenester som kan føre til rømming av fisk, plikter vedkommende uten ugrunnet opphold å iverksette egnet tiltak for å hindre eller begrense rømming. Innehaveren skal melde fra om avviket til Fiskeridirektoratet og til leverandøren av produktet eller tjenesten.

§ 32. Ettersyn og reparasjon av notposer

Ettersyn og reparasjon av not skal foretas av serviceverksted som er sertifisert av et akkreditert produktsertifiseringsorgan i henhold til krav i NS 9415:2009. Sertifiseringen skal dokumenteres i et eget sertifiseringsdokument for serviceverkstedet som inneholder:

- a) verkstedets navn, adresse og organisasjonsnummer,
- b) sertifiseringsorganets navn, logo, adresse, akkrediteringsnummer og underskrift,
- c) et unikt nummer for sertifiseringsdokumentet,

- d) dato for sertifiseringen og
- e) den standarden verkstedet er sertifisert etter.

Ettersyn og reparasjoner skal tilfredsstillende krav oppstilt i NS 9415:2009 og brukerhåndbok. Reparasjoner skal dokumenteres i servicekort og inneholde:

- a) verkstedets navn, adresse og underskrift,
- b) sertifiseringsdokumentets nummer for serviceverkstedet,
- c) notposens identifikasjon,
- d) beskrivelse av skadens plassering og omfang og
- e) beskrivelse av reparasjonen.

Lokale og midlertidige utbedringer som er nødvendige for å hindre rømming av fisk mens noten er i bruk, anses ikke som reparasjon etter bestemmelsen.

Kapittel 9. Sluttbestemmelser

§ 33. Dispensasjonsadgang

Fiskeridirektoratet kan i særlige tilfeller dispensere fra forskriften.

§ 34. Straff og andre reaksjoner ved overtredelse

Overtredelse av forskriften eller vedtak fattet i medhold av den, kan medføre straff og andre reaksjoner etter lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur.

§ 35. Ikrafttredelse og oppheving av forskrift

Forskriften trer i kraft 1. januar 2012. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 11. desember 2003 nr. 1490 om krav til teknisk standard for installasjoner som nyttes til akvakultur.

I forskrift 29. mars 2007 nr. 361 om reaksjoner ved overtredelse av akvakulturloven gjøres følgende endringer:

§ 11 første ledd skal lyde:

Ved overtredelse av forskrift om tillatelse til akvakultur for laks, ørret og regnbueørret § 29, forskrift om tillatelse til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret § 4 første ledd, jf. annet ledd nr. 2, forskrift om tildeling og drift ved havbeiteverksemd § 28, forskrift om drift av akvakulturanlegg § 5, § 7, § 31, § 32 eller § 33 eller forskrift om krav til teknisk standard for flytende akvakulturanlegg § 24 (krav om anleggssertifikat) utgjør overtredelsesgebyret folketrygdens grunnbeløp multiplisert med en, tre, seks eller ti. Utmålingen tar utgangspunkt i folketrygdens grunnbeløp på overtredelsestidspunktet.

Nytt § 12 annet ledd skal lyde:

Endringen i § 11 første ledd trer i kraft 1. januar 2012, samtidig med ikrafttredelse av forskrift om krav til teknisk standard for flytende akvakulturanlegg.

17. aug. Nr. 850 2011

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fiske etter blåkveite nord for 62° N i 2011

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 17. august 2011 med hjemmel i forskrift 14. desember 2010 nr. 1603 om regulering av fiske etter blåkveite nord for 62° N i 2011 § 10. Kunngjort 19. august 2011 kl. 14.55.

I

I forskrift 14. desember 2010 nr. 1603 om regulering av fiske etter blåkveite nord for 62° N i 2011 gjøres følgende endring:

§ 3 (endret) skal lyde:

§ 3. Maksimalkvoter for fartøy under 28 meter største lengde

Fartøy som kan delta i fisket etter § 2 tredje ledd kan maksimalt fiske og lande følgende kvanta blåkveite rundt vekt:

<i>Lengde</i>	<i>Maksimalkvote</i>
0–13,99 meter største lengde	15 tonn
14–19,99 meter største lengde	18 tonn
20–27,99 meter største lengde	21 tonn

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

19. aug. Nr. 851 2011**Forskrift om endring i sikkerhetsstyringsforskriften, jernbaneinfrastrukturforskriften og sikkerhetsforskriften**

Hjemmel: Fastsatt av Statens jernbanetilsyn 19. august 2011 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) § 4, § 5, § 6 og § 16, jf. forskrift 10. desember 2010 nr. 1568 om jernbanevirksomhet mv. på det nasjonale jernbanenettet (jernbaneforskriften) § 1–3 ellefte ledd. Kunngjort 23. august 2011 kl. 13.30.

I

I forskrift 11. april 2011 nr. 389 om sikkerhetsstyring for jernbanevirksomheter på det nasjonale jernbanenettet (sikkerhetsstyringsforskriften) gjøres følgende endringer:

- § 4–5 tredje ledd oppheves.
- I vedlegg I endres begrepet «rullende materiell» til «kjøretøy».

II

I forskrift 11. april 2011 nr. 388 om nasjonale tekniske krav m.m. til jernbaneinfrastruktur på det nasjonale jernbanenettet (jernbaneinfrastrukturforskriften) § 3–11 annet ledd skal begrepet «infrastruktur» erstattes med «jernbaneinfrastruktur».

III

I forskrift 19. desember 2005 nr. 1621 om krav til jernbaneforetak på det nasjonale jernbanenettet (sikkerhetsforskriften) skal § 1–1 første ledd nytt annet punktum lyde:

Forskriften gjelder også innehavere av kjøretøy som trafikkerer det nasjonale jernbanenettet.

IV

Denne forskriften trer i kraft straks.

19. aug. Nr. 852 2011**Forskrift om endring i forskrift om import fra tredjestater av visse levende dyr, bier, humler og ferskt kjøtt av visse dyr**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 19. august 2011 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd, jf. § 12 og § 19.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I innledende del nr. 7 (forordning (EU) nr. 801/2011). Kunngjort 23. august 2011 kl. 13.30.

I

I forskrift 23. juli 2010 nr. 1137 om import fra tredjestater av visse levende dyr, bier, humler og ferskt kjøtt av visse dyr gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet tilføyes følgende forordning til de som har endret forordning (EU) nr. 206/2010:

Forordning (EU) nr. 801/2011.

§ 1 skal lyde:

§ 1. Forordning (EU) nr. 206/2010

EØS-avtalen vedlegg I kapittel I, innledende del nr. 7 (forordning (EU) nr. 206/2010, som endret ved forordning (EU) nr. 810/2010 forordning (EU) nr. 144/2011 forordning (EU) nr. 342/2011 forordning (EU) nr. 801/2011)

om lister over tredjestater eller områder i tredjestater som er godkjente for import av visse levende dyr og ferskt kjøtt og dessuten krav som stilles til helsesertifikater gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I kapittel I, protokoll I til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene trer i kraft straks.

Forordninger

I delen om «Forordninger» skal innledningsteksten lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg I, kapittel I, innledende del nr. 7 (forordning (EU) nr. 206/2010, som endret ved forordning (EU) nr. 810/2010, forordning (EU) nr. 144/2011, forordning (EU) nr. 342/2011 og forordning (EU) nr. 801/2011).

I forskriftens vedheng gjøres følgende endringer:

Forordning (EU) nr. 206/2010 erstattes av konsolidert forordning (EU) nr. 206/2010 (dansk versjon):

Se her for å lese forordning (EU) nr. 206/2010 (dansk versjon):

Avslutningsvis i forskriften legges forordning (EU) nr. 801/2011 (dansk versjon) inn:

Se her for å lese forordning (EU) nr. 801/2011 (dansk versjon):

23. juni Nr. 853 2011

Forskrift om endring i forskrift til lov om straffegjennomføring

Hjemmel: Fastsatt av Justis- og politidepartementet 23. juni 2011 med hjemmel i lov 18. mai 2001 nr. 21 om gjennomføring av straff mv. (straffegjennomføringsloven) § 5 fjerde ledd og delegeringsvedtak 22. februar 2002 nr. 182. Kunngjort 30. august 2011 kl. 15.35.

I

I forskrift 22. februar 2002 nr. 183 til lov om straffegjennomføring gjøres følgende endring:

§ 2–2 skal lyde:

For å bli fast tilsatt som fengselsbetjent kreves det at den tilsatte har gjennomgått og bestått en nærmere fastsatt fengselsbetjentutdanning. Kriminalomsorgens sentrale forvaltning gir forskrift om opptak av aspiranter og innholdet i utdanningen, herunder avleggelse og gjennomføring av eksamen og prøver.

II

Forskriften trer i kraft straks.

23. juni Nr. 854 2011

Eksamensforskrift for fengselsbetjentutdanningen

Hjemmel: Fastsatt av Kriminalomsorgens sentrale forvaltning 23. juni 2011 med hjemmel i forskrift 22. februar 2002 nr. 183 til lov om straffegjennomføring § 2–2. Kunngjort 30. august 2011 kl. 15.35.

§ 1. Virkeområde

Forskriften omfatter alle eksamener, prøver, bedømmelser, arbeidskrav, vurderinger og lignende innenfor alle emner, delemner og kurs når resultatet framgår på karakterutskrift eller vitnemål, eller inngår som beregningsgrunnlag for disse.

Vurderingene og karakteren i tjenstlig forhold kommer i tillegg til karakterene som inngår i utdanningen av fengselsbetjenter.

§ 2. Eksamen

Eksamen regnes som del av utdanningsopplegget, spesifikk oppmelding er ikke nødvendig.

Som eksamen regnes vurderingsformer som gir grunnlag for fastsetting av selvstendig karakter på vitnemålet. Følgende vurderingsformer kan benyttes individuelt eller i gruppe:

- a) skriftlig eksamen med tilsyn
- b) muntlig eksamen
- c) skriftlig eksamen uten tilsyn, for eksempel fagartikkel, hjemmeeksamen, prosjekt- eller semesteroppgave.

Som eksamen regnes også bedømmelse av framføringer eller praktiske oppgaver når resultatet inngår på vitnemålet.

Eksamensform og vurderingskriterier i det enkelte faget framgår av studieplanen.

§ 3. Ordinær eksamen

Ordinær eksamen er den første eksamenen som holdes i et emne eller del av emne.

§ 4. Utsatt eksamen

Utsatt eksamen er eksamen for aspiranter som hadde gyldig fravær ved siste ordinære eksamen.

§ 5. Ny eksamen

Eksamen for aspiranter som ikke bestod ved siste ordinære eksamen (kontinuasjon). Ny eksamen kan tas samtidig som det arrangeres utsatt eksamen.

§ 6. Ulike vurderingsformer

Det kan gis forskjellige prøver i tillegg til dem som har innflytelse på endelige karakterer på vitnemålet. Det kan være prøveeksamener, tentamener, innleveringer, arbeidskrav, forprøver og andre betegnelser. Slike

vurderingsformer skal omtales i studieplanen senest fra studieårets begynnelse hvis resultatet også kan være avgjørende for aspirantenes adgang til å gå opp til ordinær eksamen.

§ 7. *Studieplan*

Studieplan er en helhetlig beskrivelse av et studieprogram ved en høyskole. Studieplanen gir en nærmere konkretisering av faglig innhold i alle emnene i et studieprogram og beskriver organiseringen av studiet, studieprogresjon, arbeids- og undervisningsformer, eventuelle praksisformer og forholdet mellom teori og praksis og vurderingsordningene.

§ 8. *Emnebeskrivelse*

Emnebeskrivelse er betegnelsen på den detaljerte delen av en studieplan som gjelder ett avsluttende emne/delemne. Emnebeskrivelsen er en konkretisering av emnet, og gir opplysninger om emnets mål, innhold, arbeids- og undervisningsformer og om eksamens-/vurderingsordningen i emnet. Hvis det er flere deleksamener i et emne, skal den innbyrdes vektningen eller sammenhengen mellom deleksamenene oppgis. Pensumlitteratur skal oppgis.

§ 9. *Aspirant*

Aspirant er en person som er tilsatt med plikt til å gjennomgå en nærmere bestemt utdanning som kvalifiserer vedkommende for fast tilsetning i kriminalomsorgen, jf. forskrift til lov om straffegjennomføring § 2–2 og forskrift om aspiranter i kriminalomsorgen. En aspirant skal delta i undervisningen på heltid.

§ 10. *Studiepoeng*

Omfanget av et fag, emne eller kurs i universitets- og høyskolesystemet måles i studiepoeng. 60 studiepoeng tilsvarer ett års normal arbeidsinnsats på heltid for en aspirant, jf. forskrift om aspiranter i kriminalomsorgen.

§ 11. *Kandidatnummer*

Alle aspirantene som er meldt opp til en eksamen, får tildelt et kandidatnummer. Kandidatnummeret tildeles for eksamensoppgaven deles ut. Aspirantene får nytt kandidatnummer til hver eksamen. Nummeret er tilfeldig valgt og bestemt før eksamen.

§ 12. *Klagenemnd*

Kriminalomsorgens sentrale forvaltning oppretter en klagenemnd som skal behandle klage over formelle feil ved eksamen etter § 22.

Klagenemnda skal ha fem medlemmer med personlige varamedlemmer. Leder og varamedlem for leder skal fylle de lovbestemte krav for lagdommere. Leder og varamedlem for leder skal ikke være ansatt ved institusjonen. To av medlemmene skal være aspiranter.

Klagenemnda er vedtaksfør når lederen eller varamedlem for leder og to andre medlemmer er til stede.

§ 13. *Fusk*

Fusk foreligger når en aspirant har annet enn tillatte hjelpemidler tilgjengelig under eksamen, eller på andre måter handler i strid med eksamensregelverket eller reglene om kildebruk.

Som fusk regnes forsøk på samarbeid med eller å få opplysninger fra andre personer når slikt samarbeid ikke er angitt som eksamensform. Det regnes også som fusk å benytte stoff som helt eller delvis er kopi, utdrag eller avskrift av andres publiserte eller upubliserte arbeider som f.eks. bøker, artikler, prosjekter eller oppgaver, også inkludert arbeider lagt ut på Internett, uten å angi kilder som nedenfor. Når større eller mindre deler av oppgaven bygger på andres eller egne tidligere arbeider, skal kildene oppgis. Når aspirantene har tilgang til kilder, skal de også gi fullstendige og korrekt angitte referanser til alle kilder og annen litteratur som er benyttet.

Fusk anses som brudd på arbeidskontrakten og medfører at aspirantens skikkethet som fengselsbetjent skal vurderes. Aspirantnemnda avgjør hvilke følger fusk skal få etter reglene i forskrift om aspiranter i kriminalomsorgen.

§ 14. *Særordninger*

Aspiranter som av medisinske eller andre grunner har behov for spesiell tilrettelegging ved den praktiske gjennomføringen av eksamen, kan søke studieadministrasjonen om dette.

Aspiranter som har et varig behov, må søke snarest etter studiestart. Dersom det oppstår akutte behov, må aspiranten søke raskest mulig. Søknaden må inneholde dokumentasjon fra sakkyndig instans (f.eks. lege, logoped, psykolog) eller unntaksvis annen relevant dokumentasjon og beskrivelse av behovet for særordning i eksamenssituasjonen.

Ordningen gjelder normalt ikke muntlige prøver og heller ikke ved gruppeeksamener, hjemmeeksamener eller prosjektoppgaver.

Særordninger kan være spesiell fysisk tilrettelegging, bruk av særskilte hjelpemidler og/eller utvidet tid til eksamen, eller i spesielle tilfeller alternativ eksamensform. Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS) fastsetter utfyllende bestemmelser etter § 23.

Tilleggstid kan gis med inntil 25 %, maksimum en time.

Særordninger skal være slik at eksamensprestasjonen vurderes etter vanlige faglige kriterier.

§ 15. Sykdom under eksamen

Kandidater som er forhindret fra å ta eksamen på grunn av sykdom, skal informere KRUS snarest og levere legeerklæring umiddelbart.

§ 16. Vilkår for å få gå opp til eksamen

Aspiranter som ikke har levert eller fått godkjent obligatoriske innleveringer der krav om godkjenning er fastsatt i studieplanen, gis ikke adgang til å gå opp til eksamen i emnet. Hvis kandidaten ut fra normal studieprogresjon skulle ha tatt eksamen, regnes dette likevel som første forsøk med strykkarakter som resultat.

Ny eksamen (kontinuasjon) regnes som annet (siste) forsøk, jf. § 20.

Aspiranten har oppmøteplikt til all undervisning ved KRUS. Ved fravær over 20 % i det enkelte emne, må aspiranten søke om å få anledning til å avlegge eksamen.

KRUS gir utfyllende bestemmelser om fravær som følge av utførelsen av vervet som tillitsvalgt for tjenestemannsorganisasjonene, jf. § 23.

§ 17. Sensur

I alle emner kan det engasjeres en ekstern sensor. Ved ny sensurering etter klage, jf. § 5–2 og § 5–3 i lov om universiteter og høyskoler, benyttes minst to nye sensorer, hvorav minst én ekstern.

Sensur skal foreligge senest 3 uker fra eksamens- eller prøvedato. KRUS kan i særlige tilfeller beslutte en lengre frist, eksempelvis når det ikke er mulig å skaffe det antall kvalifiserte sensorer som er nødvendig for å avvikle sensur innen 3 uker.

§ 18. Karakterer

Endelig karakter i emne og delemne som ut fra studieplanen skal på vitnemålet, fastsettes på grunnlag av eksamener, deleksamener og/eller andre vurderingsordninger slik studieplanen angir.

Studieplanen angir for hver eksamen om bestått/ikke bestått eller gradert skala skal brukes.

§ 19. Kunngjøring av eksamensresultater

Tid for kunngjøring av eksamensresultatene skal fastsettes på forhånd. Kunngjøringen skjer ved oppslag på fastsatt sted. Karakterlistene skal være anonymisert ved bruk av kandidatnummer.

§ 20. Oppsigelse, utsatt eksamen

Aspiranter som har strøket to ganger i samme emne, skal sies opp fra sin stilling, jf. lov om statens tjenestemenn m.m. § 8 nr. 3.

Aspirantnemnda treffer vedtaket om oppsigelse, jf. forskrift om aspiranter i kriminalomsorgen § 22 første ledd. Vedtaket om oppsigelse kan påklages etter reglene i samme forskrift § 22 fjerde ledd.

For aspiranter som har hatt lovlig fravær, eller som ikke har bestått ved siste ordinære eksamen i et emne, arrangeres det utsatt og ny eksamen i emnet (kontinuasjonseksamen).

§ 21. Begrunnelse for og klage på karakterfastsetting

Aspirantene har rett til å få en begrunnelse for karakterfastsettingen. Ved muntlig eksamen eller bedømmelse av praktiske ferdigheter må et eventuelt krav om begrunnelse fremsettes umiddelbart etter at karakteren er meddelt. Ved annen bedømmelse må krav om begrunnelse fremmes innen en uke fra kandidaten fikk kjennskap til karakteren, og aldri mer enn tre uker fra karakteren ble kunngjort.

Hvis det er gitt skriftlige retningslinjer for bedømmelsen, skal disse være tilgjengelige for kandidatene etter at karakterer er fastsatt.

En aspirant kan klage skriftlig på karakteren for sine egne prestasjoner senest tre uker etter at eksamensresultatet er kunngjort eller senest tre uker etter at begrunnelsen er gitt. Besvarelsen sensureres på nytt, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3–9 (5). Endring kan skje til gunst eller ugunst for klageren.

Bedømmelse av muntlig eksamen, praktisk prøve eller annen bedømmelse som på grunn av prøvens art ikke lar seg etterprøve, kan ikke påklages. Formelle feil ved gjennomføringen av muntlig eller praktisk eksamen kan likevel påklages, se § 22.

Klage som gjelder gruppeeksamen, kan bare fremmes hvis hele gruppen samtykker i det. Klagen skal være undertegnet av alle i gruppen. Eventuelt endret karakter gjelder hele gruppen.

§ 22. Klage over formelle feil ved eksamen

Den som har vært oppe til eksamen, kan klage skriftlig over formelle feil innen tre uker etter at vedkommende er eller burde ha vært kjent med det forholdet som ligger til grunn for klagen. Klage over formelle feil ved eksamen skal være begrunnet og stiles til KRUS.

Formelle feil kan være feil ved oppgavegiving, eksamensavvikling eller ved gjennomføring av sensuren.

Klagenemnda vurderer spørsmålet om det som oppgis som formelle feil, kan ha påvirket prestasjonen under eksamen eller sensuren av prestasjonen for aspiranten som klaget. Hvis Klagenemnda ikke kan se at forholdet har hatt betydning for resultatet, kan klagen avvises. I motsatt fall skal KRUS gi ny eksamen eller ny sensur på samme prøven. KRUS må vurdere hvorvidt feilen kan ha hatt betydning for hele kullet. Sensuren eller eksamensforsøket annulleres i tilfelle for hele kullet.

§ 23. Utfyllende bestemmelser

KRUS kan fastsette utfyllende bestemmelser, instruksjer og rutinebeskrivelser.

§ 24. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft fra det tidspunkt Kriminalomsorgens sentrale forvaltning bestemmer.

2. juli Nr. 855 2011**Forskrift om endring i forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter (biocidforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Miljøverndepartementet 2. juli 2011 med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XV nr. 12n (direktiv 2009/107/EF, direktiv 2010/5/EU, direktiv 2010/7/EU, direktiv 2010/8/EU, direktiv 2010/9/EU, direktiv 2010/10/EU, direktiv 2010/11/EU, direktiv 2010/50/EU, direktiv 2010/51/EU, direktiv 2010/71/EU, direktiv 2010/72/EU, direktiv 2010/74/EU), nr. 12ze (forordning (EU) nr. 298/2010), nr. 12zj (vedtak 2008/831/EF), nr. 12zp (vedtak 2009/321/EF), nr. 12zu (vedtak 2010/71/EU), nr. 12zv (vedtak 2010/72/EU), nr. 12zw (vedtak 2010/84/EU) og nr. 12zy (vedtak 2010/675/EU). Kunngjort 30. august 2011 kl. 15.35.

I

I forskrift 18. desember 2003 nr. 1848 om godkjenning av biocider og biocidprodukter (biocidforskriften) gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet tilføyes følgende rettsakter:

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XV nr. 12n (direktiv 2009/107/EF, direktiv 2010/5/EU, direktiv 2010/7/EU, direktiv 2010/8/EU, direktiv 2010/9/EU, direktiv 2010/10/EU, direktiv 2010/11/EU, direktiv 2010/50/EU, direktiv 2010/51/EU, direktiv 2010/71/EU, direktiv 2010/72/EU, direktiv 2010/74/EU), nr. 12ze (forordning (EU) nr. 298/2010), nr. 12zj (vedtak 2008/831/EF), nr. 12zp (vedtak 2009/321/EF), nr. 12zu (vedtak 2010/71/EU), nr. 12zv (vedtak 2010/72/EU), nr. 12zw (vedtak 2010/84/EU) og nr. 12zy (vedtak 2010/675/EU).

§ 9. Søknad om godkjenning av biocidprodukter

Første ledd, siste punktum oppheves.

Nytt siste punktum i første ledd skal lyde:

Søknad om godkjenning skal registreres i Kommissjonens register for biocidprodukter og sendes Klima- og forurensningsdirektoratet sammen med den øvrige dokumentasjonen.

§ 11. Søknad om godkjenning eller registrering av et biocidprodukt på grunnlag av en rammeformulering

Tredje ledd, første punktum oppheves.

Nytt første punktum i tredje ledd skal lyde:

Søknad om godkjenning eller registrering av et biocidprodukt på grunnlag av en rammeformulering skal registreres i Kommissjonens register for biocidprodukter og sendes Klima- og forurensningsdirektoratet sammen med den øvrige dokumentasjonen.

§ 12. Gjensidig godkjenning og registrering av biocidprodukter

Første ledd, andre punktum oppheves.

Nytt andre punktum i første ledd skal lyde:

Søknad om gjensidig godkjenning eller registrering skal registreres i Kommissjonens register for biocidprodukter og sendes Klima- og forurensningsdirektoratet sammen med den øvrige dokumentasjonen.

§ 14. Fornyelse av godkjenning eller registrering av et biocidprodukt

Første ledd, andre punktum oppheves.

Nytt andre punktum i første ledd skal lyde:

Søknad om fornyet godkjenning eller registrering skal registreres i Kommissjonens register for biocidprodukter og sendes Klima- og forurensningsdirektoratet sammen med den øvrige dokumentasjonen.

§ 19. Databeskyttelse

Tredje ledd, bokstav a og b skal lyde:

- a) i 14 år fra 14. mai 2000 dersom dokumentasjonen også er framlagt tidligere i henhold til annet regelverk. For dokumentasjon som er beskyttet i henhold til annet norsk regelverk, gjelder eventuell databeskyttelsesperiode fastsatt i det regelverket, likevel ikke lenger enn 14 år fra 14. mai 2000.
- b) i 14 år etter at det aktive stoffet ble godkjent for oppføring i biociddirektivets vedlegg I eller IA, dersom dokumentasjonen ikke er fremlagt tidligere og blir fremlagt i forbindelse med første gangs søknad om godkjenning av stoffet eller om utvidelse av stoffgodkjennelsen for en ny produksjonstype.

§ 24. Helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad

Første ledd skal lyde:

Det skal utarbeides helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad for biocidprodukter til yrkesmessig bruk og for aktive stoffer brukt utelukkende i biocidprodukter til yrkesmessig bruk i henhold til REACH-forordningen artikkel 31 og vedlegg II, jf. forskrift 30. mai 2008 nr. 516 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH).

§ 32. Utfyllende regler

Tredje ledd skal lyde:

Vedlegg 6 gjennomfører i norsk rett EØS-avtalens vedlegg II, kapittel XV (forordning (EF) nr. 1451/2007 om andre fase av det tiårige programmet nevnt i biociddirektivet artikkel 16 nr. 2 og forordning (EU) nr. 298/2010 om forlengelse av unntak fra forbud mot å bringe biocidprodukter i omsetning).

Nytt fjerde ledd skal lyde:

Vedlegg 6A gjennomfører i norsk rett EØS-avtalens vedlegg II, kapittel XV om forlenget frist for gjennomføring av evalueringsprogrammet for eksisterende aktive stoffer (vedtak 2007/794/EF, vedtak 2008/423/EF, vedtak 2008/831/EF, vedtak 2009/321/EF og vedtak 2010/84/EU).

Gjeldende fjerde ledd blir nytt femte ledd.

Gjeldende femte ledd blir nytt sjette ledd og skal lyde:

EU/EØS-rettsaktene nevnt i andre, tredje, fjerde og femte ledd gjelder som forskrift med de endringer og tillegg som følger av vedlegg II, protokoll 1 til EØS-avtalen og avtalen for øvrig.

Vedlegg 6 skal lyde:

Vedlegg 6. Program for vurdering og godkjenning av eksisterende aktive stoffer – annen fase

Nedenfor gjengis EØS-avtalens vedlegg II kapittel XV (forordning (EF) nr. 1451/2007 om andre fase av det tiårige programmet nevnt i artikkel 16 nr. 2 i direktiv 98/8/EF om markedsføring av biocidprodukter og forordning (EU) nr. 298/2010 om forlengelse av unntak fra forbud mot å bringe biocidprodukter i omsetning), slik Miljøverndepartementet tolker denne delen av EØS-avtalen med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpassingen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

For å lese forordning (EF) nr. 1451/2007 se her:

For å lese forordning (EU) nr. 298/2010 se her:

Nytt vedlegg 6A skal lyde:

Vedlegg 6A. Nye frister for levering av dokumentasjon for søknad om oppføring av visse stoffer i biociddirektivets vedlegg I, IA eller IB

I henhold til forordning (EF) nr. 1451/2007 artikkel 12, jf. vedlegg 6 i denne forskriften, kan Kommisjonen forlenge fristene for levering av dokumentasjon for søknad om oppføring av stoff i biociddirektivets vedlegg I, IA eller IB som fremgår av artikkel 9 nr. 2. Kommisjonen fatter beslutning om forlengelse av fristene i de tilfeller en søker trekker seg fra programmet fastlagt i forordningen og nye søkere påtar seg ansvar for å levere søknad i henhold til prosedyrene i artikkel 11 og 12.

Nedenfor gjengis EØS-avtalens vedlegg II kapittel XV om forlenget frist for gjennomføring av evalueringsprogrammet for eksisterende aktive stoffer (vedtak 2007/794/EF, vedtak 2008/423/EF, vedtak 2008/831/EF, vedtak 2009/321/EF og vedtak 2010/84/EU), slik Miljøverndepartementet tolker denne delen av EØS-avtalen med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpassingen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

For å lese vedtak 2007/794/EF se her:

For å lese vedtak 2008/423/EF se her:

For å lese vedtak 2008/831/EF se her:

For å lese vedtak 2009/321/EF se her:

For å lese vedtak 2010/84/EU ser her:

Uoffisielle oversettelser.

Vedlegg 7. Aktive stoffer som er vedtatt oppført i biociddirektivets vedlegg I, IA eller IB for bruk i angitt(e) produkttype(r)

Følgende endringer gjøres i vedlegg 7:

Følgende rader endres fra

I	Indoxakarb	173584-44-6	18	1.1.2010	2009/87/EF
I	Thiaklopidrid	111988-49-9	8	1.1.2010	2009/88/EF

til

I	Indoxakarb	173584-44-6	18	³	2009/87/EF
I	Thiaklopidrid	111988-49-9	8	³	2009/88/EF

Følgende stoffer skal tilføyes nederst i tabellen i vedlegg 7:

I	Akrolein	107-02-8	12	³	2010/5/EU
I	Magnesiumfosfid	12057-74-8	18	1.10.2011	2010/7/EU
I	Warfarinnatrium	129-06-6	14	1.2.2012	2010/8/EU
I	Aluminiumfosfid	20859-73-8	18	30.9.2013	2010/9/EU
I	Brodifakum	56073-10-0	14	1.2.2012	2010/10/EU
I	Warfarin	81-81-2	14	1.2.2012	2010/11/EU
I	Dazomet	533-74-4	8	1.8.2012	2010/50/EU
I	DEET	134-62-3	19	1.8.2012	2010/51/EU
I	Metoflutrin	240494-71-7 og 240494-70-6	18	1.5.2011	2010/71/EU
I	Spinosad	168316-95-8	18	1.11.2012	2010/72/EU
I	Karbondioksid	124-38-9	18	1.11.2010	2010/74/EU

Ny fotnote skal lyde:

3. Nytt aktivt stoff og derfor ingen frist for søknad om produktgodkjenning, men produktene må være godkjent før de kan markedsføres.

Vedlegg 8. Aktive stoffer/produkttyper som er listet i vedlegg 6 (vedlegg II til forordning (EF) nr. 1451/2007 og som det senere er besluttet ikke skal oppføres på biociddirektivets vedlegg I, IA eller IB)

Følgende endringer gjøres i vedlegg 8:

Følgende rad i listen i vedlegg 8 fjernes og erstattes med en liste over stoffene:

I tillegg kommer stoffer omfattet av Kommissjonsvedtak 2008/809/EF, denne ble vedtatt 14. oktober 2008 og er foreløpig ikke oversatt til norsk. Vedtaket omfatter ca. 150 stoffer.	Utfasingsfrist for disse stoffene vil være 25.10.2009	2008/809/EF
---	--	-------------

Se her for å lese listen over alle stoffene som skal erstatte ovenfor viste rad.

Følgende stoffer skal tilføyes til nederst i tabellen i vedlegg 8

For å lese vedlegg 8 se her:

II

Endringene trer i kraft straks.

17. aug. Nr. 856 2011**Forskrift om endring i forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Miljøverndepartementet 17. august 2011 med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, jf. forskrift 5. august 1977 nr. 2 om gjennomføring av lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester og delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XV nr. 12u (forordning (EF) nr. 551/2009). Kunngjort 30. august 2011 kl. 15.35.

I

I forskrift 1. juni 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12u tilføyes følgende endringsforordning: forordning (EF) nr. 551/2009.

§ 3–10 skal lyde:

§ 3–10. Vaskemidler – gjennomføring av Vaskemiddelforordningen

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12u (forordning (EF) nr. 648/2004 som endret ved forordning (EF) nr. 907/2006 og forordning (EF) nr. 551/2009) om vaske- og rengjøringsmidler gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av EØS-avtalens vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

All merking i henhold til § 3–9 og § 3–10 skal være på norsk.

I vedlegg VI til kapittel 3 i denne forskrift gjengis forordning (EF) nr. 648/2004, slik Miljøverndepartementet tolker denne. Forordning (EF) nr. 648/2004 er konsolidert for endringer gjennomført ved forordning (EF) nr. 907/2006 og forordning (EF) nr. 551/2009.

Vedlegg VI A skal lyde:

Vedlegg VI A. Vaskemiddelforordningen

Se her for å lese forordning (EF) nr. 648/2004. Forordningen er konsolidert for endringer gjennomført ved forordning (EF) nr. 907/2006 og forordning (EF) nr. 551/2009:

I vedlegg VI B tilføyes følgende:

Se her for å lese forordning (EF) nr. 551/2009:

Oversettelsen i pdf er uoffisiell.

II

Endringene trer i kraft straks.

19. aug. Nr. 857 2011**Forskrift om endring i forskrift om omregningsfaktorer for råvarer til matmel og kraftfôrproduksjon ved fastsettelse av tollsatser og prisutjevningsbeløp**

Hjemmel: Fastsatt av Statens landbruksforvaltning 19. august 2011 med hjemmel i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) § 9–2 og § 9–3 og forskrift 22. desember 2005 nr. 1723 om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer § 21 og § 22, jf. delegeringsvedtak 21. desember 2007 nr. 1708. Kunngjort 30. august 2011 kl. 15.35.

I

I forskrift 30. juni 2009 nr. 954 om omregningsfaktorer for råvarer til matmel og kraftfôrproduksjon ved fastsettelse av tollsatser og prisutjevningsbeløp gjøres følgende endring:

§ 2 skal lyde:

§ 2. Omregningsfaktorer for varer omfattet av kvote for karbohydratråvarer til kraftfôr

Omregningsfaktoren er satt i forhold til den förverdien varen har som kraftförråvare sammenlignet med bygg.

<i>Karbohydratråvare</i>	<i>Omregningsfaktor</i>
Förhvete	108
Förrug	99
Mais	107
Durra	103
Maisgrits	110
Lusernemel	74

<i>Karbohydratråvare</i>	<i>Omregningsfaktor</i>
Glyserol	92
Rørmelasse	65
Kli eller lignende av mais	110
Hvetekli	95
Roesnitter	80
Ertestivelse	119
Erteskall	84
Erteavsikt	115
Erter	124

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

19. aug. Nr. 858 2011

Forskrift om endring i utlendingsforskriften (særkullsbarn til personer med tillatelse etter utlendingsforskriften § 9–6 første og annet ledd)

Hjemmel: Fastsatt av Justis- og politidepartementet 19. august 2011 med hjemmel i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 49, jf. delegeringsvedtak 9. oktober 2009 nr. 1260 og omorganiseringsvedtak 18. desember 2009 nr. 1582. Kunngjort 30. august 2011 kl. 15.35.

I

I forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endring:

§ 9–6 nytt fjerde ledd skal lyde:

Det kan gis oppholdstillatelse til barn etter utlendingsloven § 42 annet ledd når barnets forelder har fått oppholdstillatelse som ektefelle eller samboer i medhold av denne paragrafens første eller annet ledd.

II

Endringen trer i kraft 12. september 2011.

19. aug. Nr. 859 2011

Forskrift om endring i forskrift til verdipapirhandellden (verdipapirforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 19. august 2011 med hjemmel i lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel (verdipapirhandellden) § 10–18 fjerde ledd. Kunngjort 30. august 2011 kl. 15.35.

I

I forskrift 29. juni 2007 nr. 876 til verdipapirhandellden (verdipapirforskriften) gjøres følgende endring:

§ 10–37 første ledd skal lyde:

(1) Med transaksjon som skal rapporteres etter verdipapirhandellden § 10–18, menes ethvert kjøp eller salg på vegne av kunde eller for rapporteringspliktiges egen regning av:

- a) finansielt instrument notert på regulert marked, og
- b) derivat med finansielt instrument notert på regulert marked som underliggende.

Rapporteringsplikten gjelder uavhengig av om transaksjonen er utført på regulert marked.

II

Endringen trer i kraft 1. september 2011.

22. aug. Nr. 860 2011

Forskrift om endring i forskrift om tollnedsettelse for landbruksvarer som gjeninnføres etter bearbeiding i utlandet

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 22. august 2011 med hjemmel i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) § 7–4 og delegeringsvedtak 21. desember 2007 nr. 1708. Kunngjort 30. august 2011 kl. 15.35.

I

I forskrift 1. juni 2007 nr. 580 om tollnedsettelse for landbruksvarer som gjeninnføres etter bearbeiding i utlandet gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

§ 2. Virkeområde

Denne forskriften kommer til anvendelse ved fastsettelse av tollsats for landbruksvarer som gjeninnføres til Norge etter bearbeiding i utlandet. Med landbruksvarer menes varer som hører under tolltariffens kapittel 2–24, posisjon 35.01, 35.02, 35.05, samt varenummer 01.06.1910, 38.23.1110, 38.23.1210, 38.23.1310, 38.23.1910 og 38.23.7010.

Forskriften kommer ikke til anvendelse for varer som i tolltariffen har tollsats som er fastsatt til null.

Forskriften kommer ikke til anvendelse for varer som er innvilget tillatelse til nedsatt toll eller nedsatt tollsats innenfor fastsatt tollkvote etter gjeldende forskrift 22. desember 2005 nr. 1723 om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer §§ 18b t.o.m. 18d.

§ 4 skal lyde:

§ 4. Vilkår for tollnedsettelse ved bearbeiding av kjøtt, kjøttvarer og meierivarer

Med mindre annet følger av fjerde ledd, er tollnedsettelse ved utenlands bearbeiding av kjøtt, kjøttvarer og meierivarer betinget av at virksomheten har fått tildelt kvoteandel ved auksjon. Kvoteandelen kan ikke overdras.

Kvotene for innførsel fordeles ved auksjon, og beregnes ved å multiplisere følgende årlige kvoter med antall år i en kvoteperiode:

Varegruppe	Klassifisering i tolltariffen	Årlig kvote
Kjøtt	Kapittel 2	1080 tonn
Meierivarer	Kapittel 4 (unntatt varenummer 04.03.1020, 04.03.1030, 04.03.1091, 04.03.9001, 04.03.9002, posisjon 04.07 til 04.10)	3120 tonn
Kjøttvarer	Posisjon 16.01 og 16.02	5520 tonn
Reinsdyrkjøtt	Varenummer 02.08.9010, 02.08.9021 og ex.02.08.9029 (spiselig slakteavfall)	200 tonn

Kvoteperioden fastsettes av Statens landbruksforvaltning for inntil 3 år.

Hver enkelt budgiver kan maksimalt få tildelt 50 % av en kvote ved første gangs auksjon. Dersom hele eller deler av en kvote ikke fordeles ved denne auksjonen, kan Statens landbruksforvaltning fordele restkvantum ved å avholde tilleggsauksjon. Ved gjennomføring av auksjonene, gjelder bestemmelsene i forskrift om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer (tollkvoteforskriften), så langt disse passer.

Dersom kvoten for en varegruppe er fordelt i samsvar med reglene i tredje ledd, kan Statens landbruksforvaltning gi tollnedsettelse til virksomheter som godtgjør et behov for å foreta prøveproduksjon utenlands av en vare innenfor denne gruppen med henblikk på senere varig produksjon av den samme varen i Norge.

Tollnedsettelse innenfor kvoten for reinsdyrkjøtt er betinget av at levende reinsdyr (varenummer 01.06.1910 i tolltariffen) utføres ved en grensestasjon mellom Norge og Finland.

II

Endringene trer i kraft straks.

23. aug. Nr. 861 2011

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fiske etter blåkveite nord for 62° N i 2011

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 23. august 2011 med hjemmel i forskrift 14. desember 2010 nr. 1603 om regulering av fiske etter blåkveite nord for 62° N i 2011 § 10. Kunngjort 30. august 2011 kl. 15.35.

I

I forskrift 14. desember 2010 nr. 1603 om regulering av fiske etter blåkveite nord for 62° N i 2011 gjøres følgende endring:

§ 3 (endret) skal lyde:

§ 3. Maksimalkvoter for fartøy under 28 meter største lengde

Fartøy som kan delta i fisket etter § 2 tredje ledd kan maksimalt fiske og lande følgende kvanta blåkveite rund vekt:

Lengde	Maksimalkvote
0–13,99 meter største lengde	24 tonn
14–19,99 meter største lengde	29 tonn
20–27,99 meter største lengde	33,5 tonn

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

23. aug. Nr. 862 2011**Forskrift om endring i forskrift om forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån og tap av rettigheter 2011**

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 23. august 2011 med hjemmel i lov 3. juni 2005 nr. 37 om utdanningsstøtte kapittel II. Kunngjort 30. august 2011 kl. 15.35.

I

I forskrift 27. desember 2010 nr. 1823 om forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån og tap av rettigheter 2011 gjøres følgende endring:

*Første del. Forrenting og tilbakebetaling av utdanningslån og tap av rettigheter**Kapittel 6. Forfall, betalingsvarsel og gebyr*

§ 6–3 skal lyde:

§ 6–3. Gebyr ved førstegangs betalingsvarsel

Ved varsling om terminbeløp som forfaller, påløper et gebyr på kr 35. Gebyret påløper ikke for låntakere som benytter eFaktura, eller for låntakere som ikke kan benytte eFaktura på grunn av dokumentert synshemming.

II

Endringen gjelder fra 15. august 2011.

23. aug. Nr. 863 2011**Forskrift om endring i forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2011–2012**

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 23. august 2011 med hjemmel i lov 3. juni 2005 nr. 37 om utdanningsstøtte kapittel II. Kunngjort 30. august 2011 kl. 15.35.

I

I forskrift 24. februar 2011 nr. 203 om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2011–2012 gjøres følgende endring:

*Første del. Hovedregler ved tildeling av utdanningsstøtte**Kapittel 4. Hva slags utdanning det gis støtte til*

§ 4–1 skal lyde:

§ 4–1. Utdanninger det gis støtte til

Det gis støtte til

- a) videregående opplæring etter opplæringsloven ved offentlige utdanningsinstitusjoner
- b) fag- og yrkesopplæring i bedrift etter opplæringsloven (når lærlingen har godkjent lærekontrakt og når lærekandidaten har godkjent opplæringskontrakt)
- c) grunnskoleopplæring for voksne etter opplæringsloven § 4A–1
- d) kurs med repetisjon av fag fra grunnskolen, som forberedelse for opptak i videregående opplæring etter opplæringsloven § 3–1
- e) utdanning ved folkehøyskoler
- f) utdanning ved private utdanningsinstitusjoner som følger offentlig godkjente læreplaner for videregående opplæring. Utdanningen må avsluttes med eksamen for privatister
- g) utdanning ved private utdanningsinstitusjoner som er godkjent etter privatskoleloven
- h) utdanning ved private utdanningsinstitusjoner som er godkjent etter lov om voksenopplæring § 17
- i) utdanning ved offentlige og private utdanningsinstitusjoner som er godkjent etter lov om fagskoleutdanning
- j) høyere utdanning ved institusjoner under lov om universiteter og høyskoler
- k) utdanning ved nettskoler som følger offentlig godkjente læreplaner for videregående opplæring, eller som tilsvarende høyere utdanning ved offentlige utdanningsinstitusjoner, eller som er godkjent etter lov om fagskoleutdanning. Utdanning som følger offentlig godkjente læreplaner for videregående opplæring, må avsluttes med eksamen for privatister. Nettskolen som tilbyr utdanningen, må være godkjent etter lov om voksenopplæring § 13

- l) utdanning ved studieforbund som følger offentlig godkjente læreplaner for videregående opplæring, eller som tilsvarer høyere utdanning ved offentlige utdanningsinstitusjoner, eller som er godkjent etter lov om fagskoleutdanning. Utdanning som følger offentlig godkjente læreplaner for videregående opplæring, må avsluttes med eksamen for privatister. Studieforbund som tilbyr utdanningen, må være godkjent etter lov om voksenopplæring § 5
 - m) forkurs til ingeniørutdanning
 - n) spesielt tilrettelagt utdanning ved universiteter og høyskoler for studenter med relevant fag/svennebrev eller relevant fagutdanning (y-vei)
 - o) utenlandsk utdanning som tilbys i Norge med særskilt godkjenning for støtterett gitt av departementet
 - p) utdanning i nordiske land etter § 6–1 og
 - q) utdanning i land utenfor Norden etter § 5–1, § 35–1, § 35–6, § 35–7, § 36–1, § 37–1 og § 37–2.
- Utdanningsopplegget må i tillegg oppfylle kravene i kapittel 7.

II

Endringen gjelder fra 15. august 2011.

23. aug. Nr. 864 2011

Forskrift om endring i forskrift om særavgifter

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 23. august 2011 med hjemmel i lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter § 1. Kunngjort 30. august 2011 kl. 15.35.

I

I forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter gjøres følgende endring:

§ 6–1 (7) og (8) skal lyde:

(7) Avgiftsoppgaven skal leveres elektronisk eller på papir. Avgiftsoppgave som leveres på papir skal gis på fastsatt skjema og undertegnes. Oppgave som leveres elektronisk skal sendes den mottakssentral som direktoratet bestemmer.

(8) Oppgave som er levert elektronisk anses kommet fram når den er sendt inn, og innsendelsen er bekreftet ved elektronisk kvittering. Oppgave som er levert på papir anses kommet fram hvis den er poststempelt innen utløpet av fristen.

II

Endringen under I trer i kraft fra 1. september 2011.

24. aug. Nr. 865 2011

Forskrift om endring i forskrift om stopp fisket etter blåkveite nord for 62° N i 2011

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 24. august 2011 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 11 og § 12 og forskrift 14. desember 2010 nr. 1603 om regulering av fiske etter blåkveite nord for 62° N i 2011 § 10. Kunngjort 30. august 2011 kl. 15.35.

I

I forskrift 21. juni 2011 nr. 633 om stopp fisket etter blåkveite nord for 62° N i 2011 gjøres følgende endringer:

Tittelen skal lyde:

Forskrift om stopp i fisket etter blåkveite nord for 62° N i 2011

§ 1 Stopp i fisket (endret) skal lyde:

Direktefisket etter blåkveite for fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap stoppes med virkning fra lørdag 27. august 2011 kl. 23.59.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

26. aug. Nr. 866 2011

Ikrafttredelse av lov 26. august 2011 nr. 40 om endringer i gravferdsloven og enkelte andre lover

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 26. august 2011 med hjemmel i lov 26. august 2011 nr. 40 om endringer i gravferdsloven og enkelte andre lover del VII. Fremmet av Fornynings-, administrasjons- og kirkedepartementet. Kunngjort 30. august 2011 kl. 15.35.

Lov om endringer i gravferdsloven og enkelte andre lover trer i kraft 1. januar 2012. Bestemmelsen i lov 7. juni 1996 nr. 31 om Den norske kirke § 25 tredje ledd tredje punktum trer i kraft 1. september 2011.

28. juni Nr. 881 2011

Forskrift om endring i animaliehygieneforskriften

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 28. juni 2011 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 5, § 9 og § 16, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 1.2 nr. 134, vedlegg I kap. II nr. 31k og vedlegg II kap. XII nr. 54zzzk (forordning (EF) nr. 2074/2005 endret ved forordning (EF) nr. 1664/2006, forordning (EF) nr. 1244/2007, forordning (EF) nr. 1022/2008, forordning (EF) nr. 1250/2008 og forordning (EU) nr. 15/2011). Kunngjort 2. september 2011 kl. 14.20.

I

I forskrift 22. desember 2008 nr. 1624 om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (animaliehygieneforskriften) gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen tilføyes følgende:

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 6.1 nr. 17 (forordning (EF) nr. 853/2004 endret ved forordning (EF) nr. 1662/2006, forordning (EF) nr. 1243/2007, forordning (EF) nr. 1020/2008, forordning (EF) nr. 1161/2009 og forordning (EU) nr. 558/2010), vedlegg I kap. I del 6.2 nr. 51 (forordning (EF) nr. 1688/2005), vedlegg I kap. I del 1.2 nr. 134, vedlegg I kap. II nr. 31k og vedlegg II kap. XII nr. 54zzzk (forordning (EF) nr. 2074/2005 endret ved forordning (EF) nr. 1664/2006, forordning (EF) nr. 1244/2007, forordning (EF) nr. 1022/2008, forordning (EF) nr. 1250/2008 og forordning (EU) nr. 15/2011), vedlegg I kap. I, del 1.2 nr. 146 (forordning (EF) nr. 1162/2009).

§ 3 (endret) skal lyde:

§ 3. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 2074/2005

EØS-avtalen vedlegg I kapittel I del 1.2 nr. 134, vedlegg I kapittel II nr. 31k og vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzk (forordning (EF) nr. 2074/2005 som endret ved forordning (EF) nr. 1664/2006, forordning (EF) nr. 1244/2007, forordning (EF) nr. 1022/2008, forordning (EF) nr. 1250/2008 og forordning (EU) nr. 15/2011) om gjennomføringstiltak for visse produkter i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 853/2004 og for organiseringen av offentlig kontroll i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 854/2004 og europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 882/2004, om unntak fra europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 852/2004, og om endring av forordning (EF) nr. 853/2004 og forordning (EF) nr. 854/2004 gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I og II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

Endringer i forordningsdelen

I forskriftens avsnitt «Forordninger» gjøres følgende endringer i konsolidert forordning (EF) nr. 2074/2005:

Innledningen skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg I kapittel I del 1.2 nr. 134, del 6.2 nr. 53, kapittel II nr. 31k og vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzk (forordning (EF) nr. 2074/2005 som endret ved forordning (EF) nr. 1664/2006, forordning (EF) nr. 1244/2007, forordning (EF) nr. 1022/2008, forordning (EF) nr. 1250/2008 og forordning (EU) nr. 15/2011) med endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i vedlegg I og II til EØS-avtalen.

Forordning (EF) nr. 2074/2005 er konsolidert til og med endringer gjennomført ved forordning (EU) nr. 15/2011.

Konsolideringsoversikten skal lyde:

► **B** Kommisjonsforordning (EF) nr. 2074/2005 av 5. desember 2005

som endret ved:

► **M1** Kommisjonsforordning (EF) nr. 1664/2006 av 6. november 2006

► **M2** Kommisjonsforordning (EF) nr. 1244/2007 av 24. oktober 2007

► **M3** Kommisjonsforordning (EF) nr. 1022/2008 av 17. oktober 2008

► **M4** Kommisjonsforordning (EF) nr. 1250/2008 av 12. desember 2008

► **M5** Kommisjonsforordning (EF) nr. 15/2011 av 10. januar 2011

Vedlegg III kapittel III skal lyde:

► **M5**

Kapittel III

Metoder for å påvise lipofile toksiner

A. *Kjemiske metoder*

1. LC-MS/MS-metoden fra EU-referanselaboratoriet for marine toksiner skal være referansemetoden til påvisning av marine toksiner som omhandlet i forordning (EF) nr. 853/2004 vedlegg III, avsnitt VII, kapittel V, punkt 2, litra c), d) og e). Ved denne metode bestemmes minst følgende forbindelser:
 - toksiner, som tilhører okadasyre gruppen: OA, DTX1, DTX2 og DTX3 inklusive deres estere
 - toksiner, som tilhører pectenotoksin gruppen: PTX1 og PTX2
 - toksiner, som tilhører yessotoksin gruppen: YTX, 45 OH YTX, Homo YTX og 45 OH Homo YTX
 - toksiner, som tilhører azaspiracid gruppen: AZA1, AZA2 og AZA3.
2. Den samlede toksiske ekvivalens beregnes ved hjelp av toksiske ekvivalensfaktorer (TEF) som anbefalt av EFSA.
3. Hvis det oppdages nye analoge stoffer av betydning for folkehelsen, skal de også være omfattet av analysen. Den samlede toksiske ekvivalens beregnes ved hjelp av toksiske ekvivalensfaktorer (TEF) som anbefalt av EFSA.
4. Andre metoder, f.eks. væsekromatografi-massespektometri (LC-MS), høy presisjon væsekromatografi (HPLC) med passende deteksjon, immunoassays og funksjonelle analysemetoder, f.eks. fosfatase-inhiberingsassay, kan anvendes som alternativer eller supplerende metoder til EU-referanselaboratoriets LC-MS/MS metode, forutsatt at:
 - a) de enten alene eller kombinert kan påvise minst de analoge stoffer, som er nevnt i litra A, punkt 1, i dette kapittel; mer passende kriterier fastlegges hvis det er nødvendig;
 - b) de oppfyller de kriterier for metodens yteevne, som EU-referanselaboratoriet har fastsatt. Slike metoder bør valideres i samme laboratorium og være testet med suksess i henhold til et anerkjent program for prestasjonsprøving. EU-referanselaboratoriet støtter aktiviteter i forbindelse med sammenlignende validering av teknikken med deltagelse av flere laboratorier for å muliggjøre en formell standardisering,
 - c) anvendelsen av disse metodene gir et tilsvarende beskyttelsesnivå for folkehelse.

B. *Biologiske metoder*

1. For å gi medlemsstatene mulighet for å tilpasse sine metoder til LC-MS/MS-metoden, som fastsatt i litra A, punkt 1, i dette kapittel kan det til påvisning av de marine toksiner, som er omhandlet i forordning (EF) nr. 853/2004 vedlegg III, avsnitt VII, kapittel V, punkt 2, litra c), d) og e)., inntil den 31. desember 2014 fremdeles brukes prosedyrer med en rekke biologiske analysemetoder med mus, som er forskjellige med hensyn til prøvematriks (hepatopaneas eller hel skjellmat) og med hensyn til de løsemidler, som anvendes til ekstraksjon og opprensning.
2. Følsomhet og selektivitet avhenger av, hvilket løsemiddel som velges til ekstraksjon og opprensning, og dette bør tas i betraktning, når det avgjøres, hvilken metode som skal anvendes, slik at alle toksinene blir omfattet.
3. En enkelt biologisk analysemetode med mus med aceton ekstraksjon kan brukes til å påvise okadasyre, dinophysistoksiner, azaspiracider, pectenotoksiner og yessotoksiner. En slik metode kan om nødvendig suppleres med veske-veske-ekstraksjon med etylacetat/vann eller diklormetan/vann for å fjerne eventuelle interferenser.
4. Det anvendes tre mus til hver test. Hvis to av tre mus dør, innen 24 timer etter at de alle har fått injisert et ekstrakt svarende til 5 g hepatopaneas eller 25 g av hel skjellmat, anses det som ett positivt resultat for, at en eller flere av de toksiner, som er omhandlet forordning (EF) nr. 853/2004 vedlegg III, avsnitt VII, kapittel V, punkt 2, litra c), d) og e)., forekommer i mengder, som overstiger de fastsatte grenseverdier.
5. Biologisk analysemetode med mus med aceton ekstraksjon fulgt av veske-veske- ekstraksjon med dietyleter kan brukes til å påvise okadasyre, dinophysistoksiner, pectenotoksiner og azaspiracider, men det kan ikke brukes til å påvise yessotoksiner, da det kan forekomme tap av disse toksiner ved ekstraksjonen. Det anvendes tre mus til hver test. Hvis to av tre mus dør, innen 24 timer etter at de alle har fått injisert et ekstrakt svarende til 5 g hepatopaneas eller 25 g av hel skjellmat, anses det for et positivt resultat for, at okadasyre, dinophysistoksiner, pectenotoksiner og azaspiracider forekommer i mengder, som overstiger de grenseverdier, som er fastsatt i forordning (EF) nr. 853/2004 vedlegg III, avsnitt VII, kapittel V, punkt 2, litra c), d) og e).
6. Bioassay med rotter kan brukes til å påvise okadasyre, dinophysistoksiner og azaspiracider. Det anvendes tre rotter til hver test. Hvis minst en av tre rotter pr. forsøk reagerer med diaré, anses det som ett positivt resultat for, at okadainsyre, dinophysistoksiner og azaspiracider forekommer i mengder, som overstiger de grenser, som er fastsatt i forordning (EF) nr. 853/2004 vedlegg III, avsnitt VII, kapittel V, punkt 2, litra c), d) og e).

- C. Etter den periode, som er fastsatt i litra B, punkt 1, i dette kapittel, må biologisk analysemetode med mus kun brukes ved den periodiske overvåking av produksjons- og gjenutleggingsområder med henblikk på påvisning

av nye eller ukjente marine toksiner på grunnlag av nasjonale kontrollprogrammer, som medlemslandene har utarbeidet.

◀ M5

I avsnittet «Forordninger i pdf» gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis forordning (EF) nr. 853/2004, forordning (EF) nr. 1688/2005, forordning (EF) nr. 2074/2005, forordning (EF) nr. 1662/2006, forordning (EF) nr. 1664/2006, forordning (EF) nr. 1666/2006, forordning (EF) nr. 1243/2007, forordning (EF) nr. 1244/2007, forordning (EF) nr. 1020/2008, forordning (EF) nr. 1022/2008, forordning (EF) nr. 1250/2008, forordning (EF) nr. 1161/2009, forordning (EF) nr. 1162/2009 og forordning (EU) nr. 15/2011.

Følgende tilføyes til listen over forordninger:

Forordning (EU) nr. 15/2011 (dansk og engelsk oversettelse)

Forordning (EU) nr. 15/2011

For å lese dansk oversettelse av forordning (EU) nr. 15/2011 se her:

For å lese engelsk oversettelse av forordning (EU) nr. 15/2011 se her:

23. aug. Nr. 882 2011

Forskrift om endring i forskrift om maksimalkvoter i fisket etter øyepål i 2011

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 23. august 2011 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 12, jf. forskrift 16. desember 2010 nr. 1654 om regulering av fisket etter øyepål i 2011 § 2 andre ledd. Kunngjort 2. september 2011 kl. 14.20.

I

I forskrift 1. juli 2011 nr. 714 om maksimalkvoter i fisket etter øyepål i 2011 gjøres følgende endring:

§ 1 første ledd (endret) skal lyde:

Ved beregning av maksimalkvote i fisket etter øyepål for fartøy med pelagisk tråttillatelse eller nordsjøtråttillatelse, jf. forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 2– 6 og § 2–10 brukes faktoren 1,5.

II

Forskriften trer i kraft straks.

26. aug. Nr. 883 2011

Forskrift om stopp i fisket etter øyepål

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 26. august 2011 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 11, jf. forskrift 16. desember 2010 nr. 1654 om regulering av fisket etter øyepål i 2011 § 6. Kunngjort 2. september 2011 kl. 14.20.

§ 1. Stopp i fisket

Fiske etter øyepål for norske fartøy er stoppet fra og med 26. august 2011 kl. 22.00. Siste frist for innmelding til Norges Sildesalgslag er satt til 26. august 2011 kl. 24.00.

§ 2. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften, straffes i henhold til lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar § 60. På samme måte straffes forsøk og medvirkning.

§ 3. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

26. aug. Nr. 884 2011**Forskrift om endring i forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konesjonsforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 26. august 2011 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 12 annet og tredje ledd, § 14 og § 18 annet ledd, jf. § 11 annet ledd bokstav a og § 30. Fremmet av Fiskeri- og kystdepartementet. Kunngjort 2. september 2011 kl. 14.20.

I

I forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konesjonsforskriften) gjøres følgende endring:

§ 2–25 annet ledd (endret) skal lyde:

Tilsvarende kan Fiskeridirektoratet tildele tillatelse til å nytte trål i fisket etter norsk vårgytende sild til kystfartøy som har adgang til å delta i dette fisket, og som er egnet, bemannet og utstyrt for fiske med snurpenot.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

26. aug. Nr. 885 2011**Forskrift om endring i forskrift om kvotefaktor i fisket etter sild i Nordsjøen i 2011**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 26. august 2011 med hjemmel i forskrift 20. desember 2010 nr. 1776 om regulering av fisket etter sild sør for 62° N i 2011 § 6, § 10 og § 27. Kunngjort 2. september 2011 kl. 14.20.

I

I forskrift 3. januar 2011 nr. 2 om kvotefaktor i fisket etter sild i Nordsjøen i 2011 gjøres følgende endringer:

§ 1 (endret) skal lyde:

§ 1. Kvotefaktor for fartøy med ringnottillatelse

Ved beregning av fartøyskvoter for fartøy med ringnottillatelse anvendes faktor 1,03 i Nordsjøen.

§ 2 (endret) skal lyde:

§ 2. Kvotefaktor for ikke-konesjonspliktige ringnotfartøy (SUK)

Ved beregning av fartøyskvoter for ikke-konesjonspliktige ringnotfartøy (SUK) anvendes faktor 0,73 i Nordsjøen.

§ 3 (endret) skal lyde:

§ 3. Kvotefaktor for fartøy i trålgruppen

Ved beregning av fartøyskvoter for fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse anvendes faktor 0,35 i Nordsjøen.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

26. aug. Nr. 886 2011**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter sild sør for 62° N i 2011**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 26. august 2011 med hjemmel i forskrift 20. desember 2010 nr. 1776 om regulering av fisket etter sild sør for 62° N i 2011 § 27 andre ledd. Kunngjort 2. september 2011 kl. 14.20.

I

I forskrift 20. desember 2010 nr. 1776 om regulering av fisket etter sild sør for 62° N i 2011 gjøres følgende endringer:

§ 2 (endret) skal lyde:

§ 2. Totalkvote

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy som har adgang til å delta i fiske etter sild i Nordsjøen og Skagerrak, fiske og lande totalt:

- 1) 57 154 tonn sild i Nordsjøen sør for 62° N, avgrenset i øst av en rett linje gjennom Lindesnes fyr og Hanstholm fyr. Av dette kvantumet avsettes 1220 tonn til forsknings- og undervisningsformål.

- 2) 4001 tonn sild i Skagerrak utenfor 4 nautiske mil av de svenske og danske grunnlinjene. Skagerrak er avgrenset i vest av en rett linje gjennom Hanstholm fyr til Lindesnes fyr, og i sør av en rett linje gjennom Skagen fyr til Tistlarna fyr.

§ 3 (endret) skal lyde:

§ 3. Gruppekvoter for ringnotfartøy

Fartøy med ringnottillatelse kan fiske og lande inntil 45 815 tonn sild sør for 62° N. Av dette kvantumet kan inntil 44 875 tonn fiskes utenfor grunnlinjene i Nordsjøen og inntil 940 tonn utenfor 2 nautiske mil av de norske grunnlinjene i Skagerrak.

Ringnotfartøy uten konsesjon (SUK) kan fiske og lande inntil 2924 tonn sild sør for 62° N. Av dette kvantum kan inntil 2864 tonn fiskes utenfor grunnlinjene i Nordsjøen og inntil 60 tonn utenfor 2 nautiske mil av de norske grunnlinjene i Skagerrak.

§ 4 (endret) skal lyde:

§ 4. Gruppekvote for trålfartøy

Fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse kan fiske og lande inntil 4196 tonn sild i området som nevnt i § 2 nr. 1.

Av gruppekvoten som nevnt i første ledd avsettes 500 tonn til dekning av bifangst av sild som tas i forbindelse med utøvelsen av industritrålfisket i Nordsjøen.

Dersom det beregnede kvantum sild tatt som bifangst i fisket med pelagisk trål blir mindre enn det avsatte kvantumet, kan Fiskeridirektoratet reforedele det resterende kvantumet i direktefiske for å sikre at gruppekvoten blir oppfisket.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

29. aug. Nr. 887 2011

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter øyepål i 2011

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 29. august 2011 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevende marine ressursar (havressurslova) § 12, jf. forskrift 16. desember 2010 nr. 1654 om regulering av fisket etter øyepål i 2011 § 6. Kunngjort 2. september 2011 kl. 14.20.

I

I forskrift 16. desember 2010 nr. 1654 om regulering av fisket etter øyepål i 2011 gjøres følgende endring:

§ 2 femte ledd (ny) skal lyde:

I tillegg til kvoten i første ledd avsettes 150 tonn til forskningsformål.

II

Forskriften trer i kraft straks.

29. aug. Nr. 888 2011

Forskrift om opphevelse av forskrift om Riksrevisjonens adgang til å revidere statlige næringsdrivende stiftelser, herunder stiftelsen Norsk Rikskringkasting

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 29. august 2011 med hjemmel i lov 4. juni 1976 nr. 59 om aksjeselskaper § 10–2 annet ledd og lov 23. mai 1980 nr. 11 om stiftelser m.m. § 28 annet ledd, jf. lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven) § 21–2. Kunngjort 2. september 2011 kl. 14.20.

I

Forskrift 15. mars 1994 nr. 214 om Riksrevisjonens adgang til å revidere statlige næringsdrivende stiftelser, herunder stiftelsen Norsk Rikskringkasting oppheves.

II

Endringer under pkt. I trer i kraft straks.

29. aug. Nr. 889 2011**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2011**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 29. august 2011 med hjemmel i forskrift 20. desember 2010 nr. 1779 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2011 § 28. Kunngjort 2. september 2011 kl. 14.20.

I

I forskrift 20. desember 2010 nr. 1779 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2011 gjøres følgende endring:

§ 11 andre ledd skal lyde:

For fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter er kvoteenheten for beregning av maksimalkvoten satt til 82,1952 tonn. For fartøy med hjemmelslengde under 15 meter, men største lengde på eller over 15 meter er kvoteenheten satt til 57,5366 tonn. Den garanterte kvoteenheten er satt til 32,8781 tonn.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

30. aug. Nr. 890 2011**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter sild sør for 62° N i 2011**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 30. august 2011 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevende marine ressurser (havressurslova) § 11, § 12, § 16, § 27, § 36, § 37 og § 42 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 2. september 2011 kl. 14.20.

I

I forskrift 20. desember 2010 nr. 1776 om regulering av fisket etter sild sør for 62° N i 2011 gjøres følgende endring:

§ 9 (nytt) annet ledd skal lyde:

Fiskeridirektoratet kan gjøre unntak fra forbudet i første ledd.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

30. aug. Nr. 891 2011**Forskrift om endring i forskrift om regionale verneombud for visse bransjer**

Hjemmel: Fastsatt av Arbeidsdepartementet 30. august 2011 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 1–4 og § 6–4. Kunngjort 2. september 2011 kl. 14.20.

I

I forskrift 16. november 2010 nr. 1452 om regionale verneombud for visse bransjer gjøres følgende endring:

§ 12 tredje ledd skal lyde:

Arbeidstilsynet dekker utgifter til kontorhold, utstyr og opplæring av de regionale verneombudene. Fondsstyret kan likevel enstemmig vedta å refundere utgifter til opplæring, dersom dette finnes rimelig av hensyn til opplæringens art og omfang.

II

Endringen trer i kraft straks.

31. aug. Nr. 892 2011**Forskrift om overgangsregler for veterinærer som etter søknad har oppgavefritak for 1.–5. termin**

Hjemmel: Fastsatt av Skattedirektoratet 31. august 2011 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) § 22–1 tredje ledd, jf. delegeringsvedtak 15. desember 2009 nr. 1523. Kunngjort 2. september 2011 kl. 14.20.

I

§ 1. Ordningen med oppgavefritak for veterinærer bortfaller fra og med 1. januar 2012.

§ 2. Veterinærer som etter søknad inntil videre har hatt oppgavefritak for 1.–5. termin, innrømmes tilsvarende oppgavefritak for 2011.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

31. aug. Nr. 893 2011**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter makrell i 2011**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 31. august 2011 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevende marine ressursar (havressurslova) § 11, § 12 og § 16 og forskrift 20. desember 2010 nr. 1777 om regulering av fisket etter makrell i 2011 § 25 andre ledd. Kunnngjort 2. september 2011 kl. 14.20.

I

I forskrift 20. desember 2010 nr. 1777 om regulering av fisket etter makrell i 2011 gjøres følgende endringer:

§ 3 tredje ledd siste setning slettes.

§ 4 andre ledd siste setning slettes.

§ 21 andre ledd (endret) skal lyde:

Det er likevel tillatt å overføre fangst på feltet mellom fartøy som fisker med not og trål for å unngå neddreping. Et vilkår for slik overføring er at fartøyene er utrustet og bemannet for fiske. Dette gjelder ikke for fartøy i åpen gruppe.

II

Endringene trer i kraft straks.

Rettelser

Det som er rettet er satt i kursiv.

Nr. 5/2011 s. 609 (i forskrift 15. februar 2011 nr. 406 om eksamen og sluttvurdering ved Samisk høyskole)

§ 22 punkt 5 bokstav a skal lyde:

- a. Sensuren skal foreligge innen tre uker fra eksamensdato/innlevering av eksamensbesvarelse fra kandidaten, hvis sensurfristen ikke er utvidet av spesielle årsaker. *For masteroppgaver er sensurfristen 6 uker.*

Nr. 7/2011 s. 1103 (i forskrift 12. juli 2011 nr. 777 om endring i forskrift 28. januar 2009 nr. 75 om om midler til bygdeutvikling)

§ 3 andre ledd nr. 2 første punktum skal lyde:

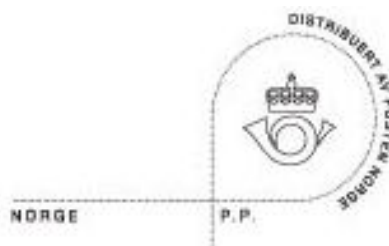
Praktikantordning: Det kan gis tilskudd til inntil 60 % av foretakets kostnader til dekning av arbeidsgiveravgift, yrkesskadeforsikring, lønn til praktikant tilsvarende 70 % av lønnstrinn 1 i Statens regulativ og feriepenger i forhold til dette.

§ 3 tredje ledd nr. 3 bokstav b siste punktum skal lyde:

Rentestøtte beregnes ut fra foregående års rente og kan maksimalt utgjøre 4 prosentpoeng.

Oversikt over rettelser som er inntatt i 2011-årgangen

År	Feil i hefte nr.	Side	Gjelder	Se rettelse i nr.
2007	4	491	Forskrift nr. 378	4
2009	3	488	Forskrift nr. 289	2
2009	6	897	Forskrift nr. 595	2
2009	12	1961	Forskrift nr. 1402	6
2010	4	738	Forskrift nr. 400	2
2010	6	1022	Forskrift nr. 682	6
2010	7	1275	Forskrift nr. 786	6
2010	7	1282	Forskrift nr. 795	1
2010	8	1485	Forskrift nr. 966	1
2010	13	2282, 2283	Forskrift nr. 1504	1
2010	15	2708	Forskrift nr. 2825	2
2010	15	2645	Forskrift nr. 1785	4
2011	2	295	Forskrift nr. 190	4
2011	2	300	Forskrift nr. 198	4
2011	2	301	Forskrift nr. 202	3
2011	2	315	Forskrift nr. 203	3
2011	2	315	Forskrift nr. 203	5
2011	4	477	Lov nr. 11	5
2011	5	Forside		6
2011	5	609	Forskrift nr. 406	8
2011	5	622	Forskrift nr. 478	7
2011	5	715, 716	Forskrift nr. 594	6
2011	7	1103	Forskrift nr. 777	8

Returadresse:

Lovdata
Postboks 2016 Vika
N-0125 Oslo

NORSK LOVTIDEND

Avd I Lover og sentrale forskrifter
Avd II Regionale og lokale forskrifter

Utgiver: Justis- og politidepartementet
Redaksjon: Stiftelsen Lovdata

Manuskripter for kunngjøring

Manuskripter sendes i ett eksemplar med kunngjørings skjema til Lovdata:
Med E-post: Itavd1@lovdata.no for avdeling I
Itavd2@lovdata.no for avdeling II

Elektronisk: Se Lovdatas nettsted (www.lovdata.no).

Med post: Norsk Lovtidend
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Bestilling av abonnement

Med post: Samme adresse som over.
Elektronisk: Se Lovdatas nettsted.

		Norge	Norden	Verden
Abonnement for 2011 koster	Avd I	kr 1375	kr 2055	kr 2850
	Avd. I og II	kr 1730	kr 2980	kr 4200

Innholdet i heftene vil bli kunngjort fortløpende på Lovdatas nettsted – www.lovdata.no
- også en versjon av den trykte utgaven av heftet i PDF-format vil være tilgjengelig.
På samme sted finnes ajourførte versjoner av lovene og sentrale og lokale forskrifter.

Samlemapper: Det vil bli sendt ut etiketter for bruk på ringpermer.

Alle andre henvendelser om Norsk Lovtidend kan rettes til:

Lovdata
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Tlf. 23 11 83 00
Fax 23 11 83 01
E-post: lovtid@lovdata.no